

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΑ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 2005

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Θ'

Τρίτη 19 Ιουλίου 2005

Αθήνα, σήμερα στις 19 Ιουλίου 2005, ημέρα Τρίτη και ώρα 18.44' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Α' σύνθεση) για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Β' Αντιπροέδρου αυτής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΟΥΡΛΑ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Τμήμα.

(Ανακοινώνονται προς το Τμήμα από τον κ. Δημήτριο Τσιόγκα, Βουλευτή Λάρισας, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Αργολίδας κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η κ. Μαρία Μπέκα καταγγέλλει τον τρόπο προσλήψεων στο Δήμο Ασκληπείου Αργολίδας.

2) Ο Βουλευτής Αργολίδας κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Κέντρων Ξένων Γλωσσών ζητεί την άμεση δημιουργία νομοθετικού πλαισίου για τον ελεγχό των συστημάτων πιστοποίησης γλωσσομάθειας.

3) Ο Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης κ. ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΤΣΙΟΚΑΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία επιχειρήσεις και φορείς της Σίνδου - Χαλάστρας Νομού Θεσσαλονίκης και Κατερίνης Νομού Πιερίας ζητούν να τροποποιηθεί η έκταση εφαρμογής της ΚΥΑ, που αφορά στο Εθνικό Πάρκο Υδροβιότοπων των ποταμών Αξιού, Γαλλικού, Λουδία κλπ.

4) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά, με την οποία το Σωματείο Εργαζομένων Δημοτικών και Διαδημοτικών Επιχειρήσεων, Οργανισμών και Συνδέσμων Νομού Μαγνησίας ζητά να ενημερωθούν σε ό,τι αφορά στη χρηματοδότηση και στη μελλοντική λειτουργία των δομών του Νομού Μαγνησίας.

5) Ο Βουλευτής Ιωαννίνων κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία το Πνευματικό Κέντρο ΤΣΑΚΑΛΩΦ ζητεί να του παραχωρηθεί η πλήρης κυριότητα, από την ΚΕΔ, οικοπέδου του στα Ιωάννινα.

6) Ο Βουλευτής Ιωαννίνων κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Σύνδεσμος Αποφοίτων Ζωσιμαίας Σχολής Ιωαννίνων «ΟΙ ΖΩΣΙΜΑΔΕΣ» ζητεί να ληφθεί μέριμνα για

τον καθαρισμό και ευπρεπισμό του Ορθόδοξου Νεκροταφείου του Λιβύρνο Ιταλίας.

7) Ο Βουλευτής Ιωαννίνων κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Σύνδεσμος Εργαζομένων Ιδιοκτητών ΤΑΞΙ και Αγοραίων Νομού Ιωαννίνων «ΝΕΟΜΑΡΤΥΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ» ζητεί την τροποποίηση διατάξεων των νόμων 1975/91 και 2910/01.

8) Ο Βουλευτής Καστοριάς κ. ΑΝΕΣΤΗΣ ΑΓΓΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία το Κέντρο Ελληνικής Γούνας ζητεί την επιδότηση και των νέων μονάδων εκτροφής γουνοφόρων ζώων.

9) Ο Βουλευτής Έβρου κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΤΟΛΙΟΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Διδυμοτείχου ζητεί την ίδρυση Αστυνομικής Υποδιεύθυνσης στο Διδυμότειχο.

10) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Σύλλογος Πολύτεκνων Αγρινίου και Περιχώρων ζητεί να ισχύσουν ευνοϊκές ρυθμίσεις για τις μεταγραφές φοιτητών, τέκνων πολύτεκνων οικογενειών.

11) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Σύλλογος Πολύτεκνων Αγρινίου και Περιχώρων ζητεί να τύχουν ευνοϊκής μεταχείρισης στη διακίνηση μέσω ΕΛΤΑ τα περιοδικά και οι εφημερίδες που εκδίδονται από πολυτεκνικούς συλλόγους.

12) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία το ΤΟΕΒ Τρύπου Ξυνοροδιάς Ναυπάκτου ζητεί την άμεση διάθεση της προβλεπόμενης πίστωσης για τις δαπάνες λειτουργίας των αρδευτικών γεωτρήσεων Πεδιάδος Μόρου και Τρύπου Ξυνοροδιάς.

13) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Εμποροβιομηχανικός Σύλλογος Μεσολογγίου υποβάλλει προτάσεις του για το ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων.

14) Ο Βουλευτής Φωκίδας κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Δήμαρχος Δελφών ζητεί την τροποποίηση των όρων δόμησης του παραδοσιακού οικισμού του Δ.Δ. Δελφών.

15) Ο Βουλευτής Φωκίδας κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ κατέθεσε

αναφορά, με την οποία ο Δήμαρχος Δελφών ζητεί την ενίσχυση της δύναμης του Αστυνομικού Τμήματος Δελφών κλπ.

16) Ο Βουλευτής Φωκίδας κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Δημήτριος Μάκκας ζητεί τη διαμόρφωση ασφαλούς διάβασης σε σημείο της ε.ο. Ναυπάκτου – Λιδορικού.

17) Ο Βουλευτής Φωκίδας κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΓΑΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας, το οποίο αναφέρεται στην κατασκευή αποχετευτικού συστήματος στα Δ.Δ. του Δήμου Ευπαλίου.

18) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΗΛΙΑΣ ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο κ. Αναστάσιος Γιαννόπουλος ζητεί την τροποποίηση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης για τους υπαλλήλους του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

19) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΗΛΙΑΣ ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ζητεί την αλλαγή του τρόπου υπολογισμού των τελών σύνδεσης με το δίκτυο αποχέτευσης της ΕΥΔΑΠ για τα γωνιακά ακίνητα.

20) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΗΛΙΑΣ ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Δήμος Καμένων Βούρλων ζητεί έκτακτη χρηματοδότηση για την κατασκευή δεξαμενής ύδρευσης.

21) Ο Βουλευτής Φθιώτιδας κ. ΗΛΙΑΣ ΚΑΛΛΙΩΡΑΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία το Τμήμα ΤΥΔΚ της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας διαβιβάζει στοιχεία για την κατασκευή του έργου της αντικατάστασης του εξωτερικού δικτύου ύδρευσης του Δήμου Μακρακώμης Φθιώτιδας.

22) Ο Βουλευτής Νομού Αττικής κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο Λαυρεωτικής ζητούν τη λήψη μέτρων για να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα από τη δημιουργία του νέου αυτοκινητοδρόμου που διαπερνά το Θορικό.

23) Ο Βουλευτής Νομού Αττικής κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Δήμαρχος Καλυβίων – Θορικού ζητεί να ανακληθεί η σύμβαση παραχώρησης της ακτής Λαγονήσου στην εταιρεία «ΑΤΤΙΚΟΣ ΗΛΙΟΣ».

24) Ο Βουλευτής Νομού Αττικής κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο κ. Κων/νος Δίελας ζητεί την επαναλειτουργία του Σκοπευτηρίου στο Δήμο Αχαρνών.

25) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία η Μ.Κ.Ο. Κοινωνικής Φροντίδας «Θεόφιλος» ζητεί να ληφθούν μέτρα και να εφαρμοστούν στοχευμένες πολιτικές για τη στήριξη της πολύτεκνης οικογένειας.

26) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία η Οικολογική Κίνηση Πιερίων ζητεί να μην εγκατασταθεί λατομείο μαρμάρου στο δάσος των Πιερίων για την αποφυγή οικολογικής καταστροφής.

27) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Πασχόντων από Μεσογειακή Αναιμία διαμαρτύρονται για την καθυστέρηση των εργασιών αποπεράτωσης του Αχιλλοπούλειου Γενικού Νοσοκομείου Βόλου Μαγνησίας.

28) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία οι Δήμοι Κηρέως, Ελυμνίων και Νηλέως του Νομού Εύβοιας ζητούν να ληφθούν άμεσα μέτρα για την ανάπτυξη και ευμάρεια της περιοχής τους.

29) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία η κ. Μαρία Ρούπακα ζητεί την άρση δημεύσεως της ιδιοκτησίας της.

30) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Κέντρων Γλωσσών ζητεί την προώθηση ρυθμίσεων που απαιτούνται για τη διαπίστευση με αυστηρό έλεγχο των συστημάτων πιστοποίησης γλωσσομάθειας, σύμφωνα με το Π.Δ. 347/03.

31) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Συμβασιούχων Πυροσβεστών – Πυρόσβεσης Διάσωσης ζητεί τη μετατροπή των συμβάσεων των μελών της σε αορίστου χρόνου.

32) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδος διαμαρτύρεται για το πρωθυπουργείο Π.Δ. του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης το οποίο μετατρέπει τα προγράμματα απεξάρτησης σε Ψυχιατρικές Κλινικές.

33) Ο Βουλευτής Β' Αθηνών κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο κ. Παπαδήμας Αθανάσιος, διαμαρτύρεται για τον τρόπο με τον οποίο ρυθμίστηκε το κλείσμα ανέλεγκτων φορολογικών υποθέσεων.

34) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Πύργου Ηλείας ζητεί τη λήψη μέτρων για την προστασία των ανηλίκων από την παράνομη απασχόληση.

35) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στο αίτημα δημιουργίας υπόγειας διάβασης στη δίοδο Λευκοχωρίου του Δήμου Γαστούνης.

36) Ο Βουλευτής Ρεθύμνης κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΠΙΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Δήμος Συβίτου Ρεθύμνης ζητεί χρηματοδότηση για την αποπεράτωση έργων στο Μινωικό Ανακτορικό Μοναστηράκι Αμαρίου Κρήτης.

37) Η Βουλευτής Μαγνησίας κ. ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ κατέθεσε αναφορά, με την οποία το Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Βόλου ζητεί τη λήψη μέτρων για την τόνωση και απασχόληση στην Α' Βιομηχανική Περιοχή του Βόλου.

38) Η Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΟΙΝΑΡΑΚΗ – ΗΛΙΑΚΗ κατέθεσε αναφορά, με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ενώσεων Προσωπικού Λιμενικού Σώματος διαμαρτύρεται για την καθυστέρηση των ετήσιων τακτικών μεταθέσεων του προσωπικού του Λιμενικού Σώματος.

39) Ο Βουλευτής Νομού Αττικής κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία η Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδας διαμαρτύρεται για την κατανομή πόρων μέσω του προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ».

40) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Συντονιστική Επιτροπή για τη δημιουργία του Δήμου «Κραθίδας» ζητεί τη συνένωση των τέως Κοινοτήτων Βουτσίμου, Καλαμίας, Παραλίας Πλατάνου και Πλατάνου σε Δήμο με την επωνυμία «Κραθίδα».

41) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία η ECO CITY προτείνει την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού ελέγχου ως μέσο για την αντιμετώπιση του προβλήματος της νοθείας στα καύσιμα.

42) Η Βουλευτής Νομού Αττικής κ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΥ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο ζητείται να μην υποβιβασθούν σε εππαθέσια το 2ο και το 4ο Δημοτικά Σχολεία του Λαυρίου Αττικής.

43) Η Βουλευτής Χίου κ. ΕΛΠΙΔΑ ΤΣΟΥΡΗ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Νομάρχης Χίου ζητεί η πέραν των 2000 τμ

επιφάνεια των ακινήτων της περιοχής Κάμπου του Δήμου Χίου να χαρακτηρίζεται ως αγροτική.

44) Ο Βουλευτής Σερρών κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΣΙΠΛΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Δήμος Αμφιπόλης Σερρών ζητεί την αλλαγή των κυκλοφοριακών ρυθμίσεων της περιοχής του.

45) Ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Αχαΐας κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ και η Βουλευτής Α' Πειραιώς κ. ΕΛΠΙΔΑ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ κατέθεσαν αναφορά, με την οποία ο Δήμος Αργοστολίου Κεφαλονιάς ζητεί να του παραχωρηθεί οριστικά η χρήση του «ΞΕΝΙΑ» Αργοστολίου και του οικοπέδου του.

46) Οι Βουλευτές Α' και Β' Θεσσαλονίκης κύριοι ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ και ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ αντίστοιχα, κατέθεσαν αναφορά, με την οποία η κ. Στυλιανή Σταυρούση, κάτοικος Θεσσαλονίκης, ζητεί τον έλεγχο της αντισεισμικής επάρκειας του υπό κατασκευή κτιρίου του 11ου Γυμνασίου Καλαμαριάς Θεσσαλονίκης.

47) Οι Βουλευτές Β' Αθηνών κ. ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ και Α' Θεσσαλονίκης κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ κατέθεσαν αναφορά, με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων του 37ου Ενιαίου Λυκείου Αθηνών ζητεί την άμεση επίλυση του στεγαστικού προβλήματος του πιο πάνω σχολείου.

48) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία Επιτυχόντες Εκπαιδευτικοί 2002 με πτυχία κτήσης έως 31.12.1990 ζητούν το διορισμό τους στην εκπαίδευση.

49) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία το Κέντρο Έρευνας και Ανάδειξης του Κρητικού Πολιτισμού ζητεί την οικονομική ενίσχυση εκδηλώσεών του.

50) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία ο Δήμος Νεάπολης Λασιθίου ζητεί την τοποθέτηση εκπαιδευτικών στο Ιστορικό Αρχείο Λασιθίου.

51) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά, με την οποία η Ομοσπονδία Εμπορικών Συλλόγων Κεντρικής – Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης υποβάλλει προτάσεις της για το ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων και για το εμπόριο.

52) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Συμβασιούχων Πυροσβεστών Πυρόσβεσης – Διάσωσης ζητεί την ικανοποίηση εργασιακών και οικονομικών αιτημάτων των μελών της.

53) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο ζητείται η οικονομική στήριξη του Συλλόγου ΑΜΕΑ Ιεράπετρας Λασιθίου.

54) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας το οποίο αναφέρεται στις έρευνες του δυστυχήματος της πτώσης του Σινούκ.

55) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο καταγγέλλεται η μεγάλη αύξηση των εισφορών για σύνταξη που επεβλήθη στους πιλότους της Πολεμικής Αεροπορίας.

B. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 7708/11-2-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Αθανασίου Λεβέντη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 9232/29-3-05 έγγραφο από τον Υπουργό Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην υπ' αριθμ. 7708/2005 ερώτηση, που κατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Αθ. Λεβέντη, σχετικά με τα μέτρα προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων στο Λαϊκό Νοσοκομείο, σας πληροφορούμε τα εξής:

Οι βασικές διατάξεις, για τα θέματα προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων στα νοσοκομεία, προβλέπονται στο ν. 1568/85 «Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων», στην KYA 88555/3293/88 «Υγιεινή και ασφάλεια του προσωπικού του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ. και των Ο.Τ.Α.» η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 39 του ν. 1836/89 «Προώθηση της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης και άλλες διατάξεις», στο π.δ. 17/96 «Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/EOK και 91/383/EOK» και στο π.δ.95/1999 «Όροι ίδρυσης και λειτουργίας Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης».

Η εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων αποτελεί αρμοδιότητα του εκάστοτε εργοδότη, που στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι το Λαϊκό Νοσοκομείο, υπαγόμενο στο Α' ΠΕΣΥΠ.

Οι αρμοδιότητες του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας και ειδικότερα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.Ε.Π.Ε.) περιορίζονται στον έλεγχο της εφαρμογής των διατάξεων για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων στους χώρους εργασίας.

Παρά το γεγονός ότι οι σχετικές διατάξεις επεκτείνονται και στο προσωπικό του Δημοσίου, σύμφωνα με την προαναφερόμενη KYA 88555/3293/88 και την επικοινωνία δι' αλληλογραφίας της Τεχνικής και Υγειονομικής Επιθεώρησης του Υπουργείου μας με το Α' ΠΕΣΥΠ, σε πρόσφατο έλεγχο, που διενεργήθηκε στις 16 Μαρτίου 2005 στο Λαϊκό Νοσοκομείο, δεν διαπιστώθηκε συμμόρφωση με τις κείμενες διατάξεις.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το αριθμ. 1119/16-03- 2005 Δελτίο Ελέγχου του Κέντρου Πρόληψης Επαγγελματικού Κινδύνου (Κ.Ε.Π.Ε.Κ) Αθηνών και Κρήτης, δεν έχει ορισθεί Τεχνικός Ασφάλειας και Ιατρός Εργασίας και δεν έχει συνταχθεί Γραπτή Εκτίμηση Επαγγελματικού Κινδύνου, ενώ δόθηκε προθεσμία υλοποίησης 30 ημερών.

Ο Υπουργός
ΠΑΝΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ»

2. Στην με αριθμό 8172/25-2-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Μιχάλη Καρχιμάκη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 21059/IH/30-3-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 8172/25-2-2005 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Μιχ. Καρχιμάκης και αφορά στην κατασκευή Κολυμβητηρίου στο Δήμο Αγίου Νικολάου, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1) Όσον αφορά .στα έργα που έχουν γίνει από πλευράς ΟΣΚ στο Νομό Λασιθίου:

Κατασκευάστηκαν 2 Αίθουσες Πολλαπλών Χρήσεων - Κλειστά Γυμναστήρια στις περιοχές Ανεμομυλών Σητείας προϋπολογισμού 1.210.187 ευρώ και Ιεράπετρας προϋπολογισμού 803.404 ευρώ.

Σημειώνεται ότι στο σύνολο των Νομών της Επικράτειας (πλην Λεκανοπεδίου Αττικής) ο ΟΣΚ έχει κατασκευάσει μέχρι σήμερα 7 Αιθ. Πολλαπλών Χρήσεων - Κλειστά Γυμναστήρια.

Η Νέα Διοίκηση του ΟΣΚ υπέγραψε τη σύμβαση και διέθεσε πίστωση 4.560.700 ευρώ για την κατασκευή Σχολικής Μονάδος, 3.000 τετ. μέτρων, Αίθουσας Πολλαπλών Χρήσεων 500 τετ. μέτρων και Μεγάλου Κλειστού Γυμναστηρίου 1.000 τετ. μέτρων, του Ζου που κατασκευάζεται στο Νομό. Το έργο αυτό είναι ένα από τα μεγαλύτερα που κατασκευάζει ο ΟΣΚ σε όλη την Επικράτεια, ενώ το Κλειστό Γυμναστήριο είναι το ένα από τα τέσσερα που κατασκευάζει τώρα ο ΟΣΚ στους Νομούς της Επικράτειας (πλην Λεκανοπεδίου Αττικής).

Ολοκληρώνεται η κατασκευή δύο Νηπιαγωγείων; ενός τριθέσιου ολοήμερου εμβαδού 350 τετ. μέτρων στο Δήμο Κριτσάς και ενός διθέσιου ολοήμερου εμβαδού 250 τετ. μέτρων στο Δήμο Ιεράπετρας.

Η συνολική χρηματοδότηση του Νομού την πενταετία 2000 -

2004 ανήλθε σε 551,60 ευρώ/ανά μαθητή.

Με αυτή τη χρηματοδότηση ο Νομός κατέχει την 10η θέση στο σύνολο των Νομών της Χώρας.

2) Σχετικά με την κατασκευή - από πλευράς ΟΣΚ - του Στεγάστρου του Κολυμβητηρίου Αγ. Νικολάου σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το έγγραφο του ΟΣΚ δεν έκανε αναφορά για ανάκληση της υπάρχουσας απόφασης, συγκεκριμένα ανέφερε ότι: «Η ΟΣΚ Α.Ε. βρίσκεται σε φάση Προγραμματισμού και κατανομής πιστώσεων των έργων του 2005, στο οποίο εντάσσονται νέες προτεραιότητες πλέον εκείνων της εξάλειψης της διπλοβάρδιας/Αντικατάστασης Σχολείων από αμίαντο -προσεισμικός ελεγχός Σχολείων. Κατόπιν αυτών σας καλούμε να ανακαλέσετε την τυχόν προκηρυχθείσα Δημοπρασία του έργου μέχρι νεωτέρας εντολής μας».

Το συγκεκριμένο έργο θα πρέπει να χρηματοδοτηθεί από Εθνικούς πόρους και συγκεκριμένα από τη ΣΑΕ 047/6 ΕΡΓΟ 1999/E04760004. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι ο συγκεκριμένος κωδικός χρηματοδοτεί όλα τα έργα που αναπτύσσει ο ΟΣΚ στην Επικράτεια και το ύψος του το 2004 ήταν 13.163.221 ευρώ.

Σχετικά με τους «τεράστιους Δανειακούς πόρους του ΟΣΚ», σας γνωρίζουμε ότι : Το Δάνειο που συνήψε η προηγούμενη Διοίκηση είχε ρήτο όρο να διατεθεί για τη διπλοβάρδια στο Λεκανοπέδιο Αττικής (Δήμος Αθηνας, διπλοβάρδια 21%), έχει δε απορροφηθεί κατά 70%.

Επειδή κύριο έργο του Οργανισμού αποτελεί η κατασκευή Σχολικών Μονάδων, το συγκεκριμένο έργο «Κατασκευής Στεγάστρου Κολυμβητηρίου» καταβάλλεται προσπάθεια να αναθεωρηθεί, με σκοπό ο ΟΣΚ να αναλάβει την κατασκευή του Κολυμβητηρίου προκειμένου αυτό να χρησιμοποιείται και από το Ειδικό Σχολείο της πόλης.

Ο Υφυπουργός
Γ. ΚΑΛΟΣ»

3. Στην με αριθμό 8740/11-3-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Γεωργίου Παπαγεωργίου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 27862/6-4-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αρ. 8740/11.3.2005 ερώτηση που κατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Γ. Παπαγεωργίου, σχετικά με το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», για θέματα αρμοδιότητάς μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» αριθμεί 1.077 Μονάδες σε όλη τη χώρα εκ των οποίων: .

- 101 Μονάδες «Βοήθεια στο Σπίτι» (η εφαρμογή τους παρατάθηκε για δύο χρόνια από τη λήξη τους, σε όσους από τους Δήμους υλοποιούν, σύμφωνα με τις διατάξεις της Π4β/5814/97 (ΦΕΚ 917/τ.Β' /1997) Κοινής Υπουργικής Απόφασης). Οι Μονάδες αυτές συγχρηματοδοτούνται από τη Υπουργεία Εσωτερικών Δ.Δ.Α. και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης,

- 183 Μονάδες Κοινωνικής Μέριμνας που χρηματοδοτήθηκαν από το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (Κ.Π.Σ.) και συνεχίζουν τη λειτουργία τους και με χρηματοδότηση του Γ' Κ.Π.Σ. Αρμόδιο για τη χρηματοδότηση των Μονάδων αυτών είναι το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας.

- Οι λοιπές νέες Μονάδες «Βοήθεια στο Σπίτι» λειτουργούν με χρηματοδότηση από το Γ' Κ.Π.Σ. Τα προγράμματα αυτά είναι τριετούς διάρκειας, με την υποχρέωση ότι ο τελικός δικαιούχος να λειτουργήσει τις δομές αυτές δύο έτη μετά τη λήξη της χρηματοδότησης. Αρμόδια αρχή για τη χρηματοδότηση αυτών των δομών είναι η οικεία Περιφέρεια.

Για την αποδοτικότερη λειτουργία παραχωρηθεί από το Υπουργείο Υγείας και χρήσεων.

Με τις διατάξεις του άρθρου 13 του Ν. 3106/2000 (ΦΕΚ 30/2003) δίνεται η δυνατότητα σε Υπηρεσίες Υπουργείων και Περιφερειών, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, Εκκλησία, να υποβάλλουν για έγκριση στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης προγράμματα «Βοήθεια στο Σπίτι».

Παράλληλα το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγ-

γύης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 5 του Ν. 2860/2000 «Διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχος του των προαναφερομένων προγραμμάτων έχουν Κοινωνικής Αλληλεγγύης 612 οχήματα ειδικών Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και άλλες διατάξεις», διατυπώνει τη σύμφωνη γνώμη του στις προς ένταξη πράξεις στο πλαίσιο του Γ' Κ.Π.Σ. που έχουν αξιολογηθεί θετικά.

Το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» έχει αποτιμηθεί ότι προσφέρει σημαντικές υπηρεσίες στους ηλικιωμένους και στις άλλες κατηγορίες δικαιούχων. Ως εκ τούτου η συνέχιση και επέκταση του σε όλη την επικράτεια είναι στις προτεραιότητες του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, το οποίο επιδιώκει την προμήθεια και νέων αυτοκινήτων, προκειμένου να τα παραχωρήσει σε προγράμματα που δεν τα διαθέτουν.

Να προστεθεί ότι στο Σ/Ν «Εθνικό Σύστημα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και λοιπές διατάξεις» που ψηφίσθηκε στην Ολομέλεια της Βουλής των Ελλήνων και επίκειται η δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» παρατείνεται για 2 χρόνια (άρθρο 26).

Ο Υφυπουργός
Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ»

4. Στην με αριθμό 8737/11-3-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Μάρκου Μπόλαρη δόθηκε με το υπ' αριθμ. 27861/6-4-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αρ. 8737/11-3-2005 ερώτηση που κατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Μ. Μπόλαρη σχετικά με την απονομή της πολυτεκνικής ιδιότητας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1, παρ. 1 του Ν. 1910/44, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 860/79, πολύτεκνοι θεωρούνται οι γονείς που έχουν τέσσερα τουλάχιστον ζώντα τέκνα από νόμιμο γάμο ή από νομιμοποιηθή ή από νόμιμη αναγνώριση, εφόσον τα μεν θήλεα είναι άγαμα ή βρίσκονται σε διάσταση ή χρησία και συντηρούνται από κάποιον εκ των γονέων τους, τα δε άρρενα εφόσον είναι ανήλικα.

Με τις διατάξεις των παρ. 4-7 του άρθρου 1 του Ν. 1910/44, υπό τις αναφερόμενες προϋποθέσεις, αναγνωρίζεται η πολυτεκνική ιδιότητα σε μητέρα ή πατέρα με τρία παιδιά και επίσης παρέχονται σε ευεργετήματα των πολύτεκνων σε αποφανθείτα τρία τουλάχιστον παιδιά που αποτελούν ίδια οικογένεια.

Η πιστοποίηση και η απονομή της πολυτεκνικής ιδιότητας στους δικαιούχους πολύτεκνους γονείς αποδίδεται από την Ανωτάτη Συνομοσπονδία Πολυτέκνων Ελλάδος, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 1910/44.

Το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κατά το σχεδιασμό αντιμετώπισης θεμάτων που αφορούν τις πολύτεκνες οικογένειες, εξετάζει και εκτιμά τις εισηγήσεις και προτάσεις των πολυτεκνικών οργανώσεων και Συλλόγων της χώρας, των συναρμόδιων για το θέμα αυτό φορέων και προχωρεί στη λήψη μετρών αντιμετώπισης αυτών.

Ο Υφυπουργός
Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ»

5. Στην με αριθμό 8713/11-3-05 ερώτηση του Προέδρου του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς και Βουλευτή κ. Αλέξανδρου Αλαβάνου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 27858/6-4-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αρ. 8713/11-3-2005 ερώτηση που κατέθηκε στη Βουλή από τον Προέδρου του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς και Βουλευτή κ. Αλέξανδρο Αλαβάνο σχετικά με την Οργάνωση «ΚΙΒΩΤΟΣ», σας πληροφορούμε ότι η πολιτική του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης είναι η στήριξη όλων των φορέων που δραστηριοποιούνται στον τομέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης στο πλαίσιο των μέτρων και δράσεων που υλοποιεί και στο πλαίσιο των εκάστοτε διαθέσιμων πιστώσεων.

Προκειμένου να επιχορηγηθεί ένας φορέας για σκοπούς κοινωνικής αντίληψης πρέπει να υποβάλει σχετικό αίτημα στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ώστε να αξιολογηθεί για την κατανομή πίστωσης από το Ειδικό Κρατικό Λαχείο.

Στη συνέχεια εκδίδεται Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Οικονομίας & Οικονομικών και η ολοκλήρωση της διαδικασίας επιχορήγησης γίνεται από την Εθνική Τράπεζα και τη Νομαρχία που ανήκει ο φορέας.

Τέλος σας γνωρίζουμε ότι η Οργάνωση «ΚΙΒΩΤΟΣ» εφόσον επιθυμεί μπορεί να υποβάλει τα σχετικά δικαιολογητικά για την εγγραφή της στο Μητρώο Εθελοντικών Οργανώσεων του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

**Ο Υφυπουργός
Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ»**

6. Στην με αριθμό 8415/2-3-05 ερώτηση των Βουλευτών κυρίων Βασιλείου Κεγκέρογλου, Μιχάλη Καρχιμάκη, Ανδρέα Μακρυπίδη και Γεωργίου Παπαγεωργίου δόθηκε με το υπ' αριθμ. 378/22-3-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Δικαιοσύνης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης και σε ό,τι εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τους κυρίους Βουλευτές τα κατωτέρω:

1. Όπως επανειλημμένα έχει εξαγγείλει η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, τα αναδρομικά του ΛΑΦΚΑ θα καταβληθούν σε όλους τους συνταξιούχους, ανεξάρτητα από την έκβαση των ενδίκων μέσων.

2. Ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δεν εκκρεμεί έφεση του Ελληνικού Δημοσίου κατά του Α. Γκόνη, με αντικείμενο την επιστροφή παρακρατηθέντων ποσών υπέρ ΛΑΦΚΑ.

Αντιθέτω, έχουν ήδη προσδιορισθεί προς εκδίκαση δύο εφέσεις του Ελληνικού Δημοσίου με αντικείμενο την επιστροφή παρακρατηθέντων ποσών υπέρ ΛΑΦΚΑ, η μεν πρώτη για τις 5-4-2005, και η δεύτερη για τις 17-5-2005.

3. Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 90§5 του Συντάγματος, και 49§3,5 του Ν. 1756/1988, «Οι προαγωγές στις θέσεις του... αντιπροέδρου του Ελεγκτικού Συνεδρίου... ενεργούνται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο ύστερα από εισήγηση του Υπουργού Δικαιοσύνης, επιλέγει τους προακτέους μεταξύ εκείνων που έχουν νόμιμα προσόντα.».

«Κρίνονται ως κατ' απόλυτη εκλογή προακτέοι, μεταξύ όλων εκείνων που έχουν τα τυπικά προσόντα, οι δικαστικοί λειτουργοί που συγκεντρώνουν εξαιρετικά προσόντα μόρφωσης, ήθους και εργατικότητας. Ως κατ' εκλογή προακτέοι κρίνονται οι δικαστικοί λειτουργοί που συγκεντρώνουν τα προσόντα μόρφωσης, ήθους και εργατικότητας για να ανταποκριθούν πλή-

ρως στα καθήκοντα του ανωτέρου βαθμού».

Αντίθετα λοιπόν, με τα διαλαμβανόμενα στην ανωτέρω ερώτηση το Υπουργείο Δικαιοσύνης «δεν προορίζει» κανένα Δικαστικό Λειτουργό για αντιπρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Όταν συμπληρωθεί ο νόμιμος χρόνος και πραγματοποιηθούν οι κρίσεις των δικαστικών λειτουργών του, Ελεγκτικού Συμβουλίου, όταν δηλαδή κενωθούν κατά το νόμο θέσεις αντιπροέδρων, οι δικαστικοί λειτουργοί με βαθμό Συμβούλου θα κριθούν με διαφανή κριτήρια και ανάλογα με τις ικανότητες και το ήθος τους, ώστε να αξιοποιηθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

**Ο Υφυπουργός
ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ Π. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ»**

7. Στην με αριθμό 8471/3-3-05 ερώτηση του Βουλευτή κ. Ηλία Καλλιώρα δόθηκε με το υπ' αριθμ. 23510-ΙΗ/23-3-05 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 8471/3.3.05 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ηλίας Καλλιώρας και αφορά στην ίδρυση Σχολών στη Λαμία, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Για το ακαδημαϊκό έτος 2005-2006 έχει ήδη προγραμματιστεί η έναρξη λειτουργίας ενός ακόμη νέου Τμήματος στο Πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδος του Τμήματος Περιφερειακής Οικονομικής Ανάπτυξης στην πόλη της Λιβαδειάς.

Η ίδρυση νέων τμημάτων τα αμέσως επόμενα χρόνια και σε άλλες πόλεις-συμπεριλαμβανομένης και της Λαμίας-θα μελετηθεί από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων στην επόμενη φάση διεύρυνσης της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης σε συνεργασία με τη Διοικούσα Επιτροπή του πανεπιστημίου Στερεάς Ελλάδος και εφ' όσον υποβληθεί απ' αυτήν ολοκληρωμένη πρόταση και σχετικό χρονοδιάγραμμα για τον αναπτυξιακό σχεδιασμό του ιδρύματος.

Επιπλέον επισημαίνεται ότι ύστερα από τη συγκρότηση και λειτουργία του Ελληνικού Συμβουλίου Παιδείας οι προτάσεις για ίδρυση νέων Τμημάτων, Σχολών ή Παραρτημάτων θα εισάγονται εφεξής για γνωμοδότηση στο αρμόδιο Τμήμα του Συμβουλίου, από το οποίο θα εξεταστούν και θα συνεκτιμηθούν στο πλαίσιο της επόμενης φάσης της διεύρυνσης της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

Όσον αφορά στη χρηματοδότηση του Πανεπιστημίου Στερεάς Ελλάδας, σας γνωρίζουμε ότι για το έτος 2005 το εν λόγω Πανεπιστήμιο επιχορηγήθηκε από τον Τακτικό Προϋπολογισμό για:

α) Κάλυψη δαπανών σίτισης φοιτητών με το ποσό των 70.000 .

β) Κάλυψη λειτουργικών δαπανών με το ποσό των 700.000 .

**Ο Υφυπουργός
ΣΠ. ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ»**

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Πρώτη θα συζητηθεί η με αριθμό 26/14.7.2005 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Εμμανουήλ Σκουλάκη προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, σχετικά με τη χρηματοδότηση του έργου βελτίωσης του δρόμου «Καστέλλι-Πλάτανος» Νομού Χανίων.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Σκουλάκη αναλυτικότερα έχει ως εξής:

«Στην από 26.05.2005 ερώτησή μου για την έγκριση συμπληρωματικής πίστωσης 280.000 ευρώ για την ολοκλήρωση του έργου «Βελτίωσης του δρόμου Καστέλλι- Πλάτανος» του Νομού Χανίων, απαντήσατε ότι «Η δυνατότητα διάθεσης πιστώσεων από την ΤΕΟ ΑΕ είναι περιορισμένη και προορίζεται για την αντιμετώπιση μόνο επειγούσων εργασιών στοιχειώδους συντήρησης του εθνικού οδικού δικτύου», παραπέμποντας την επίλυση του θέματος στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και την Περιφέρεια Κρήτης.

Η απάντησή σας αυτή, που προσεγγίζει ένα μεγάλο πρόβλημα για μια ολόκληρη περιοχή, στηρίζουμενη στον τύπο και όχι στην ουσία, υποβαθμίζει τον κοινοβουλευτικό έλεγχο και αφήνει τα προβλήματα της περιφέρειας άλυτα.

Αν πραγματικά δείχνατε ουσιαστικό ενδιαφέρον, θα είχατε άλλη άποψη και θα διαπιστώνατε: Ότι το πρόβλημα για την περιοχή είναι τεράστιο. Ότι καθημερινά από αυτόν το δρόμο τους θερινούς μήνες διέρχονται πάνω από τρεις χιλιάδες αυτοκίνητα. Ότι η περιβαλλοντική ρύπανση δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στην περιοχή και στους κατοίκους της. Ότι οι αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις από αυτήν την εκκρεμότητα είναι ανυπολόγιστες. Ότι η μη ολοκλήρωση του έργου το απαξιώνει τεχνικά και λειτουργικά. Ότι τέλος υπάρχουν κίνδυνοι πρόκλησης σοβαρών τροχαίων ατυχημάτων, σοβαρότατων, όπως τα επτά που έχουν συμβεί το τελευταίο εξάμηνο.

Μετά από τα παραπάνω, ερωτάστε, κύριε Υπουργέ:

1. Θα ασχοληθείτε επειγόντως και ουσιαστικά με το μεγάλο αυτό πρόβλημα για την περιοχή, πριν κινδυνεύσουν ανθρώπινες ζωές;

2. Θα χρηματοδοτήσετε άμεσα το παραπάνω έργο με πιστώσεις του Υπουργείου σας, από οποιαδήποτε πηγή χρηματοδότησης, δεδομένου ότι οι αποφάσεις για τη χρηματοδότηση των περιφερειών είναι δική σας αρμοδιότητα και ευθύνη, ελπίζοντας ...ότι 280.000 ευρώ δεν θα δημιουργήσουν δημοσιονομικό πρόβλημα στη χώρα!!.

Στην επίκαιρη ερώτηση του κ. Σκουλάκη θα απαντήσει ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κ. Ξανθόπουλος.

Κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλο - ντνος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχήν, πρέπει να πω ότι εκ προοιμίου καταλαβαίνω πολύ καλά και τη δική σας αγωνία για ένα έργο που δεν τελείωσε, αλλά θα παρακαλέσω να μου επιτρέψετε για λίγα λεπτά μόνο να σας το ξεγρήσω, για να δείτε ποιες είναι οι πραγματικές συνθήκες εκτέλεσης έργων αυτήν τη στιγμή στην Ελλάδα και γενικότερα πώς αυτές οι συνθήκες έχουν επίπτωση και σ' αυτό το έργο. Μετά, θα βρούμε μαζί μια λύση.

Τα τελευταία χρόνια πράγματι, όπως έγινε και στο υπόψη έργο, λίγες μέρες προ των εκλογών, με μία παρέμβαση –που ορθώς έγινε– πέρασε το έργο αυτό στην περιφέρεια από την καθ' ύλην αρμόδια Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, στη ΔΕΣΝΕ, δηλαδή με πιστώσεις που ξέραμε όλοι -και εσείς και εμείς ότι ήταν ανεπαρκείς για να τελειώσει το έργο- και με μία μελέτη που οφειλεται να εφαρμοστεί.

Και έγινε κάτι, το οποίο επίσης γινόταν κατά κόρον τα τελευταία χρόνια, δηλαδή γινόταν ένα μέρος του έργου, αλλά κοβόταν ένα κομμάτι. Άλλαζε, δηλαδή, το αντικείμενο –όπως κόπη-

καν οι ασφαλτοστρώσεις, συγκεκριμένα- και ανεζητούντο μετά άλλες πιστώσεις για την ολοκλήρωση.

Όλοι ξέρουμε ότι αυτό απαγορεύεται ρητά από την κοινοτική νομοθεσία και το πληρώσαμε ακριβά όλοι μας –και εσείς και εμείς- με την τελευταία ρύθμιση που έγινε, μετά από καταγγελίες που υπήρχαν και προειδοποιήσεις από το 2003. Πληρώσαμε 518.000.000 ευρώ, χωρίς να υπάρχει κάποιος ειδικός λόγος, διότι υπήρξε ακριβώς αλλαγή του φυσικού αντικειμένου. Άλλαζαν ουσιαστικώς το αντικείμενο, με το οποίο αρχικά το έργο είχε δημοπρατηθεί.

Συνεπώς, αν θέλουμε να είμαστε αυστηροί με τις διαδικασίες, θα έπρεπε να πούμε να τιμωρηθεί η περιφέρεια που το έβγαλε με μειωμένο προϋπολογισμό και επίσης για την αλλαγή φυσικού αντικειμένου που έκανε και τέλος να βρει χρήματα, διότι αυτή είναι η αρμόδια. Κακώς λέτε ότι είμαστε εμείς αρμόδιοι. Δεν είμαστε αρμόδιοι εμείς, εμείς έχουμε τα χρήματα για την εθνική οδοποιία. Από εκεί και πέρα, δεν μας δίνει μία δραχμή το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών για κάτι άλλο.

Δυστυχώς αυτή είναι η πραγματικότητα, αλλά δεν θα πρέπει να τιμωρηθείτε εσείς γι' αυτό βέβαια. Είναι προφανές. Αυτό ήταν ένας κανόνας που εφαρμοζόταν γενικώς. Από εδώ και πέρα τον αλλάζουμε και λέμε ότι καμία υπέρβαση και καμία αλλαγή φυσικού αντικειμένου δεν θα υπάρξει. Έχουν τελειώσει αυτά, γιατί τιμωρούμεθα αυστηρότατα μετά για μεγαλύτερα έργα από αυτό, δηλαδή τα πληρώνουμε πολλαπλάσια στην Ευρωπαϊκή Ένωση που τα χρηματοδοτούτε.

Τι γίνεται εν προκειμένω; Κανονικά θα έπρεπε να γίνει νέα δημοπράτηση του έργου, μια και φύγαμε από το φυσικό του αντικείμενο. Παρά ταύτα, όπως σωστά λέτε, πρέπει να δοθούν αυτά τα 280.000 ευρώ. Εμείς θα κάνουμε κάθε προσπάθεια.

Πρέπει να βρεθούν αυτά, κύριε Βουλευτά. Θα κάνουμε κάθε προσπάθεια από τους λίγους πόρους που έχουμε, σε συνεννόηση και με την περιφέρεια, η οποία προ ολίγου έμαθα ότι λέει πως δεν έχει ούτε ένα ευρώ να διαθέσει. Παρά ταύτα και παρά την όλη ιστορία που σας είπα προηγουμένως, θα επιχειρήσουμε να δώσουμε τη λύση, ώστε να προχωρήσει το έργο και να ολοκληρωθεί μέσα στο καλοκαίρι.

Έτσι θα μπορέσετε και εσείς να κάνετε το καθήκον σας, όπως και εμείς. Να μην έχουμε, δηλαδή, θύματα στην περιοχή από ένα ημιτελές έργο, όπως δυστυχώς και από πολλά άλλα στη χώρα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κύριο Υφυπουργό.

Το λόγο έχει ο κ. Σκουλάκης.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα σταθώ στο «Πρέπει να δοθούν τα χρήματα», αλλά θα ήθελα να σας πω, κύριε Υφυπουργέ, ότι τουλάχιστον στην έγγραφη απάντηση που μου δώσατε στις 21 Ιουνίου, μου απαντήσατε ότι το ΤΕΟ δεν έχει χρήματα και αρμόδια όργανα για να σας απαντήσουν, είναι η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση –που έχει την αρμοδιότητα και τις υπηρεσίες- και η περιφέρεια.

Μα, κύριε Υφυπουργέ, η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση σας υπέβαλε το αίτημα, το οποίο το ιυθέτησε η περιφέρεια και το παρέπεμψε σε σας. Αυτά τα στοιχεία τα έχετε. Τι σας λέει η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση; Τι απαντάει; Απαντά ότι δεν έχει χρήματα. Τι λέει η περιφέρεια; Λέει ότι: «Δεν έχουμε χρήματα». Εδώ πρόκειται για ένα έργο ζωτικής σημασίας για την περιοχή. Εξαντλήθηκαν τα 600.000 ευρώ –τόσα είχαν υπολογιστεί στην αρχή – προέκυψαν τεχνικά προβλήματα στην πορεία του έργου και η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, ο δήμος, η περιφέρεια ζητούν μία συμπληρωματική πίστωση για να ολοκληρωθεί το έργο.

Τούτες τις μέρες, κύριε Υφυπουργέ, περνάνε πάνω από τρεις χιλιάδες αυτοκίνητα ημερησίως. Είναι προς Γραμβούσα, Φαλάσαιρα, Λαφονήσι. Τις ξέρετε τις περιοχές αυτές;

Δυστυχώς χθες έγινε το όγδοο τροχαίο ατύχημα. Ευτυχώς δεν είχαμε τραυματισμούς. Διακινδυνεύουν, όμως, ανθρώπινες ζωές, κύριε Υφυπουργέ. Δώστε το μήνυμα από εδώ απόφευκες. Μπορεί να μην μπορέσετε σήμερα, ας γίνει τον Αύγουστο, δώστε το μήνυμα ότι θα χρηματοδοτήσετε την περιφέρεια με χρήματα τα οποία θα είναι «επώνυμα» για το έργο και αιμέσως ο εργολά-

βος θα εκτελέσει σε δύο ημέρες το έργο. Να γλιτώσει η περιοχή από τις ταλαιπωρίες. Οι κάτοικοι κλείνουν τα πορτοπαράθυρά τους. Δεν μπορούν να βγουν στις αυλές τους. Οι επιχειρηματίες διαμαρτύρονται έντονα, διότι όποιος πηγαίνει στην περιοχή, δεν ξαναπηγαίνει γιατί υπάρχει και κίνδυνος, υπάρχουν και σκόνες, οι οποίες δημιουργούν τεράστια προβλήματα.

Σας παρακαλώ πολύ, στη δευτερολογία σας κάντε το πιο συγκεκριμένο αυτό που είπατε. Είπατε ότι πρέπει να δοθούν τα χρήματα. Πείτε απόψε ότι θα χρηματοδοτήσετε την περιφέρεια και αύριο το πρώι θα μπει ο εργολάβος να ολοκληρώσει το έργο. Σας εξηγεί η περιφέρεια στο έγγραφό της γιατί δεν μπορεί να γίνει ανακεφαλαιωτικός πίνακας, αν τα λέω καλά, γιατί δεν είμαι τεχνικός.

Υπάρχουν δυσκολίες. Δώστε τη συμπληρωματική πίστωση, για να αποδείξετε ότι ενδιαφέρεστε και για το νότο του νότου, για να μη «δύσουμε», γιατί τελικά είμαστε νοτιοδυτικά εκεί.

Σας παρακαλώ πολύ και για κάτι άλλο και αυτό αφορά εσάς, κύριε Πρόεδρε. Μη στέλνετε απαντήσεις διά των υπηρεσιών. Πείτε στο Υπουργείο -και το λέω και σε σας, κύριε Πρόεδρε- και συστήστε στους Υπουργούς να απαντούν ευθέως στους Βουλευτές. Ο κοινοβουλευτικός έλεγχος είναι μία κορυφαία πολιτική διαδικασία. Δεν είναι τυπική διαδικασία.

Σας παρακαλώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Το έχω συζητήσει και με την κυρία Πρόεδρο και συμφωνεί μαζί μου. Θα μαζέψω δυο, τρεις απαντήσεις από διάφορα Υπουργεία που απαντούν έμμεσα στους ερωτώντες Βουλευτές. Είναι λάθος αυτό και σας παρακαλώ πάρα πολύ να συστήσετε στα Υπουργεία να απαντούν ευθέως στους ερωτώντες Βουλευτές. Αυτό επιβάλλει η καταξίωση του θεσμού του Κοινοβουλίου και του λειτουργήματος του Βουλευτή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Υπουργέ, πιριν πάρετε το λόγο, θα ήθελα να πω ότι έχει δίκιο ο κ. Σκουλάκης -και δεν αναφερόμαστε σ' εσάς φυσικά- στο ότι η κοινοβουλευτική τάξη και αυτός ο σημαντικός θεσμός επιβάλλουν να απαντούν ευθέως οι Υπουργοί, οι οποίοι βεβαίως μπορούν να επισυνάπτουν τα έγγραφα των υπηρεσιών, για να τεκμηριώνουν τις απαντήσεις τους.

Δράττομαι της ευκαιρίας να πω ότι οι απαντήσεις πρέπει να είναι σαφείς. Και αυτό δεν συμβαίνει πολλές φορές. Οι απαντήσεις δεν έχουν σχέση με τα ερωτήματα τα οποία τίθενται. Είπατε ότι αυτό δεν αφορά εσάς προσωπικά ούτε το Υπουργείο σας ...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ: Δεν είναι προσωπικό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Είναι μία γενικότερη παρατήρηση.

Έχετε το λόγο, κύριε Υπουργέ, για να δευτερολογήσετε.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλο -ντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Πρόεδρε, για το δεύτερο και εγώ συμφωνώ απόλυτα. Δυστυχώς αυτή η πρακτική υπήρχε στο Υπουργείο. Θα το εισηγηθώ και εγώ στον Υπουργό σήμερα το βράδυ.

Οφέλουμε πράγματα να απαντάμε ευθέως και με ακρίβεια στους Βουλευτές -αλιμόνο!- και όχι δια των υπηρεσιών. Συμφωνώντας μαζί, την ίδια στιγμή καλούνται να πληρώσουν και να ξαναπληρώσουν για κοινωνικά αγαθά, όπως η υγεία, η πρόνοια, η παιδεία, για τα αγαθά του πολιτισμού.

Πάμε, όμως, στο πρώτο θέμα, για να είμαστε απόλυτα ειλικρινείς και μετά θα μιλήσουμε για την ουσία του πράγματος.

Κακώς, κάκιστα και παρανόμως η περιφέρεια ζητάει από το ΤΕΟ να χρηματοδοτήσει το υπόλοιπο ενός έργου, το οποίο δεν είναι όπως ακριβώς παρουσιάζεται. Ήξερε από την αρχή ότι δεν βγαίνει με 600.000 ευρώ, αλλά έκανε το γνωστό παιχνίδι που γινόταν επί πολλά χρόνια. Επαναλαμβάνω ότι έβγαζε έναν άλφα προϋπολογισμό, όσο είχε και έλεγε θα σταματήσουμε το έργο κάπου και θα το συνεχίσουμε με κάποιο άλλο προϋπολογισμό. Εξ ου και τιμωρηθήκαμε, όπως σας είπα προηγουμένως. Δεν υπήρχαν απρόβλεπτα. Κανένα απρόβλεπτο δεν υπήρχε. Ήταν όλα προβλέψιμα και πάμε να ξεγελάσουμε τους «κουτόφραγκους». Αυτό έγινε. Και αυτό το πληρώνουμε τώρα.

Παρά ταύτα, όπως είπατε, η ουσία υπάρχει και σας υπόσχομαι ότι θα εισηγηθώ αμέσως στον Υπουργό κ. Σουφλιά -παρ' ότι, επαναλαμβάνω, δεν είναι τελείως νόμιμο- ...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ: Τυπικό είναι το πρόβλημα,

κύριε Υφυπουργέ.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλο -ντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Ακριβώς, ώστε να μπορέσει πράγματι ταχύτατα ...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ: Λύστε το, κύριε Υφυπουργέ, με μια τελευταία κουβέντα.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλο -ντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): ...μέσα στο καλοκαίρι αυτό να ολοκληρωθεί. Και το μήνυμα αυτό περνά αυτήν τη στιγμή από την Αίθουσα αυτή του Κοινοβουλίου.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΑ ΣΚΟΥΛΑΚΗΣ: Μάλλον μας παρακολουθούν κάτω και αύριο το πρώι μπορούν να βάλουν μπροστά.

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Περιβάλλο -ντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Βεβαίως, με δική μου παρέμβαση σήμερα το βράδυ στον κύριο Υπουργό -ο οποίος και τελικώς υπογράφει- σας υπόσχομαι ότι θα κάνω το καλύτερο δυνατό, για να μπορέσει να αρχίσει το έργο άμεσα, όπως είπατε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ. Τα Χανιά μπορούν να είναι ευχαριστημένα σήμερα.

Δεύτερη είναι η με αριθμό 32/14.7.2005 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Δημητρίου Τσιόγκα προς τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με την απόφαση της Κυβέρνησης για την επιβολή πληρωμής νοσηλίου στους ασθενείς που επισκέπτονται τα Κέντρα Υγείας κλπ..

Η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου αναλυτικότερα έχει ως εξής:

«Όπτας έγινε γνωστό, η Κυβέρνηση πρόκειται να προχωρήσει στην επιβολή πληρωμής νοσηλίου ή εξέταστρου στους ασθενείς που επισκέπτονται τα Κέντρα Υγείας, υλοποιώντας σχετική υπουργική απόφαση της προηγούμενης κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, που ύστερα από τις έντονες αντιδράσεις που προκάλεσε, είχε παγώσει για χρόνια.

Η εφαρμογή της παραπάνω απόφασης θα επιβάλλει ένα ακόμη χαράστι στις λαϊκές οικογένειες, θα επιβαρύνει με ένα ακόμη δυσβάσταχτο βάρος τα ασφαλιστικά ταμεία, αλλά θα λειτουργήσει και σαν εμπόδιο για πολλούς ανθρώπους από τα φτωχά λαϊκά στρώματα στην πρόσβαση τους στην ήδη ανεπαρκή, αλλά και τόσο σημαντική για την προαγωγή της υγείας του λαού, πρωτόβαθμια φροντίδα υγείας.

Οι εργαζόμενοι, οι μικρομεσαίοι αγρότες, οι αυτοαπασχολούμενοι, ενώ είναι αυτοί που παράγουν το σύνολο του πλούτου της χώρας μας, την ίδια στιγμή καλούνται να πληρώσουν και να ξαναπληρώσουν για κοινωνικά αγαθά, όπως η υγεία, η πρόνοια, η παιδεία, για τα αγαθά του πολιτισμού.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

Εάν θα σταματήσει η υλοποίηση της συγκεκριμένης απόφασης και θα πάρει όλα εκείνα τα μέτρα, για να μην πληρώνει κανένας άμεσα ή έμμεσα μέσω των ασφαλιστικών ταμείων για υπηρεσίες από τα κέντρα υγείας με εξασφάλιση 100% της χρηματόδοτησής τους από τον κρατικό προϋπολογισμό.»

Στην επίκαιρη ερώτηση του συναδέλφου κ. Τσιόγκα θα απαντήσει ο Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κ. Γιαννόπουλος.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συναδέλφοι, είναι γεγονός ότι αντιλαμβάνομαι το νόημα της επικαίρου ερωτήσεως του κυρίου συναδέλφου, που πραγματικά πηγάζει από την καθ' όλα σεβαστή πολιτική σκέψη και θεώρηση την οποία έχει.

Είμαι, όμως, υποχρεωμένος, κύριε συνάδελφε, να σας πω ότι η σύγχρονη δομή των ασφαλιστικών ταμείων είναι ακριβώς το να πληρώνουν τις οποιεσδήποτε ιατρικές πράξεις, σύμφωνα με τα δεδομένα του προεδρικού διατάγματος. Όπως οι εισφορές τις οποίες παίρνουν τα ασφαλιστικά ταμεία, τόσο από τους ίδιους τους εργαζόμενους όσος και από τους εργοδότες, είναι σ' ένα τέτοιο επίπεδο που οφείλουν, όπως γίνεται και για τη νοσοκομειακή περίθαλψη, να αποδίδουν αυτά

τα οποία η προηγούμενη απόφαση του κ. Παπαδόπουλου, δηλαδή η υπ' αριθμόν 88618, περιέγραφε.

Θα πρέπει, όμως, να γίνει αντιληπτό ότι απ' αυτήν ακριβώς την όλη ιστορία εξαιρούνται αυτές οι ευπαθείς ομάδες που περιγράφονται στις διατάξεις, δηλαδή οι χρονίως αιμοκαθαρόμενοι, οι του ΟΓΑ, της ΑΜΕΑ, όλοι αυτοί οι οποίοι πάσχουν από κάποια χρόνια νοσήματα. Και βεβαίως θα πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι κανείς Έλληνας ασφαλισμένος, σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό ταμείο -ΙΚΑ, ΤΕΒΕ, ΟΠΑΛ κλπ.- δεν θα καταβάλει κανένα ευρώ, αλλά τα ασφαλιστικά ταμεία, όπως γίνεται στη νοσοκομειακή περίθαλψη, με τις αποδείξεις που θα έχουν απ' όλες τις ιατρικές πράξεις που έχουν γίνει, σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα των αμοιβών που συμπεριλαμβάνονται, το οποίο υπάρχει, θα έρχονται να πληρώσουν, όπως ακριβώς γίνεται η εικατάριση, για τους ασφαλισμένους τους, όταν νοσηλεύονται στα νοσοκομεία.

Αυτό θα ξεκινήσει πρώτα από τους χώρους όπου υπάρχουν πολλοί αλλοδαποί, οι οποίοι έχουν την κάρτα Ε 111 και από τα χρήματα αυτά, τα οποία θα αποδίδουν τα ασφαλιστικά τους ταμεία μέσω του ΙΚΑ, θα υπάρχει μία οικονομική πηγή για να μπορούν τα κέντρα υγείας, οι περιφερειακοί σχηματισμοί μας, να ανανέωνουν κυρίως τον εξοπλισμό τους και να μπορούν κατ' αυτόν τον τρόπο, ανά πάσα στιγμή, να είναι και επίκαιρα.

Το λέω αυτό, διότι υπάρχουν τουριστικοί προορισμοί, όπως ξέρετε, με μεγάλη διακίνηση τουριστών και αδυνατούν οι υπηρεσίες μας να κάνουν όλο αυτό που, αν θέλετε, μπορείτε να το χαρακτηρίσετε γραφειοκρατικό ή να το χαρακτηρίσετε σαν μία τυπολατρική διαδικασία αναγραφής όλων των εξόδων. Δυστυχώς οι αλλοδαποί έκαναν τις οποιεςδήποτε μικροεπεμβάσεις ή οποιαδήποτε ιατρική εξέταση ή μικροβιολογικές ή βιοχημικές εξετάσεις και δεν πλήρωναν τίποτα.

Αυτά τα ποσά, τα οποία έχουν αποτιμηθεί, είναι σ' ένα πολύ μεγάλο και υψηλό ποσοστό και θα μπορούσαν πραγματικά οι περιφερειακοί μας σχηματισμοί να είχαν μια οικονομική αυτοδύναμια, για να μπορούν συνέχεια, όπως είπα και προηγουμένως, να αλλάζουν τον εξοπλισμό τους και να κάνουν οποιεσδήποτε παρεμβάσεις, που να είναι σύγχρονες. Αυτά συμβαίνουν στα μεγάλα κέντρα υγείας όπως στη Μύκονο, στη Σαντορίνη, στη Ρόδο και στους μεγάλους τουριστικούς προορισμούς και θα δείτε πραγματικά ότι θα λειτουργήσει το σύστημα.

Κύριε συνάδελφε, ξέρετε ποιο είναι αυτό, που θα έπρεπε να ρωτήσετε; Και σας το λέω αυτό, όχι γιατί θέλω να σας κάνω υποδείξεις, αλλά απλώς και μόνο εγκυλοπαιδικά να το θέξω. Θα έπρεπε να ρωτήσετε το εξής: Γιατί οι υπηρεσίες μας δεν έχουν αυτήν τη δυνατότητα, αν και θέλουμε να είναι και σε όπως σύστημα και μηχανογραφημένες, για να μπορέσουμε να εισπράξουμε αυτά τα χρήματα από τους αλλοδαπούς τουρίστες που έρχονται εδώ, ενώ για εμάς, όταν πηγαίνουμε στο εξωτερικό και έχουμε κάποια ανάγκη ιατρικής περίθαλψης, όχι σε νοσοκομειακό τους σχηματισμό, αλλά σ' ένα αντίστοιχο κέντρο υγείας, το ελληνικό δημόσιο καταβάλλει αυτά που προβλέπει η διακρατική συμφωνία, η οποία διέπεται από τους κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Το λόγο έχει ο ερωτών συνάδελφος κ. Τσιούγκας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, εμείς δεν μιλάμε για τους τουρίστες. Αναφέρατε παραδείγματα για τη Μύκονο κλπ.. Εκεί πάνε όσοι έχουν λεφτά. Εμείς δεν θέσαμε τέτοιο ζήτημα, δηλαδή να μην πληρώνουν οι τουρίστες.

Κύριε Πρόεδρε, εγώ είμαι ασφαλισμένος στο ΙΚΑ, πήγα στα εξωτερικά ιατρεία για βραχεία νοσηλεία και πλήρωσα, ενώ από τον ασφαλιστικό μου φορέα πήρα μόνο τα μισά. Συνεπώς έβαλα το 50% από την τσέπη μου. Αυτό ισχύει, είναι γεγονός και αυτή η πολιτική ασκείται σήμερα στη χώρα μας από τα νοσοκομεία, δηλαδή πληρώνει ο Έλληνας πολίτης -γιατί μιλούμε για τους Έλληνες- το 50% των δαπανών για την υγεία απευθείας από την τσέπη του.

Το τελευταίο διάστημα πληροφορηθήκαμε την κατάργηση της δωρεάν πρωτοβάθμιας υγείας, αφού θα εισπράττονται

νοσήλια από τα ταμεία των εργαζομένων, επιβαρύνοντας το σύστημα ακόμα περισσότερο. Και η δική σας Κυβέρνηση και η προηγούμενη του ΠΑΣΟΚ εφάρμοσαν και εφαρμόζουν αυτήν την πολιτική, που κάνει την υγεία ειμπόρευμα. Εμείς δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με τέτοιες λογικές, για να φορτώνονται ξανά τα βάρη των εξόδων στις πλάτες των εργαζομένων μέσω των ασφαλιστικών ταμείων. Γιατί; Γιατί οι εργαζόμενοι πιληρώνουν και με την υπεραξία που παράγουν και με τις ασφαλιστικές εισφορές και με τη φορολόγηση που τους γίνεται και όχι μόνο μια φορά. Από παντού πιληρώνει ο ελληνικός λαός και δεν έχει ούτε την πρωτοβάθμια υγεία δωρεάν.

Η φιλοσοφία αυτής της πολιτικής είναι να απαλλαχθεί το κράτος, που έχει την υποχρέωση και την ευθύνη για τη δωρεάν δημόσια υγεία του λαού, από τις δαπάνες για την υγεία. Όμως οι περικοπές των δαπανών για την υγεία, για την παιδεία και γενικά για τις κοινωνικές δαπάνες μεταφράζονται σε φοροαπαλλαγές, σε επιδοτήσεις και σ'ένα σωρό άλλες ελαφρύνσεις για το μεγάλο κεφάλαιο.

Επίσης θέλουμε να υπενθυμίσουμε πως ο τομέας της υγείας δεν προσφέρεται σαν πεδίο άσκησης επιχειρηματικών σχεδίων και εμείς, με τη δική μας αντίληψη την οποία προτείνουμε στον ελληνικό λαό και στην Κυβέρνηση, λέμε ότι δεν μπορεί να υπάρχει καμία επιχειρηματική δραστηριότητα από τους ίδιώτες. Η φιλοσοφία μας είναι ότι η υγεία είναι κοινωνικό αγαθό και πρέπει να παρέχεται δημόσια και δωρεάν για όλο το λαό, ιδιαίτερα μάλιστα η πρωτοβάθμια υγεία. Είναι δικαίωμα του ελληνικού λαού η πρόληψη επιδημιών, η διενέργεια εμβολιασμού, η ιατροκοινωνική φροντίδα, η πρόληψη ασθενειών σε ειδικές κατηγορίες πληθυσμού, η παρακολούθηση της μόλυνσης του περιβάλλοντος, ο ελεγχός των τροφίμων και των μεταλλαγμένων προϊόντων. Όλα αυτά είναι υποχρέωση του κράτους.

Εμείς δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με λογικές που βάζουν σε κίνδυνο την υγεία των εργαζομένων και του λαού γενικότερα και λέμε ότι πρέπει να δημιουργηθούν κέντρα υγείας αστικού τύπου μέσα στις πόλεις για την πρωτοβάθμια φροντίδα, για να μπορεί κάποιος, εάν είναι δωρεάν, να πάει, να κάνει εξετάσεις και να προλάβει την ασθένεια ή το κακό. Εάν, όμως, δεν έχει αυτήν τη δυνατότητα, τότε κουμπώνεται, τότε το πρόβλημα το αντιμετωπίζουμε μετά και μετά το πληρώνουμε πολύ ακριβά, κύριε Υπουργέ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε, κύριε Τσιόγκα.

Το λόγο έχει ο Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, προκειμένου να δευτερολογήσει.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης): Μου κάνει εντύπωση, κύριοι συνάδελφοι, η εμμονή η οποία υπάρχει όσον αφορά το ποιος πληρώνει. Τέλος πάντων, πρέπει να καταλάβουμε κάτι. Ο δημόσιος χαρακτήρας της υγείας στην πατρίδα μας δεν αμφισβητείται από κανένα. Είναι μια κατάκτηση του ελληνικού λαού και είναι υποχρέωση της πολιτείας, δικιά μας, να περιφρουρήσουμε όλη αυτή την κατάσταση.

Όπως είναι όμως γνωστό, η υγεία είναι το πολυτιμότερο αγαθό. Μην ξεχνάμε, όμως, ότι το πολυτιμότερο αυτό αγαθό έχει κόστος. Το κόστος, λοιπόν, αυτό δεν επιβαρύνει τον πολίτη, δεν πληρώνει ο πολίτης. Πληρώνουν τα ασφαλιστικά ταμεία. Τα ασφαλιστικά ταμεία μόνο στην πατρίδα μας έχουν αυτήν την πρωτοτυπία, να αναπτύσσουν συγχρόνως και πρωτοβάθμιες υπηρεσίες υγείας. Παντού στον κόσμο, είτε το αναγνωρίζουμε είτε όχι, αγοράζουν υπηρεσίες από το δημόσιο τομέα και από τον ιδιωτικό τομέα.

Οσον αφορά, λοιπόν, τα ασφαλιστικά ταμεία μετά από τις τόσες μακροχρόνιες εισφορές, τις οποίες έχουν από τους εργαζόμενους -και είναι πολλά τα χρήματα τα οποία πληρώνουν οι εργαζόμενοι, όπως είναι και πολλές οι εισφορές εκ μέρους της εργοδοσίας- τη δεδομένη στιγμή που υπάρχει ανάγκη, οφείλουν να πληρώσουν το κόστος το οποίο προβλέπεται νομοθετικά από το δικό μας προεδρικό διάταγμα. Και λέμε το εξής: Κανείς δεν πληρώνει. Κανείς δεν πρόκειται να πληρώσει τώρα τα 3 ευρώ -3 ευρώ είναι κατά την απόφαση του κ. Παπαδόπουλου- και τις παρακλινικές εξετάσεις, οι οποίες ενδεχομένως θα

γίνουν σε κάποιο κέντρο υγείας, όπως επίσης και τις μικροεπιμβάσεις. Αυτά δεν πρόκειται να τα πληρώσει κανένας Έλληνας ούτε σαν ποσοστό.

Έρχεται, λοιπόν, το ίδιο το ΤΕΒΕ, το ΙΚΑ κλπ. να πληρώσουν, μετά από τις αποδείξεις που θα πάρουν, όπως γίνεται ακριβώς για την εξόφληση των νοστλίων στην εσωτερική περιθαλψή, δηλαδή στη νοσοκομειακή περίθαλψη.

Αυτό είναι το όλο θέμα και νομίζω ότι κατ' αυτόν τον τρόπο ομαλοποιείται μια κατάσταση. Ομαλοποιείται μια κατάσταση που επί τόσα χρόνια υπάρχει στην πατρίδα μας, ένας ωχαδελφισμός και θα το πω και ρουμελιώτικα: «Μπάτε σκύλοι αλέστε και αλεστικά μη δίνετε».

Δεν είναι έτσι οι σχηματισμοί υγείας και λέω εν κατακλείδι: Ναι στη δωρεάν περίθαλψη, ναι στη δωρεάν παροχή υπηρεσιών υγείας. Τα ασφαλιστικά ταμεία, όμως, πρέπει τη δεδομένη στιγμή, αυτά τα οποία περιγράφει το προεδρικό διάταγμα να τα καταβάλουν είτε στα νοσοκομεία είτε στους περιφερειακούς υγειονομικούς σχηματισμούς, για να μπορέσουν να αποκτήσουν μια στοιχειώδη οικονομική ευρωστία και να γίνουν οι επενδύσεις μέσα στο σύστημα. Αυτή είναι άλλη ακριβώς η φιλοσοφία αυτής της απόφασης, η οποία θα ολοκληρωθεί μετά από απόφαση που θα υπάρξει από τα ασφαλιστικά ταμεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Τρίτη είναι η με αριθμό 25/14.7.2005 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Συναπτισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Ιωάννη Δραγασάκη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικά με την αύξηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο πετρέλαιο θέρμανσης.

Η επίκαιρη ερώτηση του κυρίου συναδέλφου έχει ως εξής:

«Σύμφωνα με δημοσιεύματα του Τύπου και ανακοινώσεις των αρμοδίων Υπουργών, η Κυβέρνηση προτίθεται να εξισώσει τις τιμές πετρελαίου κίνησης και θέρμανσης, αυξάνοντας τη φορολογία του πρώτου.

Το μέτρο αυτό υποστηρίζεται ότι θα βοηθήσει στην καταπολέμηση του λαθρεμπορίου στη διακίνηση των καυσίμων. Ωστόσο, από μόνο του το μέτρο αυτό, δεν είναι βέβαιο ότι αποτελεί απάντηση στο υπαρκτό πρόβλημα του λαθρεμπορίου στη διακίνηση των καυσίμων, το οποίο έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις και πραγματοποιείται με ποικίλες μορφές. Εκτός αυτού, η εξισώση προς τα πάνω του ειδικού φόρου κατανάλωσης για το πετρέλαιο θέρμανσης, θα προκαλέσει μια δυσβάστακτη επιβάρυνση για τους καταναλωτές.

Τέλος, με τα σημερινά ισχύοντα, η τιμή του φυσικού αερίου για οικιακή κατανάλωση, συνδέεται με την τιμή του πετρελαίου θέρμανσης. Συγκεκριμένα, η τιμή του φυσικού αερίου αναπροσαρμόζεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα και συνδέεται με την εκάστοτε ισχύουσα τιμή του πετρελαίου θέρμανσης, μειωμένη κατά 10%-20% (βλ. έκθεση ΡΑΕ, Ιούνιος 2003).

Πρέπει επομένως να διασφαλιστεί ότι, σε κάθε περίπτωση, η άνοδος του ειδικού φόρου κατανάλωσης για το πετρέλαιο θέρμανσης, δεν θα επιβαρύνει τους καταναλωτές ούτε θα οδηγήσει σε αναίτια αύξηση της τιμής του φυσικού αερίου.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

Ποιο είναι το νομικό πλαίσιο για τον καθορισμό της τιμής του φυσικού αερίου γενικά και ειδικά για οικιακή χρήση; Ποιος και με ποια διαδικασία καθορίζει την τιμή του;

Με ποιο τρόπο προτίθεται η Κυβέρνηση να εξασφαλίσει ότι η αύξηση του ειδικού φόρου κατανάλωσης, εφόσον πραγματοποιηθεί:

Α) δεν θα επιβαρύνει τους καταναλωτές και

Β) δεν θα οδηγήσει σε αύξηση της τιμής του φυσικού αερίου;

Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Όσον αφορά το πρώτο ζήτημα που θέτει η επίκαιρη ερώτηση, ο ν. 2364/1995, όπως ισχύει, προβλέπει ότι οι ΕΠΑ λαμβάνουν άδεια διανομής φυσικού αερίου. Ο νόμος καθορίζει στο άρθρο 4, παράγραφος 5 ότι η άδεια διανομής περιλαμβάνει, ανάφεσα στα άλλα, όρους που αφορούν «τον καθορισμό ανακοινώσιμων και διαφανών τιμολογίων σε συνάρτηση ιδίως με τις τιμές ανταγωνιστικών μορφών ενέργειας και των στοιχείων

κόστους, απαγορευομένης σε κάθε περίπτωση της αναδρομικής αύξησής τους». Με βάση αυτήν την εξουσιοδοτική διάταξη εκδόθηκαν οι άδειες διανομής των ΕΠΑ, που περιλαμβάνουν ειδικό τύπο για τον καθορισμό της τιμής πώλησης του φυσικού αερίου. Με βάση αυτόν τον τύπο, το συνολικό επήσιο έσοδο των Εταιρειών Παροχής Αερίου δεν μπορεί να υπερβαίνει ένα συγκεκριμένο ρυθμιζόμενο ποσό και μάλιστα και χρονικά ρυθμιζόμενο. Στον υπολογισμό, φυσικά, λαμβάνεται υπόψη η τιμολόγηση του αερίου από τη ΔΕΠΑ προς τις ΕΠΑ, από τη Δημόσια Επιχείρηση Παροχής Αερίου προς τις Εταιρείες Παροχής Αερίου.

Τώρα, πώς ακριβώς τιμολογούνται. Η ΔΕΠΑ παίρνει φυσικό αέριο από δύο πηγές. Η πρώτη πηγή είναι η GAZEXPORT, το ρωσικό αέριο. Αυτό τιμολογείται μ' ένα μαθηματικό τύπο, όπου οι μεταβλητές είναι τρεις και έχουν σχέση με τα πετρελαιοειδή. Είναι η τιμή του μαζούτ υψηλού θείου, η τιμή του μαζούτ χαμηλού θείου και το gaz oil. Μ' αυτόν τον τύπο και ανάλογα με τις τιμές αυτών των τριών μεταβλητών που σας ανέφερα, υπολογίζεται η τιμή στην οποία προμηθεύεται η ΔΕΠΑ φυσικό αέριο από την GAZEXPORT της Ρωσίας. Επίσης προμηθεύεται υγροποιημένο φυσικό αέριο από την Αλγερία, από την αλγερική εταιρεία SONATRACH και ο μαθηματικός τύπος έχει μια μεταβλητή, που είναι «το καλάθι» από οκτώ τιμές αργού πετρελαίου. Έτσι υπολογίζεται η τιμή του φυσικού αερίου, που προμηθεύεται η ΔΕΠΑ.

Η τιμή τώρα στην οποία η ΔΕΠΑ προμηθεύει τις ΕΠΑ, είναι ένας συνδυασμός των δύο αυτών τύπων, ανάλογα και με την αναλογία που συμμετέχουν στο σύστημα τόσο το φυσικό αέριο από την GAZEXPORT όσο και το υγροποιημένο από τη SONATRACH. Στη συνέχεια, με τις άδειες διανομής, όπως σας έλεγα προηγουμένως και που ορίζει ο ν. 2364, δίνεται το φυσικό αέριο προς τις ΕΠΑ και από εκεί και πέρα τιμολογείται ανάλογα, αφού προηγουμένως η τιμή -και με βάση αυτόν τον τύπο- εγκρίθει από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας. Σε προσεχές νομοσχέδιο -σήμερα είναι σε δημόσια διαβούλευση, η οποία ολοκληρώνεται σε λίγες μέρες και θα κατατεθεί στη Βουλή- που απελευθερώνει την αγορά φυσικού αερίου, προσδιορίζεται με σαφήνεια πώς ακριβώς θα υπολογίζεται η τιμή.

Σε κάθε περίπτωση όμως -για να έρθω και στο δεύτερο ζήτημα της ερώτησής σας- δεν έχει καμία σχέση με ειδικούς φόρους κατανάλωσης του φυσικού αέριο. Το φυσικό αέριο υφίσταται μόνο Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, που είναι ο ίδιος φόρος που ισχύει και στο ηλεκτρικό ρεύμα και είναι 9%. Δεν έχει να κάνει με κανένα ειδικό φόρο κατανάλωσης. Επομένως στον υπολογισμό της τιμής δεν υπεισέρχεται ούτε το πετρέλαιο θέρμανσης ούτε κάθε είδους πετρέλαιο, που έχει αντίστοιχο ειδικό φόρο κατανάλωσης, αλλά μόνο, όπως σας είπα, στον πρώτο τύπο, το gaz oil, ουσιαστικά δηλαδή εκεί που έχουμε διεθνείς τιμές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει ο ερωτών συνάδελφος κ. Δραγασάκης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΣΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, το να μιλάμε για πετρέλαιο θέρμανσης τον Ιούλιο μήνα, οκούγεται παράδοξο, αλλά η Κυβέρνηση άνοιξε ένα θέμα και διαπιστώνων από την απάντηση του Υπουργού ότι δεν είναι σε θέση ούτε τώρα να μας πει τι ακριβώς θα γίνει. Δηλαδή η Κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι θα γίνει εξομοίωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο πετρέλαιο θέρμανσης και στο πετρέλαιο κίνησης.

Αυτό σημαίνει ότι το πετρέλαιο θέρμανσης θα γίνει πολύ ακριβότερο για τον καταναλωτή και γι' αυτό ακριβώς γίνεται αυτή η συζήτηση. Εμείς, κύριε Υπουργέ, επειδή κατανού ότι η Κυβέρνηση συζητάει το θέμα, θέλουμε μια διαβεβαίωσή σας στο εξής ζήτημα.

Πρώτον, ότι ο καταναλωτής, φέτος το χειμώνα, θα πληρώσει το πετρέλαιο θέρμανσης όσο και πέρυσι. Εννοώ με τον ίδιο και όχι με αυξημένο φόρο. Αν η Κυβέρνηση βρει τρόπο να γίνει εξομοίωση χωρίς να πλήξει τον καταναλωτή, θα το δούμε. Άλλα όλα τα σενάρια που ακούστηκαν για να πληρώνει ο καταναλωτής ακριβά το πετρέλαιο και μετά να έχει επιστροφή, είτε μέσω ΔΕΗ είτε μέσω άλλου τρόπου, δεν φαίνονται πειστικά.

Δεύτερον, κάντε αν θέλετε ακόμα πιο σαφή τη διαβεβαίωση.

Γιατί εγώ είδα σε μια έκθεση της ΡΑΕ ότι σήμερα η τιμή του φυσικού αερίου είναι η τιμή του πετρελαίου θέρμανσης, μείον 10%-20%. Αυτό μας δημιούργησε το ερώτημα ότι, ενδεχομένως, μια αναπροσαρμογή του ειδικού φόρου κατανάλωσης στο πετρέλαιο θέρμανσης θα συμπαρασύρει και την τιμή του φυσικού αερίου αναίτια. Αν η Κυβέρνηση δεν έχει αυτήν την πρόθεση, δηλώστε το, ούτως ώστε να μην υπάρχει ανησυχία στον κόσμο.

Τρίτον, να ξεκαθαρίσει η Κυβέρνηση τη θέση της σε ό,τι αφορά στο θέμα του λαθρεμπορίου. Αν το θέμα είναι το λαθρεμπόριο, τότε υπάρχει μια σειρά από μέτρα, τα οποία πρέπει να ληφθούν ανεξάρτητα από την τιμή και τον ειδικό φόρο κατανάλωσης. Μεγάλο πεδίο λαθρεμπορίου είναι το ναυτιλιακό καύσιμο και όχι μόνο το πετρέλαιο θέρμανσης. Σας επισημαίνω ότι υπάρχουν πορίσματα στο Υπουργείο Οικονομικών σχετικών επιτροπών από το 1999, στις οποίες προτείνονται ποικίλα μέτρα κατά του λαθρεμπορίου. Δεν έχει ληφθεί κανένα μέτρο μέχρι τώρα ούτε από την προηγούμενη κυβέρνηση ούτε από τη δική σας. Ακριβώς γι' αυτό, ανοίγοντας το θέμα του ειδικού φόρου κατανάλωσης για το πετρέλαιο θέρμανσης, με τον τρόπο που άνοιξε, έχουμε την επιφύλαξη ότι το λαθρεμπόριο, που είναι ένα τεράστιο πρόβλημα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως άλλοθι απλά για να γίνει μια αύξηση για ταμειακούς σκοπούς. Επομένως, αν μπορείτε, δώστε αυτήν τη διαβεβαίωση στους καταναλωτές, δηλαδή ότι δεν θα πληρώσουν ακριβότερα το πετρέλαιο, δεν θα πληρώσουν ακριβότερα το φυσικό αέριο και δείτε γενικότερα το θέμα του λαθρεμπορίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο για να δευτερολογήσετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης): Κύριε Πρόεδρε, απάντησα στην ερώτηση που κατέθεσε ο συνάδελφος, ο κ. Δραγασάκης. Ρώτησε ποια είναι η τιμή του φυσικού αερίου και αν θα επηρεαστεί από το πετρέλαιο θέρμανσης και κίνησης. Νομίζω ότι αυτό ξεκαθαρίστηκε. Τώρα σε σχέση με την έκθεση της ΡΑΕ, έκανε έναν απλό υπολογισμό, για να γίνει πλήρως κατανοητός.

Όμως, όπως σας εξήγησα, ακριβώς έτσι γίνεται η τιμολόγηση του φυσικού αερίου από τη στιγμή της εισόδου μέχρι και τον οικιακό καταναλωτή. Δεν υπάρχει καμία σχέση με το πετρέλαιο θέρμανσης ή με το πετρέλαιο κίνησης ή με κανένα πετρέλαιο που έχει ειδικό φόρο κατανάλωσης.

Εκείνο που θέλω παράλληλα να πω, είναι ότι την Κυβέρνηση πράγματι την προβληματίζει η εκτεταμένη λαθρεμπορία που γίνεται στα καύσιμα. Την παρακολουθούμε, γίνεται εδώ και χρόνια και, επιτέλους, πρέπει να πάρουμε μέτρα. Σε αγαστή συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, που είναι κυρίως αρμόδιο για τον ειδικό φόρο κατανάλωσης, παίρνουμε μια σειρά από μέτρα και όπως σας ανακοινώθηκε από τον Υπουργό Ανάπτυξης, σε στενή συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, μέχρι το τέλος του χρόνου θα υπάρξει μια ανακοίνωση, που θα ρυθμίζει αυτό το θέμα.

Επομένως δεν έχουμε αυτήν τη στιγμή να πούμε τίποτα. Εκείνο που έχω όμως να σας πω, είναι ότι η τιμή του φυσικού αερίου, όπως ρωτήσατε, δεν θα έχει καμία επιρροή από οιδήποτε άλλο που αφορά ειδικούς φόρους κατανάλωσης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίων ερωτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Θα γίνει προεκφώνηση των νομοσχεδίων που είναι γραμμένα στην ημερήσια διάταξη.

Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση - Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος».

Το νομοσχέδιο θα ψηφιστεί στο σύνολο στη συνέχεια.

Του ιδίου Υπουργείου.

Ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Ιδρυση Σχολείου Ευρωπαϊκής Παιδείας».

Το νομοσχέδιο κρατείται για να ψηφιστεί στο σύνολο αύριο.

Υπουργείου Ανάπτυξης.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Αρχές και Κανόνες για την εξυγίανση της λειτουργίας και την ανάπτυξη βασικών τομέων του εμπορίου και της αγοράς - Θέματα Υπουργείου Ανάπτυξης».

Το νομοσχέδιο θα συζητηθεί κατά τη σημερινή συνεδρίαση.

Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια».

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΜΕΡΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Κρατείται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το νομοσχέδιο κρατήθηκε και θα συζητηθεί κατά τον Κανονισμό.

Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Θέματα εξωτερικών φρουρών».

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΜΕΡΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Κρατείται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το νομοσχέδιο κρατήθηκε και θα συζητηθεί κατά τον Κανονισμό.

Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Κύρωση της Συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Συμβουλίου Υπουργών της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης».

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ**)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Η σύμβαση αυτή ψηφίστηκε στη Διαρκή Επιτροπή ομόφωνα.

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Μεταφορών και Επικοινωνιών: «Κύρωση της Συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Συμβουλίου Υπουργών της Βοσνίας και Ερζεγοβίνης» γίνεται δεκτό ομοφώνως, σε μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

(Λόγω του μεγάλου όγκου της Σύμβασης το κείμενό της δεν καταχωρίζεται στο παρόν Πρακτικό. Ο σχετικός νόμος υπ' αριθμ. 3375 δημοσιεύθηκε στο υπ' αριθμ. 190Α' ΦΕΚ της 2/8/2005).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Επανερχόμαστε στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση - Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος».

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο και στο

σύνολο;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το νομοσχέδιο έγινε δεκτό και στο σύνολο κατά πλειοψηφία.

Συνεπώς το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων: «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση - Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» γίνεται δεκτό κατά πλειοψηφία σε μόνη συζήτηση, επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου και έχει ως εξής:

«Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση - Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Άρθρο 1

Αντικείμενο, περιεχόμενο και σκοπός της αξιολόγησης

1. Το διδακτικό, ερευνητικό και κάθε άλλο έργο των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης υπόκειται σε διαρκή αξιολόγηση με σκοπό τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας της έρευνας και διδασκαλίας, των σπουδών και των λοιπών υπηρεσιών που παρέχονται από αυτά στο πλαίσιο της αποστολής τους.

2. Η αξιολόγηση συνίσταται στη συστηματική, τεκμηριωμένη και λεπτομερή αποτίμηση, ανάδειξη και καταγραφή του έργου των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης, με τη χρήση αντικειμενικών κριτήριων, και στην κριτική ανάλυση και διαπίστωση τυχόν υφιστάμενων αδυναμιών και αποκλίσεων σε σχέση με την ακαδημαϊκή φυσιογνωμία, τους στόχους και την αποστολή τους, όπως περιγράφονται ειδικότερα στις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης λαμβάνονται από τα ακαδημαϊκά ιδρύματα και την Πολιτεία τα αναγκαία μέτρα διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας του έργου που επιτελούνται από τα ακαδημαϊκά ιδρύματα και την Πολιτεία του έργου που επιτελούνται από την αποτελέσματα της αξιολόγησης και τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας του επιτελούμενου έργου δημιουργούνται με τον πλέον πρόσφορο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται η ευρύτερη δυνατή διαφάνεια του εθνικού συστήματος ανώτατης παιδείας.

3. Σε αξιολόγηση υπόκεινται οι ακαδημαϊκές μονάδες (Σχολές ή Τμήματα), από τις οποίες αποτελούνται τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης και διαμέσου αυτών κάθε ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης συνολικά. Η αξιολόγηση είναι δυνατόν επίσης να έχει ως αυτοτελές αντικείμενο τα προγράμματα προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών σπουδών ή και τις λοιπές υπηρεσίες που παρέχονται από τις επί μέρους ακαδημαϊκές μονάδες ή τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης συνολικά στο πλαίσιο της αποστολής τους. Η αξιολόγηση κάθε ιδρύματος ανώτατης εκπαίδευσης γίνεται με βάση την αξιολόγηση των επί μέρους ακαδημαϊκών μονάδων, από τις οποίες αποτελείται, και την αξιολόγηση της λειτουργίας του ιδρύματος συνολικά.

4. Οι διαδικασίες αξιολόγησης που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού δεν μπορούν να υποκατασταθούν από άλλες μορφές διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας που δεν προβλέπονται από τις διατάξεις του.

Άρθρο 2 Διαδικασία και όργανα της αξιολόγησης

1. Η αξιολόγηση των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης πραγματοποιείται σε δύο στάδια: Το πρώτο στάδιο αφορά στην αξιολόγηση του επιτελούμενου έργου από τις ίδιες τις ακαδημαϊκές μονάδες των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης σε σχέση με τη φυσιογνωμία, τους στόχους και την αποστολή τους

(εσωτερική αξιολόγηση). Ύστερα από την ολοκλήρωση του πρώτου σταδίου ακολουθεί σε δεύτερο στάδιο η αξιολόγηση του επιπτελούμενου έργου από επιτροπή που αποτελείται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, η οποία λαμβάνει υπόψη και τα αποτελέσματα της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας (εξωτερική αξιολόγηση).

2. Η διαδικασία της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης επαναλαμβάνεται το αργότερο κάθε τέταρτο έτος από την έναρξη της προηγούμενης αξιολόγησης. Κατά την επανάληψη της διαδικασίας αξιολόγησης εξετάζεται και η υλοποίηση των πορισμάτων της προηγούμενης αξιολόγησης, ιδίως των προτάσεων, υποδείξεων και συστάσεων της επιπροπής εξωτερικής αξιολόγησης. Ειδικότερα, εξετάζεται κατά πόσον αντιμετωπίστηκαν οι αδυναμίες και αποκλίσεις που επισημάνθηκαν κατά την προηγούμενη αξιολόγηση και η πορεία εφαρμογής των μέτρων που λήφθηκαν για τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας της έρευνας και διδασκαλίας, των σπουδών και των λοιπών υπηρεσιών που παρέχονται από τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης.

3. Στην αξιολόγηση των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης συμμετέχουν οι φοιτητές ή σπουδαστές σύμφωνα με τις διαδικασίες και τον τρόπο που προβλέπεται από τις διατάξεις του νόμου αυτού.

4. Τις διαδικασίες αξιολόγησης των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης συντονίζει και υποστηρίζει σε εθνικό επίπεδο η ανεξάρτητη διοικητική αρχή με την επωνυμία «Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση» (Α.Δ.Π.), η οποία συνιστάται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10.

Σε κάθε ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης συγκροτείται με απόφαση του οικείου ανώτατου συλλογικού οργάνου «Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας» (ΜΟ.Δ.Π.) για το συντονισμό και την υποστήριξη των διαδικασιών αξιολόγησης του ιδρύματος. Η ΜΟ.Δ.Π. συνεδριάζει υπό την προεδρία του Αντιπρύτανη ή Αντιπροέδρου Ακαδημαϊκών Υποθέσεων του οικείου ιδρύματος και στη σύνθεση της μετέχουν τρία μέλη του Διδακτικού-Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) ή του Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Π.), ένας κοινός εκπρόσωπος του λοιπού επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού, ένας εκπρόσωπος των προπτυχιακών φοιτητών ή σπουδαστών και ένας εκπρόσωπος των μεταπτυχιακών φοιτητών, που ορίζονται από τους αντίστοιχους φορείς. Η οργάνωση, η λειτουργία και οι αρμοδιότητες της ΜΟ.Δ.Π. καθορίζονται με την απόφαση του οικείου ανώτατου συλλογικού οργάνου κάθε ιδρύματος.

5. Οι ακαδημαϊκές μονάδες κάθε ιδρύματος ανώτατης εκπαίδευσης υποβάλλουν κατ' έτος στη ΜΟ.Δ.Π. του ιδρύματος μια εσωτερική έκθεση που περιλαμβάνει συγκεντρωτικά στοιχεία με ποσοτικά δεδομένα για τους φοιτητές ή σπουδαστές, τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., το λοιπό επιστημονικό προσωπικό, το διοικητικό προσωπικό, το πρόγραμμα σπουδών, τη φοιτητική μέριμνα, τις διοικητικές υπηρεσίες, την υλικοτεχνική υποδομή και κάθε άλλο θέμα που αφορά τη λειτουργία της ακαδημαϊκής μονάδας. Με βάση τις εσωτερικές εκθέσεις των επί μέρους ακαδημαϊκών μονάδων, από τις οποίες αποτελείται κάθε ιδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης, η ΜΟ.Δ.Π. Π. συντάσσει κάθε διετία την αντίστοιχη εσωτερική έκθεση του οικείου ιδρύματος. Το περιεχόμενο των εσωτερικών εκθέσεων που υποβάλλουν οι ακαδημαϊκές μονάδες ή συντάσσουν οι ΜΟ.Δ.Π. των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης μπορεί να εξειδικεύεται περαιτέρω και να τυποποιείται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων που εκδίδεται ύστερα από πρόταση της Α.Δ.Π..

Άρθρο 3 Κριτήρια και δείκτες της αξιολόγησης

1. Για την αξιολόγηση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας της έρευνας και διδασκαλίας, των σπουδών και των λοιπών υπηρεσιών που παρέχονται από τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, τη διατίστωση τυχόν αδυναμιών και αποκλίσεων σε σχέση με την ακαδημαϊκή φυσιογνωμία, τους στόχους και την αποστολή τους και τη συγκρισιμότητα των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης σε σχέση με τους στόχους του εθνικού συστήμα-

τος ανώτατης παιδείας και τις διεθνείς προδιαγραφές, εμπειρίες και πρακτικές χρησιμοποιούνται γενικώς αναγνωρισμένα και αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία εκφράζονται με αντίστοιχους ποσοτικούς και ποιοτικούς δείκτες. Τα κριτήρια και οι δείκτες αξιολόγησης είναι ίδιως:

α) Ως προς την ποιότητα του διδακτικού έργου: η αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού, η ποιότητα της διδακτικής διαδικασίας, η οργάνωση και η εφαρμογή του διδακτικού έργου, τα εκπαιδευτικά βοηθήματα, τα μέσα και οι υποδομές, η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, η αναλογία και η συνεργασία μεταξύ διδασκόντων και διδασκομένων, το επίπεδο και η επικαιρότητα των παρεχόμενων γνώσεων, η σύνδεση της έρευνας με τη διαδασκαλία, η κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών ή σπουδαστών.

β) Ως προς την ποιότητα του ερευνητικού έργου: η προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής μονάδας, οι επιστημονικές δημοσιεύσεις, οι ερευνητικές υποδομές, τα ερευνητικά προγράμματα, η αποτελεσματικότητα του ερευνητικού έργου, η πρωτοτυπία της έρευνας, η αναγνωρισμότητα της έρευνας από τρίτους, οι ερευνητικές συνεργασίες, οι διακρίσεις και η επιβράβευση της έρευνας, η συμμετοχή των φοιτητών ή σπουδαστών στην έρευνα.

γ) Ως προς την ποιότητα των προγραμμάτων σπουδών: ο βαθμός ανταπόκρισης του προγράμματος σπουδών στους στόχους της ακαδημαϊκής μονάδας και στις απαιτήσεις της κοινωνίας, η συνεκτικότητα και η λειτουργικότητα του προγράμματος σπουδών, ο συντονισμός της ύλης των μαθημάτων, η ορθολογική οργάνωση των εκπαιδευτικών θεσμών, το εξεταστικό σύστημα, η υποστήριξη από διαθέσιμες εκπαιδευτικές υποδομές.

δ) Ως προς την ποιότητα των λοιπών υπηρεσιών: η αποτελεσματικότητα των διοικητικών υπηρεσιών, οι υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας, οι πάσης φύσεως υποδομές, η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, η διαφάνεια και η αποτελεσματικότητα στη διαχείριση των οικονομικών πόρων και στη χρήση των υποδομών και του εξοπλισμού, οι συνεργασίες με άλλα εκπαιδευτικά ή ερευνητικά ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού, καθώς και με το κοινωνικό σύνολο.

2. Κατά την αξιολόγηση λαμβάνονται υπόψη η συμπληρωματική λειτουργία και οι διακρίτες φυσιογνωμίες, ρόλοι, σκοπός και αποστολή των δύο παραλλήλων τομέων της ανώτατης εκπαίδευσης, όπως διαφοροποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τον πανεπιστημιακό τομέα και για τον τεχνολογικό τομέα.

3. Τα κριτήρια και οι δείκτες της αξιολόγησης τυποποιούνται, συμπληρώνονται και εξειδικεύονται περαιτέρω με βάση τις κατευθύνσεις και τα πρότυπα που εκδίδει η Α.Δ.Π., το αργότερο μέσα σε ένα έτος από τη συγκρότηση της, ανάλογα με το γνωστικό αντικείμενο κάθε ακαδημαϊκής μονάδας. Τα κριτήρια και οι δείκτες αξιολόγησης αναθεωρούνται κάθε φορά με την ίδια διαδικασία, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Άρθρο 4 Εσωτερική αξιολόγηση

1. Η εσωτερική αξιολόγηση αποτελεί το πρώτο στάδιο της αξιολόγησης και συνίσταται στη συστηματική αποτίμηση και καταγραφή του διδακτικού, ερευνητικού ή άλλου έργου από τις ίδιες τις ακαδημαϊκές μονάδες των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης σε σχέση με τη φυσιογνωμία, τους στόχους και την αποστολή τους.

2. Η εσωτερική αξιολόγηση είναι μια περιοδικά επαναλαμβανόμενη διαδικασία, στην οποία συμμετέχουν τα μέλη του διδακτικού-ερευνητικού ή εκπαιδευτικού και του λοιπού επιστημονικού προσωπικού και οι φοιτητές ή σπουδαστές ερωτηματολογίων, συνεντεύξεις, ομαδικές συζητήσεις και κάθε πρόσφορη πηγή πληροφόρησης, η οποία ολοκληρώνεται με τη σύνταξη της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας.

3. Η εσωτερική αξιολόγηση στριζεται στην ανάλυση των συγκεντρωτικών στοιχείων, τα οποία περιλαμβάνονται στην

τελευταία ετήσια εσωτερική έκθεση κάθε ακαδημαϊκής μονάδας που αναφέρεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 2 και στα αποτελέσματα των διαδικασιών της προηγούμενης παραγράφου. Η εσωτερική αξιολόγηση λαμβάνεται υπόψη για την εξωτερική αξιολόγηση του διδακτικού, ερευνητικού ή άλλου έργου της ακαδημαϊκής μονάδας από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες.

Άρθρο 5 Διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης

1. Η εσωτερική αξιολόγηση πραγματοποιείται με ευθύνη κάθε ακαδημαϊκής μονάδας που υπόκειται σε αξιολόγηση, σε συνεργασία με τη ΜΟ.ΔΙ.Π. του ιδρύματος ανώτατης εκπαίδευσης στο οποίο ανήκει, και πρέπει να ανταποκρίνεται στα κριτήρια και τους δείκτες αξιολόγησης της παραγράφου 1 του άρθρου 3, όπως αυτά συμπληρώνονται και εξειδικεύονται με βάση τις κατευθύνσεις και τα πρότυπα που εκδίδει εκάστοτε η Α.ΔΙ.Π..

2. Οι ακαδημαϊκές μονάδες που υποβάλλονται σε αξιολόγηση (Σχολές ή Τμήματα) ορίζουν με αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων τους Ομάδες Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.), οι οποίες συγκροτούνται από μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. των βαθμίδων του Καθηγητή και του Αναπληρωτή Καθηγητή με διεθνώς αναγνωρισμένο επιστημονικό έργο και, κατά προτίμηση, με εμπειρία σε διαδικασίες διασφάλισης της ποιότητας. Στην ΟΜ.Ε.Α. συμμετέχει επίσης ένας εκπρόσωπος των φοιτητών ή σπουδαστών, που υποδεικνύει ο αρμόδιος φορέας εκπρόσωπησής τους. Η ΟΜ.Ε.Α. έχει την ευθύνη διεξαγωγής της διαδικασίας αξιολόγησης στην οικεία ακαδημαϊκή μονάδα, παρακολουθεί τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων, ενημερώνει τα όργανα και τα μέλη της ακαδημαϊκής μονάδας για τις απαντήσεις και τα αποτελέσματα του διαλόγου με τους διδάσκοντες και τους φοιτητές ή σπουδαστές, συγκεντρώνει όλα τα απαραίτητα σχετικά στοιχεία και, με βάση αυτά, συντάσσει την έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας, την οποία διαβιβάζει στη ΜΟ.ΔΙ.Π. του ιδρύματος και μέσω αυτής στην Α.ΔΙ.Π..

3. Αν αξιολογούνται αυτοτελώς τα προγράμματα προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών σπουδών ή οι λοιπές υπηρεσίες που παρέχονται από τις ακαδημαϊκές μονάδες ή τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης στο πλαίσιο της αποστολής τους, συγκροτούνται Ειδικές Ομάδες Αξιολόγησης (Ε.Ε.Α.), στις οποίες συμμετέχουν, εκτός από τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. και τον εκπρόσωπο των φοιτητών ή σπουδαστών, και ένας κοινός εκπρόσωπος του λοιπού επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού της μονάδας ή του ιδρύματος.

4. Την ευθύνη και τις αρμοδιότητες αξιολόγησης της λειτουργίας κάθε ιδρύματος ανώτατης εκπαίδευσης συνολικά έχει η ΜΟ.ΔΙ.Π. του οικείου ιδρύματος, η οποία λειτουργεί ως Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) του ιδρύματος.

5. Τα ερωτηματολόγια, στα οποία απαντώνται γραπτώς οι διδάσκοντες και οι φοιτητές ή σπουδαστές, αφορούν κυρίως την ποιότητα και τα μέσα της έρευνας και διδασκαλίας, τη δομή και το περιεχόμενο των σπουδών, τη φοιτητική μέριμνα, τις διοικητικές υπηρεσίες και την υλικοτεχνική υποδομή της μονάδας ή του ιδρύματος και μπορούν να είναι τυποποιημένα με διαφοροποίηση σε σχέση με τις ιδιαιτερότητες κάθε ακαδημαϊκής μονάδας. Οι απαντήσεις που δίνονται στα ερωτηματολόγια από τους φοιτητές ή σπουδαστές εκφράζουν τις απόψεις των ερωτωμένων για την ποιότητα της διδασκαλίας, την καλύτερη οργάνωση των μαθημάτων, τη συνεργασία με τους διδάσκοντες και τις προσδοκίες τους από τις σπουδές. Τα ερωτηματολόγια συμπληρώνονται από τους φοιτητές ή σπουδαστές εθελοντικά, ανώνυμα και χωρίς προειδοποίηση στο πλαίσιο των υποχρεωτικών μαθημάτων που παρέχονται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου και υπό την παρακολούθηση της ΟΜ.Ε.Α., με τη συνεργασία των διδασκόντων.

6. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης διαρκεί δύο συνεχόμενα διδακτικά εξάμηνα.

Άρθρο 6 Έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης

1. Η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας συνθέτει όλα τα παραπάνω στοιχεία, σε συνάρτηση με τη φυσιογνωμία, τους στόχους και την αποστολή της μονάδας.

2. Η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης περιέχει ειδικότερα μια κριτική-αξιολογική ανάλυση της πορείας εφαρμογής των στόχων του υπό αξιολόγηση έργου της ακαδημαϊκής μονάδας, τα θετικά και αρνητικά σημεία που αναδείχθηκαν κατά τη διαδικασία της αξιολόγησης, τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για να επιπευχθούν οι στόχοι που έχει θέσει η (διά) μονάδα, να οργανωθούν καλύτερα οι υπό αξιολόγηση δραστηριότητες, να αναβαθμιστούν οι χορηγούμενοι τίτλοι σπουδών και η επιστημονική δραστηριότητα, καθώς και κάθε άλλο μέτρο διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας του διδακτικού, ερευνητικού ή άλλου έργου που παρέχεται από την ακαδημαϊκή μονάδα.

3. Η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης συντάσσεται από την ΟΜ.Ε.Α. της οικείας ακαδημαϊκής μονάδας σύμφωνα με τα κριτήρια και τους δείκτες αξιολόγησης της παραγράφου 1 του άρθρου 3, όπως αυτά συμπληρώνονται και εξειδικεύονται με βάση τις κατευθύνσεις και τα πρότυπα που εκδίδει εκάστοτε η Α.ΔΙ.Π.. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 3 και 4 του προγούμενου άρθρου η έκθεση συντάσσεται από την αντίστοιχη Ε.Ε.Α. ή τη ΜΟ.ΔΙ.Π. του ιδρύματος.

4. Η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης συνεκτιμάται κατά τη λήψη αποφάσεων από τα αρμόδια όργανα σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας της ακαδημαϊκής μονάδας ή του ιδρύματος.

Άρθρο 7 Εξωτερική αξιολόγηση

1. Η εξωτερική αξιολόγηση αποτελεί το δεύτερο στάδιο της αξιολόγησης και συνίσταται στην κριτική - αναλυτική εξέταση των αποτελέσματων της εσωτερικής αξιολόγησης από επιτροπή ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων (Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης).

2. Η εξωτερική αξιολόγηση είναι μια περιοδικά επαναλαμβανόμενη διαδικασία, κατά την οποία τα στοιχεία της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης μελετώνται σε βάθος από επιτροπή ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων ύστερα από επιτόπια επίσκεψη στην υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκή μονάδα και συζητήσεις και επαφές με μέλη του διδακτικού - ερευνητικού, εκπαιδευτικού και του λοιπού επιστημονικού προσωπικού, του διοικητικού προσωπικού και τους φοιτητές ή σπουδαστές.

3. Η εξωτερική αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη την ανάλυση των στοιχείων που περιλαμβάνονται στην τελευταία έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης κάθε ακαδημαϊκής μονάδας και τα συμπληρωματικά στοιχεία που προέκυψαν από τις συζητήσεις και επαφές με τα μέλη της οικείας μονάδας. Η εξωτερική αξιολόγηση ολοκληρώνεται με τη σύνταξη της έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας, η οποία περιλαμβάνει αναλύσεις, διαπιστώσεις, συστάσεις και υποδείξεις των ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν προκειμένου να βελτιωθεί ακόμη περισσότερο η ποιότητα του διδακτικού, ερευνητικού ή άλλου έργου ή να αντιμετωπιστούν τυχόν αδυναμίες και αποκλίσεις που εντοπίστηκαν σε σχέση με τη φυσιογνωμία, τους στόχους και την αποστολή κάθε ακαδημαϊκής μονάδας.

Άρθρο 8 Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης

1. Η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης (Ε.Ε.Α.) συγκροτείται μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας και ενημερώνεται για το περιεχόμενό της το αργότερο μέσα σε ένα μήνα ύστερα από τη συγκρότησή της. Η Ε.Ε.Α. λαμβάνει υπόψη την έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης και επισκέπτεται επιτοπίως την υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκή μονάδα, η οποία οφείλει να παρέχει κάθε δυνατή διευκόλυνση στο έργο της Επιτροπής για συμπληρωμα-

τική ενημέρωση, συζήτηση και επαφή με τα μέλη της ακαδημαϊκής μονάδας.

2. Η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης (Ε.Ε.Α.) αποτελείται από πέντε μέλη, τα οποία προέρχονται από το μητρώο ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων που τηρεί η Α.Δ.Π.. Το μητρώο ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων συντάσσεται ύστερα από υποδείξεις των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης και της Α.Δ.Π. και ανανεώνεται κάθε τέσσερα χρόνια. Δεν επιτρέπεται η παραμονή εμπειρογνώμονα στο μητρώο για περισσότερες από δύο τετραετίες θητείες, διαδοχικές ή μη.

3. Ένα από τα μέλη της Ε.Ε.Α. μπορεί να υποδεικνύεται από την υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκή μονάδα μεταξύ των ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων που περιλαμβάνονται στο μητρώο που τηρεί η Α.Δ.Π.. Ο ορισμός των υπόλοιπων μελών γίνεται με κλήρωση από την Α.Δ.Π..

Μέλη της Α.Δ.Π., καθώς επίσης και το ειδικό επιστημονικό προσωπικό, που απασχολείται σε αυτή με οποιαδήποτε σχέση, δεν μπορεί να περιλαμβάνονται στο μητρώο ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων και να συμμετέχουν ως εξωτερικής αξιολόγησης σε οποιαδήποτε μορφής διαδικασία αξιολόγησης.

4. Τα μέλη της Ε.Ε.Α. δεν πρέπει να ανήκουν ή να έχουν οποιαδήποτε εκπαίδευτική, ερευνητική ή υπηρεσιακή σχέση με το ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης, στο οποίο ανήκει η ακαδημαϊκή μονάδα που αξιολογείται, ή να είχαν κατά την τελευταία πεντετελία μια τέτοια σχέση.

5. Τα μέλη της Ε.Ε.Α.:

α) Πρέπει να πληρούν τις παρακάτω προϋποθέσεις:

(i) η ειδίκευση των ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων να είναι συγγενής με το γνωστικό αντικείμενο της υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκής μονάδας,

(ii) να είναι επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους κατά προτίμηση με εμπειρία σε θέματα αξιολόγησης ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης και να συγκεντρώνουν τα εχέγγυα αμερόληπτης κρίσης.

β) Επίσης, είναι επιθυμητή:

(i) η συμμετοχή τουλάχιστον ενός αλλοδαπού εμπειρογνώμονα ή ειδικού που κατέχει θέση καθηγητή πρώτης βαθμίδας ή διακεκριμένου ερευνητή σε αντίστοιχα ανώτατα εκπαίδευτικά ή ερευνητικά ίδρυματα του εξωτερικού κατά προτίμηση με εμπειρία σε θέματα αξιολόγησης ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης,

(ii) η διοικητική εμπειρία των ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων σε ακαδημαϊκές μονάδες ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης,

(iii) η συμμετοχή ενός εκπροσώπου επαγγελματικής ή άλλης επιστημονικής οργάνωσης, αντίστοιχης με το γνωστικό αντικείμενο της υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκής μονάδας, ο οποίος να είναι σε θέση να εκτιμήσει τη συμβολή των σπουδών στην άσκηση του επαγγέλματος.

6. Αν συμμετέχει αλλοδαπός εμπειρογνώμονας ή ειδικός, η αξιολόγηση μπορεί να γίνεται και στην αγγλική, γαλλική ή γερμανική γλώσσα.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομίας και Οικονομικών ορίζεται η αποζημίωση που καταβάλλεται στα μέλη της Ε.Ε.Α..

Άρθρο 9

Έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης

1. Τα αποτελέσματα της εξωτερικής αξιολόγησης συνοψίζονται στην έκθεση αξιολόγησης των ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων (έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης), η οποία περιλαμβάνει κυρίως τις αναλύσεις, διαπιστώσεις, συστάσεις και υποδείξεις τους και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν προκειμένου να βελτιωθεί ακόμη περισσότερο η ποιότητα του διδακτικού, ερευνητικού ή άλλου έργου ή να αντιμετωπιστούν τυχόν αδυναμίες και αποκλίσεις που εντοπίστηκαν σε σχέση με τη φυσιογνωμία, τους στόχους και την αποστολή κάθε ακαδημαϊκής μονάδας.

2. Το σχέδιο της έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης συντάσσεται από την Ε.Ε.Α. με τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη της Α.Δ.Π. και κοινοποιείται στην υπό αξιολόγηση ακαδημαϊκή μονάδα, η οποία υποβάλλει τις παρατηρήσεις της μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών από την κοινοποίηση του σχε-

δίου σε αυτήν. Αν δεν υποβληθούν παρατηρήσεις εντός της ανωτέρω προθεσμίας, το σχέδιο της έκθεσης θεωρείται ότι έχει γίνει αποδεκτό από την ακαδημαϊκή μονάδα. Η τελική έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης διαβιβάζεται στη ΜΟ.ΔΙ.Π. του ιδρύματος και μέσω αυτής στην οικεία ακαδημαϊκή μονάδα και στην Α.Δ.Π., η οποία φροντίζει για τη δημοσιοποίησή της.

3. Η εξωτερική αξιολόγηση ολοκληρώνεται μέσα σε τέσσερις μήνες από την υποβολή της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης. Εντός της προθεσμίας αυτής πρέπει να έχει συνταχθεί η έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης.

Άρθρο 10

Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση

1. Συνιστάται ανεξάρτητη διοικητική αρχή με την επωνυμία «Αρχή Διασφάλισης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση» (Α.Δ.Π.) και έδρα την Αθήνα. Η Α.Δ.Π. έχει διοικητική αυτοτέλεια και εποπτεύεται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεών της.

Τα μέλη της Α.Δ.Π. είναι ανώτατοι δημόσιοι λειτουργοί και απολαμβάνουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας.

Οι πιστώσεις για τη λειτουργία της Α.Δ.Π. εγγράφονται υπό ίδιο φορέα στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Τον προϋπολογισμό ειστηγείται στον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών ο Πρόεδρος της Α.Δ.Π., ο οποίος είναι και διατάκτης των δαπανών της.

2. Η Α.Δ.Π. εγγυάται τη διαφάνεια των διαδικασιών αξιολόγησης και έχει ως αποστολή την υποστήριξη των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης στην πραγματοποίηση των διαδικασιών που στοχεύουν στη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση, την ενημέρωση της Πολιτείας και των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης για τις σύγχρονες διεθνείς εξελίξεις και τάσεις στα συναφή ζητήματα και την προαγωγή της έρευνας στον τομέα αυτόν. Ειδικότερα η Α.Δ.Π. ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Προγραμματίζει, συντονίζει και υποστηρίζει τις διαδικασίες αξιολόγησης των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης.

β) Τυποποιεί, εξειδικεύει και αναθεωρεί με κατευθύνσεις και πρότυπα τη μορφή των εκθέσεων αξιολόγησης των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης, καθώς και τα κριτήρια και τους δείκτες αξιολόγησης σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 3, για το υποκείμενο σε αξιολόγηση έργο των ακαδημαϊκών μονάδων, των προγραμμάτων σπουδών και των λοιπών υπηρεσιών που παρέχονται από τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης.

γ) Συντάσσει, τηρεί και ανανεώνει το μητρώο ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων και ειδικών στον τομέα της διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας εκπαίδευσης από την Ελλάδα και το εξωτερικό, στο οποίο έχουν δυνατότητα πρόσβασης όλα τα ελληνικά ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης.

δ) Συγκεντρώνει πληροφορίες και τηρεί βάση δεδομένων με τα στοιχεία των εκθέσων αξιολόγησης όλων των ελληνικών ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης.

ε) Ενημερώνει τα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και τα ελληνικά ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης σχετικά με τα υφισταμένα δεδομένα στην Ελλάδα και τις σύγχρονες διεθνείς τάσεις και εξελίξεις στον τομέα της διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση.

στ) Διατηρεί αμφίδρομη συνεργασία με αντίστοιχους οργανισμούς του εξωτερικού.

ζ) Εκπονεί μελέτες και διεξάγει έρευνες με στόχο την ανάπτυξη της μεθοδολογίας, των τεχνικών και των εφαρμογών διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση.

η) Δημοσιοποιεί τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διασφάλιση και βελτίωση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση.

θ) Εκπροσωπεί τη χώρα στα θεσμικά όργανα και οργανισμούς που αποτελούνται από αντίστοιχους εθνικούς φορείς των κρατών - μελών της Ε.Ε. ή και τρίτων χωρών.

ι) Διατυπώνει προτάσεις για τη λήψη μέτρων και την υιοθέτηση πρακτικών διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας σε σχέση με τους στόχους του εθνικού συστήματος ανώτατης πατέσεις και τις διεθνείς προδιαγραφές, εμπειρίες και πρακτικές.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, κυρώνται οι εσωτερικός κανονισμός της Α.ΔΙ.Π., ο οποίος καταρτίζεται από την ίδια μέσα σε έξι μήνες από τη συγκρότησή της και ρυθμίζει τα θέματα εσωτερικής λειτουργίας της αρχής.

4. Οι πληροφορίες και τα στοιχεία που συγκεντρώνονται στο πλαίσιο των διαδικασιών αξιολόγησης, εφόσον αφορούν σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, υπόκεινται σε επεξεργασία μόνο στο βαθμό που είναι απαραίτητος για την επίτευξη του σκοπού της αξιολόγησης, τηρουμένων των απαιτήσεων της αρχής της αναλογικότητας και των διατάξεων για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Δεν επιτρέπεται περαιτέρω επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για άλλους σκοπούς.

5. Η Α.ΔΙ.Π. μπορεί να αξιολογεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού, τη λειτουργία και το έργο της, αναθέτοντας την ευθύνη εξωτερικής αξιολόγησης σε έγκυρους και διεθνώς αναγνωρισμένους αξιολογητές ή οργανισμούς ή λοιπούς φορείς που αναπτύσσουν συναφή δραστηριότητα διεθνώς.

Άρθρο 11 Συγκρότηση και μέλη της Α.ΔΙ.Π.

1. Η Α.ΔΙ.Π. συγκροτείται από δεκαπέντε μέλη, τα οποία διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Η Α.ΔΙ.Π. αποτελείται από:

α) Έναν επιστήμονα με διεθνώς αναγνωρισμένο κύρος και σημαντικό ερευνητικό έργο, κατά προτίμηση με εμπειρία σε θέματα διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση, ο οποίος ορίζεται ως Πρόεδρος με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής, που λαμβάνεται κατά τη διαδικασία που προβλέπεται από τον Κανονισμό της Βουλής.

β) Έξι εν ενεργεία καθηγητές ιδρυμάτων του πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης με αντίστοιχη εξειδίκευση στους επιστημονικούς κλάδους: i) των ανθρωπιστικών επιστημών, ii) των νομικών, πολιτικών και κοινωνικών επιστημών, iii) των επιστημών υγείας, iv) των οικονομικών επιστημών και διοίκησης επιχειρήσεων, v) των επιστημών μηχανικών και γεωτεχνικών και vi) των θετικών επιστημών και πληροφορικής, οι οποίοι προτείνονται από τους Πρυτάνεις όλων των Πανεπιστημίων.

γ) Τέσσερις εν ενεργεία καθηγητές ιδρυμάτων του τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης με αντίστοιχη εξειδίκευση στους κλάδους: i) διοίκησης και οικονομίας, ii) επαγγελμάτων υγείας και πρόνοιας, iii) τεχνολογικών επιστημών μηχανικών και iv) τεχνολογικών γεωτεχνικών επιστημών και τροφίμων, οι οποίοι προτείνονται από τους Προέδρους όλων των Τεχνολογικών Εκπαίδευτικών Ιδρυμάτων.

δ) Έναν εκπρόσωπο των φοιτητών, ο οποίος ορίζεται με απόφαση της Εθνικής Φοιτητικής Ένωσης Ελλάδας (Ε.Φ.Ε.Ε.).

ε) Έναν εκπρόσωπο των σπουδαστών, ο οποίος ορίζεται με απόφαση της Εθνικής Σπουδαστικής Ένωσης Ελλάδας (Ε.Σ.Ε.Ε.).

στ) Έναν ερευνητή πρώτης βαθμίδας μη ακαδημαϊκών ερευνητικών ιδρυμάτων, ο οποίος ορίζεται με κοινή απόφαση των Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Ανάπτυξης.

ζ) Έναν εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηριών.

Οι καθηγητές που προτείνονται ως μέλη της Α.ΔΙ.Π. πρέπει να διαθέτουν αποδεδειγμένα επιστημονικό έργο με διεθνή αναγνώριση και κατά προτίμηση με εμπειρία σε θέματα διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση.

Η Α.ΔΙ.Π. συνέρχεται σε πρώτη συνεδρίαση μέσα σε έναν μήνα από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

της απόφασης διορισμού των μελών της.

2. Ο Πρόεδρος της Α.ΔΙ.Π. έχει την ευθύνη λειτουργίας της. Ειδικότερα:

α) Εκπροσωπεί την Α.ΔΙ.Π. δικαστικώς και εξωδικώς.

β) Συντονίζει και κατευθύνει τις υπηρεσίες της.

γ) Συγκαλεί και διευθύνει τις συνεδριάσεις, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη και παρακολουθεί την εκτέλεση των αποφάσεων, κατευθύνει τις αρχής.

δ) Είναι ο διοικητικός προϊστάμενος του διοικητικού προσωπικού και του ειδικού επιστημονικού προσωπικού της και ασκεί την επ' αυτού πειθαρχική εξουσία. Ο Πρόεδρος της Α.ΔΙ.Π. μπορεί με απόφασή του να εξουσιοδοτεί μέλη ή άλλα όργανά της να υπογράφουν «με εντολή Προέδρου» έγγραφα ή άλλες πράξεις της.

3. Η θητεία του Προέδρου και των μελών της Α.ΔΙ.Π. είναι τετραετής. Δεν επιτρέπεται ο διορισμός των μελών της Α.ΔΙ.Π. για περισσότερο από δύο θητείες, διαδοχικές ή μη. Ο εκπρόσωποι των φοιτητών και σπουδαστών πρέπει να διανύουν τα δύο τελευταία έτη των σπουδών τους και διορίζονται για μία μόνο θητεία δύο ετών. Η θητεία του Προέδρου και των μελών της Α.ΔΙ.Π. ανανεώνεται με τρόπο που διασφαλίζει τη συνέχεια της λειτουργίας της αρχής. Για το λόγο αυτό τα μισά από τα μέλη της Α.ΔΙ.Π., τα οποία προτείνονται αντίστοιχα από τη Σύνοδο των Πρυτάνεων των Πανεπιστημίων και τη Σύνοδο των Προέδρων των Τεχνολογικών Εκπαίδευτικών Ιδρυμάτων, διορίζονται αρχικά για θητεία δύο ετών στέρεα από κλήρωση που πραγματοποιείται αμέσως μετά τη λήψη της απόφασης διορισμού τους και τα άλλα μισά από τα μέλη αυτά για θητεία τεσσάρων ετών. Ο Πρόεδρος και τα υπόλοιπα μέλη της Α.ΔΙ.Π. διορίζονται αρχικά επίσης για θητεία τεσσάρων ετών και οι εκπρόσωποι των φοιτητών και σπουδαστών για θητεία δύο ετών. Οι επόμενοι διορισμοί και ανανεώσεις της θητείας του Προέδρου και των μελών της Α.ΔΙ.Π. γίνονται κανονικά για πλήρη θητεία. Ο Πρόεδρος της Α.ΔΙ.Π. γνωστοποιεί κάθε φορά εγγράφως στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων τα ονόματα των μελών της, των οποίων η θητεία λήγει. Η γνωστοποίηση γίνεται δύο μήνες πριν από τη λήξη της θητείας αυτών. Σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης ή έκπτωσης μέλους της Α.ΔΙ.Π. διορίζεται νέο μέλος για το υπόλοιπο της θητείας. Η θητεία του Προέδρου και των μελών της Α.ΔΙ.Π. παρατίνεται αυτοδικιώς μέχρι το διορισμό νέων και πάντως όχι για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα των τριών μηνών μετά τη λήξη της θητείας τους.

4. Κατά τη διάρκεια της θητείας των μελών της Α.ΔΙ.Π. αναστέλλεται η άσκηση οποιουδήποτε δημόσιου λειτουργήματος, καθώς και η άσκηση καθηγόντων σε οποιαδήποτε θέση στο Δημόσιο, σε Ν.Π.Δ.Δ. και σε νομικά πρόσωπα του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Στα μέλη της Α.ΔΙ.Π., εκτός του Προέδρου της που είναι σε κάθε περίπτωση πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, επιτρέπεται η άσκηση καθηγόντων μέλους Δ.Ε.Π. ή Ε.Π. με καθεστώς μερικής απασχόλησης.

Οι αποδοχές των μελών της Α.ΔΙ.Π. καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομίας και Οικονομικών, ύστερα από γνώμη της αρχής. Για τον καθορισμό των μελών λαμβάνεται υπόψη η τυχόν πλήρης και αποκλειστική απασχόλησή τους.

Το ασφαλιστικό καθεστώς των μελών της Α.ΔΙ.Π. ρυθμίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 2703/1999.

5. Η καταδίκη για αδικήματα κατά της ιδιοκτησίας ή κατά περιουσιακών δικαιωμάτων ή για αδικήματα σχετικά με τα υπομήματα ή σχετικά με την υπηρεσία ή για αδικήματα κατά των ηθών, καθώς και η καταδίκη για οποιοδήποτε κακούργημα αποτελεί κώλυμα διορισμού σε θέση μέλους της Α.ΔΙ.Π.. Σε περίπτωση τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης για ένα από τα αδικήματα αυτά τα μέλη της Α.ΔΙ.Π. εκπίπτουν από το αξιώμα τους. Η αποδοχή της παραίτησης, καθώς και η έκπτωση τους συνεπεία τελεσίδικης καταδίκης γίνεται με διαπιστωτική απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε ημερών από την υποβολή της παραίτησης ή την κοινοποίηση σε αυτόν της τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης. Η πειθαρχική ευθύνη των μελών της Α.ΔΙ.Π.

ρυθμίζεται από τον εσωτερικό κανονισμό της αρχής.

6. Οι αποφάσεις της Α.ΔΙ.Π. κοινοποιούνται με μέριμνα της στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, ενώ στο τέλος κάθε έτους υποβάλλεται έκθεση ποιότητας της ανώτατης εκπαίδευσης στον Πρόεδρο της Βουλής και στον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 12

Διοικητική και επιστημονική υποστήριξη της Α.ΔΙ.Π.

1. Για τη λειτουργία της η Α.ΔΙ.Π. υποστηρίζεται από μία Γραμματεία επιπέδου Διεύθυνσης, η οποία αποτελείται από τρία Τμήματα:

- α) Τμήμα Διοίκησης και Οικονομικών
- β) Τμήμα Διασφάλισης Ποιότητας
- γ) Τμήμα Τεκμηρίωσης και Ερευνών.

Οι αρμοδιότητες κάθε Τμήματος και του Προϊσταμένου Διεύθυνσης καθορίζονται στον εσωτερικό κανονισμό της Α.ΔΙ.Π..

2. Για τη διοικητική και επιστημονική υποστήριξη της Α.ΔΙ.Π. συνιστώνται διεκαπέντε θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού και δέκα θέσεις μόνιμου διοικητικού προσωπικού. Οι θέσεις του επιστημονικού προσωπικού καλύπτουν τους εξής κλάδους: ανθρωπιστικές επιστήμες, νομικές-πολιτικές-κοινωνικές επιστήμες, θεολογία, φιλοσοφία, οικονομικές επιστήμες-διοίκηση επιχειρήσεων, θετικές επιστήμες, επιστήμες υγείας, επιστήμες μηχανικού, γεωτεχνικές επιστήμες και καλές τέχνες. Η κατανομή των ανωτέρω θέσεων στα Τμήματα, κατά κλάδους και ειδικότητες, και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια ρυθμίζονται από τον εσωτερικό κανονισμό της Α.ΔΙ.Π..

3. Οι θέσεις του επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού μπορούν να πληρωθούν και με μετατάξεις ή αποστάσεις μόνιμου προσωπικού από Υπουργεία ή άλλες δημόσιες υπηρεσίες ή Ν.Π.Δ.Δ. ή με μετατάξεις εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

4. Το ειδικό επιστημονικό προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου. Τα πρόσοντα και οι διαδικασίες πλήρωσης των θέσεων αυτών καθορίζονται από τον εσωτερικό κανονισμό της Α.ΔΙ.Π. σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 2190/1994.

5. Οι αποδοχές του ειδικού επιστημονικού προσωπικού καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3205/2003. Στο ανωτέρω προσωπικό καταβάλλεται επίσης ειδική πρόσθετη αμοιβή, της οποίας το ύψος και οι προϋποθέσεις καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομίας και Οικονομικών.

Άρθρο 13

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι διαδικασίες εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης εφαρμόζονται με τη σύνταξη των πρώτων εσωτερικών εκθέσεων κάθε ακαδημαϊκής μονάδας που αναφέρονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 2.

2. Οι διαδικασίες αξιολόγησης νεοϊδρυθείσων ακαδημαϊκών μονάδων των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης εφαρμόζονται μετά παρέλευση έξι ετών από την έναρξη λειτουργίας τους. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί για ένα ακόμη έτος ή και να συντομευθεί ύστερα από τεκμηριωμένη πρόταση του οικείου ιδρύματος ανώτατης εκπαίδευσης προς την Α.ΔΙ.Π..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΣΩΡΕΥΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ

Άρθρο 14

Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων

1. Τα προγράμματα προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης οργανώνονται με

βάση το σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων.

2. Το σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων είναι ένα σύστημα περιγραφής των προγραμμάτων σπουδών των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης με την απόδοση πιστωτικών μονάδων στα στοιχεία που τα συνθέτουν. Οι πιστωτικές μονάδες εκφράζουν το φόρτο εργασίας που απαιτείται για την ολοκλήρωση των στόχων ενός ακαδημαϊκού προγράμματος από κάθε φοιτητή ή σπουδαστή.

3. Ο φόρτος εργασίας περιλαμβάνει το χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωση όλων των προγραμματισμένων δραστηριοτήτων μάθησης, στο πλαίσιο ενός ακαδημαϊκού προγράμματος σπουδών, όπως η παρακολούθηση παραδόσεων, σεμιναρίων, η ανεξάρτητη μελέτη, η προετοιμασία εργασιών, η πρακτική άσκηση, η συμμετοχή στις εξετάσεις, η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας.

4. Ο φόρτος εργασίας για κάθε φοιτητή ή σπουδαστή πλήρους φοίτησης κατά τη διάρκεια ενός ακαδημαϊκού έτους αποτιμάται σε εξήντα πιστωτικές μονάδες. Ο φόρτος εργασίας αποτιμάται ανά εξάμηνο σε τριάντα πιστωτικές μονάδες και ανά τρίμηνο σε είκοσι πιστωτικές μονάδες. Αρμόδια για την αντιστοίχιση του φόρτου εργασίας ανά μάθημα είναι τα συλλογικά όργανα διοίκησης των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

5. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν θίγουν τις ισχύουσες διατάξεις για τις διδακτικές μονάδες των μαθημάτων και τον ελάχιστο αριθμό διδακτικών μονάδων που απαιτείται σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών για τη λήψη του πτυχίου.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στην εφαρμογή του συστήματος μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων.

Άρθρο 15

Παράρτημα διπλώματος

1. Το παράρτημα διπλώματος είναι ένα επεξηγηματικό έγγραφο, το οποίο δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία των μαθημάτων που χορηγούν τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης.

Το παράρτημα επισυνάπτεται στους τίτλους σπουδών που χορηγούνται ανώτατης εκπαίδευσης και παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία από το άτομο που αναγράφεται ονομαστικά στο πρωτότυπο του τίτλου στον οποίο επισυνάπτεται το παράρτημα.

Στο παράρτημα διπλώματος δεν γίνονται αξιολογικές κρίσεις και δεν υπάρχουν δηλώσεις ιστομίας ή αντιστοιχίας ή προτάσεις σχετικά με την αναγνώριση του τίτλου στο εξωτερικό.

2. Το παράρτημα διπλώματος εκδίδεται αυτομάτως και χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα.

Το πρωτότυπο του παραρτήματος πρέπει να πληρούει τις προϋποθέσεις γνησιότητας που απαιτούνται για το χορηγούμενο τίτλο σπουδών.

Η ημερομηνία έκδοσης του παραρτήματος δεν συμπίπτει υποχρεωτικά με την ημερομηνία χορήγησης του τίτλου σπουδών, αλλά δεν μπορεί ποτέ να είναι προγενέστερη από αυτή.

3. Το βασικό περιεχόμενο του παραρτήματος διπλώματος είναι ενιαίο για όλα τα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης και τυπώνεται σε ειδικό ομοιόμορφο χαρτί (μεμβράνη) σύμφωνα με το υπόδειγμα, τον τύπο και τις διαστάσεις που καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται οι τομείς που περιλαμβάνονται στο παράρτημα και οι πληροφορίες που αναγράφονται σε αυτούς.

Άρθρο 16

Μεταβατικές διατάξεις

Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως των υπουργι-

κών αποφάσεων που προβλέπονται από τις διατάξεις του και πάντως από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 2005-2006.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
Ακροτελεύτια διάταξη**

**Άρθρο 17
Έναρξη ισχύος**

Ο παρών νόμος ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επί μέρους διατάξεις του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, Παρακαλώ το Τμήμα να εξουσιοδοτήσει το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών ως προς την ψήφιση στο σύνολο των παραπάνω νομοσχεδίων.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Παρεσχέθη η ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση του νομοσχεδίου του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Αρχές και Κανόνες για την εξυγίανση της λειτουργίας και την ανάπτυξη βασικών τομέων του εμπορίου και της αγοράς – Θέματα Υπουργείου Ανάπτυξης».

Η Διάσκεψη των Προέδρων έχει αποφασίσει στη συνεδρίασή της στις 13.7.2005 τη συζήτηση του νομοσχεδίου αυτού σε τρεις συνεδριάσεις, μία συνεδρίαση επί της αρχής και δύο επί των άρθρων.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ: Κυρία Πρόεδρε, πότε θα γίνουν οι άλλες δύο συνεδριάσεις; Τετάρτη και Πέμπτη;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ναι. Σήμερα, αύριο και μεθαύριο.

Το λόγο έχει ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεώργιος Κοντογιάννης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ευθύνη απέναντι στο λαό να στηρίξεις ως Βουλευτής μια σοβαρή διαρθρωτική αλλαγή, που γίνεται στη χώρα σου, είναι μεγάλη. Ακόμα μεγαλύτερη, όμως, είναι η ευθύνη απέναντι στο λαό, όταν δεν μπορείς να αντιληφθείς ότι η κοινωνία αλλάζει, ότι ο κόσμος αλλάζει και πως με την αδυναμία σου αυτή εγκλωβίζεις το αύριο στο χθες, το μέλλον στο παρελθόν,

Στη Νέα Δημοκρατία, έχοντας συνειδητοποιήσει τα προβλήματα του σήμερα, τα οποία δημιούργησαν αντιλήψεις που εκφράζουν το χθες, κοιτάζουμε μπροστά. Χωρίς να μας νοιάζει το πρόσκαιρο πολιτικό κόστος, προχωράμε μπροστά.

Αντιμετωπίζουμε σήμερα τις προκλήσεις του αύριο, επιχειρώντας να καλύψουμε τις αδυναμίες και τα τραγικά λάθη του παρελθόντος. Βλέπουμε το αύριο στην παιδεία, στην υγεία, στον πολιτισμό, στον τουρισμό, στη γεωργία, στην Οικονομία. Επουλώνουμε τις πληγές του χθες και ανοίγουμε νέες προοπτικές για τη χώρα μας. Βλέπουμε το αύριο στο εμπόριο και θέτουμε τη θέμελια για να λειτουργήσει επιτέλους η αγορά σε σύγχρονες βάσεις, δίνοντας νέες ευκαιρίες και δυνατότητες στους εμπόρους και στους επιχειρηματίες, ενώ παράλληλα προστατεύουμε τους εργαζόμενους, προστατεύουμε τους καταναλωτές.

Με το σχέδιο νόμου «Αρχές και Κανόνες για την εξυγίανση της λειτουργίας και την ανάπτυξη βασικών τομέων του εμπορίου και της αγοράς – Θέματα Υπουργείου Ανάπτυξης», η Κυβέρνηση επιχειρεί μία από τις σοβαρότερες διαρθρωτικές αλλαγές στο χώρο της αγοράς, βάζοντας τάξη σ' ένα άναρχο ή –το επιεικέστερο- θολό τοπίο, το οποίο σε ορισμένες περιπτώσεις σκοπίμως παρέμενε σε αυτήν την κατάσταση.

Δεν συζητούμε απλά ένα κρίσιμο νομοθέτημα. Συζητούμε ένα πολυνομοσχέδιο, με το οποίο η ηγεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης επιδιώκει να ενισχυθούν οι ρυθμοί ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, ώστε να επιταχυνθούν οι ρυθμοί πραγματικής σύγκλισης με την Ευρωπαϊκή Ένωση, όχι μόνο στα εισοδήματα, αλλά και στην ποιότητα ζωής.

Το ΠΑΣΟΚ θέτει συνεχώς το ερώτημα «Ποιος σας είπε να προχωρήσετε στις αλλαγές για το ωράριο;». Μα, η ίδια η κοινωνία μάς το είπε, η κοινωνία από την οποία κάποιοι έχετε αποκοπεί. Μας το είπαν οι εργαζόμενες μητέρες, οι εργαζόμενοι νέοι, οι νέες κοινωνικές συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί στη χώρα μας και βεβαίως το διαρκώς όλο και περισσότερο ευέλικτο ωράριο εργασίας των πολιτών.

Σαφώς υπάρχουν συνδικαλιστικές ηγεσίες που αντιδρούν. Όμως, η Νέα Δημοκρατία δεν ήθελε στην Κυβέρνηση για να εξυπηρετήσει τα συμφέροντα οποιασδήποτε συνδικαλιστικής ηγεσίας. Ο λαός μάς έφερε στην εξουσία για να υπηρετήσουμε τα δικά του συμφέροντα και τα δικά του συμφέροντων υπηρετούμε. Και όσοι ομιλούν περί άλλων συμφέροντων, όταν μάλιστα τα πρόστιμα που έχει επιβάλει μέχρι σήμερα η ηγεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης είναι πρόστιμα υψηλά και μάλιστα με «ονοματεπώνυμο», προφανώς κρίνουν εξ ίδων τα αλλότρια.

Και είναι τουλάχιστον παράδοξο οι συνδικαλιστικές ηγεσίες, που μέχρι χθες κατηγορούσαν τους αγρότες, όταν προχωρούσαν σε ακραίες μορφές κινητοποιήσεων, κλείνοντας τους δρόμους, σήμερα οι ίδιες να κόβουν την Ελλάδα στη μέση για ζητήματα ήσσονος σημασίας σε σχέση μ' αυτά των αγροτών.

Οι πολέμιοι του συγκεκριμένου νομοσχεδίου δεν μπορούν να καταλάβουν ότι πρώτη προτεραιότητα για την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, είναι η ενίσχυση των συμφερόντων των μικρομεσαίων, που αποτελούν τη ραχοκοκαλία της ελληνικής οικονομίας. Το σύνολο των άρθρων του συγκεκριμένου νομοσχεδίου στηρίζει το στόχο αυτό.

Με μια σειρά μέτρων, άλλωστε, η Κυβέρνηση έχει δείξει το ενδιαφέρον της. Η χρηματοδότηση των μικρομεσαίων από το νέο αναπτυξιακό νόμο, η μείωση των φορολογικών συντελεστών, η χρηματοδότηση του εμπορίου από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, ο νέος νόμος για το σύστημα αδειοδότησης των μεταποιητικών επιχειρήσεων και μια σειρά ακόμα από ρυθμίσεις δίνουν νέους ρυθμούς ανάπτυξης, πρωθυπουργός νέες επενδύσεις και αποβλέπουν στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Δυστυχώς η Αντιπολίτευση μέσω του ζητήματος του ωραρίου επιχειρεί να παραπληροφορήσει. Επιδιώκει να δημιουργήσει κλίμα ανησυχίας, κλίμα τεχνητής έντασης και τεχνητή πόλωση. Και το χειρότερο, αντί να κάνει προτάσεις, εξαγγέλλει ότι θα καταργήσει τη συγκεκριμένη ρύθμιση, όταν θα γίνει κυβέρνηση. Εμπρός, λοιπόν, για ένα καλύτερο χθες. Αυτό μας υπόσχεται τελικά, αυτές είναι οι προτάσεις σας; Έτσι θα αντιμετωπίσετε τις προκλήσεις του αύριο;

Εστιάζετε την κριτική σας στο άρθρο 12 για το ωράριο, παραβλέποντας σκοπίμως όσα ευεργετικά για τους μικρούς και μεσαίους υπάρχουν σε άλλα άρθρα του νομοσχεδίου.

Ας δούμε, όμως, αναλυτικότερα το νομοσχέδιο. Στο πρώτο μέρος, με τις ρυθμίσεις που προβλέπει το σχέδιο νόμου για το υπαίθριο εμπόριο, πλανόδιο ή στάσιμο, μπαίνουν κανόνες σε μια μορφή εμπορίου που έχει άνθηση στην Ελλάδα, πράγμα που χρησιμοποιήθηκε, δυστυχώς, πολλές φορές για την επίτευξη κομματικών σκοπών.

Έτσι, λοιπόν, δεν φαντάζει καθόλου παράξενο το γεγονός ότι με την ανεξέλεγκτη χορήγηση αδειών μικροπωλητών από δημάρχους, οι άδειες αυτές την περίοδο 2000-2002, που έγιναν οι δημοτικές εκλογές, τριπλασιάστηκαν. Είναι ενδεικτικό ότι μόνο στο Λεκανοπέδιο υπάρχουν σήμερα τρεις χιλιάδες τριακόσιες άδειες, τις οποίες χρησιμοποιούν χίλιοι διακόσιοι μικροπωλητές.

Το παρόν σχέδιο νόμου προβλέπει:

Αντιπροσωπευτική συμμετοχή όλων των τοπικών παραγωγικών φορέων στο νέο σύστημα χορήγησης αδειών, ώστε η ανάπτυξη των συγκεκριμένων αγορών να μην είναι ανεξέλεγκτη.

Πλήρη διαφάνεια, καθώς προβλέπονται διαδικασίες πλήρωσης τόσο για τη χορήγηση των αδειών όσο και για τον καθορισμό των θέσεων και έτσι ενδιαφέρομενοι να αποκτήσουν άδεια μικροπωλητή, διαφυλάσσουν την αξιοπρέπειά τους, γιατί με τον τρόπο επιλογής μπαίνει τέλος σε περίεργες πελατειακές σχέσεις.

Ενίσχυση των κοινωνικού προφίλ του κράτους, αφού δίνεται προτεραιότητα σε συγκεκριμένες οικονομικά αδύναμες ομάδες

με τον καθορισμό της ποσόστωσης. Ενίσχυση του ρόλου των Τοπικών και Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, αλλά και των θεσμοθετημένων οργάνων των οργανισμών λαϊκών αγορών Αθήνας και Θεσσαλονίκης.

Με τη ρύθμιση του παρόντος νομοσχεδίου, υπεύθυνοι για τη χορήγηση αδειών υπαιθρίου πλανόδιου εμπορίου, είναι οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και για τις άδειες υπαιθρίου στάσιμου εμπορίου, οι δήμαρχοι και οι ειδικές επιτροπές που συγκροτούνται για το σκοπό αυτό. Παράλληλα, με σαφήνεια καθορίζεται ο τρόπος χρήσης της άδειας και ορίζεται χρονικό πλάσιο για τη χορήγησή τους.

Με τις ρυθμίσεις του νομοσχεδίου επιχειρείται να τεθεί τέλος στο φαινόμενο των παραλαϊκών αγορών, αφού η απόσταση που προβλέπεται για τους χώρους στάσιμου υπαιθρίου εμπορίου από τις λαϊκές αγορές, είναι ικανή για να προστατεύσει τη λειτουργία τους.

Ωστόσο, κύριε Υπουργέ, τίθεται ένα ζήτημα για εκείνους που έχουν μέχρι σήμερα τις άδειες. Πρέπει να βρεθεί τρόπος που να δίνει τη δυνατότητα σ' εκείνους που ασκούν το επάγγελμα του μικροπωλητή κατά κύριο επάγγελμα να μη μείνουν εκτός του κέντρου ανάπτυξης των εμπορικών δραστηριοτήτων τους.

Συμπληρώνεται, επίσης, με το νομοσχέδιο αυτό και εκσυγχρονίζεται ο νόμος 3190, που ρυθμίζει θέματα παζαριών και εμποροπανηγύρεων. Με την απαγόρευση για μίσθωση χρόνου από δημόσιους και δημοτικούς οργανισμούς και αρχές σε ιδιώτες, για υπομίσθωση, ή κατά οιονδήποτε τρόπο εκμετάλλευσή τους για δραστηριότητες υπαιθρίου εμπορίου, ουσιαστικά σπάει το κύκλωμα που είχε διαμορφωθεί με την ανοχή ορισμένων δήμων και με τη συμμετοχή εργολάβων παζαριών και εμποροπανηγύρεων, με τζίρο που έφθανε έως και το 1.000.000.000 δραχμές το χρόνο ανά εμποροπανηγύρη. Πρόκειται για ένα κύκλωμα, που κυριολεκτικά ρούφαγε το αίμα των μικροπωλητών.

Με τις ρυθμίσεις για τις λαϊκές αγορές, θεσπίζονται και στο χώρο αυτό απόλυτα αντικειμενικές και διαφανείς διαδικασίες χορήγησης αδειών, με αποτέλεσμα να τεθεί τέλος στα διάφορα κυκλώματα που λυμαίνονται τη συγκεκριμένη αγορά. Δίνεται, επίσης, η δυνατότητα για είσπραξη πρόσθετων πόρων για τους οργανισμούς λαϊκών αγορών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Νέα Δημοκρατία βρίσκεται στο πλευρό του Έλληνα αγρότη. Για το λόγο αυτό και με το παρόν νομοσχέδιο προχωρεί σε μια καινοτομία, που αποτελούσε αίτημα των παραγωγών. Εισάγει τη θεσμό της άδειας παραγωγού προϊόντων γης, αλιείας και ιχθυοκαλλιέργειας με ισχύ σε ολόκληρη την Ελλάδα και προβλέπει τη δυνατότητα χρήσης της άδειας και από τους άμεσους συγγενείς των παραγωγών, που συνήθως έχουν οικογενειακή επιχείρηση.

Τίθεται, επίσης, σε νέα βάση η ίδρυση καταστημάτων λιανικού εμπορίου. Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, δρώντας υπέρ των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, αυξάνει τα όρια δέσμευσης για την ίδρυση επιχειρήσεων αυτού του είδους. Πρόκειται ουσιαστικά για τις υπεραγορές που κάποιοι πριν από μερικά χρόνια φρόντισαν να βάλουν ανεξέλεγκτα στις «καρδιές» των πόλεων, ώστε να πλήξουν τα μικρά και μεσαία καταστήματα. Σήμερα η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας βάζει τα πράγματα στη θέση τους και τοποθετεί τα συγκεκριμένα καταστήματα εκτός πόλεων και σε απόσταση είκοσι χιλιομέτρων. Προφυλάσσουμε έτσι τις τοπικές κοινωνίες από φαινόμενα γιγαντισμού, που μπορεί να πλήξουν την παραδοσιακή εμπορική δραστηριότητα μέσα στα αστικά κέντρα ή σε περιοχές περιορισμένες γεωγραφικά, όπως τα νησιά. Κυρίως προφυλάσσουμε τους μικρούς και τους μεσαίους επαγγελματίες, που αναπτύσσουν δραστηριότητα εντός των αστικών κέντρων.

Ενισχύοντας την προσπάθεια για πάταξη του παραεμπορίου, αναθεωρείται η υφιστάμενη νομοθεσία και τα λαθραία εμπορεύματα θα καταστρέφονται ή θα δίνονται σε νομικά πρόσωπα, που εξυπηρετούν μη κερδοσκοπικούς κοινωφελείς σκοπούς. Μέχρι πρόσφατα το δημόσιο, αφού πλήρωνε πολλά χρήματα για να τα φυλάσσει σε αποθήκες, τα έβγαζε στον πλειστηριασμό με αποτέλεσμα να ξαναμπαίνουν από το «παράθυρο», αλλά νόμιμα πλέον, στην αγορά.

Στο δεύτερο μέρος του νομοσχεδίου κυριαρχεί βεβαίως το ζήτημα του ωραρίου. Έχει αναδειχθεί μάλιστα σε μείζον αντιπολιτευτικό θέμα για το ΠΑΣΟΚ και για τις διάφορες συνδικαλιστικές ηγεσίες που επηρεάζει, δυστυχώς όμως χωρίς όρια. Και το λέω αυτό, διότι κάποιοι δεν δίστασαν ακόμα και να προειδοποιήσουν τους κυβερνητικούς Βουλευτές, που θα στρέψουν το συγκεκριμένο άρθρο, ότι θα τους «μαυρίσουν» στις εκλογές.

Ποιος είπε στους εν λόγω κύριους ότι ο λαός μάς εστείλε στη Βουλή, για να νομοθετούμε υπέρ ορισμένων συνδικαλιστικών ηγεσιών; Ποιος τους είπε ότι ο λαός μάς εξέλεξε Βουλευτές για τα εύκολα; Για τα δύσκολα βρισκόμαστε εδώ. Και όταν αποδέχομασταν την πρόταση του κ. Καραμανλή να μπούμε στην πολετική, ξέραμε ότι θα κληθούμε να πάρουμε κυρίως δύσκολες αποφάσεις. Όλοι αυτοί που μας προειδοποιούν, ας καταλάβουν ότι στόχος μας είναι το συμφέρον του κοινωνικού συνόλου και όχι η επανεκλογή μας. Άλλωστε, ο ελληνικός λαός ξέρει και να κρίνει και να ανταμείβει. Και αν σήμερα παίρνουμε μόνο μας το πολιτικό κόστος για τη διεύρυνση του ωραρίου των καταστημάτων, μόνο μας αύριο θα διεκδικήσουμε και τα πολιτικά οφέλη από την εφαρμογή της νέας αυτής πολιτικής. Γιατί οφέλη θα υπάρξουν και θα τα καρπωθεί το σύνολο του ελληνικού λαού: και οι καταναλωτές και οι εργαζόμενοι και οι έμποροι.

Ας δούμε, όμως, τι λέει το άρθρο 12, που αφορά το ωράριο των καταστημάτων:

Τα καταστήματα θα μπορούν να είναι ανοιχτά τις καθημερινές, από Δευτέρα μέχρι Παρασκευή, ως τις εννιά το βράδυ. Οι ίδιοι οι εμπορικοί σύλλογοι και τα επιμελητήρια είχαν ζητήσει να κλείνουν τα καταστήματά τους χειμώνα-καλοκαίρι την ίδια ώρα. Το Σάββατο θα μπορούν να κλείνουν στις οκτώ το βράδυ. Δεν τίθεται θέμα λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων τις Κυριακές. Θα εξακολουθήσουν να ισχύουν οι διατάξεις που ρυθμίζουν τη λειτουργία των καταστημάτων τις Κυριακές στις τουριστικές περιοχές, ότι, τι ισχύει δηλαδή και σήμερα, χωρίς να σχετίζονται οι ρυθμίσεις του νομοσχεδίου μ' αυτό το θέμα.

Σύμφωνα με τη νέα ρύθμιση, οι νομάρχες θα έχουν τη δυνατότητα μόνο να διευρύνουν το ωράριο, όπως άλλωστε το έχει ζητήσει εγγράφως η Ομοσπονδία Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ελλάδος από τις 24 Φεβρουαρίου 2003.

Οι νομάρχες δεν θα έχουν τη δυνατότητα να καθορίζουν μικρότερο ωράριο από τις εννέα το βράδυ για το κλείσμο των εμπορικών καταστημάτων. Βεβαίως, αν οι τοπικοί εμπορικοί σύλλογοι αποφασίσουν να κλείνουν νωρίτερα από τις εννέα το βράδυ τα καταστήματά τους, θα μπορούν να το κάνουν και όλοι γνωρίζουμε ότι οι τοπικοί σύλλογοι μπορούν να επιβάλουν τις αποφάσεις τους στα μέλη τους. Φυσικά, αν κάποιος έμπορος θέλει να έχει ανοικτό το κατάστημά του μέχρι τις εννέα το βράδυ, δεν θα τιμωρείται, διότι μέχρι σήμερα όποιος δεν ακολουθούσε το ωράριο, το οποίο αποφάσιζαν οι εμπορικοί σύλλογοι και οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, επιμωρείτο με πρόστιμο και οδηγείτο στα δικαστήρια. Δηλαδή, το δικαίωμα προς εργασία -και μάλιστα προσωπική- πολλές φορές επιμωρείτο.

Στόχος της Κυβέρνησης με τη νέα δυναμική, που θα αποκτήσει το εμπόριο με όλες αυτές τις ρυθμίσεις, είναι οι εργαζόμενοι να κερδίσουν εισόδημα, οι άνεργοι να βρουν νέες ευκαιρίες για δουλειά, οι καταναλωτές περισσότερες ευκαιρίες για αγορές, οι έμποροι να έχουν τη δυνατότητα να αυξήσουν την αγοραστική τους κίνηση.

Το ΠΑΣΟΚ υποστηρίζει ότι θα χαθούν θέσεις εργασίας και θα κλείσουν μαγαζιά. Σε ότι αφορά το πρώτο επιχείρημα, καταρρίπτεται από την πορεία των θέσεων εργασίας σε χώρες που διεύρυναν το ωράριό τους, όπως η Ιταλία, η Ισπανία και η Πορτογαλία. Άλλα και αν αυτά τα παραδείγματα δεν σας πείθουν, ας δείτε τα στοιχεία της ΕΣΗΕ, σύμφωνα με την οποία, στην Ελλάδα οι θέσεις απασχόλησης στο εμπόριο από το 1993 έως το 2004 αυξήθηκαν κατά εκατόν εξήντα χιλιάδες οκτακόσιες. Πού οφείλεται αυτή η αύξηση; Σε πολλούς παράγοντες, φυσικά και στη διεύρυνση του ωραρίου. Καλό, όμως, είναι να απαντήσουν εκείνοι, που αντιτίθενται στις ρυθμίσεις για το ωράριο, πώς θα κερδίσει η Ελλάδα τη μάχη του ανταγωνισμού, ειδικά στον τομέα του τουρισμού, όταν στη Βρετανία της εργατικής κυβέρνησης του κ. Μπλερ, το ωράριο λειτουργίας των κατα-

στημάτων είναι ελεύθερο ουσιαστικά είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο. Στην Ισπανία του σοσιαλιστή Σαμπατέρο είναι ενενήντα ώρες την εβδομάδα. Στην Πορτογαλία, του επίσης σοσιαλιστή Σόκρατες, είναι εκατόν είκοσι έξι ώρες την εβδομάδα. Πώς θα κερδίσουμε τη μάχη του ανταγωνισμού και της τουριστικής ανάπτυξης, έχοντας ανοικτά τα καταστήματα μας τις μισές ώρες απ' ότι οι ανταγωνιστές μας; Καλό είναι η Αντιπολίτευση να εγκαταλείψει το επιχειρήμα της Γερμανίας, γιατί η γερμανική οικονομία μετά την ενοποίηση αντιμετωπίζει ένα γενικότερο πρόβλημα ύφεσης και στη βιομηχανία και στο μεταποιητικό κλάδο και σε άλλους τομείς δραστηριοτήτων, που φυσικό είναι να επηρεάζουν και το εμπόριο.

Σε ό,τι αφορά το επιχειρήμα ότι θα κλείσουν οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, δηλαδή ότι θα τις «καταπιούν» οι μεγάλες, έρετε ότι ο νόμος της αγοράς είναι αμείλικτος: Ανοικτά θα μείνουν μόνο τα καταστήματα που θα έχουν πελατεία. Εφόσον με μία σειρά μέτρων που έχει λάβει μέχρι σήμερα ή προτίθεται να λάβει η Κυβέρνηση δημιουργήσουμε το κατάλληλο κλίμα στην αγορά, τότε η πελατεία θα υπάρχει και για το μεγάλο και για το μεσαίο και για το μικρό. Άλλωστε σήμερα στην επαρχία οι μικροί είναι εκείνοι που δεν έχουν ωράριο και έχουν πελατεία.

Σήμερα στην Ελλάδα, τα μεν πολυκαταστήματα λειτουργούν εβδομήντα μία ώρες την εβδομάδα, τα δε σαύπερ-μάρκετ λειτουργούν εξήντα εννέα ώρες και υπάρχει ένας πολύ μεγάλος αριθμός εμπορικών δραστηριοτήτων, που έχουν πλήρως απελευθερωμένο ωράριο. Αυτά είναι περίπου εκατό επαγγέλματα, από τα οποία χαρακτηριστικότερα είναι τα ζαχαροπλαστεία, οι φούρνοι, τα ανθοπωλεία, οι δραστηριότητες που σχετίζονται με την οικοδόμη και κυρίως τα μικρά μαγαζιά στη γειτονιά.

Κυρίες και κύριοι, η μεταβολή η οποία έχει γίνει στον κοινωνικό και οικονομικό ιστό της χώρας, επιβάλλει παρεμβάσεις και στον τομέα αυτό. Τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια έχουμε σχεδόν διπλασιασμό της συμμετοχής των γυναικών στην εργασία. Σήμερα που η γυναίκα είναι και εργαζόμενη και σύζυγος, τα ωράρια δεν καλύπτουν τις ανάγκες λειτουργίας της οικογένειας. Η κατάσταση αυτή, όμως, εκτρέφει σε σημαντικό βαθμό την ακρίβεια στην αγορά, γιατί ο καταναλωτής ψωνίζει ό,τι βρει μπροστά του, χωρίς να έχει τη δυνατότητα να φάει, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται αρνητικά η προσπάθεια για βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων αλλά και για μείωση των τιμών. Σε κάθε περίπτωση, σ' αυτήν την κατάσταση πλήρτονται οι μικροί και οι μεσαίοι. Επίσης, η Ελλάδα έχει δεκαπέντε εκατομμύρια τουρίστες, που επισκέπτονται τη χώρα μας για τις ομορφιές της, τις ακρογιαλιές της, τα μουσεία της. Τους θέλουμε και καταναλωτές.

Κυρίες και κύριοι, οι ίδιοι απλοί και τίμοι κανόνες ισχύουν στη ρύθμιση για τις εκπτώσεις και τις προσφορές. Και εδώ προστεύονται οι μικροί και μεσαίοι επιχειρηματίες, καθώς μόνο οι μεγάλες επιχειρήσεις είχαν το περιθώριο να κάνουν προεκπτώσεις. Με τις ρυθμίσεις που επιφέρουμε, ουσιαστικά λέμε: Δέκα μήνες λογικές τιμές και δύο μήνες εκπτώσεις.

Στην ίδια φιλοσοφία, την προστασία δηλαδή των μικρών και των μεσαίων αλλά και την προστασία τους καταναλωτή και τη μείωση των τιμών, κινούνται και οι ρυθμίσεις για το ποιο θεωρείται κόστος αγοράς για κάθε μονάδα προϊόντος, αλλά και για τον ορισμό των τιμών σε περιοχές ελεγχόμενης πρόσβασης, όπως είναι τα κυλικεία σε δημόσιους αλλά και ιδιωτικούς χώρους. Το σημαντικό εδώ είναι ότι οι ενδιαφερόμενοι να πάρουν ένα κυλικείο, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ποιες θα είναι οι τιμές στα βασικά είδη ιδιωτικής ανάγκης και θα κινούνται αναλόγως για την κατάθεση των προσφορών τους.

Επίσης σημαντικό είναι ότι τα πρόστιμα θα επιβάλλονται επί τόπου.

Καινοτομία αποτελεί η πρωτοβουλία του Υπουργείου Ανάπτυξης για τη σύσταση εθνικού συμβουλίου ηλεκτρονικώς επιχειρείν. Η ίδρυση του συγκεκριμένου οργάνου είναι στρατηγικής σημασίας για την οργάνωση και κατεύθυνση των εμπορικών δραστηριοτήτων προς στόχους αναπτυξιακούς και ανταγωνιστικούς, όπως ο χώρος του ηλεκτρονικού εμπορίου. Ήδη περισσότερες από πέντε στις δέκα επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να δεχθούν παραγγελίες είτε από μεμονωμένους χρή-

στες είτε από επιχειρήσεις. Το ποσοστό αυτό είναι ίσο με εκείνο της Ισπανίας, λίγο χαμηλότερο από το αντίστοιχο του Καναδά και υψηλότερο από της Ιταλίας και της Πορτογαλίας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, σήμερα καλούμεθα να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις του αύριο. Σήμερα με μια σειρά νομοθετήμάτων, που μέρος τους αποτελεί το συζητούμενο σχέδιο νόμου, δημιουργούμε τις συνθήκες που θα επιτρέψουν να αντιμετωπίσουμε στο κοντινό αύριο τα λάθη ή τις παραλείψεις του χθες.

Στη Νέα Δημοκρατία είμαστε βέβαιοι ότι η αγορά θα αντιδράσει θετικά. Πιστεύουμε ότι οι αλλαγές που εμπειρέχονται στο συζητούμενο νομοσχέδιο θα δώσουν νέους ρυθμούς στην προσπάθεια για ανάπτυξη, θα διαφυλάξουν και θα αυξήσουν τις θέσεις εργασίας, θα προστατεύσουν τα συμφέροντα των μικρών και μεσαίων επαγγελματιών, θα δώσουν νέες ευκαιρίες στον καταναλωτή.

Σ' αυτό το ελπιδοφόρο για τους πολίτες αύριο, σας καλώ να προχωρήσουμε μαζί και σας ζητώ να υπερψηφίσετε το σχέδιο νόμου.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριοι συνάδελφοι, σας γνωρίζω ότι κατά τη συζήτηση του νομοσχέδιου του Υπουργείου Ανάπτυξης που συζητείται αυτήν τη στιγμή, Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ ορίζεται η Βουλευτής κ. Άννα Διαμαντοπούλου.

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας ορίζει ως Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο για το ίδιο νομοσχέδιο το Βουλευτή κ. Νικόλαο Γκατζή.

Επίσης, ο Πρόεδρος του Συναπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς ορίζει ως Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπο τη Βουλευτή κ. Ασημίνα Ξηρούρη-Αικατερίνη.

Επίσης, σας ανακοινώνω ότι ο Πρωθυπουργός και Υπουργός Πολιτισμού και οι Υπουργοί Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, κατέθεσαν σχέδιο νόμου: «Οργανισμός Εθελοντισμού «Έργο Πολιτών».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διαρκή Επιτροπή.

Το λόγο έχει ο εισιγητής του ΠΑΣΟΚ ο συνάδελφος κ. Χρήστος Πρωτόπαπας.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση φέρνει προς συζήτηση ένα σχέδιο νόμου, το οποίο στα θέματα του λιανικού εμπορίου λειτουργεί στην ουσία συμπληρωματικά με το ν. 3190/2003, νόμο που ψήφισε το ΠΑΣΟΚ, νόμο πραγματικά μεταρρυθμιστικό, που προώθησε σημαντικές θεσμικές αλλαγές στο υπαίθριο εμπόριο και ένα ενιαίο πλαίσιο για όλη τη χώρα. Χτύπησε το εμπόριο και την κερδοσκοπία. Θέσπισε τα κλιμάκια ελέγχου, τα κριτήρια αδειοδότησης. Δυστυχώς είναι ένας νόμος, που η Νέα Δημοκρατία άργησε πολύ να προωθήσει την εφαρμογή του. Είναι χαρακτηριστικό ότι τα προβλεπόμενα προεδρικά διατάγματα εξεδόθησαν ένα χρόνο μετά και τα προβλεπόμενα κλιμάκια ελέγχου ενεργοποιήθηκαν μετά από αρκετούς μήνες.

Εκείνο όμως που είναι ιδιαίτερα αρνητικό, είναι ότι αυτό το σχέδιο νόμου -στα πιο πολλά άρθρα του και κυρίως στα έντεκα πρώτα- εμφανίζεται ως τροποποίηση ενός παλαιότερου νόμου και όχι ως συμπληρωματικό του ν. 3190. Ουδαμού αναφέρεται η ύπαρξη καν του ν. 3190, λες και η Κυβέρνηση κάτι φοβάται, λες και θέλει κάτι να κρύψει. Λες και θέλει να μηδενίσει ένα έργο, που είναι πάρα πολύ γνωστό ότι είναι έργο του ΠΑΣΟΚ. Θα έπρεπε να είχε το θάρρος, θα έπρεπε να είχε, θα έλεγα, την παλικαριά να γράψει ότι τον τροποποιούμε το ν. 3190 και φέρνουμε μία τροποποίηση σε πέντε – δέκα σημεία, που μπορεί κάποια από αυτά η ζωή – σε άλλα διαφωνούμε- να κατέστησε απαραίτητα. Άλλα ούτε αυτό δεν κάνει.

Κύριοι Υπουργοί, επιστηματίνων ότι θα πρέπει να έχετε το θάρρος να γράψετε και να δεχθείτε όσον αφορά το νομοσχέδιο, ότι αυτά αποτελούν σημεία που τροποποιούν το ν. 3190, έναν πραγματικά μεταρρυθμιστικό νόμο του ΠΑΣΟΚ.

Έρχομαι, όμως, στο σημείο εκείνο, το οποίο δυστυχώς σηματοδοτεί, καθορίζει και -θα έλεγα- επικρατεί όλων των άλλων σημείων πάνω στο σχέδιο νόμου. Είναι ένα σημείο, που θα

έλεγα ότι μας αναγκάζει να είμαστε ιδιαίτερα απαιτητικοί και να καταψηφίζουμε απόλυτα αυτό το νομοσχέδιο και επί της αρχής. Είναι το ζήτημα που σχετίζεται με το ωράριο των καταστημάτων.

Η Κυβέρνηση εμφανίζει δήθεν μία ακόμη μεταρρύθμιση. Εγώ θα έλεγα ότι είναι μία ακόμη απορύθμιση. Αίρει ουσιαστικά τη δυνατότητα των νομαρχιακών συμβουλίων να καθορίζουν μικρότερα ωράρια κατά νομό, μικρότερα ωράρια στις τοπικές κοινωνίες, μέσα σ' ένα ευρύτατο πλαίσιο εκατόντα τριών ωρών το χειμώνα και 118 ωρών το καλοκαίρι. Τροποποιεί αυτό το πλαίσιο σε εκατόντα είκοσι πέντε ώρες χειμώνα-καλοκαίρι. Πώς κρίνεται αυτή η κίνηση; Όπως κάθε κίνηση, σε σχέση με την προέλευσή της, το στόχο της, τις συνέπειές της και το ποιον εξυπηρετεί.

Και ξεκινούμε: Ποιος το ζήτησε; Από πού μας ήρθε; Για ποιον είναι;

Ποιος το ζήτησε; Ρώτησα μέσα στη Διαρκή Επιτροπή της Βουλής όλους τους παρισταμένους. Ρώτησα τον Πρόεδρο ή τον εκπρόσωπο της ΓΣΕΕ. Ρώτησα τον Πρόεδρο των εμπορικών συλλόγων. Ρώτησα τον Πρόεδρο της ΓΣΕΒΕ, των μικρομεσαίων. Ρώτησα τρεις καταναλωτικές οργανώσεις. Πήραμε τηλέφωνο και ρωτήσαμε και τον Πρόεδρο του ΣΕΣΜΕ, των σούπερ μάρκετ: «Μήπως εσείς ζητήσατε να αλλάξει το ωράριο;» Όλοι μας είπαν «όχι». Δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα. Υπάρχει πλήρης ισορροπία μεταξύ αγοράς και καταναλωτή με τη διάταξη που προβλέπει η κοινή υπουργική απόφαση, η εθνική συμφωνία -θα έλεγα εγώ- του 1997. Η ίδια η αυτοδιοίκηση, νομαρχιακή και δημοτική, αλλά και η οικονομική και κοινωνική επιτροπή ήρθε κατά τον πιο σαφή και απόλυτο τρόπο να δικαιώσει αυτόν τον ισχυρισμό.

Εν πάσῃ περιπτώσει, δεν ξέρουμε ποιος το ζήτησε εμφανώς. Όλοι το αρνούνται. Το αποδέχεται η κοινωνία; Ακούσαμε τον κύριο Υπουργό να δηλώνει στη διάρκεια μιας συνέντευξης στο press room, ότι έχουν την πλειοψηφία της Βουλής –κανείς δεν το αμφισβήτει αυτό- και την πλειοψηφία της κοινωνίας και γι' αυτό θα προχωρήσουν και δεν τους ενδιαφέρει τι λένε.

Για να δούμε, κύριε Υπουργέ. Την έχετε την πλειοψηφία της κοινωνίας; Φαίνεται ότι δεν διαβάζετε και τις δημοσκοπήσεις, διότι αν τις διαβάζατε, θα είχατε δει την πρόσφατη δημοσκόπηση της VPRC, την οποία ο ραδιοσταθμός ΣΚΑΪ δημοσίευσε, έφερε στο φως.

Ποιοι θέλουν το ωράριο το οποίο επικαλείσθε; Το 34% των πολιτών συμφωνεί, ενώ το 52% διαφωνεί. Για να δούμε και σε επί μέρους χώρους. Καταστημάταρχες: Δεν το θέλουν. Διαφωνούν κατά 52%. Οι μισθωτοί του ιδιωτικού τομέα: Δεν το θέλουν. Διαφωνούν κατά 54%. Οι νοικοκύρες: Δεν το θέλουν. Διαφωνούν κατά 52%. Οι νέοι άνθρωποι: Δεν το θέλουν. Διαφωνούν κατά 45%, ενώ συμφωνεί μόνο το 33%. Οι άνεργοι: Δεν το θέλουν. Διαφωνούν κατά 51%.

Το κυριότερο είναι ότι τα ποσοστά χειροτερεύουν για την Κυβέρνηση από μήνα σε μήνα. Οι διαφωνούντες το Μάρτιο ήταν 42%. Σήμερα είναι 52%, δηλαδή 10% παραπάνω. Όσο πιο πολλή συζήτηση γίνεται τόσο πιο πολλή διαπάλι γειτονία στην αγορά. Έξι στα δέκα νοικοκυριά εκφράζουν απαισιοδοξία για το μέλλον της οικονομίας. Πέφτει ο ρυθμός αύξησης του όγκου των λιανικών πωλήσεων. Μειώνονται οι πωλήσεις στα σούπερ μάρκετ. Πέφτει η βιομηχανική παραγωγή κατά 2,2% το πρώτο πεντάμηνο του 2005. Αυξάνονται κατά 65,8% οι ακάλυπτες επιταγές το πρώτο εξάμηνο του 2005, έναντι του αντίστοιχου διαστήματος του 2004. Διαπιστώνεται ότι το πρώτο τρίμηνο του 2005 μειώνεται δραστικά, δυστυχώς, ο τζίρος στις μισές τουλάχιστον εισηγμένες στο Χρηματιστήριο ελληνικές επιχειρήσεις.

Και το χειρότερο: Στους κλάδους εκείνους που αφορούν το νοικοκυρίο, που αποτυπώνουν την κακή κατάσταση που αντιμετωπίζει ο πολίτης, ο καταναλωτής, αλλά επομένως και ο μικρο-

μεσαίος επιχειρηματίας, υπάρχει μείωση του τζίρου. Στον κλάδο ένδυσης υπάρχει μείωση του τζίρου κατά 19,4%. Στον ηλεκτρονικό εξοπλισμό υπάρχει μείωση του τζίρου κατά 23,4%. Στα προϊόντα ξύλου είναι μείον 6%. Ακόμα και στα τρόφιμα είναι μείον 5,3%.

Αν η Κυβέρνηση θεωρεί ότι η απάντηση σ' αυτά τα μείζονα προβλήματα της αγοράς είναι η διεύρυνση του ωραρίου, κατανοούμε ότι έχουμε να κάνουμε με επιχειρήματα που στερούνται της στοιχειώδους σοβαρότητας. Λέει η Κυβέρνηση: Ωφελείται ο καταναλωτής. Θα πέσουν οι τιμές. Μα, έχουν σχέση οι τιμές με το χρόνο εργασίας; Μήτως έπιεσαν οι τιμές σε επιχειρήσεις που λειτουργούν επί εικοσιτετράωρης βάσης;

Οι ολγοπωλιακές καταστάσεις, οι φόροι, ο πρόσφατος ΦΠΑ είναι εκείνα που οδηγούν στην αύξηση των τιμών. Και δυστυχώς, θα έχουμε πολύ μεγαλύτερους φόρους το αμέσως επόμενο διάστημα, λόγω της αποτυχίας της κυβερνητικής πολιτικής, γιατί έπεισε έξω ο προϋπολογισμός, όπως είχαμε δυστυχώς προβλέψει.

Αλλά και τα ίδια τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας τι λένε; Σε τριάντα αγαθά και τριάντα υπηρεσίες, υπάρχουν αυξήσεις σε είκοσι οκτώ υπηρεσίες και στα είκοσι έξι αγαθά. Και μάλιστα στις είκοσι τρεις υπηρεσίες και στα δώδεκα αγαθά, οι αυξήσεις είναι μεγαλύτερες, έως σημαντικά μεγαλύτερες, του πληθωρισμού.

Θα δημιουργηθούν θέσεις εργασίας; Από πού τεκμαίρεται αυτό; Σύμφωνα με έρευνες, διακόσιοι εβδομήντα εππάτα υπάλληλοι σε μια μεγάλη υπεραγορά αντικαθιστούν τριακόσιους δέκα οκτώ υπαλλήλους σε μια μεσαία και χίλιους πεντακόσιους τριάντα εππάτα παραδοσιακούς καταστημάταρχες. Αν εξοντωθεί ο μικρομεσαίος από τα υπερκαταστήματα, μειώνεται η απασχόληση. Η εξόντωση της μικρής επιχείρησης, της μικρομεσαίας επιχείρησης και η αντικατάστασή τους από τους πολύ μεγάλους οδηγεί, όπως όλοι γνωρίζουμε, στη μείωση της απασχόλησης.

Χάνουν όλοι. Χάνουν οι εργαζόμενοι, χάνουν οι μικρομεσαίοι. Δεν ωφελούνται οι καταναλωτές ουσιαστικά. Ποιοι κερδίζουν; Η απάντηση είναι σαφής, ο λίγοι μεγάλοι, οι λίγοι ισχυροί, τα πολυεθνικά υπερκαταστήματα. Και η Κυβέρνηση αρκείται «τοις κείνων ρήμασι πειθόμενοι» να νομιθετεί.

Γιατί αντιδρούν οι μικρομεσαίοι, ρώτησε ο αρμόδιος Υφυπουργός, αφού το ωράριο δεν είναι υποχρεωτικό; Γιατί γνωρίζουν πολύ καλά οι μικρομεσαίοι τι τους περιμένει. Γιατί γνωρίζουν ότι στην πράξη το μεγάλο κατάστημα, το πολυεθνικό υπερκαταστήμα θα παραμείνει ανοικτό, για να σπάσει την αγορά, για να κάνει ένα ιδιόμορφο dubbing στην αγορά. Γνωρίζουν ότι δεν θα αντέξουν. Θα αναγκαστούν να χαλάσουν πρώτα την ποιότητα ζωής τους και μετά εκ των πραγμάτων να οδηγηθούν σε αφανισμό.

Μιλάει για την ευρωπαϊκή εμπειρία ο κύριος Υπουργός. Μας μοιράσει σήμερα και ένα χαρτί. Κρύβει, όμως, κάτι ότι αυτό το χαρτί είναι το πλαίσιο, είναι οι εκατόντα είκοσι τρεις ώρες στην Ελλάδα τώρα το καλοκαίρι. Δεν ισχύει παντού, ούτε στην Ευρώπη ισχύει παντού. Για παράδειγμα, στη Γαλλία το πλαίσιο είναι πράγματα από τις εννέα το πρώι μέχρι τις εππάτα ή οκτώ το βράδυ ανάλογα με το χρόνο. Το τηρούν αυτό όλοι; 'Όχι. Συνήθως στις περισσότερες πόλεις είναι ανοικτοί από τις εννέα έως τη μία και από τις τρεις ή τις τέσσερις μέχρι τις επτάμισι. Δεν εξαντλούν το πλαίσιο. Πουθενά δεν εξαντλείται το πλαίσιο αυτό, παρά μόνο στις τουριστικές περιοχές.

Είπε ο συνάδελφος της Νέας Δημοκρατίας πριν: «Μα, δεν θέλετε στις τουριστικές περιοχές ανοιχτά τα μαγαζιά;». Βεβαίως υπάρχει διαφορετικό πλαίσιο γι' αυτό, διαφορετικές δυνατότητες. Ούτως ή άλλως και σήμερα αυτό γίνεται. Γιατί πρέπει να αλλάξει το πλαίσιο; Δεν σημαίνει ότι τηρείται παντού υποχρεωτικά. Το πλαίσιο δίνει τη δυνατότητα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση να καθορίζει εκείνη τους όρους της τοπικής ανάπτυξης. Δίνει τη δυνατότητα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση σε όλες τις χώρες της Ευρώπης, να καθορίζει εκείνη τις τοπικές της ισορροπίες σε συνεννόηση με την κοινωνία της περιοχής. Γι' αυτό και υπάρχουν διαφοροποιημένα ωράρια από πόλη σε πόλη.

Αν μπαίνατε στον κόπο, κύριε Υπουργέ, να διαβάσετε έναν

τουριστικό οδηγό, θα είχατε δει ότι προειδοποιούνται οι τουρίστες να προσέχουν τις ανακοινώσεις από πόλη σε πόλη, διότι το ωράριο είναι διαφορετικό. Δεν υπάρχει πουθενά υποχρεωτικό εθνικό πλαίσιο λειτουργίας. Και στην Αγγλία που αναφέρεται, είναι άλλο στη μα περιοχή του Λονδίνου και άλλο στην άλλη. Είναι άλλο στο Λίντς και άλλο σε άλλες περιοχές. Αυτό είναι απόλυτα σωστό, διότι είναι διαφορετικές οι τοπικές ανάγκες, διότι είναι διαφορετικά τα τοπικά δεδομένα. Άλλα, αποφασίζουν ωράριο, υπάρχει απόφαση της αυτοδιοίκησης, υπάρχει πλαίσιο το οποίο τηρείται από όλους. Πουθενά δεν υπάρχει ασυδοσία και πουθενά δεν υπάρχει ο νόμος της ζούγκλας να έχει δικαίωμα ο ισχυρός να καταστρέψει τον αδύνατο. Στο κάτω-κάτω και η ευρωπαϊκή εμπειρία λέει ότι στη Γερμανία το διευρυμένο ωράριο μείωσε την πλήρη απασχόληση κατά 11%, τη μερική κατά 5,2% σύμφωνα με στοιχεία του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου.

Και έρχομαι σε δύο θέματα ακόμα. Κουραστήκαμε πολύ για να γίνει η κοινωνική συμφωνία του 1997 και έγινε από όλους. Την υπέγραψαν όλοι, δεν υπήρχε κανένας που να μην την υπογράψει. Και εκείνοι που είχαν επιφυλάξεις ακόμη το 2001 ήρθαν και υπέγραψαν κλαδική συλλογική σύμβαση εργασίας και ήταν όλοι εκεί ακόμη και τα πολυκαταστήματα, ακόμη και ο ΣΕΛΠΕ, αλλά όχι τα πολυεθνικά υπερκαταστήματα, οι οποίοι είπαν ότι συμφωνούμε στο πλαίσιο της κοινωνικής συμφωνίας, συμφωνούμε να είναι αυτό το πλαίσιο, δεν θέλουμε κάτι διαφορετικό. Και έρχεστε εσείς και τη συμφωνία και την κλαδική σύμβαση ευθέως να τα παραβιάσετε να δημιουργήσετε εσωτερικές ρήξεις μέσα στην κοινωνία.

Για μια φορά ακόμη η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έρχεται αντιμετώπη με την ελληνική κοινωνία. Τι μας λέτε σε απλά ελληνικά; Ότι αν η κοινωνία διαφωνεί με τη Νέα Δημοκρατία, τόσο το χειρότερο για την κοινωνία. Και πιστεύει η Κυβέρνηση πρακτικά ότι αν λόγω έλλειψης επιχειρημάτων δεν μπορεί να αλλάξει τη γνώμη της κοινωνίας, τότε πρέπει να της «αλλάξει τα φώτα». Αυτό κάνετε. Αυτό γίνεται στην πράξη.

Άκουσα τις σημερινές δηλώσεις σας, κύριε Υπουργέ. Πράγματι, φοβάμαι ότι εδώ οι λέξεις έχουν χάσει τη σημασία τους, έχουν χάσει την πραγματική τους σημασία. Αποκαλείτε «δυνάμεις επιβράδυνσης» όσους πιστεύουν στην κοινωνία, όσους πιστεύουν ότι η κοινωνία μπορεί από μόνη της να τραβήξει μπροστά, όσους πιστεύουν στη λογική των συμφωνιών, όσους πιστεύουν στις συνεργέies δυνάμεις της, όσους πιστεύουν και πορεύονται με βάση τα συμφέροντα των πολιτών.

Και αποκαλείτε «δυνάμεις επιτάχυνσης» εκείνους που πρωθύνουν ρήξεις με την κοινωνία, εκείνους που θέλουν τον «πατέρα-αφέντη», εκείνους που χρησιμοποιούν αυταρχισμό και επιβάλλουν λύσεις, εκείνους που υπηρετούν, για να περάσουν τις λύσεις τους, οικονομικά συμφέροντα.

Μην κουράζεστε, κύριε Υπουργέ. Αν θέλετε να δείτε ποιες είναι οι δυνάμεις επιβράδυνσης μέσα στην κοινωνία, δεν έχετε παρά να κοιτάξετε την Κυβέρνηση σας στον καθρέφτη και τότε θα δείτε καθέρα ποια είναι η συντήρηση και ποιες είναι οι πραγματικές δυνάμεις της και ποιοι είναι εκείνοι που την υπηρετούν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Και κάτι άλλο! Πιστεύετε ότι θα πετύχετε κάτι με τον εκβιασμό των εκλογών, λες και οι πρώωρες εκλογές δεν θα είναι η περίτραπη ομολογία της πιο τραγικής και καταστροφικής αποτυχίας και αδιεξόδου της ίδιας της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας. Ταυτίζεστε, κύριοι, με τις συμπεριφορές της κυβέρνησης Μητσοτάκη. Θέλετε να πράπτετε με απούσα την κοινωνία. Εγκαταλείπετε κάθε λογική διαβούλευσης και συνέργιας με αυτήν. Ο απροκάλυπτος αυταρχισμός και η επιβολή χαρακτηρίζουν πια την Κυβέρνηση σας.

Αλλά το μέλλον μας, το μέλλον της ελληνικής κοινωνίας δεν μπορεί να είναι –και καταλάβετε το πολύ καλά– η επιστροφή στο δικό σας παρελθόν. Τελείωσε αυτή η πορεία. Και ο ελληνικός λαός καθημερινά την κατανοεί όλο και περισσότερο, όπως κατανοεί και το παχνίδι του «καλού» και του «κακού».

Δεν μας αφορούν οι δήθεν διαφωνίες σας, διότι είναι ψεύτικες. Ο «καλός» γενικός γραμματέας ζητάει να αλλάξει ένα μικρό σημείο του νομοσχεδίου. Ο «κακός» ή ο δήθεν «κακός»

Υπουργός έρχεται και λέει «εμείς δεν το θέλουμε, το αρνούμαι κατηγορηματικά». Δεν μας αφορά αυτό το παχνίδι. Διότι και ο «καλός» και ο «κακός» είναι εξίσου άσχημοι, όπως είναι και οι πολιτικές τους, βλάπτουν την κοινωνία το ίδιο, βλάπτουν την Ελλάδα το ίδιο. Εγκαινίαζουν τις ίδιες άσχημες πολιτικές για την Ελλάδα και τους Έλληνες. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Το ΠΑΣΟΚ απορρίπτει και καταψηφίζει τη διάταξη που φέρνει τη Νέα Δημοκρατία. Αύριο, μετά τις εκλογές, όποτε και αν γίνουν, η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ θα καταργήσει το σχετικό άρθρο και θα πετύχει μια νέα δυναμική κοινωνική συμφωνία, που θα εξυπηρετεί και την αγορά και τον καταναλωτή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Στα λοιπά σημεία του νομοσχεδίου θα θέσουμε ζητήματα για τις παρεμβάσεις κρατικού και κομματισμού, που υπάρχουν σε μια σειρά άρθρων, την υποκατάσταση της αυτοδιοίκησης από τους εκπροσώπους του κράτους σε σειρά λειτουργικών θεμάτων του λιανεμπορίου, του μείζονος προβλήματος απασχόλησης που δημιουργείται για χιλιάδες μικροπαλητές, με στόχο την αναζήτηση λύσεων μεταβατικού χαρακτήρα, την υποβάθμιση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, των περιφερειακών πόρων καινοτομίας και άλλα επιμέρους σημεία.

Αλλά και στη συζήτηση επί της αρχής –και είμαστε κάθετοι σε αυτό και κλείνω– το ΠΑΣΟΚ καταψηφίζει το σχέδιο νόμου, τόσο γιατί αυτό χαρακτηρίζεται από τη διάταξη για το ωράριο, όσο και γιατί περιλαμβάνει σειρά άλλων διατάξεων, που υπηρετούν τη λογική της κομματικής παρέμβασης και του ελέγχου, λογική που χαρακτηρίζει πια απροκάλυπτα την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, ο συνάδελφος κ. Νικόλαος Γκατζής.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι πραγματικά αξιοπεριέργο να ακούει κανένας σήμερα τον εκπρόσωπο ή τον εισηγητή του κόμματος του ΠΑΣΟΚ να μιλάει για φιλολαϊκή πολιτική, να μιλάει τελικά για πολιτική...

(Θύρωμας και διαμαρτυρίες από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, γιατί σας κακοφαίνεται; Ποια είναι η πολιτική που ακολουθούσατε πριν από δεκαπέντε μήνες;

ΕΚΤΟΡΑΣ ΝΑΣΙΩΚΑΣ: Το ωράριο!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Θα πω και για το ωράριο, κύριε συνάδελφοι, παρακαλώ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι! Δεν υπάρχουν Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι για να μιλήσουν;

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Δηλαδή, η αντιλαϊκή σας πολιτική ήταν εκτός ωραρίου και σε όλα τα άλλα; Αυτό ομολογείτε; Αφήστε με να μιλήσω. Έχετε υπομονή!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Γκατζή, επανέλθετε στην εισήγησή σας!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Και για το ωράριο ακόμα!

Κύριοι Βουλευτές -επειδή άρχισα από το ΠΑΣΟΚ, θα έρθω και στη Νέα Δημοκρατία για την οποία φυσικά δεν αμφισβητούμε ότι είναι ο φυσικός φορέας και εκφραστής της συντηρητικής πολιτικής- δεν μπορεί να δημιαγωγείτε δεκαπέντε μήνες μετά, όταν φέρατε σ' αυτήν την κατάσταση την Ελλάδα, όταν χτυπήσατε με όλες τις δυνάμεις τα δικαιώματα των εργαζομένων -με τη στήριξη βέβαια και της Νέας Δημοκρατίας- όταν και αυτό ακόμα το ωράριο για το οποίο μιλάτε είναι ένα δημιούργημα δικό σας!

Και σας ρωτώ το εξής. Πριν έρθει ακόμα η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ή έρθει επάνω το ΠΑΣΟΚ, μέχρι το 1980, το ωράριο ήταν σαράντα οκτώ ώρες για τα καταστήματα και υποχρεωτικό για όλους. Ποιος ήρθε λοιπόν και έβαλε νάρκη; Γιατί η πλήρης απελευθέρωση του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων αποτελούσε πάγιο και διαρκή στόχο του μεγάλου

κεφαλαίου. Και τα δύο κόμματα έψαχναν αφορμές και τρόπους για να το εφαρμόσουν.

Δεν ήταν το ΠΑΣΟΚ που το έκανε πενήντα έξι ώρες με Υπουργό τότε τον συγχωρεμένο Γεννηματά; Μήπως δεν ήρθε η Νέα Δημοκρατία και ψήφισε αυτό το ωράριο που διαρκεί τελικά είκοσι μία ώρες την ημέρα;

Αυτό που υπάρχει σήμερα, ποιος το ψήφισε και ποιος το εφάρμισε όλες αυτές τις ώρες; Το κατάργησε με νόμο το ΠΑΣΟΚ όταν ήρθε στην εξουσία, όπως λέει τώρα ο κ. Πρωτόπαπας ότι θα καταργήσει αυτό το άρθρο όταν έρθει στην εξουσία; Μήπως κατάργησε τους αντιασφαλιστικούς νόμους; Μήπως κατάργησε και αυτό το ωράριο; Μήπως δεν συνέχισε την πολιτική της Νέας Δημοκρατίας και σήμερα δημαγωγείτε ότι θα το φέρετε ξανά αυτό;

Επίσης, μας λένε εκπρόσωποι εδώ ότι επανέκαμψε η νεοφιλελεύθερη πολιτική! Πότε έφυγε απ' αυτήν την Αθήνα και από τη χώρα η νεοφιλελεύθερη πολιτική, κύριοι; Και οι δύο την υπηρετείτε πιστά! Σοσιαλδημοκράτες και συντηρητικοί στην Ευρώπη ή κεντροαριστεροί και κεντροδεξιοί ομονοείτε σ' έναν μόνο στόχο, στην υπηρεσία των συμφερόντων του μεγάλου κεφαλαίου!

Η νεοφιλελεύθερη πολιτική είναι πολιτική όλων των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε είναι σοσιαλδημοκράτες είτε είναι κεντροαριστεροί είτε είναι κεντροδεξιοί στην εξουσία. Μπορείτε να πάρετε ως παράδειγμα τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιταλία, την Ελλάδα, για να μην πω άλλες χώρες, όπως την Πορτογαλία και την Ισπανία, όλα αυτά τα χρόνια!

Ποια πολιτική και πού διαφοροποιηθήκατε; Και στους πολέμους μαζί και στις επιδρομές των λαών μαζί και στη στέρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων μαζί και στην ευχέρεια του μεγάλου κεφαλαίου να αρπάζει περισσότερο τον πλούτο που παράγουν οι εργαζόμενοι, μαζί! Πάντα πηγαίνετε χέρι-χέρι! Και μην δημαγωγείτε για να κοροϊδεύετε ξανά τον ελληνικό λαό!

Ας έρθω τώρα σ' αυτό που είναι σήμερα το σοβαρότερο από τα άρθρα του νομοσχεδίου, δηλαδή στο άρθρο που αναφέρεται στο ωράριο των καταστημάτων.

Κύριοι Βουλευτές, η Κυβέρνηση ακολουθώντας τα χνάρια της προηγούμενης κυβέρνησης και τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, φέρνει, κατά την άποψή μας, ένα νέο «τσουνάμι» αντιλαϊκών και αντεργατικών μέτρων προς ικανοποίηση των αιτημάτων και συμφέροντων των πολιευθεντικών, των πολυκαταστημάτων και των μεγαλεμπόρων. Είναι μια συνέχεια της ίδιας πολιτικής!

Με την επέκταση του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων δίνει πολλαπλό χτύπημα στα πλατιά λαϊκά στρώματα. Χτυπά τους εργαζόμενους δημιουργώντας προϋποθέσεις για να επεκταθεί το ωρομίσθιο, η μερική απασχόληση, η απλήρωτη εργασία και οι απολύσεις.

Κτυπά τους αυτοαπασχολούμενους, τους μικρέμπορους, τους μικροεπαγγελματίες που θα συνθλιβούν ακόμη περισσότερο, αφού οι συνθήκες λειτουργίας του λιανικού εμπορίου θα είναι χειρότερες. Κτυπά τα λαϊκά στρώματα, αφού η ακριβεία θα ανέβει ακόμη περισσότερο. Εξοντώνει και τον ελάχιστο ελεύθερο χρόνο των εργαζομένων και των αυτοαπασχολούμενων, μικρών EBΕ, με οδυνηρές συνέπειες στην προσωπική, οικογενειακή και κοινωνική τους ζωή. Κτυπά κάθε κατάκτηση των εργαζομένων και των αυτοαπασχολούμενων μικρεμπόρων, που δεν διευκόλυναν την κυριαρχία του μεγάλου κεφαλαίου στο λιανεμπόριο. Επιδρά άμεσα και σε άλλους κλάδους που είναι δεσμένοι με το εμπόριο. Ανοίγει δρόμους για την επέκταση του ωραρίου και την κατάργηση της Κυριακής αργίας.

Στόχος της Κυβέρνησης από τη μια είναι η επιτάχυνση της συγκέντρωσης και συγκεντρωποίησης κεφαλαίου στον κλάδο του εμπορίου –έτσι μεταφράζονται οι απατηλές διακηρύξεις της για «καταπολέμηση» των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού και για διασφάλιση μιας σχέσης δίκαιης ισορροπίας μεταξύ των δικαιωμάτων της παραγωγής και της κατανάλωσης– και από την άλλη είναι η επέκταση και η αποσταθεροποίηση του σταθερού ημερήσιου και εβδομαδιαίου χρόνου εργασίας σε όλους τους εργαζόμενους.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, με την επέκταση του ωραρίου

οι αυτοαπασχολούμενοι σύντομα θα εξοντωθούν από τα μονοπώλια και τις πολυεθνικές. Η επέκταση της δράσης των μεγαλοκαταστημάτων και των πολυεθνικών στο λιανικό εμπόριο θίγει όλα τα λαϊκά στρώματα, γιατί η ακρίβεια θα γιγαντώνεται, η διατροφή του λαού θα χειροτερεύει με τα μεταλλαγμένα και επικίνδυνα προϊόντα που διακινούνται.

Κυρία Πρόεδρε, παρά τις ομιλίες αντιδράσεις των εργαζομένων και των EBΕ στην προτεινόμενη επέκταση του ωραρίου των καταστημάτων, τις οφθαλμοφανείς, τραγικές και άμεσες συνέπειες στην οικονομική και κοινωνική ζωή των αυτοαπασχολούμενων μικρεμπόρων και των εμποροϋπαλλήλων, η Κυβέρνηση, επικαλούμενη τις αγοραστικές ανάγκες των καταναλωτών, προωθεί την κοινωνική κατεύθυνση της απελευθέρωσης του ωραρίου. Αγοραστική ανάγκη, κύριε Υπουργέ, οι εργαζόμενοι έχουν την οικονομική δυνατότητα να ανταποκριθούν στις ανάγκες τους και όχι στο ωράριο, για να βρουν καταστήματα να φωνίσουν.

Δημιουργεί πιο ευνοϊκές συνθήκες για την αντιδραστική διεύθετηση του χρόνου εργασίας, την επέκταση του ελαστικού ωραρίου και της μερικής απασχόλησης, την αύξηση του βαθμού εκμετάλλευσης της εργατικής τάξης, ενισχύει την ανταγωνιστική δράση του μονοπωλιακού κεφαλαίου σε βάρος των μικρών επιχειρήσεων.

Η επίκληση των αναγκών του καταναλωτή από την Κυβέρνηση της ακριβείας και της φοροειδρομής στο λαϊκό εισόδημα είναι, τουλάχιστον, υποκριτική, αφού η κυβερνητική πολιτική μετατρέπει τον εργαζόμενο του σταθερού οκτάρων σε απασχολίσιμο με ακαθόριστα συχνά εξοντωτικό ημερήσιο ωράριο. Στη συνέχεια επιχειρεί να διασφαλίσει την καταναλωτική του δραστηριότητα πρός όφελος του μεγάλου κεφαλαίου.

Μπροστά στην κυβερνητική πρόκληση οι εργαζόμενοι έχουν συμφέρονταν να συντονίσουν τη δράση τους ενάντια στα μονοπώλια μαζί με τους αυτοαπασχολούμενους, τα λαϊκά στρώματα της χώρας, να καταδικάσουν την αντιλαϊκή πολιτική που προέχεται και από τα δύο μεγάλα κόμματα, να γυρίσουν την πλάτη σ' αυτά, στα κόμματα του ευρωμονόδρομου, να συμπαραστούν στα αιτήματα των εργαζομένων στο εμπόριο και των μικροεπαγγελματών για ένα ωράριο που θα εξασφαλίζει ενιαίο συνεχές ωράριο, υποχρεωτικό για όλα τα καταστήματα, να μην υπερβαίνει τις σαράντα οκτώ ώρες με τρία απογεύματα κλειστά, νομοθετική κατοχύρωση της Κυριακής αργίας, πλήρη, σταθερή δουλειά για όλους, κατάργηση των ελαστικών εργασιακών σχέσεων, τριανταπένταρχο, επτάρωρ, πενθήμερο.

Κυρία Πρόεδρε, τα προβλήματα τόσο των εργαζομένων, όσο και των μικρομεσαίων στρωμάτων τσακίζουν κόκαλα. Στην κριτική μας προς την αντιλαϊκή πολιτική που ασκούσε το ΠΑΣΟΚ, μας απαντούσαν πως ο λαός τους εξέλεξε. Σήμερα το ίδιο επιχείρημα επικαλείται και η Νέα Δημοκρατία στην κριτική μας για τη συνέχεια της προκατόχου της στην αντιλαϊκή πολιτική.

Κι εδώ απευθυνόμαστε στους εργαζόμενους, γιατί οι συσχετισμοί είναι διαμορφωμένοι μέσα στη Βουλή, για να τους πούμε πώς και πριν, που το ΠΑΣΟΚ ήταν στην κυβέρνηση, και τώρα η Νέα Δημοκρατία, έχουν δίκιο να ισχυρίζονται πως τα μέτρα που παίρνουν ενάντια στα δικαιωμάτων τους, τα παίρνουν με το δικαίωμα της ψήφου που τους έδωσε ο ελληνικός λαός, ανεξάρτητα του καλπονοθευτικού εκλογικού νόμου. Σ' αυτό μπορεί να πει κανείς ότι έχουν δίκιο. Δεν ήξεραν άραγε οι εργαζόμενοι –και μιλάμε για τους μισθωτούς, τους συνταξιούχους, τους αυτοαπασχολούμενους, EBΕ, τους μικρομεσαίους αγρότες– την πολιτική της Νέας Δημοκρατίας, δεν ήξεραν ότι και τα δύο κόμματα, όπως σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση κεντροαριστερά και κεντροδεξιά κόμματα, μαζί υφαίνουν τον ιστό της παγίδευσης των δικαιωμάτων των εργαζομένων;

Να μην ανταρέξω σε άλλα παραδείγματα. Στέκομαι στο νομοσχέδιο.

Τι κάνει η Νέα Δημοκρατία στο ωράριο; Το αυξάνει κατά μία ώρα τις μέρες λειτουργίας των καταστημάτων και κατά

άλλη είναι η επέκταση και η αποσταθεροποίηση του σταθερού ημερήσιου και εβδομαδιαίου χρόνου εργασίας σε όλους τους εργαζόμενους.

Τι ανταπαντάει η Νέα Δημοκρατία, τουλάχιστον από αυτά που ειπώθηκαν στην επιτροπή;

ΕΚΤΟΡΑΣ ΝΑΣΙΩΚΑΣ: Το νομαρχιακό συμβούλιο, όχι ο νομάρχης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Το νομαρχιακό συμβούλιο.

Τι ανταπαντάει η Νέα Δημοκρατία σ' αυτό; «Εμείς» -λέει- «συμφωνούμε σ' ένα ωράριο που θα αποφασίζεται από κοινού από εμπόρους και από εργαζόμενους». Για την πλήρη απελευθέρωση του ωραρίου των καταστημάτων διαφωνεί κανένας από τα δύο κόμματα; Συμφωνούν και οι δύο. Το θέμα είναι ποιος θα αποφασίζει για να έχουν ένα περιορισμένο ωράριο, με την απόφαση είτε του νομαρχιακού συμβούλου είτε, από την άλλη πλευρά, των επαγγελματιών ΕΒΕΕ και των εμποροϋπαλλήλων.

Μπαίνει το ερώτημα, κύριοι Βουλευτές. Με αυτό το ωράριο οι πολυκαταστηματάρχες, έκλειναν τα μεγάλα καταστήματα; Υπάρχει κανείς εδώ στη Βουλή να μου πει ότι στην πόλη του λειτουργούσε αυτό το ωράριο που είχαν οι μικροεπαγγελματίες; Δεν δουλεύουν τα πολυκαταστήματα όλες τις ημέρες, χωρίς να κλείνουν Δευτέρα, Τρίτη, ή Τετάρτη, ή Σάββατο, ανάλογα με τις πόλεις, όπως αποφασίζεται; Δεν δουλεύουν τα κάθε μέρα μέχρι τις εννιά το βράδυ; Δεν δουλεύουν το Σάββατο μέχρι τις έξι το απόγευμα; Τουλάχιστον στη Θεσσαλία αυτό ισχύει γενικά, και από ότι ξέρω και στις άλλες πόλεις, και στην Αθήνα.

Ποιο είναι, λοιπόν, αυτό στο οποίο σήμερα διαφωνεί, δήθεν, το ΠΑΣΟΚ σε σχέση με τη Νέα Δημοκρατία ή η Νέα Δημοκρατία σε σχέση με αυτό που ίσχυε μέχρι σήμερα, με τις αποφάσεις του νομαρχιακού συμβούλου; Πουθενά δεν υπάρχει διαφωνία. Τα πολυκαταστήματα πέτυχαν το στόχο τους. Και ήταν στόχος πολλών δεκαετών. Και αυτό κυριαρχεί σήμερα. Να είναι ανοιχτά, να συνθλίβουν καθημερινά τους μικρομεσαίους, να συσσωρεύονται αυτοί στα δικαστήρια για υποχρεώσεις προς τα ασφαλιστικά τους ταμεία, να αυξάνουν οι απλήρωτες επιταγές και τα γραμμάτια -και θα διαβάσετε σε πόσο ποσοστό. Έχουν αύξηση 52%- από τους μικρομεσαίους επαγγελματίες, να χωράστανε, να βρίσκονται στα δικαστήρια, να γίνονται κατασχέσεις και κάθε μέρα να βρίσκουμε κλειδαριές σε καταστήματα μικρομεσαίων επιχειρηματιών.

Κύριοι Βουλευτές, για την πλήρη απελευθέρωση δεν μιλάει κανένας. Συμφωνούν να είναι, ουσιαστικά, είκοσι μία ώρες ανοιχτά τα μεγάλα καταστήματα. Γιατί αυτό ισχύει. Και μήπως την απελευθέρωση της Κυριακής, κύριοι Βουλευτές, που προσπάθησε παλαιότερα η Νέα Δημοκρατία να την επιβάλει, δεν την πέτυχε το ΠΑΣΟΚ σε ορισμένες περιοχές; Τι γίνεται στο Καραϊσκάκη, με πρόσχημα ότι δήθεν είναι μια περιοχή, η οποία πρέπει να δουλεύει και τις Κυριακές; Είναι, τελικά, μία προσπάθεια να διαλυθεί η όποια προάσπιση γίνεται μέχρι σήμερα της αργίας της Κυριακής από τους επαγγελματιούς της. Ξεκίνησε από εκεί, θα συνεχίσει σε άλλες τουριστικές περιοχές. Όπως λέει η Κυβέρνηση, θα επανεξετάσει το θέμα. Θα λειτουργήσει σε περιοχές στις οποίες βρίσκονται μεγάλες εγκαταστάσεις ολυμπιακών έργων για την καλύτερη, δήθεν, λειτουργία, αλλά, στην πραγματικότητα, για να τσεπώνουν καλύτερα τον πάρα τα μεγάλα μονοπάλια, γιατί αυτά θα τα πάρουν, παρ' ότι τα πλήρωσε ο ελληνικός λαός.

Κύριοι Βουλευτές, και η κατάργηση της αργίας της Κυριακής είναι προ των πυλών, από την πολιτική της Κυβέρνησης, και ας λέει σήμερα ότι δεν την αγγίζει. Το γεγονός ότι ο κ. Σιούφας είπε πως θα το δει ο Υπουργός Τουρισμού ή και το ότι ο κύριος Υπουργός Τουρισμού είπε ότι «θα επανεξετάσουμε το θέμα των τουριστικών περιοχών», αφήνει ανοιχτό και το θέμα της κατάργησης της Κυριακής. Δυστυχώς για τους εργαζόμενους στον ιδιωτικό και το δημόσιο τομέα, τον μικρομεσαίο επιχειρηματία της πόλης και της υπαίθρου, αυτοί είναι σήμερα οι πολιτικοί συσχετισμοί και αυτοί αποφασίζουν εν ονόματί τους και μάλιστα με την ψήφο και με το δικαίωμα που τους δίνει ο νόμος.

Κύριοι Βουλευτές, η Κυβέρνηση με τη στήριξη και του ΠΑΣΟΚ προχωρά στη γενίκευση της επίθεσης στους εργαζόμενους με ταχείς ρυθμούς, από εκεί που την άφησε το ΠΑΣΟΚ, με νέες ρυθμίσεις, που εκφράζονται για τον εργαζόμενο με διεύρυνση των ελαστικών μορφών εργασίας.

Είναι το άλλο νομοσχέδιο, το οποίο έρχεται, με το οποίο είχε

προσπαθήσει και στο παρελθόν το ΠΑΣΟΚ να περάσει τέτοιες πολιτικές. Είναι η διεύρυνση των ελαστικών μορφών εργασίας και στο εμπόριο, της μερικής απασχόλησης, των απλήρωτων ωρών δουλειάς με παραπέρα χτύπημα των εργασιακών και ασφαλιστικών τους δικαιωμάτων και για τους αυτοαπασχολούμενους, με αποφασιστικό χτύπημα και στις ανθρώπινες συνθήκες διαβίωσης και με μαζική επαγγελματική εξόντωση πολλών από αυτούς. Και όλα αυτά για το καλό μας, λέει η Κυβέρνηση. Ας αντιδρούν όλες οι ενδιαφερόμενες πλευρές, πριν των μονοπωλίων συνιστώσες.

Είναι καιρός -λέμε εμείς- πλέον οι εργαζόμενοι, τα φτωχά λαϊκά στρώματα να κατανόησουν ποιος είναι με ποιον, να απεγκλωβιστούν από τη Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ, γιατί όσο στηρίζουν αυτά τα κόμματα, είναι σαν να βάζουν τη θηλιά γύρω από το λαιμό τους για να τους ξανά «τράβα την, εγώ είμαι μαζί σου».

«Ο λαός μας ψήφισε» -λέει η Νέα Δημοκρατία: «για να κάνουμε αυτές τις τομές», ή «για να εκσυγχρονίσουμε το κράτος» -όπως έλεγε το ΠΑΣΟΚ. Εμείς λέμε ότι οι εργαζόμενοι πρέπει να απαιτήσουν με αγώνες και πείσμα την ικανοποίηση του συνόλου των αναγκών τους, την κατάργηση των κρίκων αφαίμαξης του λαϊκού εισοδήματος στη σφαίρα της ανταλλαγής των εμπορευμάτων με το πέρασμα του χονδρεμπορίου και του συγκεντρωμένου λιανικού εμπορίου σε κρατικό κοινωνικό φορέα. Η επίθεση του μονοπαλιακού κεφαλαίου στον κλάδο του εμπορίου αφορά το σύνολο της εργατικής τάξης και όχι μόνο τους εμποροϋπαλλήλους ή τους ΕΒΕΕ.

Παράλληλα με το σοβαρό ζήτημα της απελευθέρωσης του ωραρίου και της κατάργησης του σταθερού χρόνου εργασίας αναδεικνύουμε και ορισμένες άλλες πλευρές γύρω από το εμπόριο.

Το ζήτημα της μείωσης της αγοραστικής δύναμης που προκύπτει από το συνδυασμό της ακρίβειας, της φοροεπιδρομής και της καθήλωσης των μισθών από την πολιτική της λιτότητας, της μόνιμης πα μονότλευρης λιτότητας. Η εμπορευματοποίηση που γενικεύεται στην υγεία και την παιδεία και από δικαίωμα γίνεται προνόμιο των λίγων. Η αύξηση της φτώχειας, της ανεργίας η οποία ακολουθεί τα ύψη. Η εξόντωση πια των κατοίκων της υπαίθρου, των μικροκαλλιεργητών.

Αυτά την ώρα που οι εισιτηρίες στο Χρηματιστήριο είχαν κέρδη 7.500.000.000 ευρώ πα το 2004 και εξοικονόμησαν 520.000.000 ευρώ από μείωση της φοροαπαλλαγής για το 2005. Μόνο η αύξηση του ΦΠΑ θα επιβαρύνει το λαό κατά 610.000.000 ευρώ πα το 2005 και 300.000.000 ευρώ για το 2006. Μόνο η αύξηση των τιμών των προϊόντων της λαϊκής κατανάλωσης έφτασε μέχρι και 52%. Αξίζει ακόμα να σημειώσουμε ότι στις μεγάλες εμπορικές επιχειρήσεις, ανώνυμες και ΕΠΕ με αύξηση των πωλήσεων 9,4% πα 2003 και 6,9% πα 2002 τα κέρδη τους ήταν στο 32%, παρ' ότι η αύξηση του τζίρου ήταν τόσο μικρή, 32,8% για το 2003 και 16% για το 2002.

Έτσι με αυτά τα παραδείγματα αναδεικνύεται η σημασία των στόχων πάλης του ταξικού και συνδικαλιστικού κινήματος για κατώτερο βασικό μισθό 1.200 ευρώ, εππάρω, πενθήμερο, τριανταπεντάρω, κατάργηση του ΦΠΑ στα βασικά είδη λαϊκής κατανάλωσης, προστασία της υγείας σε συνδυασμό με τον προσανατολισμό του κρατικού ελέγχου, της ποιότητας των τροφίμων και γενικότερα των εμπορευμάτων λαϊκής κατανάλωσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, πρέπει να ολοκληρώσετε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε.

Κύριοι Βουλευτές, οι συγκεκριμένες αναφορές βοηθούν στο να γίνουν αντιληπτοί οι κρίκοι της αλιστίδας της καπιταλιστικής εκμετάλλευσης, οι οποίοι μοιράζουν τον πλούτο που δημιουργείται στη σφαίρα της παραγωγής και στο χονδρικό και στο λαϊνικό εμπόριο. Βοηθούν σε τελευταία ανάλυση να αναδειχθεί η αναγκαιότητα της διεξόδου της λαϊκής οικονομίας και ιδιαίτερα του περάσματος του συγκεκριμένου λιανικού εμπορίου σε κρατικό κοινωνικό φορέα, ο οποίος θα αποτελεί λαϊκή περιουσία. Ο φορέας αυτός θα στηρίζεται από τους αντίστοιχους κρατικούς φορείς της παραγωγής τροφίμων και ενέργειας κλπ. και θα διασφαλίζει τη συνδυασμένη ικανοποίηση του συνόλου των λαϊκών

αναγκών στο πλαίσιο του κεντρικού σχεδιασμού της οικονομικής ζωής.

Κυρία Πρόεδρε, καταψηφίζουμε επί της αρχής το νομοσχέδιο αυτό. Θεωρούμε ότι είναι μία συνέχεια των προηγούμενων αντιλαϊκών νομοσχεδίων που έφερνε η Κυβέρνηση εις βάρος του εισοδήματος και της ποιότητας ζωής των εργαζομένων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Ευχαριστούμε πολύ.

Το λόγο έχει η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του Συνασπισμού κ. Ασημίνα Ξηροτύρη-Αικατερινάρη.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Ευχαριστώ κυρία Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα μπορούσε να πει κανείς ότι το συζητούμενο σχέδιο νόμου αρχίζει και τελειώνει με το άρθρο 12. Δηλαδή, με το μέτρο της διεύρυνσης του ωραρίου που αναστάτωσε την αγορά, βρήκε αντίθετους όλους τους εμπλεκόμενους φορείς και όλα τα κόμματα της Αντιπολίτευσης.

Η συζήτηση για τις μεταρρυθμίσεις μεταξύ των οποίων και αυτή τη διεύρυνσης του ωραρίου, έχει αρχίσει εδώ και πολύ καιρό και τα αντιλαϊκά μέτρα αυτών των μεταρρυθμίσεων έρχονται το ένα μετά το άλλο με βασικό στόχο και επιδιώξη, όπως ισχυρίζεται η Κυβέρνηση, την ανταγωνιστικότητα, την αναζωπύρωση της αγοράς, την αύξηση των θέσεων εργασίας, την οικονομική ανάπτυξη.

Η γνωστή επωδός και αυτής της Κυβέρνησης που είναι η τόνωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, παραμένει ως άλλοθι για μια σειρά αντιλαϊκών μέτρων, τον πρώτο κύκλο των οποίων σφραγίζουν αυτές τις μέρες του υψηλού καύσωνα, το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα με την απελευθέρωση της ωραρίου των καταστημάτων και το νομοσχέδιο για το εργασιακό, το οποίο αντί να ρυθμίζει τις εργασιακές σχέσεις τις απορυθμίζει, υπονομεύει και ανατρέπει το οκτάρω, καταργεί τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας και μειώνει το κόστος της ημερήσιας εργασίας για να το χαρίσει τελικά στους εργοδότες.

Χωρίς καμία προγραμματική βάση, χωρίς κανένα σχέδιο ανάπτυξης της χώρας το έλλειμμα μεταφέρεται στους εργαζόμενους και το χρέος αποπληρώνεται από το ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας ή μεγαλώνει από την αποδιάρθρωση των στρατηγικών δυνάμεων και των παραγωγικών μέσων της χώρας. Και το κατ' εξοχήν παραγωγικό μέσο της χώρας είναι οι ίδιοι οι εργαζόμενοι στους οποίους εξαπολύετε με αυτά τα μέτρα μία κατά μέτωπο επίθεση. Δεν αναζητήθηκαν ποτέ οι πραγματικές παραγωγικές και ανταγωνιστικές δυνατότητες της χώρας. Δεν αντιμετωπίζεται με αυτά τα μέτρα το μεγάλο διαρθρωτικό πρόβλημα των υπερτριπλάσιων εισαγωγών έναντι των εξαγωγών.

Ειδικότερα δε με τις ρυθμίσεις του εν λόγω νομοσχέδιου ενισχύεται η υπερμεγέθυνση των μεγάλων καταστημάτων, ενισχύονται οι πολυεθνικές και επομένως τα εισαγόμενα είδη. Στο όνομα της άκρως ανταγωνιστικής αγοράς η ακρίβεια και η κερδοσκοπία έχουν ριζώσει στη χώρα μας, ενώ η ψαλίδα μεταξύ της τιμής παραγωγού και της τιμής στο ράφι διαρκώς μεγαλώνει. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις γονάτισαν και κλείνουν κάθε μέρα, θύματα αυτής της άκρως ανταγωνιστικής αγοράς. Η απόδειξη του ωραρίου θα πλήξει ακόμα περισσότερο αυτές τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, γιατί είναι πλέον κοινός τόπος ότι θα ενισχύσει τα μεγάλα καταστήματα και τις πολυεθνικές που με τη σειρά τους θα αυξήσουν τις τιμές των προϊόντων και τα κέρδη τους. Η διεύρυνση του ωραρίου δεν θα μειώσει την ανεργία, αλλά μετά και την κατάθεση του νομοσχέδιου για το εργασιακό είναι πλέον σίγουρο ότι θα χειροτερέψει τις εργασιακές σχέσεις των εμπορούπαλλήλων με απλήρωτο επιπλέον χρόνο εργασίας και με την κατάργηση των συλλογικών τους συμβάσεων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να δούμε σε συντομία το πρώτο μέρος του νομοσχέδιου που σύμφωνα με την εισιγητική έκθεση, έχει ως στόχο να εκσυγχρονίσει και να συμπληρώσει το ν. 3190/2003, ο οποίος ρύθμιζε θέματα υπαίθριου εμπορίου και λαϊκών αγορών.

Κατά την Κυβέρνηση επιδιώκεται να διαμορφωθεί ένα πλήρες πλαίσιο λειτουργίας του υπαίθριου εμπορίου. Βέβαια ο ν.

3190/2003 κατά την τότε κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ είχε, επίσης, ως στόχο τον εκσυγχρονισμό του ν. 2323/1995 με τη θέσπιση ενιαίων κανόνων σε όλη την επικράτεια, τη διαφάνεια, την ομαλή λειτουργία και την αποτελεσματική εποπτεία της αγοράς, την πάταξη του παραεμπορίου και των κρουσμάτων της κερδοσκοπίας. Πριν, λοιπόν, συμπληρωθούν δύο χρόνια, πριν καν δημιουργηθούν τα κλιμάκια ελέγχου στην περιφέρεια που ίδρυσε ο ν. 3190/2003 σε αντικατάσταση του μηχανισμού που προέβλεπε ο ν. 2323, πριν ομαλοποιηθεί ο έλεγχος και η λειτουργία της αγοράς με τις σύγχρονες τότε διατάξεις, έχουμε ένα νέο εκσυγχρονισμό που υπόσχεται και πάλι τη διαφάνεια, την προστασία της μικρομεσαίας εμπορικής επιχείρησης από την ανεξέλεγκτη ανάπτυξη και λειτουργία του παραεμπορίου κ.ο.κ.

Κύριε Υπουργέ, πιστεύετε ότι για τα μέχρι τώρα προβλήματα στον ευαίσθητο χώρο του υπαίθριου εμπορίου και των λαϊκών αγορών, έλειπε το νομοθετικό πλαίσιο για να πατάξουμε τα κρούσματα των πελατειακών σχέσεων, αλλά και τα κρούσματα της κερδοσκοπίας, του παραεμπορίου, τα κυκλώματα των μεσαζόνων και την ακρίβεια;

Πολιτική βούληση έλειπε και τότε και πολιτική βούληση χρειάζεται και τώρα, ούτως ώστε να εφαρμοστούν οι διατάξεις, να οργανωθούν οι ελεγκτικοί μηχανισμοί και τα κλιμάκια ελέγχου, να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις και να συνδεθεί κοινωνικά και λειτουργικά μ' αυτές τις δραστηριότητες η αυτοδιοίκηση και με τους απαραίτητους γι' αυτό πόρους, γιατί όπως είχαμε τονίσει και κατά τη συζήτηση του ν. 3190, έχουν, πράγματι, αφαιρεθεί ουσιαστικές αρμοδιότητες από την Τοπική Αυτοδιοίκηση στον τομέα του υπαίθριου εμπορίου και των λαϊκών αγορών.

Με το συζητούμενο νομοσχέδιο, επιδιώκεται να επανέλθουν αρμοδιότητες στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Πολλές απ' αυτές, όμως, όπως για παράδειγμα, οι αρμοδιότητες για τις λαϊκές αγορές της Αθήνας, του Πειραιά και της Θεσσαλονίκης, μεταφέρθηκαν στους τρεις αντίστοιχους οργανισμούς και στο Υπουργείο που τους εποπτεύει και η κατάσταση εξακολουθεί να παραμένει έτσι.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, μέσω αυτών των αρμοδιοτήτων και σχέσεων με τους εμπλεκόμενους φορείς στο υπαίθριο εμπόριο και στις λαϊκές αγορές, ασκούσε την κοινωνική της πολιτική. Όμως, τα τελευταία χρόνια, έχει χάσει και μία σειρά αρμοδιοτήτων και μία σειρά εσόδων, με αποτέλεσμα οι δήμοι να εισπράττουν υποπολατάσια χρήματα απ' αυτά που έχουν ακόμα και για το κόστος καθαριότητας και για τις λοιπές ανάγκες λειτουργίας των λαϊκών αγορών.

Έγιναν από τον κύριο Υπουργό ορισμένες τροποποιήσεις σε θετική κατεύθυνση, όπως αυτή που αφορά το να λαμβάνονται οι αποφάσεις από τα συλλογικά όργανα και όχι από τα πρόσωπα, όπως το νομάρχη, το δήμαρχο, κλπ.

Παρ' όλα αυτά, εξακολουθεί ο Υπουργός ή ο περιφερειάρχης –και όχι το νομαρχιακό συμβούλιο– να καθορίζει τις αλλαγές στις λαϊκές αγορές της Αθήνας, του Πειραιά και της Θεσσαλονίκης, ενώ ακόμα παραμένει το ότι καμία άδεια δεν απαιτείται ούτε γνώμη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την ίδρυση καταστημάτων, πολυκαταστημάτων κυρίως, στις ίδιες περιοχές, δηλαδή στην Αθήνα, στον Πειραιά και στη Θεσσαλονίκη.

Όσον αφορά στην έγκριση των σχετικών αδειών στις λαϊκές αγορές, η αρμοδιότητα επανέρχεται στη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, πλήν της Αθήνας, του Πειραιά και της Θεσσαλονίκης, όπου εκεί υπάρχει και η μεγαλύτερη δραστηριότητα.

Παράλληλα, παραμένει η αρχή με την οποία συμφωνούμε και εμείς, ότι δηλαδή αυτές οι άδειες θα δίδονται κατά προτεραιότητα σε ομάδες πληθυσμού με ειδικές ανάγκες.

Θετική είναι, επίσης, η ρύθμιση για τις άδειες παραγωγού. Παρ' όλα αυτά, βέβαια, ο παραγωγός έχει μεγάλο φορτίο μπροστά του και αυτή η περιβόλητη ψαλίδα από την τιμή του παραγωγού μέχρι την τιμή στο ράφι, όλο και μεγαλώνει αντί να κλείσει.

Κλείνοντας την αναφορά μου επί της αρχής για το πρώτο κεφάλαιο, θέλω να επισημάνω ότι το υπαίθριο εμπόριο έχει προ πολλού ξεφύγει από τον έλεγχο. Οι λαϊκές αγορές έχουν γίνει σούπερ μάρκετ και, βέβαια, είναι προέκταση, δηλαδή άτυπα

υποκαταστήματα των μεγάλων σούπερ μάρκετ. Τα είδη που πωλούνται, ακριβώς επειδή δεν ελέγχεται η προέλευσή τους, είναι κατά κύριο λόγο προμήθειες από το παραεμπόριο.

Δίπλα, λοιπόν, στους μικρούς, νόμιμους επαγγελματίες εμπόρους, λειτουργεί το παρεμπόριο και το ένα τρίτο του τζέρου των πωλήσεων προέρχεται απ' αυτά.

Πώς θα λύσουμε, λοιπόν, αυτά τα μεγάλα προβλήματα και τι θα κάνουμε στη συνέχεια με τα μικρά και μεσαία καταστήματα, τα οποία από τη μία πλευρά συμπιέζονται από τη λειτουργία του παραεμπόριου και από την άλλη πλευρά συμπιέζονται από τις αλυσίδες των πολυκαταστημάτων και τις πολυεθνικές;

Με το παρόν νομοσχέδιο, προτείνεται η ρύθμιση του άρθρου 12 με τη διεύρυνση, στην ουσία αποδέσμευση, του ωραρίου των καταστημάτων.

Και αυτό γίνεται κατά την Κυβέρνηση για την ανταγωνιστικότητα, την αναζωπύρωση της αγοράς, την αύξηση των θέσεων εργασίας, την ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Αναγνωρίζουμε ότι υπάρχει πρόβλημα σε σχέση με την αναζωπύρωση στην αγορά, με την απασχόληση στον εμπορικό τομέα και με την επιβίωση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, πιστεύουμε όμως ότι το μέτρο της διεύρυνσης του ωραρίου είναι μέτρο φωτογραφία για τις μεγάλες επιχειρήσεις, τις αλυσίδες των καταστημάτων και τις πολυεθνικές που οδηγούν στην αύξηση της τιμής των προϊόντων, στην άνοδο της ακρίβειας, που πιέζουν ασφυκτικά τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Σύμφωνα και με μελέτες που έγιναν στη Γερμανία, στην Ισπανία και σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντίστοιχα μέτρα οδήγησαν σε αντίθετα από τα επιδωκόμενα αποτελέσματα.

Εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή Ένωση, λέει η Κυβέρνηση. Μα είναι γνωστό ότι ισχύουν διαφορετικά ωράρια και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όσα περίπου και τα κράτη-μέλη και ότι η Ελλάδα έρχεται τέταρτη κατά μέσο όρο λειτουργίας των καταστημάτων.

Ανταγωνιστικότητα, επαναλαμβάνει συνεχώς. Τι είδους, όμως, ανταγωνισμός; Αυτός που οδηγεί στο όποιος αντέξει; Οι χιλιάδες εργαζόμενοι να δουλεύουν απλήρωτοι παραπάνω ώρες και οι χιλιάδες μικροέμποροι να οδηγηθούν στο κλείσιμο, αφού δεν θα μπορούν να κρατήσουν ανοιχτά τα καταστήματά τους για δώδεκα και παραπάνω ώρες;

Τα μεγάλα καταστήματα και οι πολυεθνικές, λοιπόν, θα αντέξουν και τα πολλά και υπερεμβέθη που έγιναν και από την προηγούμενη κυβέρνηση στην καρδιά των πόλεων και αυτά που σήμερα εγκαθίστανται χωρίς άδεια στις παρυφές των μεγάλων κέντρων. Και βέβαιο είναι ότι αυτά θα μονοπωλήσουν την αγορά, θα πλήξουν με νέα ακρίβεια τον καταναλωτή, τους εργαζόμενους, τους συνταξιούχους, τους αγρότες.

Στην πραγματικότητα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καταργείται ο υγιής ανταγωνισμός, καταργείται πλέον και με νόμο το οκτάρο και περιορίζεται δραματικά η αγοραστική δύναμη και ο πολύτιμος ελεύθερος χρόνος για την οικογένεια και του εργαζόμενου, κατά κύριο λόγο και του καταναλωτή.

Εκείνο που θα εξυπηρετήσει και τον καταναλωτή, αλλά και την αναζωπύρωση της αγοράς είναι άλλα μέτρα. Είναι τα μέτρα για την αύξηση της αγοραστικής δύναμης των εργαζομένων, των συνταξιούχων, των αγροτών, των ανέργων, είναι να υπάρξουν αυστηροί έλεγχοι και παρεμβάσεις για να αντιμετωπιστεί η ακρίβεια, η κερδοσκοπία και το παραεμπόριο. Είναι μέτρα για να μειωθεί ο ΦΠΑ σε είδη λαϊκής κατανάλωσης, σε βαθμό που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες για να κινηθεί η αγορά.

Εκείνο που θα βοηθήσει την εργαζόμενη γυναίκα -γιατί άκουσα κάποιες προτάσεις εδώ που πραγματικά δεν μπορώ να τις καταλάβω- είναι να έχει ίση αμοιβή για ίση εργασία, που ακόμα δεν έχει -έχει 14% μικρότερη αμοιβή από τον άντρα- είναι να έχει καλές συνθήκες εργασίας, είναι να τηρείται το οκτάρο της και όχι να προσλαμβάνεται στο σούπερ-μάρκετ για τέσσερις ώρες, με την ελαστικοποίηση που πέρασε με το μειωμένο ωράριο και η προηγούμενη κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ και να την κρατούν οκτώ ώρες και να την πληρώνουν για τέσσερις ώρες ή να την φέρνουν για τρεις ώρες το πρωί και τέσσερις ώρες το απόγευμα και όχι για να τρέχει άρον-άρον το Σάββατο από τις έξι μέχρι τις οκτώ για να ψωνίσει. Έλεος! Και αυτή η εργαζόμε-

νη γυναίκα θα πρέπει να πάει στην οικογένειά της και επιτέλους να πάει να δει θέατρο, κινηματογράφο, κάτι να κάνει τέλος πάντων. Όχι να γυρνάει στην αγορά για να βρει το φθηνότερο για να μπορέσει να αγοράσει τα απαραίτητα με το μικρό μεροκάματο, το οποίο πάρνει.

Γ' αυτήν την πλειοψηφία των γυναικών μιλάμε και δεν μιλάμε για τις πολύ λίγες γυναίκες που έχουν την άνεση και να μην εργάζονται και να περιδιαβαίνουν την αγορά και να ψάχνουν για το καλύτερο και όχι βέβαια το φθηνότερο.

Εμέις, λοιπόν, ο Συνασπισμός, καταθέτουμε μια σειρά προτάσεων για μια κλαδική πολιτική στον τομέα του εμπορίου, όπως το να υπάρξει σύστημα χρηματοδοτικής στήριξης των μικρομεσαίων εμπορικών καταστημάτων, να θεσπιστεί ειδικό σύστημα κινήτρων για προσλήψεις προσωπικού στο εμπόριο, να ανοίξουν οι κρατικές προμήθειες στις μικρομεσαίες εμπορικές επιχειρήσεις, να απλοποιηθούν οι διαδικασίες και να μειωθούν τα δικαιολογητικά, να αντιμετωπιστούν οι ολιγοπολιακές πολιτικές των πολυεθνικών και των πολυκαταστημάτων, να ενισχυθεί η εγχώρια παραγωγή, να υπάρξουν δικαιότερες φορολογικές ρυθμίσεις για τις μικρομεσαίες εμπορικές επιχειρήσεις, να αρθούν τα αντικίνητρα που ισχύουν για τη συγχώνευση εμπορικών καταστημάτων, να διασφαλιστεί η μη παραβίαση του σαρανταοκτάρου για τους εμποροϋπαλλήλους, να σταματήσει η επιδότηση της εισαγωγής εμπορικών προϊόντων από χώρες χαμηλού εργατικού κόστους κ.α.

Οι κινητοποιήσεις του εμπορικού κόσμου, των επαγγελματιών και των εμποροϋπαλλήλων κλιμακώνται. Στην επιτροπή, όταν συζητήσαμε την περασμένη εβδομάδα, ήταν όλοι κατηγορηματικά αντίθετοι, η ΓΣΕΒΕ, η Ομοσπονδία των Εμποροϋπαλλήλων, οι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά και ο εμπορικός σύλλογος και οι ενώσεις των καταναλωτών. Όλοι προσέγγισαν με σκεπτικισμό αυτήν τη διεύρυνση, θέτοντας πολύ βασικές προϋποθέσεις για να ισχύσει αυτή, προϋποθέσεις προστασίας των εργαζομένων και των μικρών επιχειρήσεων.

Όμως, η Κυβέρνηση επιμένει. Ο Γραμματέας της Νέας Δημοκρατίας διαφοροποιείται μερικώς, αλλά η Κυβέρνηση, με τις ανακοινώσεις της, ομολογεί την αντιφατικότητα των επιχειρημάτων της.

Πρώτον, η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι δεν μπορεί να εφαρμόζονται πενήντα τέσσερα διαφορετικά ωράρια. Τότε γιατί, κύριε Υπουργέ, δίνετε τη δυνατότητα σε κάθε νομάρχη, πέρα από το εξωτακτικό και διευρυμένο πλέον εθνικό ωράριο, να το διευρύνει κι άλλο και επιπλέον δεν του δίνετε τη δυνατότητα να το μειώνει;

Δεύτερον, την ίδια ώρα που η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι είναι περιορισμένες οι ώρες λειτουργίας των καταστημάτων στην Ελλάδα σε σχέση με τα ωράρια στις άλλες χώρες αναφέρεται ότι η δήμητρα στην Ελλάδα, προκειμένου να διευκολυνθούν τα μεγάλα καταστήματα, έχουμε από εξήντα εννέα έως και εβδομήντα μία ώρες λειτουργίας, δηλαδή πολύ περισσότερες από άλλα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τρίτον, εάν οι νέες ρυθμίσεις δεν αποσκοπούν στην απελευθέρωση του ωραρίου, αλλά πρόκειται απλώς για διεύρυνση, γιατί δεν ορίσατε συγκεκριμένη ώρα έναρξης λειτουργίας, αλλά την αφήσατε ελεύθερη και να φθάνει μέχρι και εικοσιτετράωρη λειτουργία; Σε αυτό το θέμα η έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής της Βουλής επισημάνει ότι θα είναι σκόπιμο να διευκρινιστεί το όριο έναρξης της λειτουργίας των καταστημάτων και θέτει τον προβληματισμό και για την αντιπροσωπευτικότητα των οργάνων τα οποία θα αποφασίζουν την περαιτέρω διεύρυνση του ωραρίου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση δεν έκανε ουσιαστικό διάλογο και δεν απαντά στα ισχυρά επιχειρήματα των εμπλεκόμενων φορέων. Όμως, για την περίπτωση του ωραρίου γνωρίζει πάρα πολύ καλά ότι το 1997, μετά από μία δύσκολη και επίπονη διαδικασία κοινωνικού διαλόγου, οι κοινωνικοί εταίροι ήρθαν σε συμφωνία, σχετικά με το απώτατο χρονικό όριο λήξης της λειτουργίας των καταστημάτων και η συμφωνία αυτή ενσωμάτωθηκε σε υπουργική απόφαση που έχει δεσμευτική ισχύ.

Είναι, λοιπόν, λογικό και αναγκαίο να τηρηθεί η συμφωνία των κοινωνικών εταίρων του 1997. Η οποία μεταβολή ως προς

το ωράριο των καταστημάτων θα πρέπει να αποφασισθεί με νέα ευρεία κοινωνική συναίνεση και συμφωνία, όπως έγινε και με την προηγούμενη, γιατί επαναλαμβάνω ότι η προσπάθεια διεύρυνσης του ωράριου των καταστημάτων θα έχει επιπτώσεις στον τομέα των εργασιακών σχέσεων, θα ενισχύσει τις τάσεις ελαστικοποίησής τους και θα αυξήσει τις ώρες εργασίας των εργαζομένων, χωρίς να αυξήσει την απασχόληση. Στην κλαδική συλλογική σύμβαση εργασίας εμπορίου του έτους 2001 περιλαμβάνεται η συμφωνία στο άρθρο 6 υπό τον τίτλο: «Ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων».

Επομένως δεν είναι τόσο απλό να παραβιαστεί αυτή η συλλογική σύμβαση εργασίας, διότι είναι μία σύμβαση που έχει συναφθεί μεταξύ των εργαζομένων και εργοδοτών, και ρυθμίζει τον τρόπο, τις υποχρεώσεις των εργαζομένων, τις συνθήκες εργασίας, το ωράριο και την αμοιβή της εργασίας.

Επίσης, πρέπει να τονιστεί ότι αυτού του τύπου οι συμβάσεις εργασίας είναι ιδιαίτερα ισχυρές. Μετά από το Σύνταγμα και τις διεθνείς συμβάσεις έρχονται οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας που έχουν αποκτηθεί με κοινωνικό διάλογο και κοινωνική συναίνεση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για όλους αυτούς τους λόγους έχουμε καταθέσει μία τροπολογία-πρόταση να απαλευθερίσει το άρθρο 12, να υπάρξει κοινωνικός διάλογος και να βρούμε πάλι μία χρυσή τομή και κοινωνική συναίνεση για αυτό το θέμα. Όπως καταλαβαίνετε, καταψήφιζουμε το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Θα πρέπει να διευκρινίσουμε ότι το άρθρο, που αφορά το ωράριο, είναι το άρθρο 12. Αρχικά, ήταν άρθρο 11 στο νομοσχέδιο και στη συνέχεια έγινε άρθρο 12 με την προσθήκη κάποιας τροπολογίας.

Το λόγο έχει ο Υπουργός Ανάπτυξης κ. Δημήτριος Σιούφας για μία σύντομη παρέμβαση.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε ό,τι αφορά τις θέσεις του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας και του Συναποσιμού της Αριστεράς τις σέβομαι, διαφωνώ μαζί τους, αλλά έχουν μία συνέπεια και την τιμώ.

Παρακολούθησα την αγόρευση του εισηγητού του κόμματος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, η οποία επιβεβαίωσε την πάγια θέση μου ότι στην εποχή των μεγάλων αλλαγών, των μεγάλων ταχυτήτων, στην εποχή των απαιτήσεων της Λισαβόνας για περισσότερο κοινωνικό κράτος, το ΠΑΣΟΚ αναδεικνύεται σε αυτό το οποίο έλεγε ο Ελευθέριος Βενιζέλος ότι αποτελεί το πλέον βραδυπορούν τήματα του Έθνους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Οι άνθρωποι του «ναι, σε όλα» έχουν γίνει οι πολιτικοί του «όχι, σε όλα». Και αυτό πώς αποδεικνύεται; Όπου η Κυβέρνηση και στη συγκεκριμένη περίπτωση και με το νομοθέτημα το οποίο έχουμε, προτείνει δράσεις, το ΠΑΣΟΚ υψώνει αντίδραση. Όπου η Κυβέρνηση, στη συγκεκριμένη περίπτωση πάλι του ίδιου νομοθετήματος, προτείνει την πρόσδο, το ΠΑΣΟΚ εμμένει στη συντήρηση. Και όπου η Κυβέρνηση ανοίγει δρόμους, εσείς στήνετε οδοφράγματα. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Έρχομαι τώρα στις διαιτιστώσεις τις οποίες έκανε σε ό,τι αφορά τον v.3190 ο εισηγητής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Είστε με μακρά θητεία στη Βουλή. Ο ν. 3190 τροποποίησε το βασικό ν. 2323. Εσείς επιμένετε να λέγε για το ν. 3190 και αναπτύξατε και τη θεωρία της συμπληρωματικότητας. Θα σας απαντήσω στην κύρια ομιλία μου γι' αυτό. Εδώ έχω να σας πω μόνο ένα πράγμα, ότι από την ώρα που η Βουλή ψηφίζει τους νόμους, είναι νόμοι ολόκληρου του ελληνικού λαού και δεν είναι νόμοι του κόμματος που εισηγήθηκε στην Εθνική Αντιπροσωπεία το νόμο. Άλλα δεν μπορείτε να ξεφύγετε από την αντίληψη «οι δικοί μας και οι δικοί σας νόμοι». Νόμος ψηφιζόμενος στη Βουλή είναι νόμος για ολόκληρο τον ελληνικό λαό.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Τρίτον. Μας απείλησε ο κ. Πρωτόπαπας ότι το κόμμα της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης θα κάνει ονομαστική ψηφοφορία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Να κάνετε ονομαστική ψηφοφορία και να καταγραφούν εκείνοι οι οποίοι εναντιώνονται στην αναγέννηση του εμπορίου και

εκείνοι που στηρίζουν την αναγέννηση του εμπορίου και δίνουν νέες προοπτικές για την ελληνική οικονομία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Επίσης υπερηφάνως είπε σήμερα ο εισηγητής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης αυτό που είπε στην Κρήτη ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης στα πλαίσια του Συνεδρίου της Σύμης, ότι οποιού όμως δεν έγινε στη Σύμη αλλά έγινε στο Ρέθυμνο, ότι θα καταργήσει τους νόμους που ψηφίζει η Νέα Δημοκρατία. Αυτό εάν είναι απειλή, θα περιμένετε πολλές τετραετίες για την πραγματοποίηση, πάντως πολύ μετά το 2012.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Έρχομαι τώρα σε ένα άλλο σήμερο -και τελείωνω, κυρία Πρόεδρε- από την τοποθέτηση την οποία έκανε ο εισηγητής της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Είπε -και αυτή είναι η αίσθησή μου- ότι η Κυβέρνηση επιδιώκει τις κοινωνικές συγκρούσεις και δήθεν ότι στρέφει τη μία κοινωνική ομάδα εναντίον της άλλης.

Αλλά σε ποια δεκαετία βρίσκετε, κύριε συνάδελφε; Έχετε την εντύπωση ότι ιωθετώντας τη λογική του υπαρκτού λαϊκισμού θα κερδίσετε σε αξιοποίηση; Φαίνεται ότι ανάμεσα σε άλλες ευθύνες που έχει η νέα διακυβέρνηση πρέπει να καταστήσει κυριάρχη την κοινή λογική. Δεν εξηγούνται διαφορετικά τα πράγματα.

Εμείς πιστεύουμε ότι από τις πολιτικές τις οποίες εισηγούμεθα στην Εθνική Αντιπροσωπεία ωφελούνται όλοι, και οι μικρές και οι μεγάλες επιχειρήσεις και οι εργαζόμενοι και οι καταναλωτές. Εσείς θέλετε μια κοινωνία στάσιμη από την οποία χάνουν όλοι. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Το λόγο έχει η κ. Διαμαντοπούλου.

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Θα ήθελα να κάνω τρεις τέσσερις παρατηρήσεις σ' αυτά που είπε ο κύριος Υπουργός. Πρώτον, δεν είναι στη διακριτική ευχέρεια του κύριου Υπουργού να σέβεται ορισμένα κόμματα και να μη σέβεται ορισμένα άλλα. Στη δημοκρατία είστε υποχρεωμένοι να σέβεστε, αλλά να διαφωνείτε ή να συμφωνείτε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Τα κόμματα τα σέβομαι. Τις απόψεις δεν σέβομαι.

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Υπουργέ, για δεύτερη φορά σήμερα χρησιμοποιείτε ένα απόφθεγμα του Βενιζέλου. Πήρε πενήντα χρόνια στην παράταξή σας να αντιληφθείτε και να σεβαστείτε το μεταρρυθμιστή Βενιζέλο, τον οποίο οι γεννήτορες της παράταξής σας είχαν εκδιώξει από αυτήν τη Βουλή με το σύνθημα «κάτω οι κλέφτες». Για όποιον θυμάται και παραλληλίζει, καλό είναι να το φέρουμε πάλι στην επιφάνεια.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Ως εκ τούτου, δεν μας κάνει καμία εντύπωση το γεγονός ότι δεν μπορείτε να αντιληφθείτε ότι η κοινωνική συμφωνία του 1997 ήταν μια ειρηνική και με κοινωνική συναίνεση μεταρρύθμιση, ενώ σήμερα είναι μια αυταρχική επιλογή με την οποία δεν συμφωνεί κανείς και η οποία υποβιβίζει οπισθοδρόμηση, συντήρηση και φέρει ένα μόνο τίτλο, κύριε Υπουργέ: «πίσω δεξιά».

Τέλος, όσον αφορά το 2012 –γιατί το έχετε επαναλάβει και αυτό και έχετε βάλει ένα ορόσημο μέχρι πότε θα κυβερνάτε-αφήστε, κύριε Υπουργέ, το λαό να αποφασίσει πώς, και ποιος θα τον κυβερνά. Και επιτρέψτε μου να σας υπενθυμίσω ότι το «σεμνά και ταπεινά» του Πρωθυπουργού σας, το δικό σας «απλά και τίμια» που χρησιμοποιήσατε, δεν συνάδει με την υπεροψία με την οποία αντιμετωπίζετε τον ελληνικό λαό, με την οποία προκαταλαμβάνετε τις αποφάσεις του και τις επιλογές του. Αφήστε να αποφασίσει για τις εκλογές χωρίς να τις χρησιμοποιείτε, όπως κάνετε τις τελευταίες μέρες, σαν απειλή απέναντί μας, γιατί η χρησιμοποίηση των εκλογών ως απειλή είναι ένα δείγμα αδυναμίας άρθρωσης πολιτικών επιχειρημάτων και τίποτε άλλο. Προσπαθήστε να πείσετε την κοινωνία, η οποία είναι άλη στο πόδι με τα επιχειρήματά σας, αντί να επισείτε τα γκάλοπ και τις εκλογές.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Κυρία Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Κύριε Υπουργέ, πολύ σύντομα για μισό λεπτό, γιατί ακολουθούν οι συνάδελφοι Βουλευτές που πρέπει να μιλήσουν.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Μόνο για ένα λεπτό, κυρία Πρόεδρε.

Χαιρόμαι, γιατί η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του κόμματος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης το ποιητείθηκε άμεσα. Έκανε όμως ένα λάθος. Τα κόμματα είναι θεσμοί της δημοκρατίας και μάλιστα θεσμοί κατοχυρώμενοι από το Σύνταγμα. Παρανόήσατε αυτό το οποίο είπα για τις απόψεις οι οποίες υποστηρίζονται με συνέπεια και όχι τη φυσαρμόνικα των απόψεων «σήμερα έτσι και αύριο αλλιώς» που υποστηρίζει το κόμμα σας από την ώρα που βρέθηκε στην Αντιπολίτευση. Ένα είναι αυτό.

Δεύτερον, σε χαρακτηρισμούς έχει αρκετά μεγάλη επίδοση και η δική σας πλευρά. Τον ομιλούντα και απευθυνόμενο προς εσάς τον χαρακτηρίζατε χθες ως τον αδιάλλακτο στην Κυβέρνηση. Είμαι κατ' εξοχήν διαλακτικός και συνθετικός, με τη διαφορά ότι εγώ δεν βλέπω τα πράγματα μόνο από την αριστερή πλευρά. Έχω δύο μάτια και τα βλέπω και από τις δύο πλευρές. Και το με ποια πλευρά βρίσκεται η κοινωνία, αυτό διαπιστώνεται καθημερινά και θα διαπιστωθεί και στις εκλογές.

Και το τελευταίο, κάνετε μια υπέρβαση, ένα άλμα και τα άλματα η φύση τα αρνείται. Οι Λατίνοι έλεγαν: «*Natura non facit saltum*». Και αυτό το άλμα είναι τούτο, ότι ξεχάσατε ότι το δικό σας κόμμα άνοιξε το 1999 την Κυριακή να δουλεύουν τα εμπορικά καταστήματα και το 2003 το θέμα της διεύρυνσης του ωραρίου.

Μένετε προσκολλημένοι στο 1997, ξεχνάτε το 1999 και το 2003. Άλλά θα τα πούμε στη συνέχεια τα υπόλοιπα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Άννα Μπενάκη-Ψαρούδα): Εισερχόμαστε στον κατάλογο των εγγεγραμμένων ομιλητών. Το λόγο έχει η κ. Χριστίανα Καλογήρου.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε στα χέρια μας ένα νομοσχέδιο το οποίο σε καμία περίπτωση δεν είναι αυτοτελές, δεν έχει έρθει αυτόνομα και μόνο του. Αποτελεί τμήμα μιας γενικότερης φιλοσοφίας, μιας γενικότερης πολιτικής της Κυβέρνησης υπέρ των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, υπέρ της εξυγίανσης της αγοράς για το καλό των εμπόρων για το καλό των καταναλωτών και τελικά για το καλό όλων των πολιτών.

Το νομοσχέδιο που έχουμε στα χέρια μας για τη λειτουργία και την εξυγίανση του εμπορίου είναι ένα μεγάλο βήμα μπροστά. Αφήνει πίσω πολιτικές του χθες, αφήνει πίσω πολιτικές παρωχημένες οι οποίες εκ του αποτελέσματος κρινόμενες και όχι υποθετικά είναι αποτυχημένες. Και βλέπει μπροστά, τολμηρά για να μπορέσουμε να σταθούμε στα πόδια μας. Να σταθεί στα πόδια του το εμπόριο, να σταθεί στα πόδια της η μικρομεσαία επιχείρηση και η οικονομία. Για να μπορέσουμε να κερδίσουμε τη μάχη της ανταγωνιστικότητας, για να μπορέσουμε, τελικά, να βελτιώσουμε τη ζωή μας.

Είκοσι οκτώ άρθρα ενός νομοσχέδιου που το υπαγόρευσαν οι ανάγκες της αγοράς, οι ανάγκες των καταναλωτών, οι ανάγκες του εμπορίου και τελικά οι ανάγκες της κοινωνίας. Είναι ένα νομοσχέδιο πολιτική ευθύνης. Και αν τελικά βάλετε ονομαστική ψηφοφορία ονομαστικά θα ψηφίσουμε το συγκεκριμένο νομοθέτημα με πολιτική ευθύνη. Θα πούμε το ναι σε ένα νομοθέτημα το οποίο είναι μόνο προς όφελος.

Τι ακούσαμε, λοιπόν, σήμερα από τον εισηγητή της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης γι' αυτό εδώ το νομοσχέδιο; Θα μου επιτρέψει ο εισηγητής να πω ότι δεν ακούσαμε τίποτα. Με πάρα πολύ μεγάλη προσοχή τον παρακολούθησα και δεν βρήκα ούτε ένα επιχείρημα. Αντιθέτως, γενικόλογα, δημαγωγία -γιατί όχι- ένδεια επιχειρημάτων η οποία έρχεται και οδηγεί στη δημαγωγία και σε υποθετικές αναλύσεις που καθόλου δεν έδωσαν επιχειρήματα για το γιατί διαφωνείτε. Άρα τελικά μας δίνετε το δικαίωμα να πούμε ότι εδώ έχουμε διαφωνία για τη διαφωνία και άρνηση για την άρνηση, χωρίς αυτό να είναι πρωτότυπο.

Αυτό το νομοσχέδιο, λοιπόν, έχει δύο τμήματα. Το ένα αφορά στην πάταξη του παραεμπορίου και έχει να κάνει με το να μπουν κανόνες συγκεκριμένες αρχές στο υπαίθριο εμπόριο. Γιατί αυτό είναι ανάγκη της κοινωνίας. Γιατί δεν μπορεί να συνε-

χιστεί αυτή η κατάσταση του παραεμπορίου στις υπαίθριες αγορές. Και πείτε μου αν διαφωνείτε για το ότι αυτό είναι προς όφελος των ελλήνων πολιτών. Άρα λοιπόν, μπαίνει τάξη στην αταξία με ένα συγκεκριμένο σύστημα αρχών και κανόνων όπως ορίζει μια ευνοούμενη πολιτεία, όπως ορίζει μια ευνοούμενη Ελλάδα την οποία δικαιούμαστε.

Προσπαθώντας να βρω τους χαρακτηρισμούς αυτού του νομοσχέδιου θεωρώ ότι αυτοί που αναφέρονται στην εισηγητική έκθεση -διαφάνεια, ισονομία και κοινωνική ευαισθησία- είναι πραγματικά οι τρεις χαρακτηρισμοί που αποδίδουν το τι είναι αυτό το νομοσχέδιο. Ένα νομοσχέδιο λοιπόν το οποίο στοχεύει στην κοινωνική συνοχή. Με πολύ συγκεκριμένους όρους. Έχει γίνει μια υπερπροστάθεια να δημιουργήθουν τεχνητά προβλήματα, να ξεσηκωθεί η κοινωνία, να δημιουργήσουμε θέματα γιατί δεν έχουμε τίποτα να πούμε.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ)

Γιατί δεν έχετε τίποτα να πείτε, κύριοι συνάδελφοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, για το πού βρίσκεται σήμερα η μικρομεσαία επιχειρηση, για το πού βρίσκεται σήμερα η αγορά.

Ας έρθουμε λίγο σε δύο, τρία άρθρα, που θα ήθελα να επισημάνω.

Άρθρο 10: Θέτει τους όρους με τους οποίους θα ανοίγουν μεγάλα καταστήματα στην περιφέρεια.

Το άρθρο 10, λοιπόν, λέει το εξής: Θέλετε να ανοίξετε ένα κατάστημα στη Λέσβο πάνω από πεντακόσια τετραγωνικά; Θα πρέπει να δοθεί ειδική άδεια, στην οποία για πρώτη φορά θα πρέπει να συναντηθεί και το επιμελητήριο.

Το άρθρο 10, επίσης, θέτει συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις για να δοθεί η άδεια. Καθαρά πράγματα. Διαφάνεια παντού. Για να ξέρει ο καθένας, πηγαίνοντας σε μία περιοχή, ποιοι είναι οι όροι του παιχνιδιού και όχι να είναι ανοιχτές όλες οι μπουκαπόρτες για να ανοίγουν υπερκαταστήματα στις απομακρυσμένες περιοχές, μεγάλα καταστήματα στα νησιά μας, τα οποία ηδήλωσαν το μικρομεσαίο εμπόριο.

Αυτό έγινε ήδη. Είναι μία πραγματικότητα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Δεν είναι υποθετικό. Το ότι άνοιξαν μεγάλα καταστήματα στη Λέσβο και στη Λήμνο και χτύπησαν τα μικρά καταστήματα, αυτό είναι μία πραγματικότητα.

Επομένως με ένα συγκεκριμένο σύστημα αρχών και κανόνων προστατεύονται οι άνθρωποι του εμπορίου.

Έρχομαι τώρα στο πολυσυζητημένο άρθρο 12, στο ωράριο των καταστημάτων. Θα σας φέρω το εξής παράδειγμα από τη Μυτιλήνη. Από τις 2 η ώρα το μεσημέρι και μετά η Μυτιλήνη κοιμάται. Τα πάντα είναι κλειστά. Ερημητικά κλειστά. Το καλοκαίρι, συνήθως εκείνη την ώρα, δένει στο λιμάνι της Μυτιλήνης κρουαζιερόπλοιο το οποίο παραμένει περίπου τρεις ώρες, δηλαδή μέχρι τις 5 το απόγευμα. Αυτές τις τρεις ώρες, λοιπόν, βγαίνουν από το κρουαζιερόπλοιο πάρα πολλοί τουρίστες, οι οποίοι βρίσκουν την αγορά κλειστή.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Το ερώτημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι το εξής: Γιατί να μην μπορεί να ανοίξει το κατάστημα του ο μικρομεσαίος επιχειρηματίας;

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κύριοι συνάδελφοι, σας παρακαλώ.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ: Εδώ, λοιπόν, η απάντηση είναι η εξής. Αν θέλει να το ανοίξει, μπορεί, χωρίς να έχει πάνω από το κεφάλι του τον πέλεκι του προστίμου. Ουδείς του απαγορεύει να έχει ανοικτό το κατάστημά του, ουδείς βάζει πρόστιμα. Έτσι απλά, διότι τα πράγματα είναι απλά. Μπορεί τα προβλήματα να είναι σύνθετα, μέσα σώματα από απλές λύσεις μπορούμε να κοιτάξουμε το αύριο, μπορούμε να δώσουμε ώθηση στις μικρομεσαιάες επιχειρήσεις. Διότι χρειάζονται συγκεκριμένο νομοθετικό πλαίσιο, διότι χρειάζονται συγκεκριμένους όρους. Αυτό κάνει το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Έτσι, λοιπόν, λέμε ένα πολύ μεγάλο «ναι» στο νομοσχέδιο του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Τελικά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα έλεγα το εξής. Η κάθε μία πολιτική πράξη, το κάθε ένα νομοθέτημα, ότι τελικώς

κάνει η διακυβέρνηση του κάθε τόπου, κρίνεται εκ του αποτελέσματος. Ε, λοιπόν, εδώ θα είμαστε και θα δούμε την κρίση του ελληνικού λαού στο τέλος της τετραετίας σε σχέση με όλο το νομοθετικό έργο της Κυβέρνησης, το τολμηρό μεταρρυθμιστικό έργο που έχει ως ένα και μοναδικό στόχο το όφελος των Ελλήνων πολιτών.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ τη συνάδελφο κ. Χριστίανα Καλογήρου.

Το λόγο έχει ο κ. Δημήτρης Λιντζέρος:

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΙΝΤΖΕΡΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση είναι πιστή στις συνήθειες που έχει διαμορφώσει τον τελευταίο καιρό. Είναι απλόχερη στις κεντρώες και προοδευτικές ρητορικές. Είναι, όμως, παραπλανητικές γιατί σδημογούν σε δεξιές αντικοινωνικές και αντιλαϊκές πράξεις.

Ο δε κύριος Υπουργός μετά από ομολογουμένων κάποιες αρχικές αναζητήσεις στο Υπουργείο Απασχόλησης, προσεχώρησε ολοταχώς, με ταχύτατους ρυθμούς, στο σκληρό οπισθοδρομικό κλαμπ του κ. Αλογοσκούφη και του πυρήνα της Νέας Δημοκρατίας.

Ιδιαίτερα μετά τη σημερινή του παρατήρηση, έχω να κάνω μια γενικότερη παρατήρηση σε όλους τους Υπουργούς της Νέας Δημοκρατίας. Επικαλούνται χωρία και ρητά συγγραφέων και πολιτικών του προοδευτικού και δημοκρατικού χώρου. Ας μην αποδεικνύουν μ' αυτόν τον περίτρανο τρόπο τη δική τους ένδεια του δικού τους ιδεολογικού και πολιτικού χώρου.

Κατατέθηκε ένα νομοσχέδιο, το οποίο όπως ισχυρίζεται ο κύριος Υπουργός, πρωθεύει την εξεγίανση και λειτουργία της αγοράς. Μιλά για μεταρρύθμιση, στην πράξη όμως συντελείται απορύθμιση των κοινωνικών συμφωνιών, επιβολή του άδικου ανταγωνισμού, μεροληπτική μεταχείριση υπέρ των ολίγων μεγαλεσπιχειρηματών σε βάρος των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Είναι ένας νόμος που εντέλει θα επιτρέψει, δυσμενώς, τη ζωή των Ελλήνων και ιδιαίτερα της ελληνικής οικογένειας.

Μιας και πολλά και βαρύγδουπα ακούγονται από την Κυβέρνηση για ανάπτυξη, για νέες θέσεις εργασίας, να επισημάνω κάποια αυτονότητα. Το εμπόριο ως λειτουργία είναι η οργανωμένη οικονομική δραστηριότητα, που μεσολαβεί ανάμεσα στην παραγωγή και την κατανάλωση. Ο τρόπος που διαρθρώνεται και λειτουργεί, επηρεάζει καθοριστικά την οργάνωση και την κερδοφορία της αγοράς. Όμως, αυτός ο τρόπος μπορεί να αποκλείσει, ή να αφανίσει ολόκληρους παραγωγικούς κλάδους. Έτσι από πολιτική και οικονομική σκοπιά είναι αδιανότη να μιλάμε για το εμπόριο ως να επρόκειτο για αυτονότητη οικονομική και κοινωνική λειτουργία.

Και για να γίνω σαφής, υπάρχει εμπόριο ελληνικών αγροτικών προϊόντων. Καμία αναφορά στο νομοσχέδιο, γιατί άλλο στόχο έχετε, κύριοι. Να υπηρετήσετε απλά και μόνο το αεθνικό κεφάλαιο. Υπάρχει εμπόριο της δοκιμαζόμενης ελληνικής βιοτεχνίας. Καμία αναφορά επίσης. Κανένα μέτρο προώθησης.

Αλλά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να δούμε εν προκειμένω τι σημαίνει η νέα διακυβέρνηση. Σημαίνει αυταρχισμό. Σημαίνει κατάργηση κάθε κοινωνικής συμφωνίας. Σημαίνει περιφρόνηση των τοπικών αρχών και της τοπικής κοινωνίας. Σημαίνει αδιαφορία για τη βούληση όλων των ελληνικών, αλλά και των ευρωπαϊκών οργάνων των εκπροσώπων της κοινωνίας, ακριβώς γιατί διαπινέστε από την κλασσική θατσερική αντιληφτη ότι η κοινωνία είναι αινύπαρκτη.

Κυρίες και κύριοι, πρόκειται, πραγματικά, για ένα νομοσχέδιο το οποίο πλήγτει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τους καταστηματάρχες. Ακόμη πλήγτει τους μικροπωλητές των λαϊκών αγορών, αφού δεν ρυθμίζει τίποτε από τα προβλήματα και τα αιτήματά τους και εντέλει τα λαϊκά καταναλωτικά στρώματα, αφού τα καθιστά έρματα ενός ολιγοπωλίου ελέγχου της αγοράς.

Στον αντίοδα τώρα, ποιοι ωφελούνται; Μόνο τα μεγάλα καταστήματα και δη τα πολυκαταστήματα.

Και να ρωτήσω κάτι, κύριε Υπουργές; Τι ποσοστό αυτό των καταστημάτων είναι ελληνικής ιδιοκτησίας; Ελπίζω στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης να μην θεωρήσετε την ερώτησή μου ούτε αφελή, ούτε εθνικιστικής χροιάς.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΥΡΑΚΟΣ: Εσείς τα φέρατε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):

Ρωτήστε τον προκάτοχό μου.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΙΝΤΖΕΡΗΣ: Εσείς είστε Υπουργός, ανεξάρτητα εάν δεν το έχετε συνειδητοποιήσει ακόμη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΙΝΤΖΕΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, θα σας παρακαλούσα να μη με διακόπτετε, για το χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Προσπαθώ να σας προστατεύωσα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΙΝΤΖΕΡΗΣ: Και ξέρετε γιατί κάνω αυτήν τη ρητορική ερώτηση; Γιατί από τη μια η μαυροφορούσα δεξιά υπό τον μανδύα της δεξιάς του κυρίου, κατηγορεί την ηγεσία του ΠΑΣΟΚ ως παγκοσμιοποιημένη. Από την άλλη, εσείς τα δίνετε όλα στο παγκόσμιο εμπόριο και στο παγκόσμιο κεφάλαιο. Είναι γνωστή βέβαια η φράση: «αλλού τα κακαρίσματα και αλλού γεννάν οι κότες».

Και ένα δεύτερο ερώτημα, κύριε Υπουργές. Μπορείτε να με πληροφορήσετε ποιο ποσοστό των διακινούμενων προϊόντων από τα πολυκαταστήματα είναι ελληνικής προέλευσης;

Ακόμα, έχετε κάνει, ως οφείλατε, πρόταση διαλόγου προς τα πολυκαταστήματα; Πήρατε κάποια μέτρα, για να εξευρεθεί τρόπος προώθησης των ελληνικών προϊόντων; Όχι, βέβαια! Άλλοι είναι οι στόχοι σας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι ούτε στείρα αντιπολίτευση ούτε μηδενισμός ούτε απαισιοδοξία. Ο νόμος όμως αυτός προκαλεί το σάκισμα της ραχοκοκαλιάς των μικρομεσαίων, το σάκισμα του χώρου που δημιουργεί τις περισσότερες θέσεις εργασίας. Είναι γνωστές οι οικονομικές μελέτες στις ευρωπαϊκές χώρες, όπου εφαρμόστηκε αυτό που λέτε και που επιχειρείτε να κάνετε εσείς, όπου συμπεραίνεται ότι αυτά τα μέτρα δεν οδηγούν σε περισσότερη κατανάλωση κι επομένως δεν οδηγούν σε οικονομική ανάπτυξη ούτε σε νέες θέσεις εργασίας.

Επιχειρείτε το σάκισμα της ραχοκοκαλιάς της ενεργούς ζήτησης της ελληνικής οικονομίας. Επιχειρείτε ακόμα το σάκισμα των κοινωνικών και οικονομικών μηχανισμών ανακούφισης της φτώχειας. Εκείνο που θα αλλάξει εν τέλει είναι μόνο ο τόπος και η στιγμή της κατανάλωσης. Άλλωστε, με τη γενικότερη οικονομική πολιτική σας μειώνετε συνεχώς την αγοραστική δύναμη των Ελλήνων.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να επεκταθώ σε μιαν άλλη παράπλευρη απώλεια που θα συμβεί στην ελληνική οικογένεια. Ο νόμος δεν επιχειρεί απλά αλλαγές στο ωράριο εργασίας. Αυτό το νομοσχέδιο σε συνδυασμό με το ερχόμενο του Υπουργείου Εργασίας θα προκαλέσει ριζικές αλλαγές στο ρυθμό και στη ζωή των Ελλήνων. Η Κυβέρνηση, αντί να εφαρμόζει πολιτικές και μέτρα που θα επικεντρώνονται στη φιλική σχέση οικογένειας-εργασίας, κάνει ακριβώς το αντίθετο. Είναι προφανές ότι μακροχρόνια οι επιπτώσεις θα είναι αρνητικές και στη δομή και στη λειτουργία της οικογένειας. Και όλα αυτά, ενώ όλοι συμφωνούμε, από όλες τις πτέρυγες, ότι υπάρχει κρίση στην ελληνική οικογένεια, ότι υπάρχει αύξηση του αριθμού των εγκαταλειμμένων παιδιών, καθώς και της παιδικής παραβατικότητας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε, συγχωρέστε με.

Και κάτι ακόμα. Η Κυβέρνηση Καραμανλή εμφανίζεται να αγνοεί ότι καταργεί την ουσία του πενθημέρου. Καταργεί την ημέρα της εργασίας ως ημέρα ιδιαίτερα σημαντική κοινωνικά, πολιτιστικά, αλλά και θρησκευτικά, ως ημέρα συνεύρεσης και συνοχής της οικογένειας. Και δεν έπεσε στην αντίληψή μου καμιά λάβρα αντίδραση από τη ηγεσία της Εκκλησίας. Δεν αντιλαμβάνεται κανέναν από τους κινδύνους που αναφέρω, ούτε την ενοχλεί η σαφής παρεμπόδιση της θρησκευτικότητας όσων

εργαζομένων θρησκεύονται;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΝΑΣ: Πάτε γυρεύοντας, μου φάινεται.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΙΝΤΖΕΡΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κλείνοντας θα έλεγα ότι τα μέτρα δεν αποτελούν ούτε ρήξη ούτε τομή με το παρελθόν, αλλά επιστροφή στην κλασική αντίληψη της Δεξιάς, που η πολιτική της εξυπηρετούσε πάντα τους ισχυρούς σε βάρος των αδυνάτων. Εμείς, αντίθετα, πιστεύουμε πώς η επένδυση στο ανθρώπινο και κοινωνικό κεφάλαιο, η αριστοποίηση των σχέσεων εργαζομένων και εργοδοτών, η ικανοποίηση του εργαζόμενου από την εργασία, αποτελούν τα βασικά θεμέλια της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας. Γι' αυτό καταψηφίζουμε το νομοσχέδιο, το οποίο θα είναι από τα πρώτα που θα αλλάξουμε όταν με τη βούληση του λαού γίνονται κυβέρνηση, παρά την Κασσάνδρα του κυρίου Υπουργού.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο κ. Τσιογκάς έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η απελευθέρωση του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων και η κατάργηση της κυριακάτικης αργίας εξυπηρετούν τα συμφέροντα του μεγάλου κεφαλαίου και των αλυσίδων σούπερ μάρκετ. Η απελευθέρωση του ωραρίου συνοδεύεται με την απελευθέρωση των εργασιακών σχέσεων, με τη γενίκευση της μερικής απασχόλησης, τα ωρομίσθια, τα δύωρα, τα τρίωρα, τις συμβάσεις ορισμένου χρόνου, τα δελτία παροχής υπηρεσιών στις αλυσίδες πολυκαταστημάτων με τους εργαζόμενους, τους οποίους αλλάζουν σαν τα πουκάμισα.

Η απελευθέρωση του ωραρίου που έγινε τα προηγούμενα χρόνια από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ βοήθησε τις μεγάλες αλυσίδες καταστημάτων κι έβαλε λουκέτο σε χιλιάδες μικρομάγαζα, ιδιαίτερα στους αυτοαπασχολούμενους επαγγελματοβιοτέχνες, που δεν μπορούν να αντέξουν τα εξαντλητικά ωραρία, που δεν μπορούν έτσι κι αλλιώς να ανταγωνιστούν τα μεγαθήρια. Η απελευθέρωση του ωραρίου θα ανατρέψει τις εργασιακές σχέσεις και οι εργαζόμενοι δεν θα έχουν σταθερό ωράριο. Θα δουλεύουν ανασφάλιστοι και με τους όρους που θέλουν οι μεγαλοεργοδότες, και με την ένταση της υπερεκμετάλλευσης.

Η απελευθέρωση του ωραρίου θα ανατρέψει τις εργασιακές σχέσεις και οι εργαζόμενοι δεν θα έχουν σταθερό ωράριο. Θα δουλεύουν ανασφάλιστοι και με τους όρους που θέλουν οι μεγαλοεργοδότες, με την ένταση της υπερεκμετάλλευσης. Η απελευθέρωση του ωραρίου θα μετατρέψει τους εργαζόμενους σε σκλάβους και θα τους οδηγήσει στην εξαθλιώση. Οι εργαζόμενοι και οι επαγγελματίες θα χάσουν ακόμα και τον ελάχιστο ελεύθερο χρόνο που έχουν, θα χάσουν κάθε κοινωνική και πρωταρική ζωή και όλα αυτά για ένα κομμάτι ψωμί που δεν θα φτάνει να ζήσει ο εργαζόμενος και η οικογένειά του. Αν περάσει η απελευθέρωση του ωραρίου, χιλιάδες επαγγελματίες, βιοτέχνες και αυτοαπασχολούμενοι θα εξαφανιστούν από το χάρτη.

Οι Κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας και του ΠΑΣΟΚ κατέφερουν μέχρι σήμερα στηματικές παραχωρήσεις και προνόμια αλλά και ασυδοσία στο μεγάλο κεφάλαιο, επειδή έχουν στο πλευρό τους τις παραδομένες συνδικαλιστικές ηγεσίες, όπως της ΓΣΕΕ αλλά και ομοσπονδιών, οι οποίες «βάζουν πλάτη» για να περάσουν αυτές οι πολιτικές. Έχουν τεράστιες ευθύνες για την κατάσταση στις ελαστικές εργασιακές σχέσεις που επικρατούν στον ιδιωτικό τομέα, ιδιαίτερα στο χώρο του εμπορίου, γιατί συμμετείχαν όλα τα χρόνια στον κοινωνικό διάλογο, δέχθηκαν τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης, δέχθηκαν τη νομομοποίηση της μερικής απασχόλησης, έβαλαν την υπογραφή τους φαρδιά-πλαστιά για την απελευθέρωση του ωραρίου.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας χρησιμοποιεί ως επιχείρημα ότι με την απελευθέρωση του ωραρίου θα δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας. Η ζωή όμως μέχρι σήμερα έδειξε ότι όπου έγινε απελευθέρωση του ωραρίου, παραδείγματος χάρη στα μεγάλα σούπερ-μάρκετ, απολύθηκαν χιλιάδες εργαζόμενοι που είχαν πλήρες ωράριο και ή έφυγαν τελείως ή ξαναπροσλήφθηκαν με ελαστικές εργασιακές σχέσεις, με τετράωρα, τρίω-

ρα ή και εξάωρα. Κάτω από τον εκβιασμό ή δέχεσαι να πας με τετράωρο και εξάωρο ή απολύεσαι. Και βέβαια στα σούπερ-μάρκετ, στις μεγάλες αλυσίδες, όχι μόνο δεν αυξήθηκαν οι θέσεις εργασίας, αλλά μία θέση εργασίας μοιράστηκε σε δύο και τρία άτομα με μισθούς γύρω στα 300 ευρώ το μήνα.

Η απελευθέρωση του ωραρίου έφερε και τα δεκάωρα, τα δωδεκάωρα, χωρίς οι εργαζόμενοι να πληρώνονται τις υπερωρίες. Εάν περάσει και την απελευθέρωση του ωραρίου στο εμπόριο, θα παρασύρει και την απελευθέρωση σε όλη την εργατική τάξη. Εξάλλου, αύριο κατατίθεται στη Βουλή και το άλλο νομοσχέδιο για τη ρύμιση των εργασιακών σχέσεων, που καταφεύγει το οκτώωρο και υποχρεώνει τους εργαζόμενους να δουλεύουν τζάμπα χωρίς να πληρώνονται τις υπερωρίες.

Εάν περάσει η απελευθέρωση του ωραρίου, θα πλήξει το σύνολο της εργατικής τάξης. Άρα, η απελευθέρωση του ωραρίου δεν αφορά μόνο τους επαγγελματοβιοτέχνες, τους εργαζόμενους στο εμπόριο, αφορά στο σύνολο των εργαζόμενων και των επαγγελματοβιοτεχνών, οι οποίοι θα δοκιμάσουν τις ολέθριες συνέπειες από την απελευθέρωση του ωραρίου. Γι' αυτό σήμερα απαιτείται συντονισμένος αγώνας από όλους όσους πλήγησαν από την απελευθέρωση του ωραρίου. Ιδιαίτερα, πρέπει να προβληθούν, να έρθουν στην επιφάνεια τα αιτήματα των εργαζόμενων στην πρώτη γραμμή της πάλης τους για τη διεκδίκηση του τριανταπεντάρου, του επτάρου, του πενθήμερου, την πλήρη και σταθερή εργασία για όλους, τη δημόσια και δωρεάν κοινωνική ασφάλιση, τη σύγκρουση με την πολιτική της Κυβέρνησης για να μη απελευθερωθεί το ωράριο, κάτι που απαιτεί το μεγάλο κεφάλαιο.

Η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας προωθεί την πλήρη απελευθέρωση του ωραρίου των καταστημάτων και βέβαια μιλάει με κάποια επιχειρήματα λέγοντας: «Κοιτάξτε να δείτε, με την απελευθέρωση του ωραρίου θα μπορεί ο κόσμος να πηγαίνει να ψωνίζει ό,τι ώρα θέλει». Θα μας απαντήσει η Νέα Δημοκρατία, θα μας απαντήσει η Κυβέρνηση, του άνεργου που παίρνει 329 ευρώ το μήνα, του λείπουν οι ώρες για να πάει να ψωνίσει ή το ότι δεν έχει λεφτά στην τσέπη του; Στους χαμηλούσταξιούχους, που παίρνουν τετρακόσια και πεντακόσια ευρώ το μήνα και δεν τους φτάνουν να ζήσουν, τους λείπουν οι ώρες οι απελεύθερες με την απελευθέρωση του ωραρίου για να ψωνίσουν και δεν προλαβαίνουν να το ότι δεν τους φτάνουν για να πάρουν τα απαραίτητα, να πληρώσουν φως, νερό, τηλέφωνο στο σπίτι τους ή για το νοίκιο; Συνεπώς, λοιπόν, δεν μπορεί η Κυβέρνηση να επικαλείται αυτού του είδους τα επιχειρήματα γιατί είναι αίολα.

Ωράριο, λοιπόν, από το πρωί μέχρι το βράδυ, από Δευτέρα μέχρι το Σάββατο, ανοίγοντας και το δρόμο για την κατάργηση της κυριακάτικης αργίας. Πρόκειται για ένα οδυνηρό, αντιδραστικό μέτρο, που είναι στα πλαίσια των στόχων και των αποφάσεων της Συνόδου Κορυφής της Λισσαβόνας. Περιλαμβάνει την απελευθέρωση των υπηρεσιών -ήδη ψήφισαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την εβδομάδα των εξήντα πέντε ωρών- και ανατρέπει στο σύνολο των εργασιακών και ασφαλιστικών δικαιωμάτων των εργαζόμενων.

Με την απελευθέρωση του ωραρίου εντείνεται η εκμετάλλευση των εργαζόμενων, επεκτείνεται η μερική απασχόληση, η απλήρωτη δουλειά. Τα μεγαλύτερα που λυμαίνονται το χώρο θα συγκεντρώσουν το λιανεμπόριο στα χέρια τους. Οι αυτοαπασχολούμενοι, οι μικρέμποροι θα δεχθούν συντριπτικό χτύπημα από το μονοπωλιακό ανταγωνισμό.

Η πολιτική της Νέας Δημοκρατίας ασκείται για λογαριασμό του μεγάλου κεφαλαίου. Μαζί με την απελευθέρωση του ωραρίου δίνει νέα προνόμια στην πλουτοκρατία. Προσέξτε: Η Νέα Δημοκρατία ψήφισε τον αναπτυξιακό νόμο που επιδοτεί τους μεγαλοεπιχειρηματίες. Ψήφισε το φορολογικό νόμο που μειώνει τον φορολογικό συντελεστή των ανωνύμων εταιρειών και από 35% που ήταν, τον κατέβασε στο 25%. Ψήφισε την εισοδηματική πολιτική που επιβάλλει σκληρή, μονόπλευρη λιτότητα σε βάρος των εργαζόμενων. Ψήφισε την αύξηση του ΦΠΑ και των κάθε λογής τελών που πυροδοτεί νέο κύμα ακριβειών.

Βέβαια δεν αρκεί μόνο αυτό για τον κόσμο. Εδώ δεν πρέπει να περάσει και η δημαγωγία του ΠΑΣΟΚ. Το ΠΑΣΟΚ έβαλε

σκληρά φορομπηχτικά μέτρα κατά των αυτοαπασχολούμενων, των μικρομεσαίων. Από κοινού με τους μεγαλέμπορους, τους ιδιοκτήτες των σούπερ-μάρκετ με τη συμφωνία των συμβιβασμένων ηγεσιών, απελευθέρωσε το ωράριο στα πολυκαταστήματα. Και βέβαια τα αποτελέσματα είναι γνωστά.

Οι εργαζόμενοι βιώνουν τις συνέπειες των πιο ακραίων μορφών εκμετάλλευσης. Δεν στκώνουν κεφάλι. Δουλεύουν με άθλια ωράρια, με μερική απασχόληση, με εντατικοποίηση, με απλήρωτη εργασία. Οι αυτοαπασχολούμενοι στενάζουν, φωτόζωιύν, χρεοκοπούν κάτω από το βάρος του ελέγχου της αγοράς από τις μονοπωλιακές επιχειρήσεις. Τα στοιχεία μιλούν από μόνα τους. Τελειώνω με αυτά τα στοιχεία.

Οι δέκα μεγαλύτερες αλυσίδες ελέγχουν το 85% του λιανικού εμπορίου τροφίμων. Τέσσερις όμιλοι ελέγχουν το 60% των πωλήσεων. Δεκαπέντε μεγάλες επιχειρήσεις ελέγχουν το 40% στον τομέα της ένδυσης και υπόδησης. Στα ηλεκτρονικά είδη έξι επιχειρήσεις ελέγχουν το 78% των πωλήσεων. Γ' αυτό, λοιπόν, δεν πρέπει να ξεγελαστεί κανένας από τα ψευτοεπιχειρήματα για την αντοχή της οικονομίας. Είναι πρόσχημα.

Η Νέα Δημοκρατία εφαρμόζει την ίδια αντιλαϊκή πολιτική που εφάρμοζε το ΠΑΣΟΚ είκοσι χρόνια. Γ' αυτό αυτή η πολιτική αυξάνει τα κέρδη, ισχυροποιεί τη θέση των μονοπωλίων, χειροτερεύει τη θέση των εμποροϋπαλλήλων, των εργαζομένων στο εμπόριο, των αυτοαπασχολούμενων και των μικρομεσαίων επαγγελματιών.

Γ' αυτό καμία ανοχή στην πολιτική της Νέας Δημοκρατίας, καμία ανοχή στη δημαγωγία του ΠΑΣΟΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ, κύριε Τσιόγκα.

Ο κ. Μάνος έχει το λόγο.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, σήμερα έχουμε ένα ωράριο που ισχύει για τα καταστήματα που έχει καθοριστεί από την προηγούμενη κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ. Σε σχέση με αυτό το ωράριο η Κυβέρνηση κάνει μία ασήμαντη διεύρυνση κατά μίας ώρας την ημέρα. Και γι' αυτή τη μία ώρα γίνεται όλη αυτή η πολύ μεγάλη συζήτηση. Και έχει κανείς κάποια δυσκολία να κατανοήσει τι ακριβώς συμβαίνει.

Θέλω να επισημάνω μία παρατήρηση του κ. Γκατζή η οποία ήταν σωστή. Είπε ότι με το ωράριο που ισχύει τώρα, μεγαλώνουν συνεχώς τα μεγάλα καταστήματα και φθίνουν τα μικρά. Άρα, αυτό το οποίο γίνεται σήμερα από την Κυβέρνηση, αυτή η μία ώρα παραπάνω, δεν επιτείνει αυτό το φαινόμενο. Αυτή είναι η φύση των πραγμάτων. Τα μεγάλα, λοιπόν, καταστήματα μεγαλώνουν, τα μικρά φθίνουν και χρεοκοπούν όπως επεσήμανε ο κ. Γκατζής.

Αυτό που δεν είπε ο κ. Γκατζής είναι γιατί οι καταναλωτές μετακινούνται από τα μικρά καταστήματα στα μεγάλα. Η απάντηση είναι διότι στα μεγάλα καταστήματα κατά κανόνα οι τιμές είναι χαμηλότερες. Γ' αυτό γίνεται αυτή η μετακίνηση. Έτσι το βασικό ερώτημα που πρέπει να τεθεί για όλους εμάς, είναι τι θέλουμε;

Θέλουμε να έχουμε χαμηλότερες τιμές που κάνουν τα είδη πιο προσιτά στον κόσμο ή θέλουμε να διατηρήσουμε μία μορφή εμπορίου, το μικρό κατάστημα, που στηρίζεται στο 19ο αιώνα; Αυτό είναι το ερώτημα, δηλαδή τι θέλουμε από τα δύο.

Από κει και πέρα, αν αποφασίσουμε ότι θέλουμε τον εκσυγχρονισμό, ότι θέλουμε δηλαδή να οδηγήσουμε σε νέες μορφές καταστημάτων με χαμηλότερες τιμές, θα πρέπει να δουμε πώς μπορούμε να προστατέψουμε αυτούς που θίγονται, τους εργαζόμενους στα μικρά καταστήματα. Αυτό θα έπρεπε να δούμε.

Δεν κατανοώ, λοιπόν, ούτε την επιλογή της Κυβέρνησης ούτε τις παρατηρήσεις του ΠΑΣΟΚ Θα σας πω πρώτα για την Κυβέρνηση.

Η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι με αυτά τα οποία κάνει θα αυξηθεί η απασχόληση. Αυτό δεν είναι ακριβές. Είμαι απολύτως βέβαιος ότι με την αύξηση των ωρών εργασίας των καταστημάτων θα μειωθεί η συνολική απασχόληση, διότι ο κόσμος θα μετακινηθεί προς τα μεγάλα καταστήματα, όπου απασχολούνται τελικώς λιγότεροι και γι' αυτό άλλωστε έχουν χαμηλότερο κόστος.

Θα έχουμε το χαμηλότερο κόστος, τις χαμηλότερες τιμές.

Γιατί δεν καταλαβαίνω την Κυβέρνηση. Ήρθε ο κύριος Πρωθυπουργός πριν από δυο-τρεις εβδομάδες και μας μίλησε –πειστικά, θα έλεγα, τότε– για την ανάγκη να κοιτάξουμε τι κάνει η Ιρλανδία, διότι η Ιρλανδία διαπρέπει μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα έλεγε λοιπόν κανείς ότι αν διαπρέπει η Ιρλανδία, ας κάνουμε ό,τι κάνει η Ιρλανδία.

Η Ιρλανδία λοιπόν σύμφωνα με τον κατάλογο που μας μοίρασε ο κ. Σιούφας, λέει για τα καταστήματα ότι μπορούν να είναι ανοιχτά είκοσι τέσσερις ώρες επί επτά ημέρες. Γιατί δεν κάνετε λοιπόν αυτό που κάνουν οι Ιρλανδοί, αν θέλετε να είστε συνεπείς με αυτά τα οποία λέτε; Αυτή είναι η μία πλευρά.

Πάμε τώρα στην άλλη πλευρά, η οποία είναι αυτή που μόλις είπα, δηλαδή ότι απ' αυτή την εξέλιξη ασφαλώς θα έχουμε ανθρώπους που θα θιγούν. Όλοι αυτοί που εργάζονται σε μικρά καταστήματα και μικρά μαγαζιά θα θιγούν και πολλοί απ' αυτούς θα χάσουν τη δουλειά τους και πολλοί από αυτούς τις επιχειρήσεις τους.

Αυτό που κατά τη γνώμη μου θα ήταν κοινωνικά υπεύθυνο θα ήταν να αναζητήσουμε τρόπους, όχι να σταματήσουμε την εξέλιξη προς το χαμηλότερο κόστος και τις χαμηλότερες τιμές, αλλά πώς θα προστατεύσουμε αυτούς τους ανθρώπους που θα θιγούν.

Σήμερα, έγραφα σ' ένα άρθρο –και το λέω ως παράδειγμα σκεψής– ότι υποστηρίζω την πλήρη απελευθέρωση όχι με διαταγές, εντολές της Κυβέρνησης, αλλά με τη δυνατότητα των καταστηματαρχών, των εργαζομένων στα καταστήματα και των πελατών τους να βρουν τη σωστή ισορροπία, η οποία δεν μπορεί να είναι μία για όλη την Ελλάδα.

Δεν είναι νοητό να σκεφθούμε πως ό,τι ισχύει στη Φολέγανδρο ισχύει και στην Κυψέλη. Δεν είναι δυνατόν. Ούτε είναι δυνατόν να φανταστούμε ότι η Κυβέρνηση μπορεί να σκεφθεί όλες τις ποικιλες παραμέτρους και να φθάσει σε κάποιο σχήμα. Ας αφήσουμε την αγορά να μιλήσει.

Ανοίγω μια παρένθεση σ' αυτό για να πω το εξής: Είπε το ΠΑΣΟΚ ότι αυτό που είχε κάνει ήταν προϊόν συλλογικής συμφωνίας των εργαζομένων με τα καταστήματα. Ως συνήθως, ξεχνάμε ότι ο βασικός ενδιαφέρομενος –που εδώ είναι ο πελάτης– δεν συμμετέχει στη συζήτηση. Για παράδειγμα –βλέπω εδώ τον κ. Νασιώκα– το ίδιο έγινε και στην περίπτωση του Υπουργείου με τους γιατρούς. Για τους ασθενείς δεν ρώτησε κανείς.

Είναι σημαντικό να συνειδητοποιήσουμε ότι στην ιστορία των καταστημάτων κυρίαρχο ρόλο πρέπει να παίζουν οι καταναλωτές. Και ακριβώς επειδή οι καταναλωτές παίζουν κυρίαρχο ρόλο, στη Σουηδία –που για το ΠΑΣΟΚ τελευταίως φαίνεται ότι είναι υπόδειγμα– τα καταστήματα είναι ανοιχτά την Κυριακή, διότι αυτό βολεύει τους καταναλωτές.

Σας φέρων τώρα δύο παραδείγματα και απευθύνομαι ειδικώς στο ΠΑΣΟΚ.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ – ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ: Ανάλογα με το μέγεθος.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ: Σύμφωνοι!

Για παράδειγμα, θέλουμε να βοηθήσουμε τους μικρούς. Θέλουμε –αυτό που λέω– όχι να σταματήσουμε την εξέλιξη, αλλά να βοηθήσουμε τους μικρούς.

Λέω, λοιπόν, ας ισχύσει το ωράριο της Κυβέρνησης για τα μεγάλα καταστήματα, αλλά τα μικρά ας τα αφήσουμε να αποφασίσουν μόνα τους για το πότε θα ανοίγουν ή θα κλείνουν. Να είναι ελεύθερα, δηλαδή. Οπότε τα μικρά θα αποκτήσουν ένα ανταγωνιστικό όπλο απέναντι στα μεγάλα. Δηλαδή τα μεγάλα να έχουν χρονικούς περιορισμούς και τα μικρά να έχουν πολύ μεγαλύτερη ευελιξία.

Κάτι παρόμοιο κάνουν φερ' ειπείν και στην Αγγλία. Τι είναι μικρό; Να το αποφασίσουμε. Κάποιος που απασχολεί τρεις ανθρώπους ή έχει 100 τετραγωνικά μέτρα επιφάνεια πωλήσεως; Να βοηθήσουμε τους μικρούς. Όχι απλώς να λέμε «να μείνουμε εκεί που είμαστε», διότι το «εκεί που είμαστε» το είπε ο κ. Γκατζής. Το «εκεί που είμαστε» σημαίνει τη σταδιακή εξαφάνιση των μικρών. Αυτό είμαστε τώρα. Πώς, λοιπόν, υποστηρίζουμε να μην αλλάξει τίποτα;

Εγώ λέω, λοιπόν, να αλλάξει. Να πάμε σε χαμηλότερο

κόστος, σε χαμηλότερες τιμές. Παράλληλα, όμως, να σκεφθούμε πώς μπορούμε να βοηθήσουμε το μικρό να τα βγάλει πέρα.

Ένα άλλο ερώτημα: Ο ιδιοκτήτης ενός μικρού μαγαζιού που θέλει να δουλέψει, για να βρει έναν πελάτη παραπάνω π.χ. το βράδυ μετά τις εννέα, τι θα κάνει; Έχω για παράδειγμα ένα μικρό βιβλιοπωλείο. Είμαι ο ιδιοκτήτης βιβλιοπωλης. Θέλω να πουλά τα βιβλία μου στις έντεκα το βράδυ. Γιατί να απαγορευτεί αυτό; Γιατί ο ιδιοκτήτης να μην είναι ελεύθερος; Αυτό δεν καλύπτει ακόμη και τις ιδέες του ΚΚΕ; Δεν θα τον βοηθήσω, αν τον αφήσω ελεύθερο;

Είναι θέματα που, δυστυχώς, μέσα στον ορυμαγδό των τελευταίων ημερών δεν συζητήσαμε. Δεν συζητήσαμε ούτε προς στιγμή την ουσία του προβλήματος. Αυτό ίως είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα, κύριοι Βουλευτές. Δεν μιλούμε πια επάνω στην πολιτική. Είμαστε προσκολλημένοι στην απόλυτη ακινησία. Από εδώ και από εκεί.

Εγώ, λοιπόν, θέλω να ξαναπάρει αυτό που είπα: Μπορούμε να έχουμε και περισσότερο ανταγωνισμό, που θα οδηγήσει σε χαμηλότερες τιμές, και ταυτόχρονα συστήματα υποβοήθησης των ασθενεστέρων, εκείνων που σε αυτήν την εξέλιξη βγαίνουν χαμένοι. Αυτό το οποίο κάνουμε τώρα είναι το χειρότερο απ' όλα. Και δεν θα πετύχουμε αυτό που επιδιώκουμε και οι χαμένοι θα είναι ακόμη πιο χαμένοι.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Μάνο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα σας κάνω μια πρόταση για την οργάνωση της συζητήσεως. Είναι εγγεγραμμένοι να μιλήσουν επί της αρχής πενήντα έξι συνάδελφοι. Η πρόταση μου είναι να πάμε μέχρι τη μία η ώρα. Να ψηφίσουμε το νομοσχέδιο, όπως γίνεται άλλωστε παγίως μέχρι σήμερα, επί της αρχής και οι συνάδελφοι που δεν θα προλάβουν να μιλήσουν απόψε να μεταφερθούν άυριο που θα έχουν τη δυνατότητα να μιλήσουν και επί της αρχής και επί των άρθρων. Αύριο θα συζητήσουν με τους υπολοίπους συναδέλφους που θα απομείνουν σήμερα και θα εγγραφούν και όσοι θέλουν να μιλήσουν για την πρώτη ενότητα των άρθρων.

Συμφωνεί το Τμήμα;

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ποια είναι η πρώτη ενότητα, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Η πρώτη ενότητα είναι από το άρθρο 1 μέχρι το άρθρο 11. Θα δούμε τα άρθρα και θα αποφασίσουμε πώς θα χωρίσουμε τις ενότητες.

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Έχει σημασία -ξέρετε- κύριε Πρόεδρε. Το άρθρο 12 αναφέρεται στο θέμα του ωραρίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Βεβαίως, έχει σημασία. Το ξέρω, κυρία Διαμαντοπούλου. Όμως, ας μην το συζητήσουμε αυτό απόψε. Θα το συζητήσουμε αύριο. Ας ψηφίσουμε σήμερα επί της αρχής και εδώ είμαστε.

ΜΙΛΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ: Αύριο να ψηφίσουμε επί της αρχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Επί της αρχής αύριο; Όχι.

Μα, εδώ παγίως η Βουλή ψηφίζει επί της αρχής και όσοι συνάδελφοι μένουν, μεταφέρονται για την επόμενη μέρα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ορίστε, κύριε Παπούτση.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ: Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε, αλλά όπως σωστά προτείνετε να οργανωθεί η συζήτηση, γιατί δεν προτείνετε από σήμερα -για να το συμφωνήσουμε- ότι το πρώτο μέρος των άρθρων θα είναι μέχρι το άρθρο 11 και τα υπόλοιπα άρθρα μέχρι το τέλος του νομοσχεδίου θα είναι στο δεύτερο τμήμα της συζήτησης;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κοιτάξτε, κύριε Παπούτση, επειδή δεν έχουμε μέχρι πού θα πάει επί της αρχής και επειδή έχουμε την κρισμότητα, είναι απλώς για διευκόλυνση των Βουλευτών. Ξέρουμε ότι το επίμαχο άρθρο είναι το άρθρο 12. Αν το βάλουμε στην πρώτη ενότητα και πάει στις πέντε η ώρα το απόγευμα, δεν θα έχει αξία. Καλύτερα να πάει

την επόμενη μέρα. Θα το συζητήσουμε, όμως. Δεν το κλείνουμε το θέμα. Ας βάλουμε, όμως, τα πράγματα με τη σειρά.

Σήμερα, λοιπόν, πάμε μέχρι τη μία η ώρα. Ψηφίζουμε επί της αρχής. Οι συνάδελφοι που θα απομείνουν θα μεταφερθούν για αύριο και θα εγγραφούν οι συνάδελφοι που θέλουν να μιλήσουν επί της πρώτης ενότητας των άρθρων που θα καθοριστεί αύριο.

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, τι θα αλλάξει αύριο το πρωί; Ποιο θα είναι το καινούργιο στοιχείο που δεν το έχουμε σήμερα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Το καινούργιο στοιχείο είναι ότι δεν έρουμε μέχρι πού θα φθάσουμε σήμερα.

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Μα, το πρωί πρέπει να αποφασίσουμε σε τι θα μιλήσουν οι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Δεν θα έρουμε μέχρι πού θα φθάσει ο κατάλογος, κυρία Διαμαντοπούλου. Είναι εγγεγραμμένοι πενήντα έξι συνάδελφοι. Μπορεί να φθάσει στο είκοσι, μπορεί όμως και στο σαράντα. Επομένως, ...

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, μια λέξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Αμέσως, κύριε Πολύδωρα.

(Θρόβυστος στην Αίθουσα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

Ένα λεπτό, κύριοι συνάδελφοι. Ένας-ένας. Σας παρακαλώ! Μιλάει η Κοινοβουλευτική σας Εκπρόσωπος.

Ορίστε, κυρία Διαμαντοπούλου.

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε να μεταφερθούν οι σημερινοί ομιλητές συνάδελφοι να μιλήσουν αύριο. Αυτοί που θα γραφτούν αύριο για την αυριανή συζήτηση θα πρέπει να έρουν επί ποιάς ενότητας θα τοποθετηθούν. Εάν στην ενότητα είναι το επίμαχο άρθρο, θα είναι πολύ μεγαλύτερος ο αριθμός των συναδέλφων και θα είναι διαφορετική η κατάσταση, απ' ότι το άρθρο, αυτό πάει την Πέμπτη. Γι' αυτό νομίζω ότι θα μπορούσαμε να ακολουθήσουμε, όπως έχει καταθέσει το Υπουργείο τα δύο μέρη του νομοσχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ορίστε, κύριε Πολύδωρα, έχετε το λόγο.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ με τον προβληματισμό, με τη σκέψη της κ. Διαμαντοπούλου και λαμβάνω το λόγο για να πω ότι ακολουθώντας την κοινοβουλευτική παράδοση που ψηφίζουμε επί της αρχής και συνεχίζουμε αύριο και για την ενότητα, μπορούμε αύριο να συζητήσουμε, έτσι ώστε με πρόνοια πολιτική το άρθρο 12 να είναι στη δεύτερη ενότητα. Αυτό α το έχουμε συνεννοηθεί από απόψε. Νομίζω ότι είναι μια πολιτική διέξιδος στη συζήτησή μας. Ψηφίζουμε επί της αρχής απόψε, οι ομιλητές μιλούν αύριο σε μια πρώτη ενότητα, στην οποία δεν είναι το άρθρο 12 που έχει πολιτική σημασία. Αυτό μπορούμε να το συνεννοθούμε από απόψε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ: Ναι, αλλά οι περισσότεροι ομιλητές αναφέρονται στο άρθρο 12.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Ασκούν το δικαίωμά τους να αναφερθούν στο άρθρο 12 επί της αρχής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Κύριε Πρόεδρε, είναι λογικό αυτό το οποίο λέει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του κόμματος της Πλειοψηφίας, αλλά νομίζω ότι το περισσότερο λογικό θα ήταν να είναι η πρώτη ενότητα από το άρθρο 1 μέχρι και το 15 για να περιλαμβάνεται και αυτό που είναι και το κυρίαρχο για την πλευρά της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και τα υπόλοιπα 15 άρθρα να είναι η τρίτη συνεδρίαση.

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Θα υπάρχει συνωστισμός αύριο και δε θα υπάρχει την Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Έχουμε και τροπολογίες, κυρία Διαμαντοπούλου.

Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν δύο προτάσεις: Η μία πρόταση είναι να πάμε μέχρι την πρώτη ενότητα. Η δεύτερη που προτείνει η Κυβέρνηση, ο κύριος Υπουργός, είναι να μοιράσουμε το νομοσχέδιο στη μέση δεκαπέντε και δεκαπέντε άρθρα. Το νομοσχέδιο έχει και τροπολογίες. Εγώ προσωπικά πιστεύω ότι θα πρέπει να το στάσουμε στη μέση. Να συζητήσουμε τα δεκαπέντε άρθρα αύριο και την Πέμπτη τα άλλα δεκαπέντε με τις

τροπολογίες.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Ας είναι έτοι.

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Εγώ πιστεύω ότι θα οργανωθεί καλύτερα η συζήτηση του νομοσχεδίου, γιατί ξέρουμε ότι το ειδικό βάρος των τοποθετήσεων θα είναι εκεί. Επομένως, εάν αύριο βάλουμε μέχρι το άρθρο 11 θα μπορούν οι συνάδελφοι που θέλουν να τοποθετηθούν επί της αρχής και οι υπόλοιποι....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κυρία Διαμαντοπούλου, είναι σωστό, αλλά ούτως ή άλλας επί του άρθρου 12 μιλάνε όλοι σήμερα και επί της αρχής και επί των άρθρων.

Ορίστε, κύριε Γκατζή, έχετε το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, οι προτάσεις που ακούστηκαν έχουν μια λογική, αλλά εγώ θα έλεγα, επειδή το άρθρο 12 είναι το σοβαρότερο του νομοσχεδίου θα μπορούσαμε αύριο μετά το τέλος επί της αρχής να κουβεντιάσουμε ξεχωριστά το άρθρο αυτό και να δούμε μετά πώς θα τελειώσουμε με τα υπόλοιπα άρθρα. Είναι πολύ σοβαρό το άρθρο και οι περισσότεροι και επί της αρχής σήμερα μιλάμε γι' αυτό το άρθρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Ούτως ή άλλως καμία πρόταση στην ουσία της δε διαφέρει από την άλλη. Γι' αυτό ας ξεκινήσουμε να έχουμε και ένα περιθώριο χρόνου ασφαλείας για να μην κάνουμε και εμβόλιμες συνεδριάσεις. Ας πάμε ως το άρθρο 15 που είναι στη μέση και την Πέμπτη έχουμε τα υπόλοιπα άρθρα με τις τροπολογίες. Ούτως ή άλλως αύριο πάνω στο άρθρο 12 θα μιλήσουν όλοι. Επομένως, τι αύριο, τι μεθαύριο!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Τα υπόλοιπα άρθρα θα θαφτούν, γιατί όλοι θα στεκόμαστε στο άρθρο 12.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Και επί της αρχής, κύριε Γκατζή, έγινε το ίδιο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Η πλευρά της Κυβερνητικής και εκτιμώ και της Πλειοψηφίας δεν εντοπίζει εκεί το κέντρο της συζήτησης. Εμείς μιλάμε για το εμπόριο συνολικά, τα μέτρα για την αναγέννηση του εμπορίου, μία από τις παραμέτρους του οποίου είναι και η διεύρυνση του ωραρίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώνουμε. Απόψε, όπως είπαμε, είναι πενήντα εξί εγγεγραμμένοι. Αφήστε να οργανωθούμε τη συζήτηση. Μέχρι τη 1.00' σήμερα μιλάμε επί της αρχής, γίνεται η ψηφοφορία και οι υπόλοιποι πάνε αύριο. Και αύριο συζητάμε μέχρι και το άρθρο 15. Και την Πέμπτη θα προχωρήσουμε από το άρθρο 15 μέχρι τέλους και θα μιλήσουμε και για τις τροπολογίες.

Ο κ. Λυκουρέντζος έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Πότε θα μιλήσει ο κύριος Υπουργός;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Σωτήρης Χατζηγάκης): Συνήθως ο Υπουργός μιλάει μετά τους έξι πρώτους ομιλητές, αλλά μετά από τους έξι μπορεί να ζητήσει το λόγο όποτε θέλει.

Ορίστε, κύριε Λυκουρέντζος.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Υπουργοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, άκουσα τους συναδέλφους της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να ονειρεύονται την κατάργηση νόμων και διατάξεων. Είναι πολύ φτωχή φιλοδοξία να ονειρεύεται κανείς την κατεδάφιση, να ονειρεύεται κανείς πώς θα ανατρέψει την πορεία μιας χώρας προς την αναπτυξιακή της προοπτική.

Το δικό μας όραμα είναι πώς θα επιτύχουμε το αναπτυξιακό άλμα. Και αναφέρθηκαν άλλοι ομιλητές σε αυτό, όπως ο κ. Μάνος ο οποίος προηγουμένως αναφέρθηκε στην Ιρλανδία. Είναι καταλυτική σημασίας το παράδειγμα της Ιρλανδίας, σε ότι αφορά τη λειτουργία της αγοράς, τη λειτουργία του εμπορικού κόσμου, όταν σε μία χώρα, η οποία πέτυχε αυτούς τους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης, τα καταστήματα λειτουργούν ελεύθερα όλες τις μέρες της εβδομάδας.

Δική μας φιλοδοξία, δικός μας στόχος είναι η ανάπτυξη της οικονομίας, είναι η αναγέννηση του εμπορίου, είναι να μπορέσουμε να πετύχουμε την ενίσχυση της οικονομίας μας όχι μόνον από τη μεγέθυνση, η οποία επετεύχθη τις προηγούμενες δεκαετίες, αλλά από το σκληρό πυρήνα της ανάπτυξης, που

οδηγεί στην κοινωνική συνοχή, που οδηγεί στην απασχόληση.

Πρώτη μας επιδίωξη είναι η αύξηση της ζήτησης και γι' αυτό όλα αυτά τα μέτρα και γι' αυτό όλες αυτές οι πολιτικές. Η αύξηση της ζήτησης ενισχύθηκε τα τελευταία χρόνια από την εφαρμογή πολιτικής του Κέινς, η οποία ακολουθήθηκε από τις προηγούμενες κυβερνήσεις, με την αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πόρων και των κρατικών πόρων, που συμμετείχαν στις συγχρηματοδοτήσεις. Ήταν μια τέτοια πολιτική.

Δυστυχώς όμως η διαχείριση, την οποία έκαναν οι προηγούμενες κυβερνήσεις, δεν μπόρεσε να μας οδηγήσει στα αποτελέσματα, τα οποία όλοι περιμέναμε, δηλαδή στην αύξηση της απασχόλησης, στη μείωση του πληθωρισμού. Διότι δεν λειτουργούσε η οικονομία της αγοράς, δεν λειτουργούσε η αγορά με ανόθετο τον ελεύθερο ανταγωνισμό, με τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της πατρίδας μας, για να μπορέσουμε να έχουμε τα οικονομικά αποτελέσματα, τα οποία όλοι επιθυμούμε.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΟΥΡΛΑΣ)

Διότι πρέπει να πω στους συναδέλφους της Αντιπολίτευσης ότι η δύναμη κινητοποίησης της ελεύθερης οικονομίας της αγοράς, η δύναμη κινητοποίησης των επιχειρήσεων είναι το κέρδος. Και αν οι επιχειρήσεις δεν μπορεύνανταν να επιτύχουν κέρδος και να μεγιστοποιήσουν το κέρδος μέσω της ανταγωνιστικότητας, ούτε αύξηση της απασχόλησης έχουμε ούτε βελτίωση της πραγματικής κατάστασης της οικονομίας.

Λυπούμαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης και ιδιαίτερα του ΠΑΣΟΚ, αλλά οι απόψεις σας περί φιλελευθερισμού συνοψίζονται στο σκάνδαλο του Χρηματιστηρίου. Είναι ο μόνος θεσμός της αγοράς, τον οποίον αγαπήσατε και σπεύσατε με άγαρμο τρόπο να λειταράσσετε τους καρπούς του σε βάρος των χιλιάδων μικροεπενδυτών. Γι' αυτό δυσκολεύεστε να αντιληφθείτε τη φιλελεύθερη πολιτική. Γι' αυτό δήθεν ανησυχείτε για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Σας διαφεύγουν όμως τα προγράμματα ανταγωνιστικότητας, σας διαφεύγει το γεγονός ότι προσπαθούμε να στηρίξουμε τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις μέσα από την «Κοινωνία της Πληροφορίας», τα προγράμματα «Δικτυωθείτε», τα προγράμματα «Επιχειρώ». Σας διαφεύγει τη προσοχής ότι όλο το νομοσχέδιο στηρίζει τη μικρομεσαία επιχείρηση. Διότι γνωρίζουμε πάρα πολύ καλύτερα εμείς ότι δύο στις τρεις θέσεις εργασίας προέρχονται από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Απασχόληση, ζήτηση, κοινωνική συνοχή είναι οι επιδιώξεις του νομοσχέδιου.

Θέλω εδώ να διασκεδάσω, με την ευκαιρία, τις ανησυχίες των εμπορικών συλλόγων και ιδιαίτερα του εμπορικού συλλόγου της πατρίδας μου, διότι και μόνο το γεγονός ότι υπάρχει το δικαίωμα της ελεύθερης επιλογής του ωραρίου στο πλαίσιο το οποίο ορίζει ο νόμος, είναι ακόμα μία φιλελεύθερη επιλογή, η οποία επιτρέπει στις δυνάμεις της αγοράς να λειτουργήσουν και να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο εκείνες τις ευκαιρίες, οι οποίες τους προσφέρονται.

Δεν ερχόμαστε να ποδηγείσουμε την αγορά, αλλά να την απελευθερώσουμε, γιατί εμείς ερχόμαστε να υλοποιήσουμε τις μεταρρυθμίσεις που χρειάζονται για το μέλλον της χώρας, γιατί το ερώτημα το οποίο μας απασχολεί είναι πώς θα κατατάξουμε το μέλλον, πώς θα σταθεί υπεύθυνα, σοβαρά και ισότιμα η Ελλάδα στον ευρωπαϊκό καταμερισμό της εργασίας στην ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα.

Μας είπατε ότι οι πολιτικές μας είναι απορύθμιση. Βεβαίως είναι απορύθμιση: απορύθμιση του χθες, απορύθμιση ενός χθες που κράτησε ακίνητη τη χώρα στην οικονομική πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ποιο ήταν το χθες: η σπατάλη του δημοσίου χρήματος, ο έλεγχος της οικονομίας από τους λίγους.

Λησμονήσατε τους εθνικούς εργολάβους; Λησμονήσατε τους οπλικούς προμηθευτές; Λησμονήσατε τους προμηθευτές της Ύπουργειού Άμυνας και πουλούσαν και καθόριζαν τις προδιαγραφές των οπλικών συστημάτων; Λησμονήσατε τον ΟΤΕ και ποιοι υπαγόρευαν τις προδιαγραφές των προμηθευτών του; Λησμονήσατε το χάρισμα των 54 δισ. στην Αττική οδό, όπως επανειλημμένως έχει καταγγείλει στο παρελθόν ο αρχη-

γός της Νέας Δημοκρατίας; Λησμονήσατε το «Καραϊσκάκη»;

Ήταν βεβαίως μια βιαστική προσπάθεια να αποδράσετε από τα σοσιαλιστικά οράματα και πειράματα, από τα αδιεξόδα, τα οποία οδήγησαν οι τότε πολιτικές σας. Πού οι οδήγησε αυτή η βιαστική απόδραση: στο πάρτι της αδιαφάνειας και της διαιπλοκής, ενός κρατικοδίαιτου καπιταλισμού, ενός καπιταλισμού που τον απολάμβαναν οι ολίγοι. Και μας επίπετε σήμερα «πίσω Δεξιά». Δεν υπάρχει προς τα πίσω η Δεξιά, υπάρχει αυτή η κακή διακυβέρνηση την οποία και σεις βιάζεστε να αποχωριστείτε, αλλά δεν μπορείτε, γιατί η μεγαλύτερη ζημιά που έχετε προκαλέσει, δεν είναι μόνο τα οικονομικά αποτελέσματα τα οποία θα πληρώνετε μια γενιά. Η μεγαλύτερη ζημιά είναι στο επίπεδο των αξιών, είναι η πολιτική κουλτούρα την οποία καθιερώσατε σε αυτή τη χώρα και οι μηχανισμοί με τους οποίους την αναπαράγετε δυστυχώς ακόμη και σήμερα. Τίποτα το καινούργιο δεν θέλετε, τίποτα δεν θέλετε να αλλάξουμε. Παντού σηκώνετε σημαία ευκαιρίας. Όποιους βρείτε μπροστά σας, τους λέτε αυτό που θέλουν να ακούσουν. Και τους το λέτε με τέτοιο τρόπο, που όχι μόνο διαστρεβλώνετε την πραγματικότητα, αλλά υπονομεύετε το μέλλον της χώρας. Τι θέλετε λοιπόν; Να συμμαχείτε με εκείνους που υπερασπίζονται μια εποχή που πέρασε ανεπιστρεπτή; Τη συνδικαλιστική γραφειοκρατία η οποία δεν τολμά να αντιμετωπίσει με θάρρος και τόλμη τη σύγχρονη πραγματικότητα; Με αυτούς συμμαχείτε για ευκαιριακά κομματικά οφέλη; Αντί να συμμαχείτε με εμάς που σας προσκαλούμε να οδηγήσουμε την Ελλάδα μπροστά, αντί να συμμαχείτε στις καινοτομίες, στις μεταρρυθμίσεις, στις αλλαγές, κάθεστε και ονειρεύεστε να επιστρέψετε σε μια παρελθούσα εποχή, καταργώντας νόμους και μεταρρυθμίσεις. Άλλα αυτό που έτσι προτείνετε στους Έλληνες, είναι να επιστρέψουμε σε αυτό το άσχημο παρελθόν, που και εσάς δεν σας περιποιεί τιμή.

Ακούσαμε κύριε Υπουργέ, το επιχείρημα περί εκβιασμού με την επίκληση των εκλογών. Πρώτη φορά αντιπολίτευση απευθύνεται στην κυβέρνηση να προκηρύξει εκλογές. Αν πιστεύετε αυτά που λέτε, αν νομίζετε ότι οι Έλληνες μας έχουν γυρίσει την πλάτη και συστρατεύονται μαζί σας, εδώ είναι το βήμα της Βουλής, ζητείστε εκλογές.

ΕΚΤΟΡΑΣ ΝΑΣΙΩΤΚΑΣ: Εσείς λέτε για εκλογές.

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Ο Γραμματέας σας το λέει.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΚΟΥΡΕΝΤΖΟΣ: Πού ακούστηκε να λέτε ότι η κυβέρνηση είναι εκείνη που πρέπει να προκηρύξει εκλογές!

Εμείς είμαστε σύγχρονοι για τη συμμαχία μας με την κοινωνία κι αυτή τη συμμαχία την εμπιστεύμαστε, γιατί οι πολίτες μας εμπιστεύονται διότι τους λέμε την αλήθεια, δεν κρύβουμε τα προβλήματα κάτω από το χαλί. Θα ήταν ευκολότερος ο ρόλος μας αν δεν θύγαμε όλα αυτά, αν δεν τολμούσαμε να αγγίξουμε όλες αυτές τις δύσκολες υποθέσεις. Τότε θα ήμασταν ευχάριστοι, αλλά δεν θα ήμασταν χρήσιμοι στους Έλληνες.

Εμείς έχουμε διαλέξει το δρόμο να υπηρετήσουμε την πατρίδα, όπως το έκανε πάντοτε με φιλότιμο αυτή η παράταξη. Γι' αυτό είναι πολλά εκείνα που μπορούμε εμείς να επιδείξουμε και είναι πολύ λίγα εκείνα για τα οποία σεις μπορείτε να υπερηφανεύεστε.

Κάτι τελευταίο, περί φιλολαϊκής πολιτικής. Ανάγκη συστάσεων περί φιλολαϊκής πολιτικής έχουν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εκείνοι που έχουν επιδερμική σχέση με το λαό, που δεν έχουν ειλικρινή σχέση. Ένα γνήσιο λαϊκό κόμμα που είμαστε εμείς, δεν έχει ανάγκη να ακολουθεί συνταγές περί φιλολαϊκής πολιτικής, γιατί εκπροσωπεί αυθεντικά τα λαϊκά συμφέροντα, εκπροσωπεί αυθεντικά τα συμφέροντα του συνόλου της κοινωνίας. Προχωρήστε περισσότερο τολμηρά, κύριε Υπουργέ, για το δράμα, με θάρρος, με τόλμη, για να γευτούμε όλοι τους καρπούς μας αποτελεσματικής οικονομικής πορείας της χώρας μας, πορεία ανάπτυξης, κοινωνικής συνοχής και κυρίως απασχόλησης. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε τον κ. Λυκούρεντζο.

Το Προεδρείο υποβάλλει τη θερμή παράκληση, οι ομιλητές να μην υπερβαίνουν τα 8 λεπτά, γιατί θα αδικηθούν πάρα πολ-

λοί συνάδελφοι και αυτό δεν πιστεύω ότι είναι στις προθέσεις σας.

Ο κ. Γείτονας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ: Ήρθα γρήγορα στο Βήμα, κύριε Πρόεδρε, για να μη με πει βραδυπορούντα ο κ. Σιούφας.

Κύριοι συνάδελφοι, ο κύριος Υπουργός προηγουμένως, στη μικρή παρέμβασή του, μίλησε για την ανάγκη επικράτησης της λογικής. Καμία αντίρρηση. Για να δούμε λοιπόν τη λογική της Κυβέρνησης.

Θέλω να πω στον κ. Σιούφα ότι η υποκειμενική λογική με τον παραλογισμό δεν έχουν και τόσο σαφή όρια και πολύ περισσότερο με τον αβδηριτισμό. Δεν παραλογίζεται η κοινωνία, η πλειοψηφία της κοινωνίας που αντιδρά στις απορυθμίσεις της Κυβέρνησης και στο ωράριο. Δεν παραλογίζεται η εργαζόμενη σε ένα εμπορικό κατάστημα, η μητέρα, η οποία έχει βγάλει κιρσούς στα πόδια. Δεν παραλογίζεται ο επαγγελματίας, ο έμπορος, ο οποίος έχει φλεβίτιδα από την ορθοστασία, αλλά μάλλον παραλογίζεται η Κυβέρνηση, βεβαίως.

Και όσοι από εδρας και καθέδρας του λένε απελευθέρωση του ωραρίου, να έρθουν στη θέση τους. Γιατί ξέρετε τι λέει ο κόσμος σήμερα; Να μην το πω όπως είναι η παροιμία, «Σε ξένο κορμί, ραβδίες δεν πονάνε». Και λέει -και έτσι απαξιώνεται η πολιτική- ότι εμείς από εδρας και καθέδρας νομοθετούμε χωρίς να λαμβάνουμε υπόψη τις ανάγκες της κοινωνίας, αυτά που βιώνουν οι πολίτες.

Είναι «λογική» λοιπόν κατά την Κυβέρνηση να έρχεται σήμερα με όχημα συμπληρωματικές διατάξεις του ν. 3190, που μάλιστα αρνείται, «αισχύνεται» να αναφέρει, για να κάνει αυτές τις ρυθμίσεις για το ωράριο μέσα στο καλοκαίρι, «ντάλα καλοκαίρι» που λέει ο λαός μας, και μάλιστα με συνοπτικές διαδικασίες, παρά τις μεγάλες αντιδράσεις και κινητοποιήσεις σε όλη τη χώρα και την καθολική απόρριψη από μικρομεσαίους, εμπόρους, εμπορούπαλλήλους. Για να προχωρήσει μια βλαπτική, για το σύνολο της οικονομίας και της κοινωνίας, ρύθμιση αχρείαστη -κανένας δεν τη ζητά- και όχρηση γιατί δεν μπορεί να προσφέρει στην ανάκαμψη της οικονομίας.

Με την οικονομία στον κατήφορο, με τον προϋπολογισμό σε εκτροχιασμό, την αγορά σε ασφυξία, η Κυβέρνηση ανακάλυψε λυδία λίθο, τη «μεγάλη διαρθρωτική αλλαγή», το διευρυμένο ωράριο! Ο αβδηριτισμός εδώ στο μεγαλείο του! Και δεν θα το έλεγα, αν δεν μιλούσε ο κ. Σιούφας για λογική.

Επιβάλλετε ανοιχτές βρύσες, εν προκειμένω ανοιχτά μαγαζιά και ας μην υπάρχει νερό, εν προκειμένω ρευστό στην αγορά. Ξεχνάτε το γνωστό ανέκδοτο, το οποίο θα πω παραφρασμένο: Μαγαζιά ανοιχτά υπάρχουν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -αυτό λέει ο κόσμος- λεφτά δεν υπάρχουν.

Και όσους διαφωνούν, δηλαδή την πλειοψηφία της κοινωνίας, το σύνολο σχεδόν του εμπορικού κόσμου, η Κυβέρνηση τους θεωρεί παραλογισμένους, τους θεωρεί αντιδραστικούς και εμάς μαζί. Μας είπε επίσης και βραδυπορούντες ο κ. Σιούφας. Σας το είπε και η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ: Για σας, για τη δίκη σας παράταξη της Δεξιάς τα είπε τότε ο Βενιζέλος αυτά τα λόγια.

Και εν πάσῃ περιπτώσει, εφ' όσον θεωρείτε ότι και εγώ ανήκω στο τμήμα των βραδυπορούντων, σας λέω ότι αρνούμαι να ακολουθήσω τους καλαμοκαβαλάρηδες της Κυβέρνησης σας. Γιατί διολισθαίνετε και σε αυταρχισμό και σε αλαζονεία.

Ερωτά τους κυρίους Υπουργούς: Τι άλλαξε πραγματικά από τότε που κυβερνητικά επώνυμα στελέχη -κάθονταν εδώ προηγουμένως ο κ. Φώλιας, ο κ. Υφυπουργός- αλλά και και ο κ. Μεϊμαράκης- έλεγαν ότι «το ωράριο πάει μια χαρά», δεν χρειάζεται καμία αλλαγή.

Ερωτά λοιπόν την Κυβέρνηση και όσους άλλους νεοφιλελεύθερους και φιλελεύθερους υποστηρίζουν τη ρύθμιση: Υπάρχει, κύριοι, σχολάζον περίσσευμα οικογενειακού εισοδήματος που δεν διοχετεύεται στην αγορά λόγω ωραρίου, που δεν συμμετέχει στο τζίρο; Πού το είδατε;

Όλα τα στοιχεία τα ανέφερε ο εισιγητής του ΠΑΣΟΚ δείχνουν άλλα. Γιατί ανατρέπονται πραγματικά οι ισορροπίες στην αγορά, οι οποίες είναι αποτέλεσμα πολύχρονης διαβούλευσης και κοινωνικής συμφωνίας;

Γιατί καταργείται η δυνατότητα παρέμβασης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, που εξασφάλιζε συναίνεση στις τοπικές αγορές; Και, τέλος, μπορείτε να μας απαντήσετε ποιος είναι ο στόχος, ποιος ωφελείται από αυτή την ανατροπή, που πυροδοτεί τις αντιδράσεις στην κοινωνία;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι πρόδηλο και εδώ ότι η Κυβέρνηση δε νομιμετεί με βάση το γενικό συμφέρον, αλλά καθ' υπαγόρευση των ολίγων. Εν προκειμένω, των πολυεθνικών μεγαθηρίων. Και μην ενοχλείστε. Έτσι είναι τα πράγματα. Η διεύρυνση του ωραρίου δεν φέρνει ανάπτυξη.

Για να συζητήσουμε ρεαλιστικά, κύριοι συνάδελφοι, να δούμε την ωμή πραγματικότητα. Με την ακρίβεια, τα ολοένα και περισσότερο συρρικνωμένα εισοδήματα, τη δεινή κατάσταση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, τη γενικότερη απαισιοδοξία που υπάρχει στους πολίτες για τις οικονομικές προοπτικές, το κλίμα στην αγορά είναι βαρύ, είναι ζοφερό. Η πραγματικότητα είναι άσχημη. Με τη διεύρυνση του ωραρίου θα αλλάξει η κατάσταση;

Ας είμαστε, λοιπόν, σοβαροί. Δεν θα αυξηθεί ο τζίρος. Απλώς θα γίνει ανακατανομή σε βάρος των μικρών, που οδηγούνται σε εξόντωση, αφού σε κάθε περίπτωση θα χάσουν οπωασδήποτε μερίδιο της αγοράς, λειτουργώντας υπό δυσμενέστερους όρους. Και μπροστά στην αδυναμία των επιχειρημάτων, μας προβάλλει η Κυβέρνηση –το άκουσα από τον κ. Παπαθανασίου, δεν το άκουσα από τον κ. Σιούφα, αλλά και από άλλους– ως πρότυπο της νέας αγοράς το περίπτερο. Ε, λοιπόν, εγώ μίλησα μ' έναν περιπτερά το πρώι–αν θέλετε, κύριε Υπουργέ, ελάτε στην Πατησίων 14, που είναι το γραφείο μου, να τον δείτε· και μου λέει: «Να έρθετε να κάτσετε εδώ εσείς, για να δείτε το «πρότυπο» της αγοράς, της δουλειάς. Να καθίστε μέσα στο κλουβί είκοσι τέσσερις ώρες το 24ωρο». Χάθηκε, αλήθεια, το μέτρο; Προκαλείτε τη λογική; Δικαιολογημένα, λοιπόν, κύριε Υπουργέ, οι καταστηματάρχες αρνούνται να «περιπτεροποιηθούν» και να περιθωριοποιηθούν. Σίγουρα θα σας περιποιηθούν στις εκλογές.

Η διεύρυνση του ωραρίου δεν αυξάνει την απασχόληση. Δεν συνέβη στην Ευρώπη. Δεν θα γίνει στην Ελλάδα, με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της δομής του λιανικού εμπορίου. Η εξουθένωση, ιδιαίτερα των μικρών, –το 95% στην Ελλάδα απασχολούνται έως πέντε εργαζόμενους– από τον σκληρό και αθέμιτο ανταγωνισμό με τα πολυκαταστήματα, ιδιαίτερα στην επαρχία, θα οδηγήσει σε λουκέτα, θα αυξήσει την ανεργία και, ενδεχομένως, θα μετατρέψει χιλιάδες θέσεις πλήρους απασχόλησης σε μερικής απασχόλησης. Δεν θα έχουμε νέες προσλήψεις, αλλά ανακατανομή του προσωπικού, χειρότερες δε συνθήκες εργασίας, δεδομένης μάλιστα και της επικείμενης κατάργησης του οκτώτου.

Και τέλος, επειδή αναφερθήκατε πολύ στην Αττική και είμαι Βουλευτής στην Β' Περιφέρεια, θέλω να σας πω ότι είναι ψέμα πως η διεύρυνση του ωραρίου δεν αλλάζει τα πράγματα στην Αττική. Διευρύνεται το ωράριο και όλοι είναι ξεσηκωμένοι και για τη διεύρυνση των χειμώνα και ιδιαίτερα για το Σάββατο. Όσο δε για την προστασία και την εξυπέρετηση των νοικοκυρών, σας ερωτώ: πότε οι ολιγοπωλιακές καταστάσεις που θα επικρατήσουν οδήγησαν πραγματικά σε μείωση των τιμών; Να μας το πείτε. Οι αυτοαπασχολούμενοι και οι έμποροι –και με αυτό θα τελειώσω, κύριε Πρόεδρε– και οι εμποροϋπάλληλοι εργάζονται παντού, και στην Αττική ιδιαίτερα, κάτω από τις πιο δυσμενείς συνθήκες. Αντιμετωπίζουν τον ανταγωνισμό του παραεμπορίου, τον κατακλυσμό των προϊόντων της Ανατολής, τη δαμόκλειο σπάθη του εφοριακού, τον αθέμιτο ανταγωνισμό από τις εναρμονισμένες πρακτικές των μεγάλων–τις είδαμε, πρόσφατα τις καταγγειλατε και εσείς– των μεγάλων και κυρίων την κάμψη της αγοραστικής δύναμης των πολιτών. Οι ιδιωτικοί υπάλληλοι δε –γι' αυτό αναφέρθηκα προηγουμένως στην ιδιωτική υπάλληλο, τη μητέρα,– εργάζονται σκληρά και πολλές φορές εξοντωτικά.

Εσέίς, η Κυβέρνηση του μεσαίου χώρου, όλους αυτούς τους επιβαρύνετε, τους «ξεμεσιάσατε». Είναι και αυτοί «ρετιρές; Αναστατώνετε την οικογενειακή τους ζωή και τους εξουθενώνετε και σωματικά και ψυχικά. Είναι ή δεν είναι αυτό πολιτικός σαδισμός;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ολοκληρώστε, κύριε Γείτονα, παρακαλώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ : Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Με τις δίθεν μεταρρυθμίσεις ανοίξατε πράγματι εμφύλιο πόλεμο –αρνήθηκε προηγουμένως ο κ. Σιούφας ότι είναι έστιστην κοινωνία. Υψώνετε νέα διαχωριστικά τείχη. Την ώρα που αποκηρύσσατε στον Αί-Στρατό προχέρετο το βούρδουλα του χωροφύλακα της Δεξιάς κατά των αριστερών, χτυπάτε με το μαστίγιο των «καβαλάρηδων της αγοράς» την κοινωνία. Και λέτε ανενδοίαστα: «Μα, γιατί αντιδρούν; Δεν θα πάει τίποτα μπροστά σ' αυτό τον τόπο;» Και απευθύνεστε και σ' εμάς.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει επανειλημμένα το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ακούστε –και με αυτό τελειώνω,...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Τελειώστε όμως.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ : Εμείς στο ΠΑΣΟΚ, επειδή πιστεύουμε στις μεταρρυθμίσεις, δεσμεύομαστε ότι θα καταργήσουμε αυτές τις απορρυθμίσεις. Για να είναι οι όποιες αλλαγές απαιτούνται επωφελείς για την οικονομία και το κοινωνικό σύνολο.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Εσείς, ξέρετε από πρεδρεία, κύριε Γείτονα και πρέπει να δείχνετε κατανόηση. Ξέρετε πόσο δύσκολο είναι να διευθύνει κανείς μια συζήτηση.

Ο Υπουργός Ανάπτυξης, κ. Σιούφας, έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσουμε με ορισμένες συνοπτικές απαντήσεις σε όσα ελέχθησαν μέχρι στιγμής.

Ξεκινώντας από την επισήμανση για την ιστορία που έκανε η κυρία Διαμαντοπούλου, σε ότι αφορά αυτό το οποίο είπα από τον Ελευθέριο Βενιζέλο, με μια διαφορά, ότι εμείς, η Νέα Δημοκρατία, η Κυβέρνηση διδασκόμεθα από την ιστορία. Εκείνο το οποίο συμβαίνει με εσάς είναι ότι δεν διδάσκεστε ούτε από την ιστορία, αλλά ούτε και από την κυβερνητική εμπειρία των είκοσι χρόνων που είχατε. Αυτή ήταν η πρώτη παρατήρηση.

Η δεύτερη παρατήρηση είναι η εξής: Έλεγα πριν ότι εκτός από τις άλλες ευθύνες που έχει η νέα διακυβέρνηση, πρέπει να κάνει κυρίαρχη και την κοινή λογική. Και απαντώ στον αγαπητό μου φίλο, τον μόλις κατελθόντα από το Βήμα, τον κ. Γείτονα που αναφέρθηκε στον κ. Φώλια.

Έχετε πέσει όλοι θύματα της εξής αναλήθειας. Ο κ. Φώλιας ερωτήθηκε από τον «Οικονομικό Ταχυδρόμο» εάν είναι υπέρ της πλήρους απελευθέρωσης του ωραρίου και απήντησε κατηγορηματικά «όχι!» Πώς συνδέετε; Βρίσκεται εδώ ο κ. Φώλιας. Πάρτε τον «Οικονομικό Ταχυδρόμο», πάρτε τα έγγραφα τα οποία μοίρασε σε όλους μας ο Πρόεδρος της ΓΣΕΒΕΕ ο κ. Ασημακόπουλος για να δείτε ότι έχει επακριβώς την ερώτηση στην οποία απαντά ο κ. Φώλιας, εάν δηλαδή είναι υπέρ της πλήρους απελευθέρωσης του ωραρίου. Αυτό το άκουγα και στη Διαρκή Επιτροπή και το ακούω και σήμερα. Παρακαλώ πάρα πολύ, επειδή έχετε και την ευθυκρισία και την αξιοπιστία, κύριε Γείτονα, βρείτε τον «Οικονομικό Ταχυδρόμο», για να δείτε επί ποιου θέματος απαντά ο κ. Φώλιας.

Έρχομαι τώρα στο άλλο θέμα το οποίο είπατε –και το οποίο ειλικρινά στη Διαρκή Επιτροπή έγινε καθαρό– ότι η διεύρυνση του ωραρίου για να είναι τις καθημερινές και χειμώνα και καλοκαίρι στις 9 το βράδυ ήταν αίτημα όλων των εμπορικών συλλόγων της χώρας, ήταν αίτημα της Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματοβιοτεχνών Ελλάδος. Και το είπαν και στη Διαρκή Επιτροπή. Τώρα έρχοστε αυτά τα οποία υποστηρίζουν οι εκπρόσωποι κορυφαίων οργανώσεων να τα ανατρέψετε. Γι' αυτό σας λέω ότι είναι κόντρα στην κοινή λογική!

Όμως όσα άλλα είπατε και περί του ωραρίου και περί άλλων τινών αντί να τα απευθύνετε στην πλευρά της Κυβέρνησης και στην Πλειοψηφία, θα έπρεπε να τα πείτε και στο συνάδελφό σας τον κ. Μάνο που κατήλθε πριν από λίγο από το Βήμα, που εξελέγη με το κόμμα σας και είναι και προνομιακός συνομιλητής του Αρχηγού σας και όχι στην πλευρά της Πλειοψηφίας και

της Κυβέρνησης.

Σε ό,τι αφορά το λογοπαίγνιο το οποίο κάνατε σχετικά με τα περίπτερα, σας παρακαλώ πάρα πολύ. Οι αναφορές που έγιναν για τα περίπτερα είναι ότι έχουν μετατραπεί σε σούπερ μάρκετ, με την έννοια ότι καλύπτουν ανάγκες σε χρόνους που δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν με άλλο τρόπο οι πολίτες και έχουν πέντε και έξι και επτά ψυγεία και πωλούν τα πάντα, ακριβώς γιατί απ' αυτό έχουν μεγαλύτερο εισόδημα και καλύπτουν ανάγκες του καταναλωτικού κοινού. Και αυτό πάτε να το παρερμηνεύσετε, ότι εμείς επιθυμούμε να κάνουμε περίπτερα.

Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η νέα εποχή και με τις δυσκολίες αλλά και με τις ευκαιρίες που περικλείει απαιτεί απ' όλους και πρωτίστως από τη νέα διακυβέρνηση και ευθύνη και αποφασιστικότητα. Απαιτεί αλλαγές και μεταρρυθμίσεις που θέτουν ένα υγιές πλαίσιο, που βάζουν προϋποθέσεις για το μέλλον με προοπτική για όλους.

Το νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα συμβάλλει στη δημιουργία ενός νέου, υγιούς εμπορικού περιβάλλοντος στη χώρα μας, διασφαλίζοντας το συλλογικό συμφέρον γιατί ο υγιής εμπορικός ανταγωνισμός σημαίνει κέρδος για όλους. Εμπορικές επιχειρήσεις -μικρές, μεσαίες, μεγάλες- παραγωγικές δυνάμεις του τόπου, εργαζόμενοι, πολίτες και καταναλωτές ωφελούνται από αυτές τις ρυθμίσεις. Και στη βάση του κυβερνητικού προγράμματος της νέας διακυβέρνησης κάναμε εξαντλητικό διάλογο περισσότερο από έξι μήνες με όλους τους εταίρους που εμπλέκονται στο χώρο του εμπορίου. Αυτό έγινε κατάδηλο και πασιφανές και συνεπώς όλα τα άλλα τα περί του αντιθέτου μην τα λέτε προς την πλευρά της Κυβέρνησης, αλλά δείτε λίγο και στον καθρέφτη για το πώς λειτουργούσατε εσείς πολλές φορές.

Ακούσαμε όλες τις απόψεις και χωρίς αιφνιδιασμούς και αγκυλώσεις καταθέσαμε αυτή την πρόταση για την αναγέννηση του εμπορίου. Περιλαμβάνει δεκατέσσερα μέτρα και ρυθμίσεις, μία εκ των οποίων είναι και το ωράριο λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων με τη διεύρυνσή του. Με τη μεταρρυθμιστή του εμπορίου ανταποκρινόμαστε στις απαιτήσεις της νέας εποχής, εξυγαίνουμε τη λειτουργία της αγοράς με κανόνες που ισχύουν για όλους και δημιουργούμε συνθήκες ελέγχου και ουσιαστικής εφαρμογής των ρυθμίσεων. Η μεταρρύθμιση αυτή φέρνει σημαντικές θεσμικές αλλαγές που εκσυγχρονίζουν το εμπόριο, στηρίζουν κυρίως τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, ευνοούν την επιχειρηματική δραστηριότητα και λειτουργούν προς όφελό των καταναλωτών. Είναι μία μεγάλη ευκαιρία για όλους, ώστε το εμπόριο να αποκτήσει μία νέα δυναμική.

Το νομοθέτημα που ψηφίζεται σήμερα σε συνδυασμό με μία σειρά από άλλες κυβερνητικές δράσεις που προωθούνται, για πρώτη φορά δημιουργεί ένα πραγματικά αποδοτικό πλέγμα πολιτικών για τη στήριξη του εμπορίου.

Πρώτον, το εμπόριο για πρώτη φορά χρηματοδοτείται από το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» με συνολικό προϋπολογισμό 200.000.000 ευρώ. Έχουν ήδη υποβληθεί χιλιάδες αιτήσεις που βρίσκονται στη φάση της αξιολόγησης.

Άλλο ένα πρόγραμμα επίσης, συνολικού ύψους 200.00.000 ευρώ για την ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών δραστηριοτήτων στον τομέα των υπηρεσιών ανακοινώνεται τις επόμενες ημέρες.

Μέχρι σήμερα κανένα κοινοτικό πρόγραμμα δεν χρηματοδοτούσε αυτές τις δραστηριότητες. Είναι η πρώτη φορά που στηρίζονται με τρόπο άμεσο οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, που είναι η βάση και του εμπορίου της χώρας μας. Όσοι χθες αδρανούσαν και σήμερα ξαφνικά κόπτονται για τα συμφέροντα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων επιλέγουν να παραποιούν την πραγματικότητα. Αγνοούν τα απτά οφέλη που έχουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις με τις πολιτικές που βρίσκονται σε εφαρμογή.

Σ' ένα κείμενο δεκαπέντε σημείων για τις δράσεις της Κυβέρνησης -χαρακτήρισα τις απαντήσεις σας ως αποδράσεις από την πραγματικότητα- λέτε πότε μειώθηκε η φορολογία των επιχειρήσεων. Δεν γνωρίζετε ότι ψηφίστηκε στην Εθνική Αντιπροσωπεία νόμος με τον οποίο σε τρία χρόνια μειώνεται η φορολογία των ανωνύμων εταιρειών και των ΕΠΕ κατά δέκα ποσο-

στιαίες μονάδες; Δεν γνωρίζετε ότι μειώνεται η φορολογία των άλλων μορφών εταιρειών από 25% στο 20%, κατά πέντε ποσοστιαίες μονάδες πάλι μέσα σε τρία χρόνια; Όλες οι επιχειρήσεις από το τέλος του χρόνου θα αρχίσουν να πληρώνουν σταδιακά λιγότερους φόρους. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Παροχή κινήτρων με το νέο αναπτυξιακό νόμο. Αυτή η Κυβέρνηση έκανε χρήση των 5% έως 15% επιπλέον εκαποστιαίων μονάδων για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στον αναπτυξιακό νόμο που, ενώ έχατε τη δυνατότητα να εφαρμόσετε υπέρ των μικρομεσαίων επιχειρήσεων αυτή την πολιτική, αυτή τη στήριξη και αυτές τις επιδοτήσεις από το 2000, δεν το πράξατε και τώρα επιθυμείτε να γίνετε και τιμητές;

Έρχομαι στον ανταγωνισμό. Πριν από μία βδομάδα ψηφίσαμε το νέο νομοθέτημα για τη λειτουργία της Επιτροπής Ανταγωνισμού, έχοντας ρυθμίσεις που συγκέντρωσαν τον έπαινο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ανταγωνισμού, αποκτώντας έτσι η χώρα μας την πλέον σύγχρονη νομοθεσία για τον ανταγωνισμό και ένα νομοθέτημα, το οποίο έχει μόνο ρυθμίσεις περί ανταγωνισμού και καμία άλλη διάταξη, γιατί συμφωνήσαμε όλοι από την αρχή να μην υπάρξει καμία τροπολογία σ' αυτό το νομοθέτημα.

Έρχομαι στο νέο νόμο για την αδειοδότηση των επιχειρήσεων. Τα είπαμε διά μακρόν για τις μεταποιητικές επιχειρήσεις. Δημιουργείται ένα άλλο περιβάλλον ταχείας αδειοδότησης των μεταποιητικών επιχειρήσεων και σύντομα με το συνάδελφό μου κ. Παπαθανασίου, με τον οποίο έχουμε την ευθύνη λειτουργίας της αγοράς και του εμπορίου, θα φέρουμε νομοθέτημα απλοποίησης των διαδικασιών αδειοδότησης και των εμπορικών επιχειρήσεων.

Σημειώνω, επίσης, ότι η νέα επιμελητηριακή νομοθεσία θα έρθει το επόμενο διάστημα στη Βουλή, στην οποία θα περιλαμβάνεται και το γενικό εμπορικό μητρώο, αίτημα δεκαετιών του εμπορικού κόσμου.

Προχωρούμε στην αναμόρφωση της νομοθεσίας για τις ανώνυμες εταιρίες, για τις κρατικές προμήθειες. Θα φέρουμε νομοθέτημα για την ευρωπαϊκή εταιρεία και βεβαίως ολοκληρώθηκε και βρίσκεται σε δημόσια διαβούλευση η κωδικοποίηση της αγορανομικής διάταξης 14/1989, προκειμένου να καταργηθούν όλες οι ξεπερασμένες διατάξεις που περιλαμβάνονται σε αυτό το χώρο.

Έρχομαι τώρα στα επί μέρους σημεία αυτού του νομοθετήματος. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που ψηφίζουμε είναι δομικό μέρος των καίριων διαθρωτικών αλλαγών που επιχειρεί η Κυβέρνηση το τελευταίο χρονικό διάστημα. Θέτει ένα σταθερό πλαίσιο λειτουργίας για το εμπόριο του αύριο και θεσπίζει σύγχρονους, αποδοτικούς και, κυρίως, δίκαιους κανόνες για όλους, οι οποίοι διασφαλίζουν τους εμπόρους από τον αθέμιτο ανταγωνισμό, προστατεύουν τις εμπορικές επιχειρήσεις και τους καταναλωτές από τις αρνητικές παρενέργειες του παρεμπορίου, διασφαλίζουν για τους καταναλωτές καλύτερες συνθήκες εξυπηρέτησής τους και περισσότερες ευκαιρίες, καθώς θα έχουν τη δυνατότητα να έχουν και χαμηλότερες τιμές.

Στο σημείο αυτό, θέλω να επισημάνω ότι το νομοσχέδιο περιλαμβάνει και ρύθμιση για το πλαίσιο του ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων. Όμως, δεν αφορά αποκλειστικά το ωράριο, όπως επιδιώκετε. Και εδώ κάνετε λάθος και απέναντι στους ανθρώπους που απευθύνεστε, στους ανθρώπους που σας στηρίζουν. Απομονώνετε ένα θέμα, το αναδεικνύετε σε κυρίαρχο και αποσιωπάτε όλα τα άλλα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ: Απεργία έκαναν χθες οι λαϊκές αγορές, όμως, κύριε Υπουργέ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Θεωρώ ότι είναι μία έντεχνη παραπλάνηση, στην οποία όμως δεν σας παρακολουθεί η κοινωνία.

Εστιάζω στα οκτώ κυριότερα σημεία του νομοθετήματος.

Πρώτον, με μία σειρά από σημαντικές ρυθμίσεις, διαμορφώνεται ένα πλήρες αναπτυξιακό πλαίσιο που βάζει σε τάξη το χώρο του υπαιθρίου εμπορίου και των λαϊκών αγορών. Με τις ρυθμίσεις που προτείνουμε, προστατεύεται το στεγασμένο εμπόριο που έχει πολλαπλάσιο κόστος λειτουργίας και μόνιμες

θέσεις εργασίας. Περιορίζεται το παραεμπόριο, ανατρέπονται οι πελατειακές σχέσεις και καταργούνται κυκλώματα μεσαζόντων που αποκομίζουν αδικαιολόγητα κέρδη, αυξάνοντας την τελική τιμή του καταναλωτή.

Δεύτερον, θεσπίζεται νέο μόνιμο σύστημα εκπτώσεων και αναμορφώνεται το καθεστώς των προσφορών, έτσι ώστε και τα συμφέροντα των καταναλωτών να προστατεύονται και συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού εις βάρος των επιχειρήσεων να μην δημιουργούνται. Στόχος μας είναι λογικές τιμές για δέκα μήνες και πραγματικές εκπτώσεις για δύο μήνες.

Τρίτον, ρυθμίζονται τα ζητήματα που αφορούν τις πωλήσεις κάτω του τιμολογιακού κόστους που είναι μία πραγματική επανάσταση στο χώρο των συναλλαγών και αυτό γίνεται προς οφέλος του καταναλωτή. Δηλαδή, μέρος ή και το σύνολο των εκπτώσεων που επιτυγχάνουν οι έμποροι από τους προμηθευτές ή τις βιομηχανίες να μπορεί να περάσει στον καταναλωτή, γιατί με αυτή σας τη ρύθμιση απαγορεύεται οι εκπτώσεις να περνούν στον καταναλωτή.

Τέταρτον, θεσπίζονται αυστηρότεροι όροι και αντικειμενικές διαδικασίες στον τρόπο με τον οποίο χορηγούνται από τις νομαρχίες οι άδειες για τα μεγάλα καταστήματα στην περιφέρεια. Υπάρχουν συγκεκριμένοι κανόνες, συγκεκριμένες διατάξεις που βάζουν και εδώ μία τάξη.

Πέμπτον, μπαίνει τέρμα στα φαινόμενα επιδίωξης υπερβολικού κέρδους σε χώρους με συνθήκες μονοπωλιακής εκμετάλλευσης, όπως για παράδειγμα κυλικεία σε αρχαιολογικούς χώρους ή άλλους τουριστικούς χώρους ή και στα πλοία.

Έκτον, αντιμετωπίζεται ο αθέμιτος ανταγωνισμός στον ευαίσθητο χώρο του βιβλίου. Βάζοντας τάξη στις εκθέσεις βιβλίου, πλήττεται το παραεμπόριο και περιορίζεται μία δραστηριότητα που βλάπτει κυρίως τα μικρά βιβλιοπωλεία.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ: Διαμαρτύρονται όμως όλοι.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Να τοποθετηθείτε και να πάρετε την πλευρά εκείνη και να ζητήσετε εδώ ευέρως στην Εθνική Αντιπροσωπεία να μη βάλουμε αυτήν την τάξη.

Με τη σύσταση του Συμβουλίου του Ηλεκτρονικώς Επιχειρείν γίνεται ένα πολύ σημαντικό βήμα σε όφελος των ελληνικών εμπορικών επιχειρήσεων.

Τέλος, θεσμοθετείται εθνικό πλαίσιο ωραρίου λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων για όλη τη διάρκεια του χρόνου και για όλη τη χώρα έως τις 9 το βράδυ τις καθημερινές και έως τις 8 το Σάββατο.

Να δούμε, λοιπόν, αυτό το πλαίσιο λειτουργίας των καταστημάτων. Θέλω να σταθώ λίγο περισσότερο και να ξεκαθαρίσω ορισμένα κάρια σημεία σε αυτό το θέμα.

Πρώτα απ' όλα θέλω να είμαι κάθετος στο εξής. Δεν αλλάζει τίποτα στην αργία της Κυριακής και δεν τίθεται κανένα απολύτως θέμα λειτουργίας των καταστημάτων την Κυριακή. Θα θυμάστε όμως, διότι σας είπα ότι έχετε ασθενή μνήμη, την πρωτοβουλία του κ. Βενιζέλου το Σεπτέμβριο του 1999, που περιέλαβε διάταξη, με την οποία καθιέρωντας και την Κυριακή ως χρόνο λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων.

Παραπέμπω, λοιπόν, στα πρακτικά στη σελίδα 861, 2 Σεπτεμβρίου 1999, όπου λέει ο κ. Βενιζέλος: «Επειδή έχει προκληθεί μεγάλη παρεξήγηση άνευ λόγου και αιτίας και επειδή φυσικά δεν θέλουμε να παρέμβουμε σε τίποτε άλλο πλην από αυτό, να λειτουργούν δηλαδή τα μαγαζιά την Κυριακή, παραιτούμεθα του στόχου να εκσυγχρονίσουμε τη νομοθεσία στο θέμα αυτό και όλη η παράγραφος 5 που είχε τη σχετική ρύθμιση διαγράφεται. Διαγράφεται όλη η παράγραφος 5 και η πρώτη και η δεύτερη περίπτωσή της».

ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ: Δεν ισχύει αυτό που λέτε όμως.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ: Σεβάστηκε την κοινωνία και το απέσυρε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Παρεμβαίνουν ορισμένοι συνάδελφοι Βουλευτές και ο τότε Πρόεδρος της Βουλής -και το έχω πει πολλές φορές ότι διαδραμάτισε μια πολύ πετυχημένη θητεία- είπε:

«Κύριε Υπουργέ, τόσο εύκολα εγκαταλείπετε τους στόχους;

-Ναι, γιατί δεν είναι δυνατόν να εξηγούμε στον καθένα τι

ακριβώς συμβαίνει».

Και προχωρεί στην ίδια συζήτηση και απαντώντας ο κ. Κακλαμάνης στους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας για τη ρύθμιση αυτή, λέει: «Οι εκσυγχρονιστές της Νέας Δημοκρατίας να κάνουν υπομονή».

Κάναμε υπομονή πέντε χρόνια, έγινε Κυβέρνηση η Νέα Δημοκρατία και τώρα φέρουμε αυτήν τη ρύθμιση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η δεύτερη επισήμανση. Το εθνικό πλαίσιο ωραρίου λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων δεν είναι υποχρεωτικό. Το λέω για να μη μείνει σε κανέναν καμιά αμφιβολία -διότι και αυτό έντεχνα προσπαθείτε να το περάσετε- ότι είναι υποχρεωτική η λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων και των καταστημάτων τροφίμων. Γι' αυτό λέμε ότι η ρύθμιση αυτή είναι τίμια και προς τους εμπόρους και προς τους καταναλωτές, αλλά και προς τους εργαζόμενους.

Έρχομαι τώρα σε ό,τι αφορά τη δυνατότητα των εμπορικών συλλόγων να κανονίζουν μέσα σε αυτό το εθνικό πλαίσιο άλλες ώρες λειτουργίας που εκείνοι συμφωνούν, να πείσουν τους εμπόρους για τον τρόπο που θέλουν να διαμορφώσουν, να λειτουργούν μέσα σε αυτό το εθνικό πλαίσιο. Ένα δεν έχουν δικαίωμα να κάνουν. Εκείνος που επιθυμεί να είναι ανοικτός μέχρι τις 9 η ώρα τις καθημερινές και τις 8 η ώρα το Σάββατο δεν τιμωρείται.

ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ: Όποιος επιθυμεί ή όποιος μπορεί;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Αυτή είναι η πραγματικότητα. Μέχρι σήμερα τιμωρείται το δικαίωμα προς εργασία. Το δικαίωμα προς εργασία είναι αδιαπραγμάτευτο, δεν απαγορεύεται και δεν μπορεί να τιμωρείται. Αυτό είναι που κάνει η νέα ρύθμιση της Κυβέρνησης.

Τα δικαιώματα των εργαζόμενών στο εμπόριο προστατεύονται απόλυτα. Τα οφέλη για τους πολίτες καταναλωτές σε όλη την Ελλάδα είναι αναμφίβολο ότι είναι σημαντικά.

Το εμπόριο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει τρεις πόλους. Τους παραγωγούς, τους εμπόρους και τους καταναλωτές. Χωρίς καταναλωτές δεν υπάρχει εμπόριο. Χωρίς κατανάλωση δεν υπάρχει παραγωγή. Η προσαρμογή στις διευρυμένες πλέον ανάγκες των καταναλωτών είναι χρυσός κανόνας για τις σύγχρονες αγορές.

Η συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας έχει σχεδόν διπλασιαστεί τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια. Για τις πολλές οικογένειες με δύο εργαζόμενους γονείς, οι ώρες λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων συμπίπτουν με τις ώρες της εργασίας τους και δεν πρέπει ακόμα να παραγνωρίζουμε ότι αυτή η χώρα υποδέχεται δεκαπέντε και περισσότερα εκατομμύρια τουρίστες που είναι οιονεί καταναλωτές.

Ο καταναλωτής που κάνει τις αγορές του υπό πίεση χρόνου, όπως έχω πει και άλλη φορά, είναι πιο πιθανό να καταλήξει σε ένα πολυκατάστημα ή σε ένα σούπερ μάρκετ παρά, έχοντας μεγαλύτερη ελευθερία χρόνου, να επισκεφθεί το μικρό κατάστημα. Και εδώ οδηγεί η ρύθμιση, την οποία έχουμε.

Με το συζητούμενο νομοσχέδιο ρυθμίζονται σημαντικά θέματα, όπως είναι το αντάλλαγμα χρήσης, στο οποίο θα αναφερθώ και στη συνέχεια, ζητήματα που αναφέρονται στις άδειες λειτουργίας της ΔΕΗ, στο επιστημονικό ερευνητικό προσωπικό που του δίνεται με κρίση η ευκαιρία να πάρει τον βαθμό του διευθυντού, σε θέματα για τους περιφερειακούς πόλους καινοτομίας και σε μία σειρά από εκκρεμότητες εξαιρετικά σημαντικές που θα διούμε στη συζήτηση επί των άρθρων.

Ακούω τις τελευταίες μέρες, αλλά και σήμερα τους συναδέλφους της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να έχουν μια ξεπερασμένη ρητορική που μάλλον παραπέμπει σε αυτό που είπα πριν, δηλαδή σε έναν υπαρκτό λαϊκισμό. Αναρωτιούνται ξανά και ξανά ποιος ωφελείται από το διευθυντόνος ωράριο. Οι καταναλωτές ωφελούνται, κύριοι συνάδελφοι, οι πολίτες, οι εργαζόμενοι, οι ελεύθεροι επαγγελματίες, οι εργαζόμενες γυναίκες, δηλαδή όλος ο κοινωνικός ιστός της χώρας. Η Κυβέρνηση έχει την ευθύνη να διασφαλίσει και να προστατεύσει το δικαίωμα των πολιτών για καλύτερη εξυπηρέτηση, για περισσότερες ευκαιρίες για αγορές και χαμηλότερες τιμές. Αυτός είναι ο ρόλος του κράτους και όχι να παρακολουθεί αμέτοχο τις αγκυ-

λώσεις και τις παθογένειες του χθες, γιατί τρομάζει μπροστά σε ένα κακώς εννοούμενο κόστος.

Τελευταία το ΠΑΣΟΚ έχει μπει σε μία περίοδο ατέλειωτων ερωτημάτων. Ρωτά συνέχεια για όλα τα ζητήματα σαν να έχει πάθει πολιτική αμνησία και να μην θυμάται τίποτα. Μου επιτρέπετε να ρωτήσω και εγώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ, το εξής: Εσείς δεν κυβερνούσατε τόσα χρόνια; Κάτι δεν μάθατε τόσο καιρό; Τώρα ανακαλύπτετε την Ελλάδα και τα προβλήματά της; Δεν θυμάστε τίποτα; Δεν θυμάστε τις δηλώσεις του κ. Τσοχατζόπουλου, του κ. Χριστοδούλακη και του κ. Ρέππια το 2003, που άνοιξαν το θέμα για τη διεύρυνση του ωραρίου λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων με την ίδια ακριβώς επιχειρηματολογία, την οποία έχει σήμερα η Κυβέρνηση;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ: Πετύχαμε συμφωνία, κύριε Υπουργέ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Κάνατε πίσω, κύριε Τσοχατζόπουλε, γιατί φοβήθηκατε. Υποστηρίζατε τα ίδια πράγματα με τη σημειρινή Κυβέρνηση. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Μήπως ήταν η Κυβέρνηση της σημειρινής Πλειοψηφίας αυτή που έκανε τη γνωστή ρύθμιση για το γήπεδο Καραϊσκάκη; Το ωράριο λειτουργίας των συμπληρωματικών εγκαταστάσεων και χρήσεων που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο καθορίζεται ελεύθερα χωρίς χρονικούς περιορισμούς και σε κάθε περίπτωση ακολουθεί τις ώρες λειτουργίας των αθλητικών εγκαταστάσεων. Είναι δική σας ρύθμιση από το 2001 μέχρι το 2003 για το συγκεκριμένο γήπεδο και σας ομιλεί πολιτικός ο οποίος έχει ξεκαθαρίσει με ποια ομάδα είναι, ο οποίος έρεθε ότι είναι με την ομάδα στην οποία αναφέρεται το συγκεκριμένο γήπεδο.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Δεν είναι κακή η ρύθμιση.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Όχι, καθόλου.

Όταν όμως ξεσηκώθηκε όλος ο εμπορικός κόσμος για αυτήν τη ρύθμιση, όταν επί ενάμισι χρόνο κάνατε ότι δεν καταλαβαίνετε, ο κ. Παπαθανασίου και εγώ πείσαμε και την ανώνυμη εταιρεία «ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ Α.Ε.», η οποία έστειλε γράμμα ότι θα εφαρμόζει το ωράριο που ισχύει για τα εμπορικά καταστήματα, αλλά και την εταιρεία η οποία είχε τη δυνατότητα, με τη δική σας ρύθμιση, να αξιοποιεί είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο τις εγκαταστάσεις στο γήπεδο Καραϊσκάκη. Αυτή ήταν η πραγματικότητα.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Αυτή είναι πολιτική.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν έχει σχέση αυτό...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ (Υπουργός Ανάπτυξης): Έχει απόλυτη σχέση, κύριε συνάδελφε.

Έρχομαι τώρα σε δύο άλλα θέματα. Ρωτάτε επίμονα ποιος ζήτησε την αλλαγή. Σας απάντησα προηγουμένως και το επαναλαμβάνω και τώρα ότι την αλλαγή του ωραρίου ζήτα ο εκσυγχρονισμός της ελληνικής αγοράς και οι καταναλωτές. Το εμπόριο δεν μπορεί να ρυθμίζεται με κανόνες δημόσιας υπηρεσίας. Σας είπα στη Διαρκή Επιτροπή ότι επιθυμείτε ωράρια σοβιετικού τύπου. Επιμένετε και δεν θέλετε να το καταλάβετε. Το εμπόριο δεν μπορεί να ρυθμίζεται με κανόνες που ίσχουν τον προηγούμενο αιώνα. Το κράτος δεν μπορεί να περιχαρακώνει το εμπόριο και να καθορίζει τη συμπεριφορά των καταναλωτών.

Επίσης, θα ήθελα να απευθύνω μία παραίνεση. Μην φτιάχνετε θεωρίες συνωμοσίας, γιατί δεν σας κάνουν καλό οι αναφορές στο ποιος και ποια συμφέροντα υπηρετεί.

Βεβαίως, ρωτάτε, αν θα αυξηθεί ο τζίρος στην αγορά με το αυξημένο ωράριο. Είναι αυτονότο και οι πρωτετείς φοιτητές των οικονομικών επιστημών και από τα εγχειρίδια που διαβάζουν, ξέρουν ότι η μία πραγματικότητα συνδέεται με την άλλη.

Επίσης, έχετε μια άλλη απορία, την άκουσα και χθες από την κα Διαμαντοπούλου. Σας λέω ότι υπάρχει ανάγκη για εθνικό ωράριο λειτουργίας. Η Ελλάδα ως σύγχρονη ευρωπαϊκή χώρα, οφείλει να έχει ένα ενιαίο πλαίσιο λειτουργίας της αγοράς και μοίρασα σε όλους τους συνάδελφους τι ισχύει σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εμείς είμαστε στην άκρη, ενώ οι άλλοι προχωρούν μπροστά. Η νέα διακυβέρνηση θα πάει και

με τις ρυθμίσεις αυτές τη χώρα μπροστά και το εμπόριο, συγχρονίζοντας το βιηματισμό της με τις ανάγκες της νέας εποχής.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Ακούμε όλο αυτόν τον καταγγελτικό λόγο από την πλευρά των συναδέλφων του ΠΑΣΟΚ και κάνω κι εγώ μία ακόμη ερώτηση: Τι προτάσεις κάνετε πάνω σ' αυτά; Τι προτείνετε στον ελληνικό λαό και στην κοινωνία; Τι προτείνετε στον Έλληνα έμπορο, τον καταναλωτή; Να μείνουμε όπως έχουμε; Να μην αλλάξει τίποτα; Να διατηρούμε το παρελθόν; Προτείνετε τη συντήρηση και τη στασιμότητα; Αυτοαποκαλείστε προοδευτικοί με μεγάλη φιλαρέσκεια. Αποδείξτε τον προοδευτισμό σας στην πράξη, όχι με λόγια. Αναλογιστείτε τις ευθύνες σας, πέρα από τις όποιες αντιπολιτευτικές σκοπιμότητες. Κοιτάξτε γύρω σας. Δείτε και τους εμπόρους και τους καταναλωτές και τους μικρομεσαίους και πείτε τους ότι δεν θέλετε να αλλάξετε τίποτα. Πείτε τους ότι επιλέγετε τη στασιμότητα, επιλέγετε το παρελθόν, επιλέγετε τα λιμνάζοντα νερά.

Αλλιώς, περιμένω και την ύστατη ώρα τις προτάσεις και τους προβληματισμούς. Η Ελλάδα με τις πολιτικές μας κερδίζει το μέλλον. Προχωράμε με βήματα σιγουρίας και αποφασιστικότητας. Έχουμε περάσει στην περίοδο των μεγάλων αλλαγών και μεταρρυθμίσεων με ευθύνη, με τόλμη, με αποφασιστικότητα. Οδηγούμε την Ελλάδα σε μια νέα εποχή. Επιλέξαμε το δύσκολο δρόμο της σύγκρουσης με τα προβλήματα, το δρόμο των αποφάσεων, των λύσεων, το δρόμο των μεταρρυθμιστικών πολιτικών. Δεν επιλέξαμε τον εύκολο δρόμο της ατολμίας, της αναβλητικότητας, της συντήρησης και του πολιτικού κερδοσκοπισμού.

Προχωράμε μπροστά με πολιτικές προς όφελος του κοινωνικού συνόλου, των καταναλωτών, των εμπόρων, των ανέργων. Όπλα μας είναι ο διάλογος, η σύνθεση απόψεων, η κοινή βούληση να ξεφύγουμε από το τέλμα της στασιμότητας και της συντήρησης.

Ο στόχος μας είναι ξεκάθαρος: μια Ελλάδα που προοδεύει, που παράγει, που ευημερεί, μια Ελλάδα ανταγωνιστική στην Ευρώπη και σε ολόκληρο τον κόσμο, μια Ελλάδα με ποιότητα παντού, μια Ελλάδα συνοχής και αλληλεγγύης.

Προχωράμε μπροστά, κύριοι συνάδελφοι, με ευθύνη και με πίστη στον κοινό μας στόχο: καλύτερη ζωή για όλους τους πολίτες.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Το λόγο έχει η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ, κ. Διαμαντοπούλου.

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Υπουργέ, ξεκινήσατε την ομιλία σας, παρουσιάζοντας ένα πλαίσιο μέτρων και πολιτικών που πήρε η Κυβέρνηση σας για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, για το εμπόριο, για τις επιχειρήσεις συνολικότερα, με στόχο να ενισχύσετε την ανταγωνιστικότητα της χώρας, να βελτιώσετε το κλίμα.

Όπως ξέρετε, στην πολιτική όλα κρίνονται εκ του αποτελέσματος. Στην πολιτική οι προθέσεις είναι ένα πολύ θετικό στοιχείο, αλλά τα μέτρα, οι πολιτικές που χρησιμοποιεί κανείς έχει σημασία τι αποτέλεσμα έχουν.

Ο κ. Πρωτόπαπας αναφέρθηκε προηγουμένως σε ορισμένα στοιχεία που ήρθαν στο φως μετά από έρευνες που έγιναν και αφορούν στην αγορά, στις ακαδημαϊκές επιταγές, στο θέμα των καταναλωτικών δανείων, στην κατάσταση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων κλπ..

Εγώ θα σας πω τέσσερα στοιχεία από την έρευνα του ΙΟΒΕ που ήρθε σήμερα στην επιφάνεια και κάνει συγκρίσεις, όχι με το παρελθόν -δεν συγκρίνει με το 2000 ή το 1995- αλλά κάνει συγκρίσεις μέσα στο 2005 και στις εξελίξεις που υπάρχουν.

Σας λέω, λοιπόν, ότι ο δεικτής οικονομικού κλίματος υποχώρησε από το Μάιο έως τον Ιούνιο κατά τρεις μονάδες, ότι ο δεικτής επιχειρηματικών προσδοκιών μειώθηκε τον Ιούνιο στις ενενήτη δύο μονάδες, που είναι η χαμηλότερη τιμή που έχει καταγραφεί τα τελευταία χρόνια. Ότι ο δεικτής επιχειρηματικών προσδοκιών στο λιανικό εμπόριο υποχώρησε από εκατόν εξι μονάδες το Μάιο, στις εκατόν τέσσερις τον Ιούνιο και ότι ο δεικτής εμπιστοσύνης καταναλωτών υποχώρησε στα χαμηλότερα

επίπεδα της πενταετίας. Τα στοιχεία αυτά που παρουσιάζουν την κατάσταση στην αγορά, στο εμπόριο, στις επιχειρήσεις και στους καταναλωτές, δείχνουν πια αποτελέσματα έχουν οι πολιτικές σας, τα μέτρα σας, οι προθέσεις σας, αλλά και το κλίμα που οποίο δημιουργείται στην αγορά. Και βεβαίως δεν είναι μόνο το κλίμα, κύριε Υπουργέ, είναι τι τρέχει αυτή τη στιγμή στην αγορά. Αν υπάρχουν χρήματα, αν οι δημόσιες επενδύσεις λειτουργούν, αν τα βασικά εργαλεία που μπορεί να χρησιμοποιήσει μια χώρα για να παράγει ανάπτυξη είναι σε πλήρη λειτουργία.

Σας λέω, λοιπόν, αφού αναφερθήκατε στα μέτρα του επιχειρησιακού προγράμματος ανάπτυξης πολύ σύντομα θα σας καταθέσουμε και επίκαιρη ερώτηση να μας δώσετε στοιχεία ότι το ΕΠΑΝ πρέπει να απορροφήσει μέσα στο 2005 600.000.000 ευρώ, τα οποία όπως φαίνεται ότι δεν μπορείτε επ' ουδενί να απορροφήσετε, γιατί όλα αυτά που μας ανακοινώνετε έχουν γίνει με τρομακτικές καθυστερήσεις. Πραγματικά θέλουμε να δούμε ποιό θα είναι το αποτέλεσμα. Και αν δεν απορροφηθούν αυτά τα 600.000.000, απλά θα χαθούν γιατί σας πιάνει ο κανόνας του ν+2 του Κοινοτικού Πλαίσιο Στήριξης.

Πριν από λίγες ημέρες έγινε η επιτροπή παρακολούθησης για το Δ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης -ήταν ο κ. Φώλιας εδώ πριν από λίγο. Και τι προέκυψε από την επιτροπή παρακολούθησης που εσείς οργανώσατε; Ότι οι απορροφήσεις στο εξάμηνο αυτό είναι ακόμα μικρότερες από τις απορροφήσεις του 2002, που ήταν η αρχή του προγράμματος. Και σας χτύπησαν το καμπανάκι του κινδύνου, ότι μέχρι το τέλος του 2006, σε ενάμιση χρόνο από σήμερα, θα πρέπει να αναθέσετε τα μισά έργα του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, τα οποία δεν έχετε αναθέσει, αλλιώς υπάρχει ο κίνδυνος να χάσουμε εκατοντάδες εκατομμύρια.

Έχουν αυτά σχέση με τη συζήτηση μας; Βεβαίως. Ελλείψει χρημάτων, στάση εμπορίου. Το εμπόριο, για το οποίο μιλάμε σήμερα, χρειάζεται ρευστό στην αγορά, χρειάζεται καταναλωτές, οι οποίοι να έχουν χρήματα, χρειάζεται επιχειρήσεις οι οποίες μπορούν να έχουν τζίρο. Χρειάζεται να λειτουργεί η κατασκευή. Χρειάζεται να δουλεύουν οι άνθρωποι. Επομένως ξεκινάτε από τελείως λάθος αναφορά.

Πιστεύετε ότι, ανακοινώνοντας τα μέτρα που θα κάνετε -γιατί, κύριε Σιούφα, θα παρακαλούσα, στα Πρακτικά να μετρήσετε πόσα «θα» είπατε φτιάχνετε και την αγορά, δημιουργείτε και τις συνθήκες για να λειτουργήσουν οι επιχειρήσεις. Και μέσα σε αυτό το πλαίσιο έρχεστε να φέρετε το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, στο οποίο όπως είπατε, το άρθρο για το ωράριο είναι ένα από τα δεκατέσσερα μέτρα που αφορούν στον εκσυγχρονισμό του εμπορίου, που αφορούν στην αναγέννηση του εμπορίου, σύμφωνα με τους τίτλους τους οποίους χρησιμοποιείτε.

Όσοι άκουσαν την τοποθέτησή σας στην επιτροπή εμπορίου, την οποία άκουσα με μεγάλη προσοχή, ανάμεσα στα διάφορα λογοτεχνικά σχήματα, τα ευχάριστα λογοτεχνικά σχήματα, που πολλές φορές χρησιμοποιείτε, είπατε ότι αυτή η χρονιά είναι η χρονιά Αϊνστάιν -τη γιορτάζουμε τη χρονιά Αϊνστάιν- και είπατε γιατί εν πάσῃ περιπτώσει το ΠΑΣΟΚ δεν μπορεί να παρακολουθήσει αυτήν τη γιορτή. Και σας υπενθύμισα ότι είναι και τα εκατό χρόνια του Αντερσεν, του μεγάλου παραμυθά, του οποίου πρόξενος στην Ελλάδα -λείπει από την Αίθουσα- είναι ο κ. Μάνος για φέτος.

Λοιπόν, εσείς γιορτάζετε τον Άντερσεν, γιατί; Γιατί προσπαθείτε να φτιάξετε ένα παραμύθι, κύριε Υπουργέ, να φτιάξετε ένα μύθο. Και το ζείτε αυτόν το μύθο σας, περί νεωτερισμού, περί μεγάλων αλλαγών, περί σύγχρονων προσεγγίσεων, περί μεγάλων μεταρρυθμίσεων. Σας υπενθύμιζα ότι το σύνθημα «μεταρρυθμίσεις» το ΠΑΣΟΚ το είχε το 1989, δεκαπέντε χρόνια πριν.

Προσπαθείτε, λοιπόν, να στήσετε όλο αυτό το σκηνικό φέρνοντας μέτρα τα οποία και στην Ευρώπη αλλά και στην Ελλάδα επιχειρήθηκαν, δοκιμάστηκαν, υλοποιήθηκαν πολλά χρόνια πριν, μια δεκαετία πριν. Και αυτό κάνετε και στο ωράριο, αλλά και στο θέμα της εργασίας για το οποίο αρχίζει η συζήτηση αύριο στη Βουλή. Ποιο είναι το ερώτημα και το δύλημμα για το

οποίο προσπαθείτε να παρουσιάσετε τον εαυτό σας ως εκσυγχρονιστή και όποιον αντιτίθεται σε σας ως προσκολλημένο στο παλαιό; Είναι το πλαίσιο λειτουργίας του ωραρίου στην Ελλάδα.

Η απελευθέρωση του εμπορίου, κύριε Υπουργέ, έγινε στην Ελλάδα πριν από οκτώ χρόνια, μόνο που ήταν μια απελευθέρωση με κανόνες, μια απελευθέρωση, η οποία έγινε με βάση την κοινωνική συμφωνία των εταίρων. Δεν είναι διάνοια να πρόβλημα που ήρθε στην αγορά. Δεν είναι ένα καινούργιο θέμα, το οποίο συζητούμε στην Ελλάδα. Πολύ καλά είπατε. Και ο κ. Τσοχατζόπουλος και ο κ. Χριστοδούλακης και ο κ. Βενιζέλος έβαλαν τα ζητήματα την εποχή που ήταν Υπουργοί, γιατί όλα αυτά συζητούνταν στην Ευρώπη, γιατί έπρεπε να γίνουν αλλαγές. Και οι αλλαγές και οι μεταρρυθμίσεις έγιναν, μόνο που ήταν μεταρρυθμίσεις και αλλαγές που έγιναν με κοινωνική συμφωνία, που δεν διατάραξαν την κοινωνική συνοχή.

Οκτώ χρόνια πριν, έγινε αυτό που εσείς ονομάζετε μεταρρύθμιση, δηλαδή, ένα μεγάλο πλαίσιο, ένα εξαιρετικά ευρύ εθνικό πλαίσιο λειτουργίας των καταστημάτων. Υπήρχε η συμφωνία για τοπική εξειδίκευση του. Και βεβαίως, το θέμα της τοπικής εξειδίκευσης έχει και οικονομική και κοινωνική πολιτική, αν θέλετε, διάσταση. Έχει οικονομική διάσταση, γιατί δεν είναι δυνατόν να μιλούμε για τους ίδιους όρους στην Κοζάνη. Είντε ο κ. Μάνος να ανοίγουν τα μικρά καταστήματα τις βραδινές ώρες και να μην ανοίγουν τα μεγάλα. Για ελάτε στις πόλεις της Βόρειας Ελλάδας μετά τις επτά το χειμώνα να δείτε αν ανοίγει κανένα μαγαζί και εάν κυκλοφορεί κανένας άνθρωπος. Είναι δυνατόν να παίρνουμε υπ'όψιν τη Νέα Υόρκη και το Λονδίνο και να μεταφέρουμε τη λογική τους στην περιφέρεια της Ελλάδας;

Η τοπική διάσταση έχει, όπως είπατε, την οικονομική της και την κοινωνική της διάσταση. Εξακόσιες χιλιάδες αυτοαπασχολούμενοι υπάρχουν στην Ελλάδα. Μικρές επιχειρήσεις μ' έναν ιδιοκτήτη. Πώς είναι δυνατόν αυτές οι μικρές επιχειρήσεις να ανταγωνιστούν όχι τα μεγάλα μαγαζιά, αλλά και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις;

Και βέβαια, η κοινωνική τους διάσταση είναι ότι δεν θα υπάρχει πλέον καμία ποιότητα στη ζωή και την καθημερινότητα. Και αυτά τα προβλήματα αγγίζουν κυρίως την ελληνική περιφέρεια γι' αυτό και από εκεί προέρχονται οι μεγάλες αντιδράσεις.

Και η πολιτική διάσταση είναι ότι επιτέλους ας συμφωνήσουμε, σ' αυτήν τη χώρα, να κάνουμε πράξη την αποκέντρωση. Δεν είναι δυνατόν να παίρνουμε πίσω αρμοδιότητες από τους νομάρχες. Είμαστε μία χώρα που κάναμε τα βήματά μας σε άλλο χρόνο, απ' ότι η Ευρώπη, στην αποκέντρωση. Στην Ελλάδα αρχίσαμε να αποκεντρώνουμε αρμοδιότητες μετά το 1985. Εν πάσῃ περιπτώσει, δώσαμε στους νομάρχες δυνατότητες. Τις παίρνετε πίσω. Αυτό είναι πρωτοφανές και πολιτικά, να πηγαίνετε το κράτος και να παίρνετε πίσω από την Τοπική Αυτοδιοίκηση αρμοδιότητες.

Και βεβαίως είναι το θέμα του καταναλωτή, ο οποίος δεν συμμετέχει, όπως είπε ο κ. Μάνος, στη λήψη των αποφάσεων και στην τελική διευθέτηση. Μα, ο νομάρχης δεν είναι εκλεγμένος από τους καταναλωτές; Αυτός ο νομάρχης που κρατά στη Μυτιλήνη κλειστά τα μαγαζιά, όπως μας είπε προηγουμένως η συνάδελφος, και δεν μπορούν ν' ανοίξουν για να εξυπηρετούν τους τουρίστες, δεν έχει ανθρώπους που κρίνουν την αδηναμία του να ανταποκριθεί στις οικονομικές ανάγκες της περιφέρειας του και των τουριστικών επιχειρήσεων; Δεν πρέπει να κρίνονται σε τοπικό επίπεδο αυτά τα ζητήματα;

Κάνετε, λοιπόν, μια προσπάθεια να παρουσιάσετε ως εκσυγχρονισμό κάτι το οποίο υπάρχει και πάτε να το μεταφέρετε σε μία λογική ενιαίας ρύθμισης του κράτους που μεριά και του ελεύθερου, όχι εμπορίου με κανόνες, αλλά έμπορου από την άλλη. Μπορεί ο έμπορος ως άτομο και ως επιχείρηση να θέλει ν' ανοίξει το μαγαζί του; Να το ανοίξει. Αυτό δεν το εξετάζουμε και δεν εξετάζουμε τις συνέπειές του για τους υπολοίπους. Αυτό, κύριε Υπουργέ, είναι η βασική μας διαφωνία, γιατί από τον τρόπο με τον οποίο επιλέγετε να νομοθετήσετε και να διευθετήσετε αυτό το θέμα, προκύπτουν μείζονες πολιτικές διαφορές, οι οποίες παρουσιάζονται ανάμεσα στα δύο κόμματα.

Είπαμε το εθνικό πλαίσιο. Είπαμε το τοπικό πλαίσιο και τι

συμπαρασύρει, πολιτικά, κοινωνικά και οικονομικά. Να πάμε στο θέμα της κοινωνικής συμφωνίας. Αυτό που θα έπρεπε να αντιληφθείτε, μια και σήμερα συζητούσατε για τη Λισαβόνα και ως κυβερνητική επιτροπή, κάνατε, και ανακοινώσεις για τη Λισαβόνα, είναι ότι σε όλη την Ευρώπη οι εξελίξεις βασίζονται στο ότι από τη νομοθεσία σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο πάμε στη συμφωνία των κοινωνικών εταίρων, που επικυρώνονται από τα Εθνικά και Ευρωπαϊκά Κοινοβούλια. Δηλαδή η βασική εξέλιξη που έχουμε σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι ότι στην εργασία, παραδείγματος χάριν, δεν έρχεται η Επιτροπή να νομοθετήσει. Έρχονται οι κοινωνικοί εταίροι και συμφωνούν, μετά επικυρώνει η Επιτροπή και μετά έρχεται το θέμα στις εθνικές κυβερνήσεις.

Δηλαδή, λόγω της πολυπλοκότητας της αγοράς εργασίας, λόγω της πολυπλοκότητας των επιχειρήσεων, λόγω των μεγάλων διαφορών ανάμεσα στο προσφιλές σας περίπτερο και σε μια επιχειρηση που συσκευάζει ροδάκινα και είναι εποχική, λόγω των πολύ μεγάλων αυτών διαφορών γίνονται κοινωνικές συμφωνίες με εθνικά και τοπικά χαρακτηριστικά. Αντί, λοιπόν, να δείτε ότι το βασικό στοιχείο της θεσμικής εξέλιξης στη Λισαβόνα είναι το θέμα των κοινωνικών συμφωνιών, καταργείτε αυτήν την υπάρχουσα συμφωνία και προχωράτε σε μια νομοθέτηση. Αυτή είναι όλη η εξέλιξη την οποία μεταφράζετε σε εκσυγχρονισμό ή σε νέα αντλήψη.

Οι βασικές διαφορές μας είναι σε τέσσερα επίπεδα. Το πρώτο είναι οι επιπτώσεις που θα υπάρχουν στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Κύριε Σιούφα, αν δεν κάνω λάθος συμμετείχατε και εσείς στη μεγάλη συνδιάσκεψη που έγινε στην Κωνσταντινούπολη για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις όπου πάρθηκε μια απόφαση. Θα πρέπει κάθε χώρα στον νομοθετεί και η νομοθεσία αυτή έχει επιπτώσεις στις μικρές επιχειρήσεις, να κάνει μια μελέτη επιπτώσεων στις μικρές επιχειρήσεις. Θέλω να μάθω, είναι τόσο δύσκολο να κάνετε μια μελέτη επιπτώσεων για να δούμε πια τι θα γίνει με τις μικρές επιχειρήσεις στην Ελλάδα;

Πρέπει να πω στον κ. Μάνο ότι είναι σημαντικό να υπάρχει και η φωνή του κ. Μάνου και του κ. Ανδριανόπουλου στη Βουλή και βεβαίως είναι σημαντικό να γίνεται επί της ουσίας πολιτική συζήτηση αντί να χαριτολογούμε και να ευφυολογούμε. Εμείς απαντούμε όμως στον κ. Μάνο. Απαντούμε σε όλα τα θέματα που βάζει, γιατί πολιτικά είναι μια θέση η οποία είναι απολύτως αντίθετη με όλη την ιδεολογική μας και πολιτική μας γραμμή. Είπε ο κ. Μάνος να προστατεύσουμε τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Είπε ο κ. Μάνος με τις ρυθμίσεις αυτές θα μειωθεί ο αριθμός των επιχειρήσεων, θα μειωθεί ο αριθμός των εργαζομένων. Επειδή, λοιπόν, δεν μπορεί σε μια κοινωνία να παίρνεις μέτρα τα οποία προκαλούν σοκ -γιατί τα μέτρα σας θα προκαλέσουν σοκ στις πολύ μικρές επιχειρήσεις και προβλήματα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις- η επιλογή του να νομοθετείς και το επόμενο αμέσως διάστημα να έχεις ένα μεγάλο αριθμό επιχειρήσεων που κλείνουν είναι μια λογική σοκ η οποία δοκιμάστηκε σε συγκεκριμένες χώρες στην Ευρώπη, είχε μακροπρόθεσμα αποτελέσματα αλλά θυσιάστηκε μια γενιά ή θυσιάστηκε ένα πολύ μεγάλο μέρος αυτών οι οποίοι υπέσθησαν τις αλλαγές.

Επώθηκε ότι θα χαμηλώσουν οι τιμές. Σας παρακαλώ πολύ να δείτε όλες τις μελέτες που βρίσκονται και στα χέρια σας. Πουθενά δεν έχουμε μείωση των τιμών επειδή λειτουργούν πολύ περισσότερες ώρες οι επιχειρήσεις. Την περίοδο που ήμουν επίτροπος είχα στην ευθύνη μου το Ινστιτούτο για τη Βελτίωση της Ποιότητας της Εργασίας. Έκανε μελέτες σε όλες τις χώρες της Ευρώπης, στο εμπόριο, γιατί οι εργαζόμενοι στο εμπόριο είναι από τις ομάδες εκείνες που έχουν σημαντικά προβλήματα. Τι προέκυψε; Ότι αυτού του είδους ή ελεύθερη λειτουργία των καταστημάτων αυξάνει κατά 15% το κόστος και αυξάνει κατά 0,5% τις πωλήσεις. Και δεν αναφέρομαι στις μικρές επιχειρήσεις. Αναφέρομαι στις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις. Όταν αυξάνονται 15% το κόστος και 0,5% οι πωλήσεις πώς είναι δυνατόν να μην αυξηθούν οι τιμές; Τουλάχιστον -και έχετε στα χέρια σας τη μελέτη του παραπρητηρίου μικρομεσαίων επιχειρήσεων- δεν υπάρχει καμία ένδειξη ότι έχουμε μείωση των τιμών επειδή αυξάνουμε μ' αυτόν τον τρόπο το ωράριο.

Το δεύτερο μεγάλο θέμα είναι οι εργαζόμενοι. Είναι πολύ καλά να βάζουμε τον καταναλωτή στο κέντρο των πολιτικών μας και των αποφάσεών μας αλλά η κοινωνία μας δεν είναι κοινωνία καταναλωτών. Είναι κοινωνία πολιτών. Ο πολίτης είναι και καταναλωτής, είναι και εργαζόμενος, είναι και μάνα, είναι και πατέρας και πρέπει να τα συνδυάσει όλα. Για να έρθω, λοιπόν, και πάλι στη Λισαβόνα, την οποία συζητήσατε σήμερα, μια από τις βασικές αρχές της είναι η συμφλώση της εργασιακής ζωής και της οικογενειακής ζωής. Εδώ πάμε για ένα μοντέλο όπου ζω για να καταναλώνω ή ζω για να εργάζομαι. Είναι αν θέλετε μια ιδεολογική διαφορά για το τι μοντέλο κοινωνίας θέλουμε. Μπορούμε να έχουμε ανταγωνιστικότητα, να έχουμε μια οικονομία που λειτουργεί αλλά να βάζουμε πάντοτε στην ίδια ζυγαριά και το θέμα της ποιότητας ζωής.

Και τέλος, κύριε Υπουργέ, το θέμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Το είπα και πριν. Μέσα στο νομοσχέδιο, σε πολλά άρθρα του νομοσχέδιου σας, είδαμε να υπάρχει η τάση μεταφοράς αρμοδιοτήτων από τη δήμο στη νομαρχία, από τη νομαρχία στην περιφέρεια, από την περιφέρεια στο κράτος.

Αυτή πραγματικά είναι μια σοβαρή αντίληψή σας και δεν συνάδει με τις διακηρύξεις σας περί της περιφέρειας. Η περιφέρεια αυτήν τη στιγμή δεν βλέπουμε να χρηματοδοτείται από το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, δεν βλέπουμε να αναπτύσσεται, γιατί δεν προκηρύσσεται σχεδόν κανένα έργο. Όπως ξέρετε φέτος έχουμε πολύ σοβαρό πρόβλημα προκηρύξεων. Η περιφέρεια βλέπουμε να χάνει αρμοδιότητες.

Είναι, λοιπόν, θέματα διαφορετικής πολιτικής προσέγγισης που έχουν σχέση με την οικονομία, με την κοινωνία, με την αποκέντρωση.

Τέλος, κύριε Υπουργέ, είπατε στην αναφορά μου για το Βενιζέλο ότι εσείς ως παράταξη διδάσκεστε από την ιστορία. Χαιρούμενοι πολύ. Μόνο που τα αποτελέσματα αυτών των διαγαμάτων σας παίρνουν πολύ καιρό για να τα αντιληφθείτε. Ελπίζω να αντιληφθείτε και να διδαχθείτε πολύ γρηγορότερα τις μεγάλες και σημαντικές επιτυχίες, τα σημαντικά επιπτεύγματα όλων των προηγούμενων περιόδων, γιατί έτσι θα μπορέσετε να χτίσετε και να πάμε μπροστά αντί να γκρεμίζετε χωρίς λόγο.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε την κ. Διαμαντοπούλου.

Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Βύρων Πολύδωρας.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Υφολογικά εκφράζω την ευαρέσκεια μου προς την κ. Διαμαντοπούλου, την Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπο του ΠΑΣΟΚ, για την εισήγηση της. Και όχι μόνο υφολογικά, αλλά και στον πυρήνα των επιχειρημάτων δεν είδα οξείες αντιθέσεις.

Εγώ θέλω να σας πω ότι είμαι εξαιρετικά τιμώμενος μετέχοντας σε αυτό το διάλογο, γιατί νομίζω ότι θα εισφέρω στην αναζήτηση της αλήθειας και για την κοινωνία και για την αγορά και για τους όρους του κοινοβουλευτισμού.

Εγώ που είμαι υπερήφανος για την ταπεινή μου καταγωγή θα σας πω ότι είμαι βιωματικό επιχειρήμα, γιατί δεν το ξέρετε οι περισσότεροι. Εγώ είμαι μπακαλόγατος, όταν ήμουν μαθητής, στη μικρή οικογενειακή επιχειρησης μας στο Χολαργό. Και τι νομίζετε ότι έχω ζήσει; Την αγωνία της αστυνομικής και διοικητικής παράβασης ν' ανοίξουμε ή να πουλήσουμε κρυφά το μεσημέρι. Είμαστε πέντε, έξι παιδιά, είχαμε τη δύναμη να κρατάμε το μαγαζί μας, αλλά είχαμε και τον κίνδυνο να μας γράψει ο χωροφύλακας ότι πουλούσαμε το μεσημέρι ή το βράδυ.

Αυτό ποτέ δεν μπόρεσα να το καταλάβω. Γιατί δεν με αφήνει να πουλήσω; Και η απάντηση ήταν πάντοτε ασθενική. Γιατί ο διπλανός δεν μπορούσε να με ανταγωνιστεί εμένα και έπρεπε να κλείσουμε για ν' αναπαυθούμε και τα παρόμια. Πάντοτε ήταν εκκρεμής η αξία αυτής της απαντήσεως. Προέχουσα αξία ήταν ότι εγώ είχα φρένο για να δουλέψω το μαγαζί μου. Και βιοπάλη είχαμε, δεν είχαμε σοβαρά κέρδη από το μπακάλικο. Με ενοχλούσεις αφόρητα.

Παρακολούθησα την ιστορική εξέλιξη του μικρεμπορίου και

είδα και τις παρεμβάσεις που έκανε το ΠΑΣΟΚ τα τελευταία δέκα χρόνια. Διαπίστωσα -εγώ ως παρατηρητής των κοινωνικών και οικονομικών φαινομένων- ότι η ακινησία επικρατούσε στο μικρεμπόριο. Όχι η ακινησία. Διορθώνω τον εαυτό μου. Μία δυσκαμψία. Είχατε επιχειρήσει εσείς του ΠΑΣΟΚ τη διεύρυνση του ωραρίου. Δεν βγήκε πέρα. Κάτι περισσότερο απαίτει.

Χαιρετίζω την Κυβέρνηση η οποία ετόλμησε να παρακολουθήσει τις απαιτήσεις, αυτές που ήρχοντο από την κοινωνία στο τρίπτυχο των δυνάμεων καταναλωτής, μαγαζάτορας και οικονομικό πλαίσιο, δηλαδή η ίδια η αγορά. Ετόλμησε.

Εγώ κάπου από τις αγορεύσεις ακόμη και του κ. Πρωτόπαππα, που πηγαίνει λιγάκι *in extremis*, είδα ότι μας ζηλεύετε. Δεν πειράζει.

Να βράσετε με το ζουμί της ζήλιας, έστω κι αν δεν υπερψηφίζετε, γιατί θα ήταν υπερβολικό. Όμως, κάνετε πολιτικό λάθος. Σας προτείνω, εγώ που είμαι μεγαλύτερος, να επιλέξετε δύο, τρία, τέσσερα πολιτικά πεδία σύγκρουσης με την Κυβέρνηση -αν τα βρείτε- και εκεί να δώσετε τη μάχη. Το να συγκρούεσθε σε κάθε τι, είναι πολιτικό λάθος. Αυτό εδώ δεν σας παρέχει ευχέρειες για συγκρουσιακή πολιτική.

ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ: Επιλογή μας ήταν αυτό και πολιτική μας θέση.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Το δεύτερο που θέλω να σας πω -σας ανέφερα αυτό το βιωματικό- είναι: 'Όταν θα καταλαγιάσει ο κουρνιαχτός περί το ωράριο, τον οποίον προκαλέσατε εσείς ή και κάποιοι άλλοι -κάποιοι άλλοι από τους μαγαζάτορες, ας υποθέσουμε- τόσο ακρίτως που δεν μπορείτε να φανταστείτε - ύστερα θα γίνει η επιμέτρηση- τότε θα δύομε μια αγορά καλύτερη. Καλύτερη πώς; Με καλύτερους τζίρους στα μαγαζιά. Δεύτερον, με καλύτερη, περισσότερη απασχόληση, έστω με το part-time, δηλαδή με τη μερική απασχόληση...»

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ: Μόνο για τους μεγάλους είναι αυτά.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Όχι, θα σας πω. Μην επιμένετε σ' αυτό.

...και με καλύτερες καταναλωτικές δυνατότητες, δυνατότητες του καταναλωτή. Και πρέπει να σας πω ότι αυτό θα είναι όφελος. Πάμε να βγάλουμε -πόσο πιο ειλικρινά να σας το πω;- και από τη μύγα έγκι για να κρατήσουμε την οικονομία και την αγορά, να φύγει από τη δυσκαμψία ή από την ακινησία. Το 25%, παραδείγματος χάριν, στους φόρους, είναι υψηλός φόρος στην ανώνυμη εταιρεία, στην εταιρεία περιορισμένης ευθύνης σε σχέση με το 15% που υπάρχει στη Βαλκανική. Το ίδιο κι για τα μεροκάματα. Αυτό επάγεται οικονομικές συνέπειες. Άμα μιλήσουμε επιστημονικά, ν' αναγνώσουμε τα οικονομικά δεδομένα, δεν έχει κανένας το δικαίωμα ούτε ο μαγαζάτορας, ο οποίος ήταν εθισμένος και μέσα στο νόμο της αδράνειας και δεν μπορεί να κινήσει. Θα κινηθεί ως μικρομεσαία επιχείρηση.

Κι έρχομαι να δώσω μία συγκεκριμένη απάντηση στην κ. Διαμαντοπούλου από τις σημειώσεις μου. Η απορρόφηση για τη μικρομεσαία επιχείρηση στα πλαίσια του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης είναι χαμηλή. Το αποδέχομαι. 'Ήταν μια απορρόφητικότητα 12% για τέσσερα χρόνια όσον αφορά το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης στο ΕΠΑΝ, στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης. Ανταγωνιστικότητα στην ανάπτυξη. Τα νέα ποια είναι; Δεν θέλω να υπερηφανεύομαι μαζί με το ρέκτη Υπουργό, τον κ. Δημήτρη Σιούφα, αλλά πάρτε αυτό το στοιχείο: Κάνει πρόγραμμα και εφαρμογή προγράμματος το Υπουργείο Ανάπτυξης και τώρα ολοκληρώνεται απορρόφηση και διάθεση -θα σας πω πού- 200.000.000 ευρώ και διάθεση σε τρεις χιλιάδες μικρές μονάδες, πράγμα που δεν έχει καταγραφεί ούτε σε υποπολλαπλάσιο για το Α' και Β' και Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Αυτή είναι η ταπεινή απάντηση μου. Για να προχωρήσω στη συνέχεια. Τι θα αλλάξει; Σας ανέφερα τρία πράγματα: Τζίρος, απασχόληση και καταναλωτικές δυνατότητες. Τώρα σας λέω κι ένα άλλο σοβαρότερο: Δεν μιλάμε για μεταφορά της Νέας Υόρκης. Καλή η αντιδιαστολή, μήπως είμαστε μιμητικοί με τη Νέα Υόρκη, με το Λονδίνο που έχει ελεύθερο ωράριο, με τις Βρυξέλλες, με τη Ρώμη.

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Δεν το είπα για σας. Το είπα για το μοντέλο του κ. Μάνου.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Ναι. Μπαίνω κι εγώ στη μέση γιατί θέλω να αξιοποιήσω ένα επιχείρημα κοινής χρήσεως, όχι σε διαλόγους διμερείς. Θα έρθω και στον κ. Μάνο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να σας πω κάτι που πέρασε από τη σκέψη σας και θέλω να σταθείτε στη σκέψη αυτή: Η αγορά της Θεσσαλονίκης θα αλλάξει, της Αθήνας θα αλλάξει. Και ξέρετε πώς θα αλλάξει; Δευτέρα, Τετάρτη, Σάββατο είναι άδεια η οδός Σταδίου ή η Εγνατία ή η Τσιμισκή, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Δεν υπάρχει μαγαζί Δευτέρα, Τετάρτη, Σάββατο, εκτός από τη μία ώρα που είναι περισσότερο εσωτερικού κυκλώματος καταναλωτική ευχέρεια, δηλαδή, για τους υπαλλήλους που είναι απασχολούμενοι και χρειάζονται μία ώρα. Αυτά τα μελέτησαν σχολαστικά οι experts του Υπουργείου Ανάπτυξης. Άλλα σας λέω ότι Δευτέρα, Τετάρτη και Σάββατο, Αθήνα, Πάτρα, Θεσσαλονίκη, μεγάλες πόλεις δικές μας, δεν αντέχονται. Είναι άγρια η οδός Σταδίου με κλειστά τα μαγαζιά. Είναι άγρια η οδός Τσιμισκή. Τι με ενδιαφέρει εμένα εάν κάποιοι μαγαζάτορες του κανόνα της αδρανείας, έτσι φρεναριστοί πίσω, λένε «Δεν θέλουμε». Άλλαζει τελείως και όχι μόνο η φυσιογνωμία της πόλεως. Γίνεται αγορά. Τρεις ημέρες την εβδομάδα. Και αυτό το ρυθμίζει και λέει «Αν δεν μπορείς, μη δουλεύεις».

Υπάρχει σοβαρή ανάλυση για το μεγάλο μαγαζί που ευνοείται σε σχέση με το μικρό.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ: Οι μεγάλοι θα ανοίξουν, όμως.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Σε εσάς ήθελα να απαντήσω.

Στο μεγάλο μαγαζί που ευνοείται, οι συνθήκες που επικρατούν σήμερα, είναι άριστες. Μετράτε χρόνους και κοιτάξτε συνθήκες. Εβδομήντα μία ώρες έχει πλεονέκτημα σε σχέση με τις σαράντα δύο ή σαράντα οκτώ των αυτοαπασχολούμενων ή των απασχολούνταν ένα δύο εργαζόμενους.

Προσέξτε αυτά τα μεγέθη, γιατί όταν κάνετε τις μονοκονδύλιες εκτίθεστε και σας λοιδορεί ο κ. Μάνος. «Ο μικροπολιτικός και λαϊκιστικός τρόπος προβολής του ζητήματος του ωραρίου είναι ως η μάχη μεταξύ κακών πολυεθνικών και συμπαθών μικρών επιχειρήσεων». Προφανώς σε σας το αφιερώνει. Προσέξτε! Να είμαστε αντικειμενικοί στα επιχειρήματά μας. Και να προσέχετε στις άκριτες βολές ότι δήθεν προστατεύουμε τους μεγάλους, ότι υπάρχει ολόκληρη ανάλυση και από τον κ. Μάνο και από τους σχολαστικούς επιμερισμάτων του Υπουργείου Ανάπτυξης για το πώς ευνοούμε οι μεγάλοι το γεννέθλιον.

Ο κ. Μάνος κάνει ειδική αναφορά -σας παρακαλώ διαβάστε την αιτιολογική έκθεση της τροπολογίας του- σε επιχείρηση που λέγεται «IKEA», η οποία «IKEA» είναι ευτυχισμένη με το πώς έχει σήμερα το πράγμα. Όταν θ' ανοίξουν τα μαγαζιά στις συνοικίες της Β' Αθηνών, στην οδό Σταδίου, στην Τσιμισκή και στην Εγνατία, διαφέρει το πράγμα.

Μάλιστα, λέει ο κ. Μάνος «απελευθέρωση». Αυτό είναι πρόσθετο δίκαιο, εκχωρούμενο και αναγνωριζόμενο υπέρ της Κυβέρνησης, γιατί λέει ο παλαιός νόμος της νομικής και της λογικής «εν τω μείζονι, περιλαμβάνεται το έλασσον». Άσε να κάνουμε αυτήν την πρώτη ρύθμιση και νομίζουμε ότι τώρα, γιατί δεν νομιστούμε για το διηνεκές...

ΕΚΤΟΡΑΣ ΝΑΣΙΩΚΑΣ: Μετά θα κάνετε και τη δεύτερη.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Όχι, όχι. Δεν νομιθετούμε για το διηνεκές. Αλλά τώρα είναι αναγνώριση των οικονομικών και κοινωνικών αναγκών, για τις οποίες εμείς πάιρνουμε θέση θετική και τις επιλύουμε. Πού είσαστε εσείς; Είναι ζήτημά σας. Ξέρετε πού είσαστε; Να σας το θυμίσω ιστορικά. Μοιάζετε σαν εκείνους που έκαναν την πιο άγρια απεργία το 1897, τους κηροποιούς, όταν ο Θωμάς Έντισον εφεύρε τον ηλεκτρικό λαμπτήρα και οι κηροποιοί που έφτιαχναν τα κεριά, έχαναν δουλειές.

Αυτό με παραπέμπει, τώρα που βλέπω το φίλο Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο του Κομμουνιστικού Κόμματος, στον άλλο θεωρητικό, στο γαμπρό του Μαρξ, στον Πόλ Λαφάγκρ, ο οποίος έγραψε το περίφημο βιβλίο «Το δικαίωμα στην τεμπελιά», «Le droit, a la paresse», η ραστώνη, η ανάπτυση. Είναι δικαίωμα. Και ήταν μια πολύ σοβαρή συζήτηση, ήταν σοβαρός διανούμενος ο Λαφάγκρ, καθώς ξέρετε, η οποία αναπτύχθηκε τότε στα πλαίσια...

ΑΝΝΑ ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ: Αυτοκτόνησε, όμως.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ: Αυτοκτόνησε μαζί με την κυρία του, τη Λάουρα, το 1911. Άλλά ήταν σοβαρός διανοητής.

Λοιπόν, δεν θέλω να πάμε εκεί, ούτε στην ανάλυση του Λαφάγκρ για το δικαίωμα στην τεμπελιά, που ήταν ο πρόδρομος του οκταώρου, ούτε στην απεργία των κηροποιών. Εγώ θέλω να εκτιμήσετε την τόλμη και τον ρεαλισμό για την οργάνωση της αγοράς.

Ξέχασε στον απολογισμό του ο κ. Σιούφας να μας πει για το πάρκο υψηλής τεχνολογίας που θέσπισε. Μίλησε για τη μικρομεσαία επιχείρηση και τους νόμους, για τον ανταγωνισμό και τους νόμους, για τις αδειοδοτήσεις, για το γενικό εμπορικό μητρώο. Ξέχασε να μιλήσει για τα βιοτεχνικά πάρκα που ο ίδιος κινεί και θεσπίζει.

Θέλω να σημειώσω για το νομοσχέδιο: Πώς να μη διαχειριστεί και τα κινέζικα, που δίνει μάχη σε ευρωπαϊκό επίπεδο, και τα των λαϊκών αγορών και τα των αγορών της σταθερής θέσεως; Είναι επίδειξη ευαισθησίας, η οποία δεν είναι μονοπώλιο του, αλλά έρχεται από τους παλαιούς νόμους, από τους προηγούμενους νόμους. Σας ζητώ να εκτιμήσετε στο άρθρο 3 ότι δικαιούχοι άδειας επαγγελματία πωλητή λαϊκών αγορών είναι οι γονείς παιδιών με ειδικές ανάγκες. Σας λέω ότι έρχεται και από τους παλαιούς νόμους, αλλά εδώ η θεσμοθέτηση είναι ρεσιτάλ ευαισθησίας. Μέχρι ποσοστό 15% για τους πολύτεκνους και τα τέκνα αυτών. Μέχρι ποσοστό 5% για εκείνους που μπορούν να ασκήσουν επάγγελμα και δεν λαμβάνουν σύνταξη από κανέναν ασφαλιστικό τομέα. Βορειοπειράτες και παλιννοστούντες αδελφοί ομογενείς από τον Πόντο. Μέχρι 15% εκείνοι οι οποίοι έχασαν την εμπορική τους άδεια και είναι υπάλληλοι λόγω οικονομικής κακεξίας. Μέχρι ποσοστό 3% για εκείνους οι οποίοι έπαθαν σοβαρές ζημιές. Οι υπόλοιπες άδειες χορηγούνται με κλήρωση, στην οποία μετέχουν όσοι έχουν υποβάλει αίτηση για άδεια. Αυτά είναι αρχές πολιτικής. Τις βρίσκω στο νομοθέτημα μαζί με το πλαίσιο των άλλων διατάξεων που έχουν να κάνουν με τα όσα σας εξηγήσαμε προηγουμένως.

Η λογική των γεγονότων μας υποχρεώνει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή γίνεται επίκληση αυτού του επιχειρήματος, να συνειδητοποιήσουμε για μία ακόμη φορά ότι η κοινωνία και προπαντός η δημοκρατία μας δεν είναι ούτε ταξική -ευτυχώς- ούτε συντεχνιακή. Αυτή τη σύνθεση επιχειρεί με σοφία και τόλμη τη Κυβέρνηση, γιατί φθάσαμε δυστυχώς επί ΠΑΣΟΚ -και δεν το λέω ως εγκαλών, αλλά ως ιστορικός παραποτητής- η ΔΕΗ να υπάρχει υπέρ των εργαζομένων εκεί, οι πανεπιστημιακοί καθηγητές και η εκπαίδευση να υπάρχουν υπέρ των καθηγητών, οι ΔΕΚΟ να υπάρχουν υπέρ των υπαλλήλων. Αυτά είναι επικινδυνές μονομέρειες, τις οποίες εσείς ενίστε -πάντως εδώ τώρα μάλλον έτσι φαίνεται- υπηρετείτε. Απελευθερωθείτε από αυτό.

Μία τελευταία παραπήρηση, που έχει να κάνει με το Βενιζέλο. Είπε ο κ. Σιούφας ότι πρέπει να διδασκόμεθα από την ιστορία. Αυτό είναι νόμος. Μοιάζει να μην το κάνετε, αλλά εμείς συστηματικά το κάνουμε. Οι επιλογές των προσώπων και των πράξεων πρέπει να μην είναι ιερόσυλες και καπηλευτικές, να μην είναι ιδιοκτησιακού τύπου. Ο Βενιζέλος έκανε μια πράξη, τον αναγκαστικό νόμο, που δεν την εγκρίνω. Θαυμάζω όμως και διδάσκομαι από το Βενιζέλο, παραδείγματος χάριν, τη νομοθετική μεταρρύθμιση του 1911 ή την Ελλάδα των πέντε θαλασσών και των δύο ηπείρων. Έτσι πρέπει να είμαστε, όχι ιδιοκτησιακά. Διότι έχετε κάνει ιστορικώς -πολλοί είστε νεοεισαχθέντες του ΠΑΣΟΚ στη Βουλή- κακούργημα όταν βγάλατε αφίσα του ΠΑΣΟΚ -εγώ είμαι εδώ μνήμων- όπου κάνατε ιδιοκτησιακή καπηλεία, ιερουσλαί τον Κολοκοτρώνη, Τρικούπη, Βενιζέλο και Γεώργιο Παπανδρέου. Ήσασταν εσείς από τους συμμετέχοντες.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Αυτό δεν νομιμοποιείσθε να το πράξετε. Εφόσον το πράξατε, είναι αμαρτία.

Λοιπόν, στην ιστορία, χωρίς να τη λογοκρίνουμε, σεβασμός από το πλεονέκτημα που έχουμε εκ της αποστάσεως και εκ του κριτηρίου της ηθικής αξιολόγησης. Αυτά για σήμερα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Ευχαριστούμε πολύ.

Επανερχόμεθα στον κατάλογο των εγγεγραμμένων συναδέλφων Βουλευτών.

Το λόγο έχει ο κ. Δημήτριος Κουσελάς.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΣΕΛΑΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ο κ. Βύρων Πολύδωρας ανακάλυψε τους κηροποιούς. Εγώ προσωπικά προβληματίζομαι τι άλλο θα εφεύρει η Νέα Δημοκρατία προκειμένου να δικαιολογήσει την πολιτική της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με το παρόν νομοσχέδιο η Κυβέρνηση έρχεται πέραν των άλλων, να ανατρέψει μία κοινωνική συμφωνία πρότυπο, μια συμφωνία που κυρώθηκε με την κοινή υπουργική απόφαση 1162/97 και να παραβιάζει ταυτόχρονα και την κλαδική συλλογική σύμβαση του εμπορίου του 2001.

Αυτοαναγορεύεστε, κύριοι της Κυβέρνησης, σε αυθεντικούς εκφραστές των πραγματικών αναγκών της κοινωνίας. Αποφασίζετε για το καλό της χωρίς όμως να λαμβάνετε υπ' όψιν τη γνώμη της, αλλά και λοιδόρωντας την για τις μεγάλες της αντιρρήσεις. Ποιος σας ζήτησε την ανατροπή της κοινωνικής συμφωνίας για το ωράριο των καταστημάτων. Ακόμη και τώρα δεν πήραμε καμία απάντηση.

Κατά τη συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής αποδείχθηκε ότι κανένας, μα κανένας θεσμικός εκπρόσωπος της κοινωνίας δεν σας το ζήτησε. Μήπως το αξίωσαν οι μεγαλοεπενδυτές των πολυχώρων; Εάν ναι, πέστε το να το ακούσει η Βουλή, να το ακούσει ο ελληνικός λαός.

Όπως σε τόσα άλλα θέματα οι αποφάσεις σας ήταν δογματικές και προειλημμένες, το ίδιο κάνετε και τώρα. Με κανέναν δεν κάνετε διάλογο. Επικαλεστήκατε και πάλι ελλείψει επιχειρημάτων το κακό ΠΑΣΟΚ και θεωρήσατε την όποια αντίρρηση ως casus belli. Αυτό είπατε κύριε Παπαθανασίου. Αν όλα τα παραπάνω καθώς και τα όσα ελέχθηκαν σήμερα από τον ίδιο τον Υπουργό δεν είναι αλαζονεία και αυταρχισμός, τότε διερωτώματι τι πραγματικά είναι.

Αλήθεια, τίνος τα συμφέροντα εξυπηρετείτε μ' αυτό το ωράριο, το οποίο θέλετε να περάσετε; Μη μας πείτε των μικρομεσαίων. Γιατί γ' αυτό σας απάντησαν οι ίδιοι οι μικρομεσαίοι. Μην μας πείτε των εργαζομένων γιατί και γι' αυτό απάντησε και η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας και η Ομοσπονδία Ιδιωτικών Υπαλλήλων. Μην μας πείτε των καταναλωτών, γιατί ούτε μια οργάνωση δεν σας το ζήτησε έστω για τα μάτια.

Όσο για τη επιχείρημα ότι ο καταναλωτής ψωνίζει ακριβά, παιίρνει ότι βρει μπροστά του αφού δεν έχει τη δυνατότητα να φάξει επειδή είναι λίγες ώρες ανοικτά τα καταστήματα, αυτό το αφήνω στην κρίση του κάθε πολίτη που έχει και τη στοιχειώδη επαφή με την τσέπη του και με τα περίπτερα αλλά πολύ περισσότερο με την ελληνική πραγματικότητα.

Βέβαια, όλους τους παραπάνω φορείς, τη ΓΕΣΕΒΕ, τη Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδας, τους εμπόρους αλλά και το ΠΑΣΟΚ ο κ. Σιούφας αλλά και ο κ. Καραμανλής τους ονομάζει δυνάμεις της συντήρησης.

Μήπως κύριοι της Κυβέρνησης, με βάση τη δική σας λογική οι δυνάμεις της προόδου είναι οι μεγαλοεπενδυτές των πολυχώρων;

Εμείς, κύριε Υπουργέ, μ' αυτά τα συμφέροντα δεν θα συμμαχήσουμε ποτέ, σας τα χαρίζουμε. Όσο για την αύξηση της κατανάλωσης, χωρίς λεφτά μόνο με παραπάνω διαθέσιμο χρόνο για ψώνια, αυτό δεν το προβλέπει μέχρι σήμερα καμία οικονομική θεωρία.

Κύριοι της Κυβέρνησης, επιμένετε να παραβλέπετε πως σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπάρχει ένα γενικό πλαίσιο ωραρίου το οποίο εφαρμόζουν. Υπάρχουν και μικρότερα τοπικά ωραρία γιατί οι τοπικές κοινωνίες αποφασίζουν τι θα ισχύει σε κάθε περιοχή.

Ξεχάσατε γρήγορα απ' ότι φαίνεται τις δηλώσεις του κ. Μεϊμαράκη, του λαλίστατου κ. Μεϊμαράκη, που πολύ πρόσφατα στην εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ» στις 8.12.2004 έλεγε επί λέξει: «Το ωράριο πάει μια χαρά και δεν υπάρχει λόγος να αλλάξει. Οι τοπικές κοινωνίες και οι τοπικοί φορείς γνωρίζουν καλύτερα από τον καθένα μας τις συνθήκες της τοπικής αγοράς και εφα-

μόζουν το ωράριο που αντιστοιχεί».

Το εθνικό πλαίσιο ωραρίου που έχουμε, κύριε Υπουργέ, με τη συμφωνία του 1997 είναι από τα μεγαλύτερα στην Ευρώπη και αυτό χωρίς να υπολογίζουμε τις τουριστικές περιοχές.

Εσείς αυξάνετε το ωράριο λειτουργίας σε εκατόν τριάντα οκτώ ώρες την εβδομάδα και λέτε αν θέλεις η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, θα μπορεί μόνο να το αυξήσεις. Μα, αν το αυξήσεις δεν θα έχουμε πάλι πενήντα τέσσερα διαφορετικά ωράρια στη χώρα, πέρα απ' ότι ισχύει ειδικά για τις τουριστικές περιοχές; Η ομοιομορφία για την οποία κόπτεστε πάει περίπατο. Ας μην κοροϊδεύετε, αγαπητοί συνάδελφοι! Στόχος σας δεν είναι η προσαρμογή στα ισχύοντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σας είπαμε και η κ. Διαμαντοπούλου και ο κ. Πρωτόπαπας τι ισχύει εκεί και πώς ισχύει.

Στόχος σας δεν είναι να αυξήθει ο τζίρος. Άλλωστε, πώς να αυξήθει ο τζίρος, αφού η αγοραστική δύναμη του Έλληνα πολέτη όχι απλώς είναι δεδομένη, αλλά με δική σας ευθύνη καθημερινά συρρικνώνεται.

Η αγορά έχει «στεγνώσει» και το γνωρίζετε. Επενδύσεις δεν γίνονται. Τα χρέη των νοικοκυριών κάθε μέρα στις τράπεζες αυξάνονται. Οι ακάλυπτες επιταγές αυξήθηκαν κατά 66% στο πρώτο πεντάμηνο του 2005.

Στόχος σας επίσης δεν είναι να καταπολεμηθεί η ακρίβεια. Είναι φθηνότερες οι τιμές στα καταστήματα συνεχόυς λειτουργίας; Μπορείτε να ρωτήσετε τους καταναλωτές.

Άλλωστε, ο κ. Φώλιας, όταν ήταν Πρόεδρος της ΕΣΕΕ, είχε πει επί λέξει πως η διεύρυνση του ωραρίου θα ανεβάσει τις τιμές κατά 2%-3%. Το ξεχάσατε αυτό;

Βέβαια, επίσης στόχος σας δεν είναι να δημιουργηθεί απασχόληση, εκτός αν θεωρείτε δημιουργία θέσεων απασχόλησης κάποιες θέσεις μερικής απασχόλησης αμειβόμενες με 300 ευρώ το μήνα που θα καταστρέψουν πολλαπλάσιες θέσεις στα μικρότερα καταστήματα και τους αυτοαπασχολούμενους ίδιως της περιφέρειας.

Και επειδή κάποιοι από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας αναφέρθηκαν στην ευρωπαϊκή εμπειρία, εγώ θέλω να μιλήσω για την έγκυρη πανεπιστημιακή μελέτη του Πανεπιστημίου της Μαδρίτης, όπου λέει επί λέξει ότι διακόσιοι είκοσι επιπλέοντες μερικής απασχόλησης στα μικρότερα καταστήματα και τους αυτοαπασχολούμενους ίδιως της περιφέρειας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το ευρωπαϊκό παραπτηρήριο εξάλλου για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις διαπιστώνει πως η διεύρυνση του ωραρίου σκοτώνει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και συνθίλει την κερδοφορία τους, επιβαρύνοντάς τες με αυξημένο λειτουργικό κόστος που μόνο οι μεγάλοι μπορούν ν' αντέξουν φορτώνοντάς το φυσικά στον καταναλωτή.

Με την εξυπηρέτηση για μία ακόμα φορά των ολίγων και ισχυρών, η Κυβέρνηση σας, κύριε Υπουργέ, φορτώνει με δυσβάσταχτα βάρη τους μικρομεσαίους και τους εργαζόμενους και πολύ περισσότερο τους μικρομεσαίους της περιφέρειας.

Ο Πρωθυπουργός υποσχέθηκε πως ήρθε η ώρα της περιφέρειας. Απ' όσα σηματοδοτούν αυτές οι «μεταρρυθμίσεις» στο ωράριο των καταστημάτων, φαίνεται πως ήρθε η ώρα της περιφέρειας να πληρώσει.

Όπως δείχνει και το σχέδιο νόμου που φέρνετε για τα εργασιακά, οι λεγόμενες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις της Κυβέρνησης διηγούν σε οπισθοδόρμηση, σε αποδυνάμωση, αφάίμαξη και πτώχευση των πολλών σε όφελος των λίγων.

Το όραμά σας είναι μια αγορά των ισχυρών με ανταγωνισμό του όποιος μπορεί και όποιος αντέξει, με κεντρικά χειραγωγούμενες και διαλυμένες τοπικές οικονομίες και κοινωνίες, που θα διαθέτουν αωτόσα ανθράκα πολυκαταστήματα και πολυχώρους εν μέσω της λοιπής ερήμου.

Λυπάμαι, αλλά θεωρώ χρέος μου και ως πολίτης και ως Βουλευτής της περιφέρειας να διαφωνώ ριζικά με αυτό το όραμα.

Για όλους τους παραπάνω λόγους και για τους λόγους που εξέθεσε και ο εισηγητής του ΠΑΣΟΚ και ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος, καταψηφίζω επί της αρχής αυτό το νομοσχέδιο.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Γεώργιος Σούρλας): Σας ευχαριστούμε, κύριε Κουσελά.

Το λόγο έχει ο κ. Γκατζής, ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, για μια πεντάλεπτη παρέμβαση, η οποία θα κρατηθεί από τη δευτερολογία του.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, όσα περιτυλίγματα κι αν χρησιμοποιήσεις η Κυβέρνηση περί δήθεν ενδιαφέροντος για τους καταναλωτές, τους εργαζόμενους, τους μικρομεσαίους κτλ. δεν θα μπορέσετε, κύριε Υπουργέ, να κρύψετε τον αντιλαϊκό και αυταρχικό χαρακτήρα της πολιτικής σας και σ' αυτό το νομοσχέδιο.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΑΓΑΚΗΣ)

Να μην αναφερθώ στην πολιτεία αυτού του διαστήματος που κυβερνάται, τα μέτρα που πήρα ποιόν βοήθησε και σε ποιόν ενάντια στράφηκε. Εδώ, λοιπόν, το ερώτημα που μπαίνει το ποιος είναι με ποιον φαίνεται έκεκαθαρα από την πολιτική σας. Φοροαπαλλαγές για τις ανάνυμες και τις ΕΠΕ. Φοροπιχτική πολιτική απέναντι στους εργαζόμενους με αύξηση και του ΦΠΑ και τα είδη λαϊκής κατανάλωσης. Απαλλαγές από το νόμο για την ανάπτυξη δήθεν, τον αναπτυξιακό νόμο, με εκατομμύρια και εκεί ευρώ, για τους μεγαλοκαρχαρίες επίθεση στους μικρομεσαίους. Μη μιλάμε, λοιπόν, τώρα στο σπίτι του κρεμασμένου που λέει και ο λαός μας για το ποιος είναι με ποιον. Είναι ξεκάθαρο.

Αλλά, επειδή εδώ ειπώθηκε και από τον κύριο Υπουργό που δεν είναι εδώ αυτήν τη στιγμή ότι αφελούνται οι καταναλωτές, βιοθιούνται οι εργαζόμενοι και οι γυναίκες κλπ., πού βρίσκεται αυτό το σημείο; Μάλιστα για να τεκμηριώσει αυτήν την άποψη, επειδή δεν μπορούμε να στεκόμαστε στις αρχές και στο τι συνέβαινε τον περασμένο αιώνα, αυτό είναι το κακό. Έφερε την τεχνολογία ως παράδειγμα, ενώ δεν είναι έτσι. Η τεχνολογία σήμερα από την παραγωγή του περασμένου αιώνα την έχει πολλαπλασιάσει την έχει πάει στο τετράγωνο, για να μην πω άλλα νούμερα. Ποιος αφελείται όμως από αυτήν την ανάπτυξη; Ιδιοποιείται την τεχνολογία σήμερα το καθεστώς τα μονοπώλια σε βάρος των εργαζόμενων. Έχουμε σωρεία απολύτευση, έχουμε ακρίβεια, έχουμε τη φτώχεια να εξαπλώνεται. Μην επιχειρείτε, λοιπόν, να λέτε για την τεχνολογία του περασμένου αιώνα που πήγαν να στάσουν τις μηχανές κλπ.. Είναι παραδείγματα τα οποία δεν μπορούν να σταθούν.

Επίσης, είπατε ότι έχουμε μία Ελλάδα συνοχής. Θα ήθελα να πω ότι και η Νέα Δημοκρατία και το ΠΑΣΟΚ επικαλούνται τη στρατηγική της Λισαβόνας τα μέτρα που υποδεικνύει αυτή η στρατηγική. Και ποια είναι αυτά; Λέει ότι όλα αυτά θα γίνουν με κοινωνική συνοχή. Είναι δυνατόν να παρθούν αυτά τα μέτρα με κοινωνική συνοχή; Δηλαδή το μέτρο που παίρνετε τώρα για την απελευθέρωση του ωραρίου ή για το συνταξιοδοτικό ή για τα ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζόμενών είναι δυνατόν αυτά να προωθήσουν με κοινωνική συνοχή και να επικαλούνται όλοι ότι θα πάμε με κοινωνική συνοχή; Υπήρχε ο κοινωνικός διάλογος τα προηγούμενα χρόνια, αλλά τι αποτέλεσμα είχε; Πήγαιναν σ' έναν μειοδοτικό, θα έλεγα, διάλογο στα θέματα κατακτήσεων των εργαζόμενων. Και όταν λέμε η Ελλάδα προχωράει μπροστά, ποια Ελλάδα προχωράει μπροστά; Τα μονοπώλια προχωράνε μπροστά. Η Ελλάδα παράγει πλούτο. Ποιος τον καρπούται αυτόν τον πλούτο; Τον καρπούνται τα μονοπώλια. Είστε εκφραστές αυτής της πολιτικής και τα δύο κόμματα. Εμεις το λέμε ξεκάθαρα.

Εδώ, θα ήθελα να πω και για το συγκεκριμένο, κύριοι του ΠΑΣΟΚ, μιλάμε για την KYA του 1997, την υπέγραφαν τα πολυκαταστήματα. Τίρησε κανένας αυτήν τη συμφωνία για το ωράριο; Πείτε μου ένα από τις αλυσίδες πολυκαταστημάτων που την τίρησε. Και επειδή ο κ. Πολύδωρας αναφέρθηκε στο ότι είναι «γονός» μπακαλόγανου ας μας πει πόσα μπακάλικα λειτουργούν σήμερα. Εκείνο το μαγαζάκι ήταν έξι αδέλφια από ό,τι είπε και έβγαλε επιστήμονες δεν έρω πόσους έβγαλε. Σήμερα, πόσα μπακάλικα λειτουργούν στην Ελλάδα; Και δεν λέω στην

Αθήνα ούτε στη γειτονιά. Και εάν δούμε και σε συνάρτηση και με το άρθρο 10 που επιτρέπει ουσιαστικά την εξάπλωση της αλυσίδας των μεγαλοκαταστημάτων χωρίς ουσιαστικά τις υποχρεώσεις αδείας που υποχρεώνει ο νόμος για το αρχικό κατάστημα, βλέπω ότι γίνεται μια γενικευμένη επίθεση των μικρομεσαίων όπως γενικευμένη επίθεση γίνεται και στα δικαιώματα των εργαζομένων που έρχεται και άλλο νομοσχέδιο ενάντια στους εργαζόμενους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε πολύ, κύριε συνάδελφε.

Κυρία Ξηροτύρη, θέλετε να κάνετε μία ολιγόλεπτη παρέμβαση; Μόνο για τρία λεπτά.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ – ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Είστε ιδιαίτερα αυστηρός, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Όχι, κυρία Ξηροτύρη. Αυστηρός είναι ο κατάλογος με τους πενήντα έξι εγγεγραμμένους συναδέλφους και η ώρα.

ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ – ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ: Θα μου αφαιρέσετε το χρόνο από τη δευτερολογία μου, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς πάιρων το λόγο –αλλιώς θα μιλούσα στη δευτερολογία μου ως εισηγήτρια του νομοσχεδίου- επειδή άκουσα από τον κύριο Υπουργό την ίδια απάντηση -αυτή δηλαδή που μας έδωσε και στη Διαρκή Επιτροπή της Βουλής- ότι σέβεται τα κόμματα της Αριστεράς -το Κομμουνιστικό Κόμμα και το Συναπτισμό Ριζοσπαστικής Αριστεράς- και τις θέσεις τους, αλλά διαφωνεί με αυτές.

Κοιτάζετε να δείτε. Εδώ μιλάμε για ένα νομοσχέδιο και για ρυθμίσεις στις οποίες δεν εκφράζεται μόνο η φιλοσοφία των κομμάτων, αλλά έχουμε τη συλλογική αντίδραση των εμπλεκομένων φορέων, τουλάχιστον για τη ρύθμιση του διευρυμένου ωραρίου. Επομένων οι προτάσεις του Συναπτισμού, οι αιτιάσεις του σε αυτό το νομοσχέδιο και αυτά τα οποία είπα στην πρωτολογία μου, περί του ότι δεν θα υπάρξει μείωση του κόστους, δεν θα υπάρξει ανταγωνισμός και θα συνθλιβούν ακόμη περισσότερο οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις κλπ., δεν είναι μόνο οι θέσεις και οι προτάσεις του Συναπτισμού. Είναι οι θέσεις αυτήν τη στιγμή, όπως είπα, όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Σε αυτά τα θέματα περιμένουμε μία απάντηση, για να μιλήσουμε επί της ουσίας. Περιμένουμε μία απάντηση, η οποία θα έπρεπε να έχει προέλθει από κάποια μελέτη για το πού θα πάμε τελικά με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και ποια θα είναι τα ουσιαστικά μέτρα που θα στηρίζουν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Γιατί, κύριε Υπουργέ, και το ΕΠΑΝ, δηλαδή το Πρόγραμμα της Ανταγωνιστικότητας, δεν πήγαινε καλά και επί ΠΑΣΟΚ, αλλά και τώρα δεν πάει καλά. Βεβαίως, οι μηχανισμοί δεν μπορούν να κινήσουν και πολλά άλλα προγράμματα, για τα οποία συνεχώς χάνουμε τις ευκαιρίες από τους κοινοτικούς πόρους. Βεβαίως, γιγαντώθηκαν τα πολυκαταστήματα και οι πολυεθνικές επιχειρήσεις.

Αυτό, όμως, δεν είναι να το λέμε μόνο από τη μία πλευρά και να πράπτουμε ξανά τα ίδια, για να ενισχύουμε αυτά τα πολυκαταστήματα.

Από την άλλη πλευρά δεν έχουμε πάρει μια απάντηση για το θα γίνει με την αγοραστική δύναμη των εργαζομένων, των καταναλωτών κλπ.. Ποια είναι αυτά τα μέτρα που θα τονώσουν αυτήν την αγοραστική δύναμη, ούτως ώστε να υπάρξει κίνηση στην αγορά; Το ένα ευρώ είναι ένα ευρώ. Όπως και να γυρίσεις, κάποια στιγμή θα καταλήξεις να το ξεδέψεις. Με τα μέτρα που παίρνετε δε θα ξεδευτεί στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, αλλά θα ξεδευτεί πάλι στα μεγάλα πολυκαταστήματα!

Είναι γεγονός ότι για το τελευταίο ζήτημα θα πρέπει να έχουμε μία απάντηση. Ευνοούνται τα εγχώρια προϊόντα μας; Ευοϊστείται η εθνική βιομηχανία που τροφοδοτεί τις μικρές επιχειρήσεις, το εθνικό εμπόριο με όλα αυτά τα μέτρα; Απαντήστε μας σε ερωτήματα που θέτει η ίδια η πραγματικότητα. Δεν είναι μόνο ιδεολογήματα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ολοκληρώσατε, κυρία συνάδελφε. Ευχαριστούμε πολύ.

Ο συνάδελφος κ. Νασιώκας έχει το λόγο.

ΕΚΤΟΡΑΣ ΝΑΣΙΩΚΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το

νομοσχέδιο που συζητάμε σήμερα το έφερε η Κυβέρνηση ως μία μεγάλη μεταρρυθμίση, με τον τίτλο «Αρχές και κανόνες για την εξυγίανση και τη στήριξη του εμπορίου».

Βεβαίως, δεν ανέφερε –απέτρεψε επιμελώς- ότι στην ουσία αυτοί οι κανόνες έχουν μπει με σημαντικό τρόπο στο ν. 3190/2003, που καθιսτέρησε πάρα πολύ να υλοποιήσει η Κυβέρνηση. Απέτρεψε να πει ότι η απελευθέρωση του εμπορίου έγινε πριν από οκτώ χρόνια και μάλιστα έγινε με κοινωνική ευαισθησία. Στην ουσία προσπάθησε να δαναγράψει την ιστορία, μόνο που η αντιγραφή είναι κακέκτυπο τις περισσότερες φορές.

Θα μιλήσουμε για άρθρα, γιατί υπάρχουν και θετικές διατάξεις και θετικές συμπληρώσεις στα άρθρα.

Αλλά αυτό που κάνετε εσείς, κύριε Υπουργέ, με αυτή την πρωτοβουλία είναι να περάσετε τώρα τη διεύρυνση του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων σε όλη την Ελλάδα και, όπως παρεδέχθη σε μια ρύμη του λόγου του είπε ο κ. Πολύδωρας, αυτό είναι ένα πρώτο βήμα για την πλήρη απελευθέρωση του ωραρίου.

Οι μικρομεσαίοι το κατάλαβαν πολύ καλά αυτό. Το καταλαβαίνουν στο πετσί τους. Γι' αυτό βρίσκονται σε κινητοποίηση και βρίσκονται απέναντι σας. Και ξέρουν ότι τους περιμένουν και νέα φορολογικά μέτρα. Το περιμένουν όλοι οι πολίτες, έρχονται νέα φορολογικά μέτρα. Ξέρουν ότι η φοροεισπρακτική πολιτική –επέλαση θα έλεγα- επίκειται σε όλους, με τα νέα ΣΔΟΕ, που καταργήσατε, αλλά ξαναφτιάζατε με «γαλάζιους» 100% υπαλλήλους.

Βλέπουν επίσης το ρυθμό ανάπτυξης της χώρας να υποδιπλασίζεται σε δύο χρόνια. Το 4% έως 4,7% πάγιε στο 2,8% έως 3%. Βλέπουν τον προϋπολογισμό του 2005 να εξοκέλει, αφού τον έχετε ήδη καταργήσει εσείς με τα φορολογικά μέτρα του Μαρτίου, τα εισοδήματα των εργαζομένων να μειώνονται, τα νοικοκυριά να δανείζονται και να χρεώνονται με πολύ υψηλότερους ρυθμούς, σχεδόν υπερδιπλάσιους των περασμένων χρόνων. Βλέπουν την αγοραστική δύναμη των μέσων και κατώτερων εισοδημάτων και των νοικοκυριών να πέφτει συνεχώς.

Ο τζίρος πέφτει σε όλους τους κλάδους. Ακόμα και στα τρόφιμα είναι κάτω από 5%. Η απαισιοδοξία πλημμυρίζει τους Έλληνες. Υπάρχουν σήμερα στον Τύπο μελέτες για το πώς ήταν πριν δύο χρόνια και πώς είναι τώρα οι Έλληνες. Και οι μη προνομιούχοι Έλληνες, όλοι, μέσα σε δεκαεπτά μήνες μπήκαν σε αδιέξοδο. Και όλο αυτό είναι έργο δικό σας, αυτής της πολιτικής της ανερμάτιστης, της κατά την άποψή μου νεοφιλελύθερης ταξικής πολιτικής της Κυβέρνησης της Νέας Δημοκρατίας.

Είπε, ο κύριος Υπουργός, ότι μαθαίνετε από τα λάθη σας και μαθαίνετε από την ιστορία. Άλλα ο ελληνικός λαός έντρομος συνειδητοποιεί ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας είναι η κυβέρνηση του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη, που επανέκαμψε ως Κυβέρνηση του Κωνσταντίνου Καραμανλή. Πήρε ακριβώς την ίδια μορφή και την ίδια πολιτική. Συνεχίζετε, λοιπόν, αυτήν την πολιτική και αναφέρετε ότι κάνετε μεταρρυθμίσεις, ενώ όλα αυτά είναι αντιταϊκά μέτρα, που οδηγούν την κοινωνία σε επικίνδυνη κατάσταση.

Αυτοαποκαλείστε, λοιπόν, μεταρρυθμιστές. Λέτε ότι κάνετε προοδευτική πολιτική. Άλλα είστε πρόσδοσης; Μπορεί να είναι πρόσδοσης μια παράταξη, που δεν ψήφισε την Εθνική Αντίσταση; Και αν ήταν μέχρι εκεί θα το δεχόμουν. Που αποχώρησε από τη Βουλή και διατράνωσε εδώ ότι, όταν έρθει στη εξουσία, θα την ακυρώσει; Και τώρα πηγαίνετε στα Γιούρα και στον Άη-Στράτη. Δεν έχει όμως πολύ μεγάλη σημασία.

Μπορεί να είστε προοδευτική παράταξη εσείς, που δεν ψηφίσατε το Εθνικό Σύστημα Υγείας, που είπατε ότι θα το καταργήσετε; Είπατε ότι θα καταργήσετε τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, πόσω μάλλον τον «Καποδιστρια», που δεν ψηφίσατε και λέγατε ότι θα κάνατε δημοψηφίσματα σε όλες τις κοινότητες. Δεν ψηφίσατε καν το ΑΣΕΠ. Δεν ψηφίσατε καμία σύμβαση για όλα τα μεγάλα έργα που έγιναν στην Ελλάδα. Δεν είστε, λοιπόν, πρόσδοσης. Είστε συντήρηση. Και η συντήρηση φαίνεται από αυτό το νομοσχέδιο.

Και ας έρθουμε στο δια ταύτα. Αλλάζετε το ωράριο και το

διευρύνετε κατά μία ώρα, όπως λέτε. Μα, θα λειτουργούν ατελιώτες ώρες, μεσημέρια, βράδια, παντού, σε όλην την Ελλάδα, ανεξάρτητα από τις συνθήκες. Και δεν σκέφτεστε τους εργαζόμενους, τους χιλιάδες αυτοαπασχολούμενους, αυτούς που στην ουσία κρατάνε τις θέσεις εργασίας σε αρκετά υψηλά επίπεδα.

Δεν ξέρετε ότι είναι οικογενειακές επιχειρήσεις; Πώς θα λειτουργήσει η οικογένεια σε αυτό το νέο πλαίσιο που βάζετε εσείς; Και κυρίως, τι θα γίνουν οι γυναίκες, οι οποίες θα σηκώσουν ένα τεράστιο βάρος; Σας είπε ο κ. Γείτονας για μια γυναίκα που δουλεύει σ' ένα περίπτερο. Εγώ θα μπορούσα να σας πω δεκάδες τέτοια παραδείγματα. Και ξέρετε τι λένε τώρα; Λένε ότι είστε εδώ, για να αναγκάσετε αυτές τις επιχειρήσεις να κλείσουν, εις βάρος των μικρών και υπέρ των μεγάλων επιχειρήσεων.

Αλλά ας έρθουμε στο ότι λέτε ότι αυτό που κάνετε, μπορεί να ωφελήσει την οικονομία. Κατ' αρχάς, ας αρχίσουμε με το τι καταργείτε. Καταργείτε ένα επίπευγμα, μια τεράστια συμφωνία, μια κοινωνική συμφωνία, που δεν ήταν ανώδυνη, για να περάσει από το ΠΑΣΟΚ, πέρασε μέσα από τριγμούς, για να γίνει. Καταργείτε μια κοινωνική συμφωνία, που λέει «τα οίκου μου», δηλαδή η κάθε περιοχή, ο κάθε νομός, μια ευρύτερη περιοχή, που έχει τις ιδιαιτερότητές της, θα κανονίζει αυτή πώς έχει το ωράριο και μάλιστα με κοινή συμφωνία όλων. Και αυτή ξέρει τι ισχύει στη Φολέγανδρο και τι ισχύει στον κάμπο, όταν έχουμε 45 βαθμούς. Και μπορώ να σας πω εγώ για τη Λάρισα αρκετά.

Το καταργείτε, λοιπόν, αυτό. Είστε με την αποκέντρωση; Όχι. Είστε με την αυτοδιοίκηση; Πώσα μάλλον. Είστε συγκεντρωτικοί 100%. Κάθε νομοθέτημά σας παίρνει αρμοδιότητες από την αυτοδιοίκηση προς την περιφέρεια και από την περιφέρεια προς το κέντρο.

Να σας πω για το Υπουργείο Υγείας; Η Βουλή ψηφίζει συνεχώς επί των ημερών σας απολύτως συγκεντρωτικές διατάξεις. Άρα τι κάνετε;

Ας έλθουμε όμως στη Θεσσαλία, στον κάμπο. Ξέρετε ότι στη Θεσσαλία τα Σάββατα κλείνει με κοινή συμφωνία των πάντων η αγορά και βεβαίως η αγορά κλείνει το μεσημέρι για πολλές ώρες, γιατί με 45 βαθμούς κανείς δεν θα ήθελε να κυκλοφορήσει. Τώρα, ξέρετε τι θα κάνετε; Θα αναγκάσετε όλους να μένουν εκεί όλες τις μέρες εξ ανάγκης και το κάνετε αυτό συνειδητά. Ας πούμε όμως ότι το κάνετε για το καλό της οικονομίας. Θα αυξήθει ο τζίρος; Όχι. Θα μειωθεί με την οικονομική σας πολιτική. Θα μειωθεί λόγω της αλλαγής του ωραρίου; Αυτό που θα γίνει σίγουρα είναι ότι θα γίνει ανακατανομή του εισοδήματος, ανακατανομή του τζίρου. Θα πάμε λοιπόν προς τους μεγάλους. Οι μεγάλοι θα πάρουν μεγαλύτερο μερίδιο, που παίρνουν και τώρα, και οι μικροί θα αναγκάζονται να λειτουργούν πολύ περισσότερες ώρες, θα αναγκάζονται οι άντρας να μη βλέπει τη γυναίκα, η γυναίκα το παιδί, όλη η οικογένεια να τρέχει από το πρωί έως το βράδυ και να μη μπορεί να βγάλει τα έξοδά της. Είναι αυτό μεταρρύθμιση; Είναι σωστή πολιτική; Γιατί το κάνετε; Θα πω απλά ότι το κάνετε, γιατί έχετε μία φιλοσοφία υπέρ των ισχυρών, υπέρ των μεγάλων. Πιστεύετε, δηλαδή, ότι οι μεγάλοι είναι αυτοί που μπορούν να κινήσουν την αγορά και να πετύχουν καλύτερα αποτελέσματα για όλους, να κάνουν υπερκέρδη – τεράστια κάνουν- να επενδύσουν τα υπερκέρδη, που δεν θα τα επενδύσουν, να προσλάβουν εργαζόμενους. Αλλά αν κλείσουν οι μικρές και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, κυρίες και κύριοι της Νέας Δημοκρατίας, κανένας από τους μεγάλους δεν μπορεί να προσλάβει, αλλά όσους και αν προσλάβει με μερική και με πλήρη απασχόληση, θα είναι ελάχιστοι και η ανεργία θα πολλαπλασιαστεί.

Όλοι οι μικρομεσαίοι, αλλά και όλοι οι εργαζόμενοι στην ευρύτερη περιοχή είναι κάθετα αντίθετοι σε αυτή σας την πολιτική. Είναι καιρός να την πάρετε πίσω. Είναι καιρός να σκεφτούν οι Βουλευτές της περιφέρειας, είναι καιρός να σκεφτούν οι Βουλευτές της Θεσσαλίας – και ο Υπουργός Θεσσαλός είναι, είναι συντοπίτης μας- αν πρέπει στον κάμπο να λειτουργούν τα μαγαζιά όλες τις μέρες, όλα τα μεσημέρια χειμώνα-καλοκαίρι και τα Σάββατα. Είναι υπόθεσην' αποφασίσουν αν θα ψηφίσουν το νομοσχέδιο, αν θα πάνε με τα συμφέροντα της τοπικής κοι-

νωνίας ή αν θα επιβληθούν τα μεγάλα συμφέροντα που φέρνει η Κυβέρνηση. Και βεβαίως θα ψηφίσουν μόνο κύριε Υπουργέ, αν θέσετε θέμα κομματικής πειθαρχίας. Άλλως πολλοί δεν θα ήθελαν να ψηφίσουν αυτό το νομοσχέδιο. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ο κ. Κοσμίδης έχει το λόγο.

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από τους πρώτους μήνες της διετούς θητείας μου ως γενικού γραμματέα στο τότε Υπουργείο Εμπορίου με Υπουργό τον Κώστα Σημίτη διακρίναμε ότι στο χώρο του υπαίθριου εμπορίου κυριαρχούσαν πελατειακές σχέσεις, αθέμιτες συναλλαγές, αδιαφάνεια στη χορήγηση και χρήση των αδειών και γενικά άνθιση της παρανομίας. Αυτή η αταξία απέβαινε τελικώς σε βάρος και του στεγασμένου εμπορίου, αλλά και σε βάρος του απροστάτευτου καταναλωτή.

Υπήρξε εκ των συντακτών του βασικού ν. 2323/1995, που θέσπισε κανόνες για το υπαίθριο εμπόριο για πρώτη φορά συστηματοποιήμενά. Ορίστηκαν τοπικές αρχές αρμόδιες για τη χορήγηση αδειών και διαδικασίες και κριτήρια για τη χορήγηση τους. Θεοπίστηκαν κοινωνικά κριτήρια με βάση τα οποία χορηγούνταν οι άδειες, όταν ο αριθμός των αιτήσεων υπερέβαινε τον αριθμό των προβλεπόμενων σε τοπικό επίπεδο θέσεων. Και τα κοινωνικά κριτήρια αφορούσαν ανέργους, αναπτήρους, πολύτεκνους, ομογενείς, βορειοηπειρώτες ή παλιννοστούντες. Για τους υπόλοιπους θεοπίστηκε η κλήρωση και απορώ πώς διαφημίζετε το συζητούμενο νομοσχέδιο ότι δήθεν καθιερώνει για πρώτη φορά κοινωνικά κριτήρια και κλήρωση! Μία καλή ματιά στο τροποποιημένο άρθρο 1 παράγραφος 9 επιβεβαιώνει όσα λέω. Ο νόμος αυτούς λειτούργησε. Αν αζημίως τον παραβίασαν κάποιοι τοπικοί άρχοντες, δεν το γνωρίζω. Αυτό όμως αφορά στην απαιτούμενη εποπτεία ή στον έλεγχο της τοπικής κοινωνίας και όχι στον ίδιο το νόμο που ήταν άρτιος. Ο νόμος αυτός τροποποιήθηκε με το ν. 3190/2003, με τον οποίο συμπληρώθηκε εποικοδομητικά. Οι αλλαγές που γίνονται στο κεφάλαιο αυτό με το συζητούμενο νομοσχέδιο είναι επουσιώδεις και συμπληρωματικές. Οι νέες διατάξεις αντιγράφουν εν πολλοίς τις ισχύουσες.

Κύριε Υπουργέ, διαφωνώ ριζικά με το άρθρο 5 παράγραφος 4, με το οποίο δίνεται η δυνατότητα στους Οργανισμούς Λαϊκών Αγορών Αθήνας, Πειραιά και Θεσσαλονίκης να προσλαμβάνουν χωρίς διαδικασίες ανά δύο επιστημονικούς συνεργάτες του προέδρου, των οποίων δεν προσδιορίζεται η χρησιμότητα, όπως δεν προσδιορίζονται και τα προσόντα τους. Οι πελατειακές σχέσεις επανέρχονται και απορώ που δεν διαμαρτύρεται κανένας από τη Νέα Δημοκρατία. Κατανοώ την ανάγκη επιστημονικού συνεργάτη στο διοικητή του ΙΚΑ, όχι όμως και στον πρόεδρο του Οργανισμού Λαϊκών Αγορών.

Με το άρθρο 10 του ίδιου νόμου, του ν. 2323/95, καθορίστηκαν για πρώτη φορά όροι και προϋποθέσεις, ουσιαστικά περιορισμοί, για την ιδρυση υπεραγορών λιανικού εμπορίου. Με το άρθρο 10 του συζητούμενου νομοσχέδιου επιφέρονται κάποιες τροποποιήσεις.

Σημειώνω, όμως, ότι από τα κριτήρια που λαμβάνονται υπ' όψιν για τη χορήγηση της άδειας ίδρυσης αφαιρούνται οι επιπτώσεις στην απασχόληση, στη συμβολή στη διατήρηση ή αύξηση θέσεων εργασίας στην περιοχή, στη συμβολή, στη σταθερότητα και την ποιότητα των θέσεων εργασίας. Θα ήθελα μια εξήγηση για αυτήν την αφαίρεση από την ισχύουσα διάταξη του ν. 2323.

Το άρθρο 11 περιέχει ρυθμίσεις πολύ αυστηρές για τους πωλητές υπαίθριου εμπορίου. Αλήθεια, ισχύει η ίδια αυστηρότητα για τους εμπόρους στεγασμένου εμπορίου, όταν αυτοί διακινούν εμπορεύματα που συνιστούν παράνομη απομίηση προϊόντων ή κυκλοφορίου κατά παράβαση του κώδικα βιβλίων και στοιχείων; Σε κάθε περίπτωση δεν τηρείται η αρχή της αναλογικότητας. Επίσης θέλω να τονίσω ότι τα κατεσχημένα μπορούν να καταστρέφονται, όχι όμως να διατίθενται περαιτέρω, έστω και δωρεάν. Τα παράνομα εμπορεύματα δεν μπορεί να νομιμοποιούνται.

Έρχομαι στο άρθρο 12, που αφορά το ωράριο των καταστη-

μάτων. Φαίνεται ότι η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας έχει ένα δικό της τρόπο να αφουγκράζεται την κοινωνία, με διαδικασίες άμεσης δημοκρατίας, με διαδικασίες που είναι έξας και πέρα από τον παραδοσιακό τρόπο που συνίσταται στη διαβούλευση με τους εκπροσώπους των εμπλεκόμενων και ενδιαφέροντων ομάδων εντός της κοινωνίας.

Κανένας φορέας δεν φαίνεται να ζήτησε διεύρυνση του ωραρίου. Ας γνωρίζουμε ότι αλλαγές σ' ένα θεσμικό πλαίσιο γίνονται όταν διαπιστώθει αρμοδίως η ανάγκη αλλαγών. Αρμοδίως σημαίνει πρώτα απ' όλα διαβούλευση.

Προβάλλονται επιχειρήματα όπως η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας. Πώς νοείται ανταγωνισμός ανάμεσα σε πολυεθνικούς κολοσσούς και μικροεπιχειρήσεις; Δεν είναι εξ ορισμού άνισος; Άλλο επιχείρημα είναι η αύξηση της απασχόλησης. Καμία νέα θέση εργασίας δεν θα δημιουργηθεί από την επέκταση του ωραρίου. Θα υπάρξει ανακατανομή των ωρών εργασίας των ήδη απασχολούμενων ή υπερεργασία ή ελαστικό ωράριο. Άλλο επιχείρημα είναι ότι θα χτυπηθεί η ακρίβεια. Πώς θα συμβεί αυτό, αφού θα αυξηθεί το κόστος; Αναδιανομή της υπάρχουσας πίτας θα υπάρξει υπέρ των μεγάλων επιχειρήσεων.

Ποια είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα αποτελέσματα της μείωσης των συντελεστών φόρου εισοδήματος των επιχειρήσεων; Ούτε η απασχόληση αυξήθηκε ούτε οι τιμές χαμήλωσαν ούτε επενδύσεις γίνονται. Τα λέω αυτά χωρίς να είμαι αντίθετος με αυτήν τη μείωση των συντελεστών. Απλώς, πρέπει να γνωρίζουμε ότι τίποτα δεν συνιστά πανάκεια ή μαγικό ραβδί όσο η οικονομία δεν έχει υψηλές επιδόσεις στην ανάπτυξη. Τέτοιες επιδόσεις δεν υπάρχουν με τη διακυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Στο άρθρο 13 παράγραφος 1 αναφέρεται ότι απαγορεύεται η ανακοίνωση εκπτώσεων και προσφορών τριάντα μέρες πριν τη νόμιμη έναρξη των εκπτώσεων. Αυτό δεν το κατανοώ. Μόνο τριάντα μέρες πριν ισχύει η απαγόρευση και όχι σε όλες τις περιόδους πριν και μετά την εκπτωτική περίοδο;

Στο άρθρο 14 τροποποιείτε τη διάταξη για την απαγόρευση πωλήσεων κάτω του κόστους. Προφανώς προβαίνετε σε συμμόρφωση σε διαμορφούμενη νομολογία. Να ξέρετε, όμως, να ξέρουμε όλοι, ότι ο ορισμός του κόστους θα είναι πάντοτε ανοικτό θέμα για τη νομολογία, όπου οι ενδιαφερόμενοι θα επικαλούνται στοιχεία κόστους πέραν των αναφερομένων στη διάταξη και θα δικαιώνονται. Θέμα λεπτό νομικά.

Κλείνω με το εξής. Η Νέα Δημοκρατία μετά την ανακάλυψη του μεσαίου χώρου, ανακάλυψε και την έννοια των μεταρρυθμίσεων. Η έννοια μεταρρύθμιση, γνωστή επιστημονικά και πολιτικά, τείνει ν' αλλάξει περιεχόμενο με τη διακυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας.

Μεταρρύθμιση για σας είναι η αμνήστευση της παράνομης κτήσης κεφαλαίων που διέφυγαν στην αλλοδαπή, η αμνήστευση της έκδοσης πλαστών και εικονικών τιμολογίων και η εισαγωγή της συνέντευξης για την ανατροπή των αντικειμενικών κριτηρίων στις προσλήψεις.

Άκουσα τον κύριο Υπουργό να λέει ότι με το νομοσχέδιο αυτό θα έχουμε αναγέννηση του εμπορίου. Θα συνιστούσα μετριοπάθεια. Αποφεύγετε τις μεγαλοστομίες, γιατί θα διαψευσθείτε οικτρά. Με όλες αυτές τις συνθήκες είναι σαφές ότι δεν ψηφίζω το νομοσχέδιο αυτό.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Ο συνάδελφος κ. Πετσάλνικος έχει το λόγο.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κυβέρνηση ισχυρίζεται για μια ακόμη φορά ότι φέρνει στη Βουλή μια πάρα πολύ σημαντική μεταρρυθμιστική τομή με τη διεύρυνση του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων, μια τομή που θα επιτύχει αύξηση του τζίρου στην αγορά, μείωση των τιμών, καθώς επίσης και θα δημιουργήσει πολλές περισσότερες θέσεις εργασίας.

Πολύ σωστά επισημάνθηκε από την Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπο μας ότι αυτό είναι ένας ακόμη μύθος. Το κακό είναι ότι

ζείτε το μύθο σας, όπως λέει και η διαφήμιση του ΕΟΤ. Αρχίζετε να πιστεύετε σ' αυτούς τους μύθους εσείς οι ίδιοι, κύριοι της Κυβέρνησης, ενώ από την άλλη πλευρά τα αποτελέσματα αυτών των πρωτοβουλιών σας έχουν μια πολύ δυσάρεστη συνέπεια για τον ελληνικό λαό και θα καταλήξουν, σε ορισμένες περιπτώσεις, σε πραγματικό εφιάλτη, όπως θα καταλήξει η εφαρμογή αυτού του νομοσχεδίου σε πραγματικό εφιάλτη για πολλές δεκάδες χιλιάδες μικρομεσαίων επιχειρήσεων, εμπορικών καταστημάτων.

Ποιοι δικαιούνται, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να έχουν την πλέον έγκυρη άποψη ως προς το αν η διεύρυνση του ωραρίου των καταστημάτων είναι όντως μεταρρυθμιστική, αναπτυξιακή τομή που θα τονώσει την αγορά και θα αναγεννήσει το εμπόριο, όπως πομπαδώς ακούσαμε να λέγεται από τον Υπουργό κύριο Σιούφα σήμερα; Μα, φυσικά οι ίδιοι οι έμποροι. Εκείνοι γνωρίζουν κι εκείνοι έχουν το δικαίωμα. Άλλα πάνω απ' όλα, οι ίδιοι γνωρίζουν εάν αυτά τα μέτρα αφελούν και αναγεννούν το εμπόριο ή άν, αντίθετα, δημιουργούν τεράστια προβλήματα στο εμπόριο. Καλύτερα απ' όλους μας γνωρίζουν οι ίδιοι οι έμποροι, οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες, οι εφτακόσιες χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην χώρα μας.

Όλοι όμως αυτοί διαφωνούν ριζικά σε σχέση με αυτήν την πρωτοβουλία σας, κύριοι της Κυβέρνησης. Όλοι αυτοί οι έμποροι που διαφωνούν δεν θέλουν το καλό τους; Είναι άφρονες; Και γι' αυτό κατεβαίνουν στους δρόμους; Και γι' αυτό για πρώτη φορά είδα εμπόρους να κλείνουν τις εθνικές οδικές αρτηρίες και γέφυρες; Τι έπαθαν; «Παλάβωσαν» οι έμποροι; Εσείς γνωρίζετε το καλό τους και αυτοί δεν μπορούν να το αντιληφθούν; Είναι σοβαρά αυτά τα επιχειρήματά σας; Όλοι αυτοί δεν επιθυμούν την αύξηση του τζίρου τους; Δεν επιθυμούν την αύξηση της δουλειάς τους, όπως λέτε ότι θα επιτευχθεί με αυτό το νομοσχέδιο σας;

Όλοι αυτοί, κύριοι της Κυβέρνησης, αντιδρούν γιατί γνωρίζουν ότι οι ρυθμίσεις αυτές θα έχουν αρνητικές συνέπειες και για τους ίδιους αλλά και για τους εργαζόμενους. Γνωρίζουν επίσης -όπως όλοι γνωρίζουμε- ότι αυτές οι πρωτοβουλίες σας θα είναι αρνητικές και για την εθνική οικονομία. Γνωρίζουν πολύ καλά οι ίδιοι οι έμποροι ότι δεν θα υπάρξει αύξηση του τζίρου, γιατί δεν υπάρχει αυξημένο οικογενειακό εισόδημα προς κατανάλωση. Το πρόβλημα για τον καταναλωτή, με την πολιτική που ακολουθείτε αυτούς τους δεκαέξι μήνες, -σχεδόν ενάμιση χρόνο είστε τώρα πλέον Κυβέρνηση- είναι ότι δεν έχει ο καταναλωτής χρήματα για ν' αγοράσει και όχι το ότι δεν βρίσκει καταστήματα ανοιχτά συγκεκριμένη ώρα, για να διαθέσει το εισόδημα που του περισσεύει. Και δεν έχει χρήματα για ν' αγοράσει, γιατί σ' αυτό ευθύνονται οι μειωμένοι ρυθμοί ανάπτυξης που επιτύχατε αυτούς τους δεκαέξι μήνες, ευθύνεται η καθήλωση των μισθών, η καθήλωση των συντάξεων.

Η ακρίβεια, επίσης, που λέτε ότι θα παταχθεί και θα αντιμετωπιστεί με αυτό το νομοσχέδιο, δεν έχει να κάνει καθόλου με τον χρόνο λειτουργίας των καταστημάτων, όπως πολύ σωστά ειπώθηκε. Και φαντάζομαι ότι και οι φορείς, όταν εκλήθησαν σε ακρόαση, θα σας έφεραν συγκεκριμένα παραδείγματα. Έχουν μειωθεί οι τιμές σε καταστήματα που είναι ανοιχτά και πουλάνε διάφορα είδη ή παρέχουν υπηρεσίες όλο το εικοσιτετράρο, για παραδειγμα; Δηλαδή η τιμή του καφέ στις καφετέριες, που είναι πάρα πολλές ώρες ανοιχτές, -δεκαπέντε, δεκαέξι, δεκαεπτά ή δεκαοκτώ ώρες- ή των αναψυκτικών, γι' αυτό το λόγο έχει μειωθεί, κύριε Υπουργέ; Όχι, βέβαια. Μήπως έπεσαν λοιπόν οι τιμές για τον καταναλωτή σε τέτοιες επιχειρήσεις και δεν το πήραμε ειδήση; Δεν συνέβη κάτι τέτοιο.

Τα κυβερνητικά μέτρα, όπως η αύξηση του ΦΠΑ, η αύξηση των έμμεσων φόρων, οι αυξήσεις σε καύσιμα, σε δίοδια, σε ναύλα κλπ, οι ολιγοτικακές καταστάσεις που διαμορφώνετε πλέον με τις αποφάσεις σας και η αδιαφάνεια στη λειτουργία της αγοράς είναι οι κύριες αιτίες της ακρίβειας. Και βέβαια κάθε άλλο παρά πά σημειώνεται δημιουργηθούν με το νομοσχέδιο αυτό και με το διευρυμένο ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων περισσότερες νέες θέσεις εργασίας, γιατί απλούστατα δεν θα αυξηθεί ο τζίρος. Αντίθετα, η αντικατάσταση σειράς μεγάλου αριθμού -εκτιμούμε- μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ως αποτέλε-

σμα της εξουθένωσής τους από υπερκαταστήματα, θα μειώσει την απασχόληση. Θα κλείσουν καταστήματα, θα χαθούν θέσεις εργασίας, θα αυξηθεί η ανεργία.

Ο κ. Σιούφας έκανε και διάφορα ευφυολογήματα. Απευθυνόμενος σ' εμάς, στο ΠΑΣΟΚ, είπε ότι το ΠΑΣΟΚ είναι σαν τη φυσαρμόνικα, μια έτσι - μια αλλιώς. Μπα; Για να δούμε τι έλεγαν τα δικά σας στελέχη λίγους μήνες πριν για το θέμα του ωραρίου.

Διαβάζω, για παράδειγμα, δηλώσεις του κ. Φώλια -μέλος στήμερα της Κυβέρνησης, τότε δεν ήταν στην Κυβέρνηση- πριν από λίγο καιρό, το Μάιο του 2003. Τι λέει ο κ. Φώλιας; Λέει ότι το πρόβλημα της αγοράς δεν βρίσκεται στο ωράριο λειτουργίας των εμπορικών καταστημάτων, αλλά στη μείωση της αγοραστικής δύναμης του καταναλωτικού κοινού.

Όμως, πολύ πιο συγκεκριμένος είναι ο κ. Βαγγέλης Μεϊμαράκης. Μήπως δεν είναι στέλεχος σας; Δεν είναι Γραμματέας του κόμματος της Νέας Δημοκρατίας; Ο κ. Μεϊμαράκης πολύ πρόσφατα, στις 8 Δεκέμβρη 2004, τι εδήλωνε επί λέξει: «Το ωράριο πάει μια χαρά και δεν υπάρχει λόγος ν' αλλάξει. Οι τοπικές κοινωνίες και οι τοπικοί φορείς γνωρίζουν καλύτερα από τον καθένα μας τις συνθήκες της τοπικής αγοράς και εφαρμόζουν το ωράριο που αντιστοιχεί. Το υπάρχον πλαίσιο για το ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων είναι ικανό να λύσει τα προβλήματα των μικρομεσαίων και δεν χρειάζεται η διεύρυνσή του» -Δεκέμβριος του 2004 στην εφημερίδα «EXPRESS», δηλώσεις του κ. Μεϊμαράκη.

Επίσης, ο κ. Φώλιας σε άλλη συνέντευξή του αναφερόμενος στα αποτελέσματα από μία ενδεχόμενη διεύρυνση, απελευθέρωση του ωραρίου έλεγε ότι «θα εξουθενωθούν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, θα φύγουν από την αγορά και τότε θα αρχίσει το γλέντι». Ε, τώρα φέρνετε νομοσχέδιο για ν' αρχίσει το μεγάλο γλέντι των μεγάλων πολυεθνικών πολυκαταστημάτων σε βάρος των δεκάδων και εκατοντάδων χιλιάδων μικρομεσαίων καταστημάτων και εμπόρων σ' αυτήν τη χώρα!

Και βέβαια, ο κ. Σιούφας είπε και κάτι αλλό απευθυνόμενος πάλι σε εμάς και μου φάίνεται ότι το είχε επαναλάβει και στην επιτροπή. Είπε: «Κύριοι του ΠΑΣΟΚ, επιθυμείτε ένα ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων σοβιετικού τύπου». Μάλιστα.

Εγώ αύριο θα ενημερώσω τον Εμπορικό Σύλλογο Καστοριάς, της ιδιαίτερης πατρίδας μου, που όλοι φαντάζομαι γνωρίζετε ότι οι άνθρωποι αυτοί, που είναι εξαίρετοι επαγγελματίες και εξαίρετοι έμποροι, κάθε άλλο παρά η πλειοψηφία τους πρόσκειται ιδεολογικά προς το ΠΑΣΟΚ, προς τη Νέα Δημοκρατία πρόσκειται. Θα τους ενημερώσω ότι κατά τον κ. Σιούφα και κατά την Κυβέρνηση -επειδή αντιδρούν στη διεύρυνση του ωραρίου- είναι Σοβιετικοί, αλλά δεν το ξέρουν τόσα χρόνια. Τώρα τους το είπε ο κ. Σιούφας.

Είναι σοβαρά πράγματα; Είναι σοβαρές προσεγγίσεις αυτά τα ευφυολογήματα, με τα οποία έρχεσθε εδώ να πείσετε για ένα τόσο σημαντικό θέμα που αφορά -επαναλαμβάνω- εκατοντάδες χιλιάδες εμπόρους και τις οικογένειές τους και άλλες πολλές εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενους σ' αυτές τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις;

Κάνετε διάφορες πιρουέτες. Σας διάβασα λίγο πριν τι έλεγε ο κ. Μεϊμαράκης, ότι δεν χρειάζεται καμία αλλαγή στο ωράριο. Τώρα όμως το επιβάλετε βίαια, βάναυσα, αυταρχικά χωρίς ν' ακούσετε την κοινωνία, χωρίς να ακούσετε τους άμεσα ενδιαφέρομενους. Πιρουέτες της Κυβέρνησης. Θα ήταν ευχάριστα κωμικές αυτές οι πιρουέτες, εάν δεν ήταν δυστυχώς πολύ επώδυνες για τον ελληνικό λαό και είναι επώδυνες.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Αντιπροέδρου)

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, σ' ένα λεπτό.

Τι συνέβη από τότε που εγένοντο αυτές οι δηλώσεις, το Δεκέμβριο του 2004, μέχρι σήμερα που έρχεται η Κυβέρνηση και φέρνει αυτήν τη βίαιη επιβολή των απόφεων της σε σχέση με το ωράριο; Απλούστατα, η Κυβέρνηση του κ. Καραμανλή άφησε στην άκρη οριστικά πλέον το προσωπείο του μεσαίου χώρου και της ήπιας πολιτικής. Η Κυβέρνηση η σημειωνή της Νέας Δημοκρατίας, του κ. Καραμανλή, αντιγράφει κατά γράμμα τις πολιτικές που εφάρμοσε το 1990-1993 και η τότε κυβέρνηση

της Νέας Δημοκρατίας, του κ. Μητσοτάκη και μάλιστα τώρα επιβάλλει την πολιτική της αντιγράφοντας εκείνες τις πολιτικές με μεγαλύτερη αυταρχικότητα, με μεγαλύτερη αλαζονεία.

«Μέχρι το 2012» -λέει ο κ. Σιούφας- «θέλετε δεν θέλετε θα μας ανέχεσθε». Σε ποιον τα λέει αυτά; Ποιον απειλεί; Τον ελληνικό λαό; Αυτόν τον ελληνικό λαό επίσης απειλείτε με διαρροή περί δήθεν εκλογές που θα κάνετε; Ιδού η Ρόδος, ιδού και το πήδημα! Για να δούμε τι θα αποφασίσει ο ελληνικός λαός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ωραία.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΔΑΝΙΚΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Απροκάλυπτα πλέον η Κυβέρνηση αυτή κάνει δώρα σε συγκεκριμένα οικονομικά συμφέροντα. Το είδαμε με το ασφαλτικό των τραπεζών στους μεγαλομετόχους και τους ιδιοκτήτες των ιδιωτικών τραπεζών. Το βλέπουμε τώρα με τη διεύρυνση του ωραρίου. Κάνει δώρο στα πολυεθνικά υπερκαταστήματα προσπαθώντας αυτά τα δώρα να τα βαφτίσει ως δήθεν αναγκαίες μεταρρυθμίσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΔΑΝΙΚΟΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής):

Ε, δεν πρόκειται να συμφωνήσουμε! Δεν πρόκειται να ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο! Θα το καταψηφίσουμε! Και πολύ ορθά ειπώθηκε, για να ξέρει ο ελληνικός λαός τη θέση μας, ότι θα το καταργήσουμε γιατί θα λειτουργήσει -όσο προλάβει να λειτουργήσει- σε βάρος της ανάπτυξης, σε βάρος του εμπορίου, σε βάρος εκατοντάδων χιλιάδων ιδιωτών εμπόρων που αγωνίζονται μέρα νύχτα για να βγάλουν το μεροκάματο το δικό τους και των παιδών τους, να καλύψουν τις ανάγκες τους.

(Χειροκρότημα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Δεν θα ήθελα να παρεχηγηθεί η ανοχή προς τον συνάδελφο του κ. Πετσαδάνικο, λόγω του Προεδρείου, αλλά ξεκινώντας από τον κ. Καλαφάτη θα ήθελα να σας πω ότι είμαστε στον δέκατο εγγεγραμμένο ομιλητή και είναι εγγεγραμμένοι πενήντα έξι συνάδελφοι. Αντιλαμβάνεστε λοιπόν, ότι είναι λογικό να ζητήσω μια μείωση του χρόνου ...

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Κάθε φορά, κύριε Πρόεδρε, τα ίδια. Ερχόμαστε και κάνουμε μείωση του χρόνου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΝΑΣ: Δεν το δεχόμαστε, κύριε Πρόεδρε. Να βγει από την ατζέντα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Μάλιστα. Να βγει από την ατζέντα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΝΑΣ: Τουλάχιστον, ως προς εμένα δεν το δέχομαται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Εσείς να μην το δεχτείτε. Η πλειοψηφία αποφασίζει, κύριε Καραμπίνα. Δεν αποφασίζετε εσείς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΝΑΣ: Την άποψή του εξέφρασα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Απ' ότι βλέπω εδώ από τους παριστάμενους συνάδελφους οι δέκα πρώτοι είναι έτοιμοι να ομιλήσουν. Εάν λάβετε υπ'όψιν ότι δεν είναι εδώ ο τεσσαρακοστός έκτος μεχρι τον πεντηκοστό έκτο, που αν ήταν εδώ θα ζητούσαν μείωση του χρόνου ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΝΑΣ: Εχουμε ορίσει χρόνο που θα τελειώσει η συνεδρίαση, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Κύριε Καλαφάτη, έχετε το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε να κάνω μια πρόταση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ορίστε, κύριε Καλαφάτη, σας επιτρέπω.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ: Θα ήταν λογικό όσοι συνάδελφοι είναι εδώ να χρησιμοποιήσουν το χρόνο, ο οποίος ορίστηκε από την αρχή της συνεδρίασης και ο περιορισμός του χρόνου να ξεκινήσει από αύριο το πρωί, διότι οι κύριοι συνάδελφοι, οι οποίοι είναι εδώ μέχρι τις δωδεκάμηση η ώρα, είναι προετοιμασμένοι να μιλήσουν για οκτώ λεπτά.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΣΕΛΑΣ: Είναι σωστό αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Επειδή κρίνω την πρό-

ταση ως σοφή, σήμερα οι εγγεγραμμένοι ομιλητές μέχρι τη μία η ώρα, που θα κλείσουμε τη συνεδρίαση, θα μιλήσουν για οκτώ λεπτά και από αύριο η απόφαση του Τμήματος θα είναι για έξι λεπτά.

Ευχαριστώ, κύριε Καλαφάτη, για την κατανόηση.

Ορίστε, έχετε το λόγο για οκτώ λεπτά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ: Ερήμην αποφασίζουμε για τους όλους, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστώ για την πρόταση, κύριε Καλαφάτη.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ: Ευχαριστώ για την αποδοχή.

Κύριε Πρόεδρε, εισαγωγικά θα ήθελα να διατυπώσω δύο παρατηρήσεις και να εκφράσω και μια εκτίμηση.

Πρώτον, απ' όλους τους ομιλητές κυρίως της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, αλλά και της Αντιπολίτευσης εν γένει δεν υπήρξε ουσιαστικά σχεδόν καμία αναφορά για το σύνολο των μέτρων, τα οποία διατυπώνονται σ' αυτό το νομοσχέδιο, παρά μονάχα έγινε μία επίμονη αναφορά σ' ένα συγκεκριμένο άρθρο που αφορά τη θέσπιση του ενιαίου ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων. Αυτό προφανώς δείχνει ότι όλα τα υπόλοιπα μέτρα του νομοσχεδίου γίνονται αποδεκτά ή τουλάχιστον δεν υπάρχουν αντιρρήσεις ουσιώδεις, οι οποίες να διατυπώνονται για τα υπόλοιπα μέτρα του νομοσχεδίου.

Η δεύτερη παρατηρήση έχει να κάνει με το γεγονός ότι δεν ακούστηκε καμία ουσιαστική πρόταση από την πλευρά της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Υπήρξε μία συνεχής αναφορά, παραδοχή, διατύπωση των δυσμενών συνεπειών, τις οποίες υφιστάμεθα στο χώρο του εμπορίου και οι οποίες προφανώς κατά τη συντριπτική τους πλειοψηφία είναι αποτέλεσμα αποτυχημένων πολιτικών, οι οποίες ασκήθηκαν κατά τη διάρκεια των προηγούμενων χρόνων της διακυβέρνησης της χώρας από το ΠΑΣΟΚ ή αποτέλεσμα των παραλείψεων των πολιτικών που εφαρμόστηκαν κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης της χώρας από το ΠΑΣΟΚ.

Και μια εκτίμηση. Διαισθάνομαι ότι υπάρχει σ' ένα κομμάτι τουλάχιστον των Βουλευτών της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης ένα ιδιότυπο πολιτικό συναίσθημα χαρμολύπης υπό την έννοια ότι κάποιοι λυπούνται, γιατί γίνονται κινήσεις από την πλευρά της Κυβέρνησης και οι οποίες θα ήθελαν να τις είχαν κάνει οι ίδιοι όταν ήταν κυβέρνηση, από την άλλη υπάρχει το συναίσθημα της χαράς ανάμεικτο, δύο πιστεύουν ότι κάποιο κόστος θα το επωμιστεί η Κυβέρνηση λαμβάνοντας αυτά τα μέτρα και παράλληλα χαρά, γιατί γνωρίζουν στο υποσυνειδητό τους ότι αυτά τα μέτρα είναι αναγκαία για να προχωρήσουμε μπροστά.

Σε κάθε περίπτωση, όμως, συζητάμε σήμερα ένα νομοθέτημα, το οποίο αποτελεί ένα σταθερό βήμα για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων που έχει θέσει η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης και που αφορά, βέβαια, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, την καταπολέμηση του παραεμπορίου και την αύξηση της απασχόλησης.

Η νέα διακυβέρνηση προχωρά με τολμηρά βήματα για να καλύψει σε σύντομο χρονικό διάστημα όλες εκείνες τις παραλείψεις, οι οποίες χαρακτήρισαν τις πολιτικές που ασκήθηκαν από τις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ. Είναι ένας ακόμα κρίκος στη σειρά των πολιτικών και νομοθετικών πρωτοβουλιών που ανέπτυξε η νέα διακυβέρνηση προς την κατεύθυνση αυτή εδώ και δεκαέξι μήνες.

Ενδεικτικά αναφέρω το νέο αναπτυξιακό νόμο, ο οποίος για πρώτη φορά δίνει τη δυνατότητα ενίσχυσης του τομέα του εμπορίου και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Το ύψος της επιδότησης δύναται να φθάσει μέχρι και το 55% για μικρομεσαίες εμπορικές επιχειρήσεις και ήδη έχουν υποβληθεί αντίστοιχα επενδυτικά σχέδια.

Αναφέρω, επίσης, τη μείωση των φορολογικών συντελεστών μέσω του νέου φορολογικού νόμου σ' όλες τις επιχειρήσεις για τα επόμενα τρία χρόνια, κατά 10% στις ανώνυμες και τις ΕΠΕ και κατά 5% στις Ομόρρυθμες, τις Ετερόρρυθμες, κλπ.

Αναφέρω ενδεικτικά τη διάθεση από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης 200.000.000 ευρώ για τρεις χιλιάδες πολύ μικρές επιχειρήσεις που θα επιδοτηθούν από 40.000 ευρώ μέχρι 100.000

ευρώ μέσω του Προγράμματος «Ενίσχυση Ανταγωνιστικότητας πολύ μικρών επιχειρήσεων του εμπορίου», την ενεργοποίηση του ΤΕΠ με το Ταμείο Εγγυοδοσίας μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, το οποίο επί προηγούμενης κυβέρνησης ήταν πλήρως αδρανές και ατελέσφορο. Σήμερα, στους λίγους μήνες λειτουργίας του επί της νέας διακυβέρνησης, έχουν ήδη εξεταστεί χίλιες οικακόσιες περιπτώσεις και έχουν χορηγηθεί εγγυήσεις σε χίλιες διακόσιες επιχειρήσεις, έναντι καμίας επί της διακυβέρνησης της χώρας από το ΠΑΣΟΚ.

Αυτές είναι λίγες μονάχα από τις ουσιαστικές κινήσεις, στις οποίες έχει προβεί η νέα διακυβέρνηση για την ανάπτυξη του εμπορίου και ακολουθούν και άλλες, όπως αυτή που αφορά στην αδειοδότηση των εμπορικών επιχειρήσεων, την επιμελητηριακή νομοθεσία και το Γενικό Εμπορικό Μητρώο.

Σήμερα, όμως, μ' ένα μόνο νομοθέτημα, το Υπουργείο βάζει τάξη και κανόνες σε μία σειρά από θέματα που αφ' ενός ταλαιπωρούσαν τους ουσιώδεις σκεπτόμενους και ενεργούντες εμπόρους και αφ' ετέρου διαιώνιζαν μία ομιχλώδη και αδιαφανή κατάσταση, από την οποία ο μόνος ευνοούμενος ήταν το παραεμπόριο.

Έτσι, λοιπόν, στα ζητήματα του υπαίθριου, πλανόδιου και στάσιμου εμπορίου, του στεγασμένου εμπορίου, των εμποροπανηγύρεων, καθώς και των κυριακάτικων αγορών, στα ζητήματα των παραγωγών και των επαγγελματιών των λαϊκών αγορών, τίθενται σαφείς κανόνες, κοινωνικά δίκαιοι αλλά και αυστηροί, που αφορούν τη διαδικασία απόκτησης άδειας για την άσκηση τους, τις ποινικές και άλλες κυρώσεις για τυχόν παραβίασή τους και τον τρόπο ελέγχου αυτών.

Συστηματοποιούνται και συμπληρώνονται οι υφιστάμενες διατάξεις λειτουργίας του Οργανισμού Λαϊκών Αγορών Αθήνας-Πειραιά και αναμορφώνεται το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του Οργανισμού Λαϊκών Αγορών. Προφυλάσσονται οι τοπικές κοινωνίες από το γιγαντιαίο επιχειρηματικό δραστηριοτήτων στις τοπικές κοινωνίες, περιορίζεται το παραεμπόριο και οι καταχρήσεις που προέρχονται από εικονικές εκπτώσεις και προσφορές. Εξασφαλίζεται ο καταναλωτής από φαινόμενα επιδίωξης υπερβολικού κέρδους σε χώρους περιορισμένης πρόσβασης, όπως είναι οι αρχαιολογικοί και τουριστικοί χώροι, διευθετείται ο τρόπος λειτουργίας των πωλήσεων του βιβλίου, συνίσταται Εθνικό Συμβούλιο Ηλεκτρονικώς Επιχειρείν.

Μεταύν όλων των παραπάνω ζητημάτων, η νέα διακυβέρνηση προχωρά τέλος στη θέσπιση ενός ενιαίου πλαισίου λειτουργίας των καταστημάτων, μέσω του οποίου πλέον αποποιούνται οι δικαίωμα στην εργασία, δίνεται η δυνατότητα στο δημιουργικό μικρό έμπορο ή επιχειρηματία να αυτοπροσδιορίσει μέσα στα πλαίσια του εθνικού ωραρίου τον τρόπο λειτουργίας της επιχειρήσης του, χωρίς να αφαιρείται το δικαίωμα της περαιτέρω διεύρυνσης από το νομαρχιακό συμβούλιο, αν κρίθει ότι οι τοπικές ανάγκες απαιτούν να γίνει κάτι τέτοιο.

Με αυτήν τη ρύθμιση, λοιπόν, πρώτον, μπαίνει ένα τέλος στον τραγέλαφο που είχαμε στη χώρα μας –μια ακόμα μοναδικότητα- να έχουμε τόσα ωράρια όσα και οι νομοί μας.

Δεύτερον, συγκλίνουμε σε ένα βαθμό με όλες τις αναπτυγμένες χώρες, οι οποίες λειτουργούν πολύ περισσότερες ωρες απ' ότι εμείς.

Τρίτον, δίνεται η ευκαιρία στους καταναλωτές να αφιερώσουν περισσότερο χρόνο στην έρευνα αγοράς, σημαντική προϋπόθεση για μία καλή και συμφέρουσα αγορά.

Τέταρτον, υποστηρίζονται οι άνεργοι, αφού οι περισσότερες ωρες λειτουργίας των καταστημάτων οδηγούν στη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.

Πέμπτον, παρέχεται η δυνατότητα στους επαγγελματίες και καταστηματάρχες να έχουν περισσότερες ευκαιρίες για πωλήσεις, αφού έτσι θα μπορούν να προσαρμόσουν τη λειτουργία τους στις καταναλωτικές συνήθειες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τους τελευταίους δεκαέξι μήνες, η νέα διακυβέρνηση έχει κάνει σαφές ότι είναι απέναντι στους παραγωγούς στείρας κριτικής και στους οπαδούς της πολιτικής υποκρισίας. Είναι απέναντι στους εκτροφείς λαϊκού σημασίου, που πολλές φορές είναι οι ίδιοι που στο παρελθόν μισούκλειναν πονηρά το μάτι στο κεφάλαιο, το οποίο σήμερα δήθεν

αντιπαλεύονται, στους οιονεί προοδευτικούς, που όταν είχαν την ευκαιρία να «τρέξουν» την Ελλάδα στις ράγες της ανάπτυξης, εκείνοι την εκτροχίασαν στη χαράδρα της νοοτροπίας της ελάσσονος προσπάθειας.

Η νέα διακυβέρνηση είναι αποφασισμένη να υπηρετήσει το δημόσιο συμφέρον και να διασφαλίσει καλύτερους όρους για την ανάπτυξη της αυριανής ελληνικής κοινωνίας. Και αυτό θα το πράξει και με το σπιμερινό και με άλλα νομοθετήματα, αφού γκραζόμενη πάντα τις ανησυχίες και τις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας, διασφαλίζοντας τα δικαιώματα των εργαζομένων και δίνοντας εκείνη τη ευελιξία που χρειάζεται ο ιδιωτικός τομέας για να προχωρήσει, πάντα μέσα σε σαφώς καθορισμένους κανόνες, επιβάλλοντας παράλληλα τις θεσμοθετημένες ποινές, όταν οι τελευταίοι παραβιάζονται.

Σε κάθε περίπτωση πάντως –και κλείνω– σήμερα η νέα διακυβέρνηση τολμά μια μεταρρύθμιση που είναι απαραίτητη για να απελευθερώθειν οι δημιουργικές δυνάμεις του εμπορίου μας, ενός εμπορίου που οφείλει να διακρίνεται για την εξωστρέφειά του, την καλών εννοούμενη επιθετικότητα και το συνδυασμό της παραγωγικότητας με την ανταγωνιστικότητα.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια κινείται έν γένει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, που είναι σύγχρονο, απλό, αλλά κυρίως απαραίτητο στην προσπάθεια που οφείλουμε να καταβάλουμε όλοι μας για να ανταποκριθούμε στις ανάγκες του σήμερα και του αύριο.

Γ' αυτόν, λοιπόν, το λόγο υπερψηφίζω το παρόν νομοσχέδιο και καλώ και εσάς να πράξετε το ίδιο.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Ο συνάδελφος κ. Ευθυμίου έχει το λόγο.

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα θα ήταν μια χαρμόσυνη μέρα για το ΠΑΣΟΚ, αν δεν ήταν μια θλιβερή μέρα για την Ελλάδα, γιατί σήμερα η Νέα Δημοκρατία μάς έδωσε την ορατή αρχή του τέλους της. Και είναι απλώς τώρα ορατή, γιατί η κύρια πράξη του τέλους έγινε την πρώτη μέρα με το μεγάλο κόλπο της απογραφής, που εξηγεί και αυτά που γίνονται σήμερα.

Αλλά το ΠΑΣΟΚ είναι ένα κόμμα ευθύνης και δεν επιχαίρει, όταν η χώρα οπισθοχωρεί λόγω των πολιτικών της Νέας Δημοκρατίας. Και είχαμε την κλασικότερη απόδειξη σήμερα εδώ για την κρίση στην οποία οδηγεί τη χώρα η Νέα Δημοκρατία, από αυτό που ο Θουκυδίδης επεσήμανε ως το κύριο αίτιο της κατάρρευσης ενός συστήματος, ότι οι λέξεις πια σημαίνουν το ακριβές αντίθετό τους.

Ακούσαμε σήμερα αυτήν τη ρητορική και μάλιστα με μια αλαζονεία, μια οίηση, μια επιθετικότητα ότι είναι νομοσχέδιο για την «ανάπτυξη και την αναγέννηση του εμπορίου».

Είναι εδώ σε αυτό το Βήμα της Βουλής που ο κ. Καραμανλής ασκούσε κριτική στο ΠΑΣΟΚ για μίζερη και στενών οριζόντων πολιτική, όταν υπήρχε ρυθμός ανάπτυξης σταθερά άνω του 4%, που ειχε φθάσει το 4,7%. Και είναι αυτή η Κυβέρνηση που σήμερα καυχάται για το γεγονός ότι ενδεχομένως θα διατηρήσει ρυθμούς ανάπτυξης στο 3%. Και δεν κοκκινίζει κανείς από ντροπή που αυτό το Βήμα χρησιμοποιήθηκε για μια συστηματική υπονόμευση πολιτικών που διασφαλίζαν ανάπτυξη άνω του 4%, καυχάστε τώρα για το 3%, ενώ είναι πολύ πιθανόν να φθάσει η ανάπτυξη στο 2,5%. Και το ίδιο πράγμα ισχύει για όλα.

Λέτε για «μεταρρύθμιση» και μάλιστα μας κατηγορείτε για «ακινησία». Αλλά θα μου επιτρέψετε να σας πω ότι η μεταρρύθμιση απαιτεί δύο πράγματα. Πρώτον, συνεκτικό σχέδιο και, δεύτερον, να μπορεί κανείς να καυχηθεί ότι η μεταρρύθμιση γίνεται υπέρ των πολλών και σε σύγκρουση με τους λίγους και ισχυρούς. Με τη θητικό κύρος καυχάστε για μια πολιτική, η οποία εξυπρετεί τους λίγους και ισχυρούς και συνθίβει τους πολλούς και ανίσχυρους;

Αυτή τη στιγμή επιτακόσιες πενήντα χιλιάδες αυτοαπασχολούμενοι και εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενοι στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις νιώθουν να συνθίβονται κάτω από το βάρος των επιλογών σας και παρουσιάζετε τη συνθίβη των αδυνάτων ως καύχημα της πολιτικής σας. Και λέτε το ανεπανάληπτο ότι

αυτό συνιστά ένα άλμα. Από πότε η πτώση ονομάζεται άλμα; Και καυχάστε ότι έχετε κάνει αυτό το άλμα αλλά και ότι όλα πάνε καλά. Θυμίζετε το ανέκδοτο του ανθρώπου που πέφτει από τον εκατοστό όροφο του ουρανού σας και βρίσκεται στο δέκατο λέβι ούτι όλα πάνε καλά.

Το άλμα που κάνετε στο κενό θα έχει την κατάληξη της πτώσης, στην οποία οδηγείτε την ελληνική οικονομία. Σε όλους τους τομείς σήμερα είναι και η αρχή του τέλους του μύθου του κ. Καραμανλή προσωπικά, ο οποίος επεχείρησε να στήσει ένα προσωπικό ίματζ, την ήπια προσαρμογή, το μεσαίο χώρο.

Αλλά τι αποδεικνύεται; Αποδεικνύεται ότι ο κ. Καραμανλής εξατμίζεται ανάμεσα σε δύο επιλογές. Πρώτον, ότι το περιεχόμενο των πολιτικών του είναι ο κ. Μητσοτάκης, ο διαρκής και σταθερός χειραγωγός των πολιτικών σας. Όταν ο κ. Καραμανλής έφθασε στο θέμα ουσίας, αντί να παρουσιάσει κάποια δική του ατζέντα, ανέσκαψε το 1990-1993 και έδωσε υπόσταση στις πραγματικές πολιτικές της Νέας Δημοκρατίας ως αντιγραφέας του κ. Μητσοτάκη.

Και θα έλεγα και κάτι χειρότερο. Είναι Μητσοτάκης στην πολιτική ουσία και Αβραμόπουλος στο πολιτικό πλαίσιο, διότι στην κυριολεξία καλούμαστε να ζήσουμε ένα μύθο. Εισέπραξε αυτό το αεριώδες πνεύμα του κ. Αβραμόπουλου και περιβάλλει τη σκληρότητα αυτής της πολιτικής με το μύθο των λέξεων που δεν ανταποκρίνονται στις έννοιες που περιέχονται. Στην πραγματικότητα εξατμίζετε τον κ. Καραμανλή, όπως κατασκεύασε τον εαυτό του και όπως επιχειρήσατε να τον συντηρήσετε ως ηγετικό πρότυπο νέου τύπου. Μητσοτάκης στην ουσία Αβραμόπουλος στην εμφάνιση, αναποτελεσματικότητα, κακές επιλογές και άσχημη έκβαση σε όλα τα επίπεδα.

Κατηγορείτε το ΠΑΣΟΚ γι' αυτό που σας έρχεται από την κοινωνία και γι' αυτό που εσείς προκαλείτε και οδηγείτε. Εγώ στο μόνο που θα συμφωνήσω σήμερα με τον κ. Σιούφα είναι ότι πράγματι παρουσιάζετε μία πολιτική με αλληλουχία. Η πολιτική με αλληλουχία είναι ότι σήμερα ξετινάζετε τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και αύριο διαλύνετε τους εργαζόμενους με το νομοσχέδιο του κ. Παναγιωτόπουλου που θα έπρεπε αντί για κόκκινος Πάνος το μόνο κόκκινο που να του ταιριάζει να είναι το κόκκινο της ντροπής. Διότι, αν σήμερα εσείς συνθίβετε τους μικρομεσαίους, αύριο ο κ. Παναγιωτόπουλος θέλει να συντρίψει τον εργαζόμενο Έλληνα.

Υπ' αυτήν την έννοια ο κ. Σιούφας είπε την αλήθεια και αυτό τον τύπω. Είπε ότι φέρνετε μία πολιτική με αλληλουχία, ότι πρέπει να τασκιστεί ότι δεν αναλογεί στη δομή των συμφερόντων που η αντίληψή σας σας οδηγεί να υπηρετείτε και τα μέτρα της πολιτικής σας σας οδηγούν να βαθαίνετε σταθερά προς την ίδια κατεύθυνση. Αυτά που σας επισημαίνουμε είναι αυτά που σας επισημαίνει η κοινωνία, που σας επισημαίνουν οι φορείς, η ευρωπαϊκή εμπειρία.

Κύριε Παπαθανασίου, εσείς που καυχάστε σε κάθε ευκαιρία ότι είστε άνθρωπος της αγοράς, πώς θα συμβουλεύσετε τον Υπουργό σας; Το πρόβλημα σήμερα είναι το πρόβλημα του ωραρίου ή ότι δεν μπορεί να κινηθεί ο κύκλος της οικονομίας από τις συνθήκες που διαμορφώνονται από την πολιτική σας στην πραγματική οικονομία; Υπάρχει εισόδημα για να κινήσει την οικονομία; Υπάρχει ρυθμός ανάπτυξης που δίνει προσδοκία στις πραγματικές επιχειρήσεις, αυτές που διαμορφώνουν το επίπεδο και την προσδοκία των μεγεθών τα οποία κινούν πραγματικά την οικονομικό κύκλο; Πώς είναι δυνατόν να επιδιώκετε αποτελέσματα, όταν όλη σας η πολιτική αναιρεί τον πυρήνα κάθε μέτρου που οδηγεί όχι απλώς στην αναγέννηση του εμπορίου, αλλά στη λειτουργία της οικονομίας ως παραγωγική διαδικασία;

Η θέση του ΠΑΣΟΚ είναι διαισήγης, την τόνισε ο Πρόεδρος μας και είναι αυτονόητη για κάθε στέλεχος. Επειδή οι επιλογές σας οδηγούν με μαθηματική βεβαιότητα στην καταστροφή του τελευταίου πυρήνα πραγματικής οικονομίας, σε ένα μάταιο κυνήγι της ανάπτυξης μέσω ενός αχαλίνωτου ιδιωτικού τομέα που σας οδηγήσει αλυσιδωτά σε νέα μέτρα, σε νέα επιθεση κατά των μικρομεσαίων, κατά των εργαζομένων, η δέσμευση του ΠΑΣΟΚ είναι ρητή, κατηγορηματική και απόλυτη: Αυτό το νομοσχέδιο, όταν ο λαός σάς επιδικάσει αυτά που σας αναλο-

γούν, θα αναιρεθεί σε αυτήν τη Βουλή από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ και αυτή είναι μία δέσμευση ρητή, κατηγορηματική και θα υλοποιηθεί.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Το λόγο έχει ο κ. Κουτσούκος.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι έχει γίνει αντιληπτό πώς από τη ρητορεία της ήπιας προσαρμογής και του κοινωνικού κέντρου η Κυβέρνηση έχει περάσει το τελευταίο διάστημα στη ρητορεία της μεταρρύθμισης, των ρήξεων, της αλλαγής και της προόδου σε αντιπαράθεση με το τέλμα, τη στασιμότητα και τη συντήρηση. Βάζει από τη μια μεριά τον εαυτό της στην πρόοδο, ταυτίζει την πολιτική με τις μεταρρυθμίσεις, τις ρήξεις και τις αλλαγές και κατατάσσει όλη την υπόλοιπη κοινωνία -και εμάς μαζί- στη συντήρηση. Αυτό είναι φανερό γιατί το κάνει. Το κάνει γιατί θέλει να παραπλανήσει την κοινωνία, να επικαλύψει την πολιτική της, να εκμεταλλευτεί τις αγωνίες και τις αναζητήσεις της κοινωνίας που θέλει πάντα να πηγαίνει μπροστά, που θέλει να κινείται η διαδικασία της προόδου μέσα από αλλαγές.

Όμως είναι μεταρρυθμίσεις, είναι αλλαγές, είναι πρόοδος αυτά που κάνει η Κυβέρνηση; Ποια είναι τα βασικά χαρακτηριστικά των νόμων που έχει φέρει το τελευταίο διάστημα και του συγκεκριμένου νόμου που συζητάμε σήμερα; Είναι δύο τα βασικά χαρακτηριστικά. Το ένα είναι ότι αφαιρεί δικαιώματα, κατακτήσεις, εισοδήματα από τους πολλούς και τα δίνει στους λίγους και το δεύτερο είναι ότι αφαιρεί από την κοινωνία δυνατότητες διαλόγου, ρυθμίσεων, συναινέσεων, αφαιρεί από την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τα μεταφέρει στο κεντρικό κράτος, τα μεταφέρει στο κομματικό κράτος.

Το νομοσχέδιο που συζητάμε είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα, γιατί κάνει και τα δύο. Θα έλεγα με βάση τη λογική της Κυβέρνησης τα κάνει με πολύ πετυχημένο τρόπο. Αφαιρεί τίρο και εισόδημα από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις για να τα μεταφέρει στις πολυεθνικές επιχειρήσεις και στα μεγάλα υπερκαταστήματα, αφαιρεί αρμοδιότητες από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση για να τις δώσει στην περιφέρεια, αφαιρεί από την κοινωνική διεργασία τη δυνατότητα της διαβούλευσης και της συμφωνίας.

Ρωτώ λοιπόν, κύριε Υπουργέ, αυτή η πολιτική είναι πρόοδος ή συντήρηση; Είναι μεταρρύθμιση ή αντιμεταρρύθμιση και οπισθοδρόμηση; Ποιος, κύριοι της Κυβέρνησης, εκφράζει την πρόοδο και ποιος εκφράζει τη συντήρηση; Οι ενεργές κοινωνικές δυνάμεις, οι δυνάμεις της δημοιουργίας, της παραγωγής όπως είναι οι εμπορικοί σύλλογοι, η Γενική Συνομοσπονδία των Βιοτεχνών και των Εμπόρων, οι εργαζόμενοι που διαφωνούν με το νομοσχέδιό σας, είναι η συντήρηση; Και πρόοδος είναι οι λίγες πολυεθνικές και τα υπερκαταστήματα που συμφωνούν και σας υπαγορεύουν αυτές τις ρυθμίσεις και τελικά θα ωφεληθούν από το νομοσχέδιο;

Είναι πρόοδος η κατάργηση της κοινωνικής συμφωνίας που επιτεύχθηκε το 1997 μετά από εξαντλητικό κοινωνικό διάλογο; Είναι συντήρηση η υπεράσπιση αυτής της κοινωνικής συμφωνίας και είναι πρόοδος η μονομερής, η αυθαίρετη νομοθετική παρέμβαση που κάνετε σήμερα καταργώντας αυτήν την κοινωνική συμφωνία;

Κύριε Υπουργέ, παρακολούθησε με μεγάλη προσοχή την ομιλία σας. Προσπαθήσατε να απαντήσετε σε μια σειρά ερωτήσεων που τέθηκαν, αλλά έμεινε αναπάντητο ένα βασικό ερώτημα. Ποιος σας ζήτησε, κύριε Υπουργέ, να κάνετε αυτές τις αλλαγές; Σας το ζήτησε η ΓΕΣΒΕ; Σας το ζήτησαν οι εμπορικοί σύλλογοι;

Εγώ, με την εμπειρία της Ηλείας, της εκλογικής μου περιφέρειας, που έχω, γνωρίζω ότι οι εμπορικοί σύλλογοι είναι αντίθετοι. Είχαν μία συμφωνία με τη νομαρχία και ρύθμιζαν το ωράριο. Στην Καρδίτσα, που δεν γνωρίζω καλά, θα μας πείτε εσείς τι λένε οι εμπορικοί σύλλογοι και τι συμφωνίες είχαν κάνει με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, που είναι γνωστό ότι δεν ανήκει στο χώρο μας.

Αν λοιπόν πάρουμε την Ελλάδα σε κάθε νομό και σε κάθε

περιφέρεια και δούμε τις συμφωνίες που είχαν πετύχει οι εμπορικοί σύλλογοι με τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, τις ρυθμίσεις που είχαν κάνει λαμβάνοντας υπ'όψιν τις ιδιαιτερότητες, θα δούμε ότι μπορούσαν να αντιμετωπίσουν το σύνολο των προβλημάτων.

Σ' αυτό λοιπόν το ερώτημα οφείλετε να απαντήσετε. Απουσίαζε δε ο αξιαγάπητος κ. Πολύδωρας, που μας ανέφερε το παράδειγμα του μπακάλη των προηγούμενων δεκαετιών, για να μας πει τι λένε οι σημερινοί μπακάληδες στις γειτονιές. Είναι με το ωράριό σας ή είναι αντίθετοι; Γιατί ο μπακάλης της γειτονιάς μπόρεσε να σταθεί τα προηγούμενα χρόνια, να θρέψει την οικογένειά του, να σπουδάσει τα παιδιά του και έτσι βγήκαν οι επιστήμονες της οικογένειας Πολύδωρα. Τον μπακάλη της γειτονιάς με αυτές τις ρυθμίσεις, πού τον οδηγείτε, κύριε Υπουργέ; Μπορείτε να απαντήσετε;

Νομίζω ότι μια ολόκληρη επιχειρηματολογία που έχετε αναπτύξει καταρρέει. Εσείς μας λέτε ότι κάνετε ένα ωράριο για να μην υπάρχουν πενήντα τέσσερα ωράρια. Μα, είναι σίγουρα ότι θα έχουμε πενήντα τέσσερα ωράρια αφού δίνετε τη δυνατότητα στις νομαρχίες να αυξήσουν το ωράριο. Και μην προσπαθείτε να κοροϊδέψετε τους εμπορικούς συλλόγους ότι με συμφωνίες μπορούν να κρατήσουν διαφορετικά το ωράριο, διότι αυτές οι συμφωνίες δεν είναι δεσμευτικές.

Προσπαθείτε να πείσετε ότι ενισχύετε την ανταγωνιστικότητα. Βεβαίως ενισχύετε την ανταγωνιστικότητα, αλλά την ανταγωνιστικότητα των μεγάλων επιχειρήσεων σε βάρος των μικρών.

Προσπαθείτε να πείσετε ότι θα δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας. Όμως, τόσο το Ευρωπαϊκό Παραπορητήριο για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αλλά και άλλες έρευνες λένε ότι όπου έγιναν τέτοιες αλλαγές μειώθηκε η απασχόληση.

Λέτε ότι θα εξηπηρετήσετε τους καταναλωτές. Μα εκείνο το πρόβλημα που έχουν σήμερα οι καταναλωτές, η αγωνία τους είναι ότι μειώνεται συνεχώς το εισόδημά τους από την ακρίβεια. Το πρόβλημα του καταναλωτή σήμερα δεν είναι σε ποια ώρα της μέρας θα χαλάσει τα 10 ευρώ που έχει διαθέσιμα, αλλά πώς θα συντηρήσει αυτό το ελάχιστο εισόδημα που του έχει απομείνει.

Λέτε επίσης ότι προσαρμόζουμε την Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Μα, οι ίδιες οι στατιστικές λένε ότι έχουμε έναν υψηλό μέσο όρο για τα εμπορικά καταστήματα, που κατατάσσει την Ελλάδα τέταρτη, αν δεν κάνω λάθος.

Λέτε, κύριε Υπουργέ, ότι θα ωφεληθούν οι καταναλωτές, οι επιχειρήσεις, οι εργαζόμενοι και οι έμποροι. Δηλαδή, στο τέλος τι πάτε να μας πείτε; Ότι τρελάθηκαν όλοι αυτοί που διαμαρτύρονται και ότι οι μόνοι λογικοί σ' αυτήν τη χώρα είστε εσείς; Ε, δεν είναι δυνατόν ο κόσμος αυτό να το πιστέψει.

Κύριοι της Κυβέρνησης –και απευθύνομαι και στους συναδέλφους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας, που θα πάνε στις εκλογικές τους περιφέρειες, και ξέρω τι αντιμετωπίζουν– είναι βέβαιο ότι με τη συγκεκριμένη ρύθμιση τα δίνετε όλα σε μερικούς, σε λίγους. Τους δίνετε το ωράριο, τους δίνετε την ελεύθερη εγκατάσταση, αφού αφαιρείτε από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση τη δυνατότητα να αποφασίζει και στέλνετε την αρμοδιότητα στην περιφέρεια, και τους δίνετε με το νομοσχέδιο που φέρνει αύριο ο κ. Παναγιωτόπουλος και την κατάργηση του οκταώρου, την ενίσχυση του διευθυντικού δικαιώματος, δηλαδή τους δίνετε τη δυνατότητα να αυξήσουν τα κέρδη τους αφαιρώντας εισόδημα από τις μικρές επιχειρήσεις, από τους εμπόρους της γειτονιάς και από τους εργαζόμενους.

Και είναι βέβαιο ότι αυτή σας η παρέμβαση δεν θα έχει αποτέλεσμα στην ανάπτυξη, δεν θα έχει αποτέλεσμα στην απασχόληση. Επώθηκε νωρίτερα από αυτό εδώ το Βήμα ότι οι προσδοκίες του επιχειρηματικού κόσμου είναι στο χειρότερο δυνατό σημείο και το δείχνουν οι σημερινές έρευνες του IOBE.

Το συμπέρασμα είναι ότι αφού...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΚΟΣ: Είπα ότι το συμπέρασμα είναι –και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- ότι αφού δεν μπορείτε να δημιουργήσετε ανάπτυξη και να κάνετε δικαιη κατανομή του πλούτου, κάνετε μια βίαιη παρέμβαση αναδιανομής. Να είστε σίγουροι ότι αυτή η πολιτική της κατεδάφισης των κοινωνικών κατακτήσεων δεν μπορεί να ονομαστεί πρόοδος. Γ' αυτό είναι και δική μας υποχρέωση να υπερασπιστούμε αυτές τις κοινωνικές κατακτήσεις όχι μόνο καταψηφίζοντας το νομοσχέδιο αλλά και επαναφέροντας την τάξη, όταν ο λαός θα μας δώσει –σύντομα πιστεύω- τη δυνατότητα να διοικήσουμε αυτήν τη χώρα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Ματζαπετάκης.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΜΑΤΖΑΠΕΤΑΚΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, με προθήκη το σχέδιο νόμου εκσυγχρονισμού της νομοθεσίας των λαϊκών αγορών μάς παρουσιάζεται ένα εμβόλιο άρθρο, το άρθρο 12, το περιεχόμενο του οποίου είναι εντελώς κρίσιμο και θεμελιώδες για τον εργαζόμενο κόσμο, τον έμπορο, το μικροεπαγγελματία. Με απλή ανάγνωση φαίνεται αρβαλαβές, αλλά, αν κανείς μελετήσει εμπειριστατωμένα το περιεχόμενο και μετρήσει τις επιπτώσεις του, δεν είναι δύσκολο να καταλήξει ότι αποβλέπει στην εξόντωση των μικροεπαγγελματία και την εξουθένωση των εργαζομένων στα είδη των καταστημάτων που αναφέρεται.

Η αθώα, η δήθεν ανώδυνη διαμόρφωση του ωραρίου τις καθημερινές και τα Σάββατα μια-δυο ώρες κατ' αρχήν, υποκρύπτει προθέσεις προσεχόντων ασυδοσίας. Αυτό καταφαίνεται κραυγαλέα από την παράγραφο 2 του άρθρου 12, όπου σαφώς αναφέρεται κατά τρόπο πρωτοφανή ότι ερήμηντη των εργαζομένων, των οποίων η γνώμη είναι απλώς συμβουλευτική, το ωράριο μπορεί να τεντώσει –γιατί όχι;- και μέχρι τα μεσάνυχτα. Είναι αυτό εξοντωτικό για τους εργαζόμενους ή όχι; Και εμείς, οι Κοινοβουλευτικοί του Εκπρόσωποι, που είμαστε ταγμένοι να ψηφίζουμε νόμους, επιτρέπεται να αγνοούμε τα θεμελιώδη αυτά δικαιώματα του εργαζόμενου πολίτη;

Ισχυρίζεστε ότι με το άρθρο αυτό φιλοδοξείτε να εξυπηρετήσετε με τον καλύτερο τρόπο τις καταναλωτικές ανάγκες των καταναλωτών και ιδίως των εργαζομένων, με παράλληλη ανάπτυξη του εμπορίου εναρμονισμένη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και δημοσιογραφία νέων θέσεων εργασίας.

Από πού τα βγάλατε αυτά τα συμπεράσματα; Έχετε κάνει έρευνα; Έχετε κάνει καμία μελέτη; Γιατί δεν τις φέρατε να τις δούμε; Συζητήσατε με τους εργαζόμενους; Ακόμα και με τους προσκείμενους στο κόμμα σας συνδικαλιστές των εμπόρων; Τι σας είπαν; Συμφώνησαν; Γιατί εμείς εδώ βλέπουμε άλλα.

Τελικά ποιος το ζήτησε; Είπατε προηγουμένως, κύριε Υπουργέ, ότι το ζητάει η ιαγορά, το ζητάει η εξελίξη, το ζητάνε οι καταναλωτές. Εγώ γνωρίζω, όπως αναφέρθηκε προηγουμένων από τον κ. Πρωτόπαπα και το δείχνουν οι δημοσκοπήσεις ότι ούτε οι καταστηματάρχες το δέχονται ούτε οι μισθωτοί ούτε οι νοικοκυρές ούτε οι άλλες τάξεις ούτε οι νέοι ούτε οι άνεργοι. Και μάλιστα το ποσοστό των διαμαρτυρούμενων και των αντίθετων προς το νομοσχέδιο αυτό όλο και μεγαλώνει.

Πείτε μου σε τι θα ωφεληθεί ο έμπορος όταν αυξάνεται ο κόστος λειτουργίας των καταστημάτων και του εμπορίου γενικότερα με συνέπεια την αύξηση του κόστους των εμπορευμάτων και τις τιμές σε βάρος του καταναλωτή. Δεν θα αυξάνεται ο τζίρος αφού δεν μεταβάλλεται το διαθέσιμο εισόδημα των καταναλωτών. Γιατί αυτό είναι το μυστικό. Πώς θα αυξηθεί ο τζίρος όταν το πορτοφόλι είναι άδειο; Απλά θα μετατοπίζεται από μια ομάδα επιχειρήσεων σε άλλη όχι με κριτήριο την ποιότητα αλλά με την οικονομική και τη βιολογική αντοχή της σε παρατελμένο ωράριο.

Το βέβαιο είναι ότι θα κορυφωθεί ο ανταγωνισμός, ο άνισος ανταγωνισμός μεταξύ των οικονομικά ισχυρών επιχειρήσεων και των αδύνατων μικρομεσαίων επιχειρήσεων που σαν συνέπεια θα έχει μόνο αρνητικές επιπτώσεις, ενώ θα είναι σχεδόν μηδενική η απόδοση. Δεν σταθμίζετε ότι οι έμποροι και οι μικρο-επαγγελματίες έχουν φτάσει στα όριά τους; Και έρχεστε με μια

υποκριτική τακτική να δηλώσετε ότι επιθυμείτε να εξυπηρετήσετε τους εργαζόμενους, τους καταναλωτές και το εμπόριο και την ίδια ώρα σκοπεύετε και βάλλετε κατ' ευθείαν κατά των ταλαίπωρων μικροεπαγγελματιών και των εργαζομένων αυξάνοντας τα έξοδα και την καταταλαπώρηση τους. Η μοιραία καταλήξη θα είναι να κλείσουν αύριο, αφού θα έχει προηγηθεί η εξουθένωση τους.

Αλήθευτα πού το πάτε, κύριοι της Κυβέρνησης; Τι είναι αυτή η λαϊλαπτική των νομοσχέδιων που μας φέρνετε τελευταία και που καταλήγουν στην απαξίωση και την ταπείνωση των εργαζομένων της κοινωνικής τους υπόστασης και της ανθρώπινης διάστασης της προσωπικότητάς τους;

Προχθές συνάντησα μια εργαζόμενη μητέρα. Μια απ' αυτές τις μητέρες που επιχειρούμε πολλές φορές να τις πείσουμε να κάνουν κάπα παιδί παραπάνω για να αντιμετωπίσουμε το θέμα της υπογεννητικότητας. Άλλα συστηματικά κάνουμε το τελείως αντίθετο με όλες μας τις δυνάμεις. Μου εξηγήθηκε, λοιπόν, πλήρως απογοητευμένη: «Έτσι που φτιάχνετε τα ωράρια, είμαι υποχρεωμένη, για να μη διαλύσω το σπίτι μου, να εγκαταλείψω τη δουλειά μου, που την έχω τόσο ανάγκη». Αυτή είναι η σκληρή πραγματικότητα, κύριοι. Στο βωμό του κέρδους, του τζίρου και του ανταγωνισμού δεν θ' αφήσουμε τίποτα όρθιο;

Παρακαλώ, κύριοι Υπουργοί, σκεφτείτε το καλύτερα. Αφού γκραφτείτε τα μηνύματα που σας έρχονται από παντού, συνέλθετε, τέλος πάντων, και τροποποιήστε το άρθρο 12.

Και τώρα θα ήθελα να μιλήσω λίγο για το όνομα του μεγάλου εθνάρχη Ελευθερίου Βενιζέλου, γιατί ακούστηκαν προηγουμένων κάποια σχόλια. Εγώ να σας πω, χαίρομαι που δηλώνουν κάποιοι ότι έμαθαν από την ιστορία. Καθυστερημένα ή όχι, δεν έχει σημασία. Δεν με πειράζει, αρκεί που προσεγγίζουν στις αρχές του. Κάτι είναι και αυτό. Λυπάμαι όμως που ο αγαπητός μου Βύρων Πολύδωρας, που δεν είναι εδώ τώρα, είπε ότι γίνεται μια προσπάθεια καπηλείας του μεγάλου αυτού πολιτικού από το χώρο μου. Οταν το είπε μειδίασα γιατί θυμήθηκα ότι προ ολίγων μηνών, όταν έγινε το μνημόσυνο του Ελευθερίου Βενιζέλου στα Χανιά, που πήγα, όπως πάω καί κάθε χρόνο, κάποιος συνάδελφος, κάποιο στέλεχος, μου λέει «τι γυρεύεις εσύ εδώ?». Ήταν τόσο οργανωμένη η κομματική φιέστα που του φάνηκε περιεργό πώς ήμουν εγώ εκεί. Αυτή είναι η καπηλεία. Αυτή είναι η αντιψεώπηση και η παθιασμένη προσπάθεια να ενδυθείτε το μανδύα του μεσαίου χώρου.

Αυτά προς αποκατάσταση της αλήθειας. Βεβαίως ήθελα να δηλώσω τελειώνοντας ότι δεν θα ψηφίσω το συζητούμενο νομοσχέδιο επί της αρχής και πιστεύω ότι τελικά θα δημιουργήσει πρόβλημα το οποίο όταν θα έλθει πάλι η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, πιστεύω ότι θα το αλλάξει και δεν θα αργήσει να γίνει αυτό.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε, κύριε συνάδελφε.

Ο συνάδελφος κ. Κορτσάρης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΡΤΣΑΡΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ώρα είναι προχωρημένη. Θα πω όμως ότι με ιδιαιτέρη προσοχή παρακολούθησα όλους όσους προηγήθηκαν. Και εκτός από το έμπλούτισα τις γνώσεις μου σօνον αφορά το σχέδιο νόμου, μπορώ να σας πω ότι οι ιστορικές αναδρομές στις οποίες πάρα πολλοί συνάδελφοι επιδόθηκαν και στα παραδείγματα από τη ζωή του παρελθόντος, όπως και οι αναφορές σε φυσικά και χημικά γεγονότα περί εξανώσεων, εξατμίσεων, κλπ. και εξαύλωσεων, θα μου έδιναν και εμένα την ευκαιρία και το δικαίωμα να αναφερθώ, κάνοντας χρήση γνώσεων από το παρελθόν. Όμως, παρ' όλα αυτά, επειδή και η ώρα είναι προχωρημένη, θα φροντίσω να μιλήσω μόνο επί του σχεδίου νόμου και παράλληλα να είμαι όσο γίνεται και περισσότερο σύντομος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα ένα σχέδιο νόμου που εισάγει η Κυβέρνηση, το οποίο θεωρούμε βασική διαρθρωτική αλλαγή στα θέματα του εμπορίου. Έτσι και αλλιώς, η κοινωνική και οικονομική εξέλιξη επιβάλλουν τη δημιουργία νέων κανόνων και συμπεριφορών στο εμπόριο. Γνώμονας είναι πάντα το γενικότερο συμφέρον με επικέντρωση στον

καταναλωτή, στον έμπορο, στον παραγωγό, στο βιοτεχνη και το βιομήχανο. Η Κυβέρνηση, με βάση το πρόγραμμα που ενέκρινε ο ελληνικός λαός, αλλά και στο πλαίσιο των αρχών της νέας διακυβέρνησης, ξεκίνησε από τις αρχές του χρόνου ένα μακρύ διάλογο με όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές, μακρύ και εξατλητικό από τον Ιανουάριο μέχρι σήμερα.

Άκουσε όλες τις απόψεις, πολλές από τις οποίες διαφωνούσαν με τις προτάσεις μας. Άλλες συνέκλιναν, πολλές ήταν θετικότερες από όσες εμείς προτείναμε και άλλες ήταν αποκλίνουσες με μικρές ή μεγάλες επιφυλάξεις. Παραδείγματος χάρη το εμπόριο είναι ένας τομέας όπου αναπτύσσονται δραστηριότητες ιδιαίτερης σημασίας για την οικονομία και την κοινωνία. Ο συνδυασμός του μικρού κόστους για την άσκηση εμπορικής δραστηριότητας και της δυνατότητας πρόσβασης σε προϊόντα που αλλιώς δεν είναι προσβάσιμα από όλους και η αμεσότερη σχέση παραγωγού καταναλωτή ήταν παραδοσιακά οι βασικοί στόχοι της νομοθεσίας που διέπει αυτές τις δραστηριότητες.

Με την πάροδο του χρόνου, όπως συμβαίνει και με άλλες λειτουργίες του κράτους αναπτύχθηκε μία εκτενής μορφή παραεμπορίου, που κατέστησε προβληματικό το εμπόριο, δυσχέρανε σημαντικά ή και αναίρεσε τους αρχικούς σκοπούς του νομοθέτη και συνετέλεσε σε φαινόμενα δυσλειτουργίας της αγοράς.

Έτσι οι συνέπειες της δυσλειτουργίας αυτής έπληξαν όλους όσους υποτίθεται ότι υπηρετούσε και εξυπηρετούσε. Η αποτελεσματική παρέμβαση του νομοθέτη κατέστη αναγκαία υπό το πρόστιμα αυτών των δεδομένων.

Οι διατάξεις του παρόντος σχεδίου νόμου καθιερώνουν ένα σύστημα αρχών και κανόνων εξυγίανσης της λειτουργίας των κρίσιμων τομέων του εμπορίου και της αγοράς, με κανόνες διαφάνειας, ισονομίας και κοινωνίκης ευαισθησίας.

Περαιτέρω η αγορά προσαρμόζεται στις σύγχρονες ανάγκες της κοινωνίας και των καταναλωτών, όπως συμβαίνει και στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης είχαμε μία ιδιαίτερα καλή αντιμετώπιση για τις αρχές και κανόνες που εξυπηρετεί, δηλαδή τη δημιουργία ενός υγιούς περιβάλλοντος για το εμπόριο στη χώρα μας και με ουσιαστικό κέρδος για όλη την κοινωνία.

Ας έρθουμε τώρα σε κεντρικά ζητήματα αυτού του νομοθέτηματος.

Κατ' αρχάς η εμπορική χωροταξία. Υπήρχε ένα πλαίσιο. Απεδείχθη ότι δεν ήταν αποδοτικό. Και η χώρα γέμισε με πολυκαταστήματα και σούπερ μάρκετ, όλα επί των ημερών του ΠΑΣΟΚ.

Βάζουμε ένα νέο πλαίσιο τώρα. Θέλετε να το κάνουμε καλύτερο; Εδώ είμαστε, να ακούσουμε τις προτάσεις σας.

Ερχόμαστε και καταργούμε τη ρύθμιση που δεν επέτρεπε πωλήσεις κάτω του τιμολογιακού κόστους και τις εκπτώσεις που απολάμβαναν οι επιχειρήσεις να μην μπορούν να τις μεταφέρουν στον καταναλωτή, για να γνωρίζει ο πολίτης ότι θα έχει δύο ή δύομισι μήνες εκπτώσεις πραγματικές, αλλά και πραγματικές τιμές σε όλο το προηγούμενο διάστημα. Βάζουμε κανόνες.

Αυτός είναι ο αντικειμενικός σκοπός του σχεδίου νόμου που βάζει κανόνες για το εμπόριο του αύριο, για να δοθούν οι δυνάμεις και οι ευκαιρίες σε όλους τους παράγοντες του εμπορίου, του παραγωγικού ιστού της χώρας αλλά και των καταναλωτών να λειτουργήσουν εύρυθμα.

Η ελληνική κοινωνία δεν μπορεί να ταλαιπωρείται με αγκυλώσεις, συμφέροντα και απαρχαιωμένες πρακτικές.

Υπάρχουν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ανάγκες που οδηγούν σε αυτήν τη μεταρρύθμιση που επιχειρούμε. Είναι οι ανάγκες των εργαζομένων για περισσότερο εισόδημα, των ανέργων για περισσότερες ευκαιρίες εργασίας, των καταναλωτών για περισσότερες επιλογές, των εμπόρων για περισσότερη διεύρυνση των δραστηριοτήτων τους.

Με το παρόν νομοθέτημα εκσυγχρονίζεται με σύνεση το εμπόριο για πολλούς λόγους.

Αρχικά το εμπόριο χρηματοδοτείται από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο. Ήδη υποβλήθηκαν χιλιάδες αιτήσεις που τώρα εξετάζονται. Συνολικό πρόγραμμα 200.000.000 ευρώ.

Αμέσως μετά ανακοινώνεται νέο πρόγραμμα, που αφορά

τους επαγγελματίες, στις υπηρεσίες, άλλα 200.000.000 ευρώ.

Δράσεις και μέτρα στήριξης, με την πραγματική έννοια του όρου, για πρώτη φορά, που βοηθούν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που είναι η βάση του εμπορίου της χώρας μας.

Στη φορολογία οι συντελεστές μειώνονται ως δέκα ποσοστιαίες μονάδες τα τρία επόμενα χρόνια. Για τις ανώνυμες εταιρείες και τις ΕΠΕ κατά δέκα εκατοσταίες μονάδες, από το 35% στο 25% και για τις υπόλοιπες μορφές εταιρειών από το 25% στο 20%.

Με βάση το νέο αναπτυξιακό νόμο επιχορηγούνται τα επενδυτικά σχέδια με επιπλέον 15%, πράγμα που ενώ είχατε τη δυνατότητα να το κάνετε από τον Περιφερειακό Χάρτη Ενισχύσεων, δεν το πράξατε, κύριοι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ.

Ας έρθουμε σε αυτό που η Αξιωματική Αντιπολίτευση αναδεικνύει ως το κεντρικό θέμα της συζήτησης.

Βεβαίως γίνεται μεταρρύθμιση στο ωράριο. Και είναι μεγάλη, γιατί δίνει περισσότερες ευκαιρίες για δουλειά, για φθηνότερες τιμές, για περισσότερο τζίρο. Είναι απλή και τίμια η μεταρρύθμιση. Στις εννέα το βράδυ όλες τις καθημερινές, χειμώνα – καλοκαίρι, να κλείνουν τα μαγαζιά και το Σάββατο στις οκτώ το βράδυ.

Ποια η διαφορά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με αυτό το οποίο κατά βάση ισχύει στην Αθήνα και τώρα επεκτείνεται σε ολόκληρη τη χώρα;

Εξάλλου, πενήντα τέσσερα ωράρια λειτουργίας, όσα και οι νομοί της χώρας, δεν συνιστούν και σοβαρό τρόπο εξάσκησης του εμπορίου. Με τέτοιο μωσαϊκό ωραρίων δεν μπορούμε να πρωταγωνιστήσουμε στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Πρέπει να το πάρουμε απόφαση: Υπάρχει ανάγκη για εθνικό ωράριο λειτουργίας, γιατί έτσι εξασφαλίζεται η ελευθερία της εργασίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Έτσι προσπατέύουμε τους τρεις πυλώνες του εμπορίου, τους παραγωγούς, τους εμπόρους και τους καταναλωτές, την αγορά σε μία ειλικρινή και διαρκέστερη σχέση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ολοκληρώστε, κύριε συνάδελφε.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΡΤΣΑΡΗΣ: Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, σε μισό λεπτό.

Το ΠΑΣΟΚ πρέπει να καταλάβει ότι στο σύγχρονο κόσμο δεν μας χρωστάει κανέις. Εμείς χρωστάμε ανά κάτοικο 18.000 ευρώ από τα δάνεια που συνήψαν οι κυβερνήσεις σας τα τελευταία είκοσι χρόνια. Και ο μόνος τρόπος και δρόμος για να ξεπληρώθουν αυτά τα χρέα είναι να υπάρξει περισσότερη παραγωγή πλούτου, να υπάρξει περισσότερη ανταγωνιστικότητα, να υπάρξει γενικότερη παραγωγή.

Αυτονότητα είναι ότι υπερψηφίζουμε το νομοσχέδιο. Μία ρεαλιστική και εθνικά επωφελής περίπτωση –δεσπατή ίσως– θα ήταν αν πρωτοπορούσαμε και υπερψηφίζαμε όλοι μαζί.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ο συνάδελφος κ. Ανδριανόπουλος έχει το λόγο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, μια και είναι περισσότεροι οι ευρισκόμενοι στα υπουργικά έδρανα από όσους βρίσκονται στην Αίθουσα, καλύτερα να μιλήσω από τη θέση μου, ώστε να βλέπω περισσότερες φάτσες και λιγότερα πίσω κεφάλια. Είναι ούτως ή άλλως περασμένη η ώρα.

Εδώ και περίπου μιάμιση εβδομάδα γίνεται τόση φασαρία και ομολογώ ότι και εγώ ψάχνομαι να καταλάβω για ποιο λόγο έχουμε τόσες αντιπαλότητες και με φορείς και με κόμματα και με πολιτικές αρχές κ.ο.κ. Τελικά η όλη φασαρία γίνεται για μία ρύθμιση η οποία ουσιαστικά τι κάνει; Επεκτείνει κατά μία ώρα περίπου το ωράριο σε καθημερινή βάση.

Ο μεν Υπουργός έβγαλε ένα διαπρύσιο λόγο εδώ, που μας έλεγε ουσιαστικά ότι μεταρρυθμίζει και αλλάζει τις τύχεις της ελληνικής οικονομίας και από την άλλη πλευρά πάρα πολλοί συνάδελφοι θεωρούν ότι καταστρέφεται η ελληνική οικονομία. Εγώ νομίζω πως ουσιαστικά δεν γίνεται τίποτα.

Κύριε Υπουργέ, μου θυμίζετε την ιστορία με τους δύο καου-

μπόηδες στο Γουέστ που εμφανίζεται ο ένας απέναντι στον άλλον με τα πιστόλια και όλοι παρακολουθούν μέσα από τα σπίτια με αγωνία για το τι θα γίνει, και ο ένας τραβάει το πιστόλι πάρα πολύ γρήγορα, χτυπάει έξι σφαίρες και ο άλλος σιγά-σιγά τραβά το δικό του και λέει «α, μπορεί να είσαι το γρηγορότερο πιστόλι της Δύσης, αλλά είσαι ο χειρότερος σκοπευτής» και σημαδεύει με την ησυχία του, πυροβολεί και τον σκοτώνει. Δηλαδή, πολύ σαματά για το τίποτα.

Δεν βλέπω ότι αυτή η ρύθμιση που φέρνετε εδώ θα λύσει κανένα πρόβλημα. Σίγουρα, όπως σωστά σας είπε ο κ. Μάνος, την ανεργία δεν πρόκειται να την καταπολεμήσει για τον πολύ απλό λόγο ότι και πάλι δημιουργείται μία ρύθμιση, όπου τα μεγάλα καταστήματα λόγω οικονομιών κλίμακος είναι ευκολότερο να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις αυτής έστω της μιας ώρας ή των δύο ωρών ή της εξαφάνισης του δικαιώματος να μειώνονται οι ώρες. Ενώ πάρα πολλά μικρά καταστήματα είτε δεν θα μπορούν είτε θα φοβηθούν τον ανταγωνισμό είτε λόγω χαμηλότερου κόστους των μεγάλων δεν θα μπορούν να αντεπέξελθουν. Άρα θα έχετε έστω και μεσοπρόθεσμα μία αύξηση και όχι μείωση της ανεργίας.

Αυτό που θα έχετε, δεν ξέρω σε τι βαθμό, γιατί η ρύθμιση δεν είναι τολμηρή, θα είναι μία μείωση του κόστους, μία μείωση στις τιμές. Αυτό ενδεχομένως να φανεί. Δεν ξέρω σε πόσο χρονικό διάστημα αλλά θα έχει κάποιο αποτέλεσμα.

Αλλά αν θέλετε να κάνετε ένα τολμηρό βήμα μεταρρύθμισης, θα έπρεπε να προχωρήσετε νομίζω πολύ πιο δυναμικά προς τα εμπρός. Ένα άρθρο μόνο που να καταργείται το ωράριο. Αφήστε τις τοπικές κοινωνίες, όπως σωστά σας είπαν πολλοί συνάδελφοι εδώ, να αποφασίζουν τοπικά τι θα κάνουν δίχως παρέμβαση της κεντρικής κρατικής εξουσίας. Είτε πολύ σωστά η κ. Διαμαντοπούλου ότι υπάρχουν χωριά και περιοχές της βόρειας Ελλάδας, όπου στις επτά η ώρα ερημώνουν τα πάντα. Έχει δίκιο. Υπάρχουν και χώρες της Βόρειας Ευρώπης όμως, όπου στις επτά η ώρα ερημώνουν τα πάντα. Αλλά ερημώνουν τα πάντα όταν δεν υπάρχει το κίνητρο να μην ερημώσουν, διότι δεν υπάρχει μία άλλη ζωή. Και η ζωή βεβαίως τι είναι; Η αγορά. Αν υπάρχουν κέντρα οικονομικών συναλλαγών, τότε υπάρχει ένα κίνητρο να βγαίνει ο κόσμος από τα σπίτια του και ενδεχομένως να κάνουν και τα μαγαζά κάποιον τέρο.

Οι μικροί δεν μπορούν να συναγωνιστούν τους μεγάλους πάλι σε ένα σφιχτό ωράριο που καθορίζει η κρατική κεντρική εξουσία. Ο μικρός πρέπει να είναι ελεύθερος να δει τι επιλογές έχει, ποιο μπορεί να ανταγωνιστεί και σε ποιες στιγμές και ώρες μπορεί να ανταγωνιστεί, που ο μεγάλος και πάλι λόγω οικονομίας κλίμακος δεν μπορεί να το κάνει, διότι το κόστος του θα είναι υπερδιπλάσιο.

Σε όλες λοιπόν τις χώρες της Ευρώπης, ή μάλλον στις περισσότερες από αυτές το ωράριο καθορίζεται καθαρά τοπικά χωρίς κεντρικούς νόμους. Μάλιστα στο Λονδίνο από ότι ξέρω καθορίζεται κάθε μέρα σε διαφορετική συνοικία. Υπάρχουν, όμως, μαγαζά που είναι ανοιχτά κάθε μέρα και όλες σχεδόν τις ώρες παντού. Και αυτά είναι κάτι μικρά μίνι μάρκετ και ορισμένα επί μέρους μικρομάγαζα. Και πάλι λειτουργούν χωρίς απόφαση κεντρικής εξουσίας. Δεν υπάρχει αστυνομικός που θα έρθει να σου πει «έισαι ανοιχτός» ενώ έχει περάσει η ώρα που πρέπει να είσαι ανοιχτός.

Κατά συνέπεια δεν βλέπω για ποιο λόγο κάνετε ένα μικρό βηματάκι. Ξεσηκώνεται τόσο πολλή σκόνη και όταν κατακάτσει ο κουρνιαχτός δεν θα έχει γίνει τίποτα και θα ψαχνόμαστε.

Εγώ επιμένω ότι θα έπρεπε να κάνετε μερικά πιο τολμηρά βήματα. Διότι ουσιαστικά γίνεται πολλή φασαρία για το τίποτα.

Από την άλλη μεριά εγώ δεν συντάσσομαι με τη λογική που λέει ότι επειδή το είπαν οι εμπόροι, η ΓΕΣΕΒΕ, οι εμπορούπαλληλοι, αυτοί έχουν δίκιο και όποια άλλη άποψη είναι λαθεμένη, για τον απλούστατο λόγο πως όλοι αυτοί είναι συνδικαλιστικοί φορείς. Και το όνομά τους λέει τι είναι: Εκπροσωπούν ταξικά και επί μέρους συμφέροντα για διάφορους λόγους ο καθένας, μερικά δε από τα οποία για μένα είναι ακατανόητα.

Ένας συνάδελφος εδώ μέσα με κατηγόρος σε κάποιο ραδιόφωνο: «Είχε ποτέ του ο Ανδριανόπουλος μαγαζί;». Εγώ από εμπορική οικογένεια προέρχομαι. Μαγαζά είχαμε, όχι

μαγαζί. Εν πάσῃ περιπτώσει. Και μπορώ να σας πω ένα πάρα πολύ απλό πράγμα: Πρώτη φορά εγώ βλέπω –το έλεγα και σε εκπροσώπους των εμπόρων και της ΓΕΣΕΒΕ- επαγγελματίες και εμπόρους να διαμαρτύρονται όταν τους λες: «Δούλεψε παραπάνω και όσο θέλεις». Αυτό είναι παγκόσμια πρωτοτυπία. «Αν δεν θες, δεν δουλεύεις». Παλαιότερα μου είχαν πει το εξής αχτύπτο πειχείρημα: «Μα, αν δουλέψω, δεν μπορώ να προσλάβω νέους υπαλλήλους και δεν έχει νόημα να δουλεύω μέσα στο λιοπύρι, όταν δεν υπάρχουν πελάτες». Και λέω: «Τότε μη δουλεύεις». «Μα, τότε θα μου πάρουν τη δουλειά». «Μα, αφού δεν υπάρχουν πελάτες, πώς θα σου πάρουν τη δουλειά;». Δεν υπήρχε απάντηση εκεί.

Κατά συνέπεια, αυτό είναι απόλυτη λογική και ισχύει παντού: Όσο πιο ελεύθερη αφήνετε την οικονομική δραστηριότητα, αυτό που θα έχετε σαν άμεσο αποτέλεσμα είναι η μείωση των τιμών. Αυτό είναι δεδομένο. Αυτό που δεν θα έχετε, παρ' όλο που το διατυπώνετε, είναι η μείωση της ανεργίας. Αυτό αποκλείεται να συμβεί, διότι η φυσική ροπή των πραγμάτων είναι προς τις οικονομίες κλίματος, τις μεγάλες μονάδες. Και οι πάρα πολλές μικρές μονάδες, που στην Ελλάδα ίσως να είναι και υπερβολικά πολλές, εκ των πραγμάτων θα βγουν από την παραγωγική διαδικασία. Αυτό όμως δεν σημαίνει πως υπάρχει, όπως είπε ο συνάδελφος από το ΚΚΕ, κάποιο κεντρικό, περίεργο, νεοφιλελύθερο σχέδιο να ισοπεδώσει την Ευρώπη εις βάρος των εργαζομένων και υπέρ των μεγάλων κεφαλαίων.

Κύριοι συνάδελφοι, για ποια νεοφιλελύθερη Ευρώπη μιλάτε; Η Ελλάδα, η Γαλλία, η Ιταλία, η Γερμανία; Το 67% της οικονομικής δραστηριότητας ανήκει στο κράτος. Ξέρετε ποια είναι η νεοφιλελύθερη Ευρώπη; Να σας πω εγώ: Η Βρετανία και η Ιρλανδία. Θα θέλατε να είχαμε τις αμοιβές που έχουν εκεί, το οικονομικό επίπεδο που έχουν εκεί, την κοινωνική προστασία που έχουν εκεί; Εκεί πράγματι λειτουργεί ένα νεοφιλελύθερο οικονομικό σύστημα. Και δείτε τα αποτελέσματα. Γιατί εκεί δεν χάνουν ποτέ τις εκλογές οι κυβερνήσεις που υπάρχουν; Λέτε να είναι ο παράφρων λαός και να ξέρουμε εμείς καλύτερα απ' αυτούς τους ίδιους;

Κύριε Πρόεδρε, στο ένα λεπτό που μου έχει μείνει φοβάμαι πως μιλάμε όλοι για το ωράριο, ενώ το νομοσχέδιο έχει και άλλα σημεία που είναι πολύ σημαντικά και που τα περάσαμε λίγο στο ντούκου. Παραδείγματος χάρη, είναι για μένα πολύ αρνητικό το γεγονός πως επιπρέπετε ελεύθερα ουσιαστικά την αλλαγή χρήσης γης για την εγκατάσταση υπερκαταστήματων. Και μου κάνει εντύπωση ότι δεν το θίγει κανένας εδώ μέσα.

Αυτό είναι απαράδεκτο. Με ποια λογική, δηλαδή, μια αγροτική περιοχή λέτε ότι θα γίνει υπερκατάστημα; Άρα, δίνετε το δικαίωμα σε μια μεγάλη μονάδα με πολύ χαμηλό κόστος να εγκατασταθεί. Και τότε πράγματι, αν θέλετε να πω τη λέξη, αθέμιτα θα συναγωνιστεί μικρές μονάδες. Και το βάζετε στη λογική ότι εάν εγκατασταθεί σε μια μεγάλη πόλη, θα υποφέρουν οι γύρω. Μα τώρα σοβαρά μιλάτε; Αν εγκατασταθεί ανάμεσα στα Τρίκαλα και την Καρδίτσα, για παράδειγμα, θα υποφέρουν οι μικροί, διότι εκεί θα έχει και τεράστιο χώρο πάρκινγκ, θα πηγαίνουν, θα κάθονται και θα περνάνε τη μισή τους ημέρα.

Πουθενά στον κόσμο δεν επιτρέπεται η αλλαγή χρήσης γης. Θέλουν να κάνουν υπερκατάστημα; Να μπούν μέσα στην πόλη, να αγοράσουν ένα τετράγωνο, να πέσει χρήμα στην πόλη και να το στήσουν. Αυτό δεν καταλαβαίνω γιατί το κάνετε.

Επίσης, σε ένα άρθρο ουσιαστικά άσχετο με σας, αλλά που είναι στο νομοσχέδιο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Και με αυτό θα ολοκληρώσετε, κύριε συνάδελφε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

...επιτρέπετε την εγκατάσταση μέσα σε δάση διαφόρων δραστηριοτήτων παραγωγής –λέσει- ηλεκτρικής ενέργειας και διάφορα άλλα περιέργα. Δηλαδή, καταλύτετε το βασικό δασικό νόμο για άγνωστες δραστηριότητες. Αν υπάρχει μία ειδική ανάγκη, να τη δεχθώ. Άλλα φέρτε τη συγκεκριμένα γι' αυτόν το λόγο, όχι έτσι γενικά. Διότι τι κάνετε; Καταργείτε ένα βασικό νόμο, τον δασικό και επιτρέπετε να γίνουν λογής παρενέργειες.

Και υπάρχει και το άρθρο 21 για το θέμα ....

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Θα τα πούμε στα άρθρα αυτά, κύριε Ανδριανόπουλε.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΝΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ: Τελείωσα, κύριε Πρόεδρε.

...των πόλων τεχνολογίας, που είναι πάρα πολύ σοβαρό θέμα, αλλά θα το κουβεντιάσουμε στα άρθρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστώ πολύ.
Ο συνάδελφος κ. Καρασμάνης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο κ. Ανδριανόπουλος πράγματι έδωσε απαντήσεις γύρω από τη λειτουργία της αγοράς, του ωραρίου και της οικονομίας στους συναδέλφους της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Θα συμφωνήσουμε ότι τις τελευταίες εβδομάδες είμαστε θεατές σε ένα θέατρο του παραλόγου. Βλέπουμε από τη μία πλευρά μια κυβέρνηση, έχοντας πιάσει τα μηνύματα των καιρών και τις ραγδαίες διεθνώς εξελίξεις, να επιταχύνει την υλοποίηση του προγράμματός της για τομές, μεταρρυθμίσεις και διαρθρωτικές αλλαγές, του οποίου μια πτυχή είναι η συζητούμενη σήμερα διεύρυνση του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων.

Από την άλλη πλευρά έχουμε μια Αξιωματική Αντιπολίτευση που χτυπιέται και οδύρεται τόσο μέσα στη Βουλή όσο και στα τηλεοπτικά παράθυρα. Με ποιο επιχείρημα; Ότι η πρωθυπουργική ρύθμιση πλήγει το μικρομεσαίο έμπορο και υπηρετεί τα συμφέροντα των πολυκαταστημάτων και του μεγαλοεμπορίου. Εκπομπής είναι από ποιους; Από τους εκπροσώπους μιας παράταξης, που ως κυβέρνηση, με την ανερμάτιστη πολιτική της στο συγκεκριμένο τομέα, με τη φορολογητική της πρακτική, με τις συνάφειες και την αινιπαρξία έστω και στοιχειώδους μέριμνας γι' αυτόν το νευραλγικό κλάδο της οικονομίας μας, οδήγησε χιλιάδες μικρά και μεσαία καταστήματα στο λουκέτο, χιλιάδες οικογένειες σε οικονομικό μαρασμό και απόγνωση και πολλούς περισσότερους υπαλλήλους στα ταμεία της ανεργίας. Αυτά ακούγονται από μια παράταξη που από υπόλογη και κατηγορούμενη έχει μεταβληθεί σήμερα σε τιμπτή και κατήγορο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ζούμε σε μια εποχή συνεχών αλλαγών, με τις εξελίξεις σε όλους τους τομείς να τρέχουν με ραγδαίους ρυθμούς. Αλίμονο στις κοινωνίες που δεν μπορούν έγκαιρα να προσαρμοστούν σ' αυτήν την κοσμογονία. Ρηγικέλευθερος τομέας, ρήξεις με ξεπερασμένες και αποτυχημένες στην πράξη πρακτικές δεκαετιών, τολμηρές αλλαγές κόντρα με κατεστημένα συμφέροντα και μικροπολιτικές σκοπιμότητες ήταν πάντα ψηλά στην προεκλογική ατζέντα της Νέας Δημοκρατίας και προς αυτήν την κατεύθυνση κινέται αποφασιστικά και το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Όλοι -άλλοι δημόσια και άλλοι κατ' ίδιαν- αναγνωρίζουμε ότι πρέπει να δοθεί ένα τέλος σε αυτό το μπάχαλο των πενήντα τεσσάρων ωραρίων. Αναγνωρίζουμε επιτέλους ότι πρέπει να μπει για ολόκληρη την Ελλάδα ένα σύγχρονο εθνικό πλαίσιο λειτουργίας των καταστημάτων, καθώς πάνω στους δικούς της ρυθμούς χορεύει ένα από τα σημαντικότερα κομμάτια της εθνικής μας οικονομίας. Απ' αυτήν εξαρτάται σε μέγιστο βαθμό όχι μόνο η επιβίωση του εμπορίου αλλά και ένας ολόκληρος κόσμος, μικροέμποροι, μεταπωλητές, διακινητές, υπάλληλοι και βεβαιότατα η εξυπηρέτηση των αναγκών της συντριπτικής πλειοψηφίας του κοινωνικού συνόλου, δηλαδή του καταναλωτικού κοινού.

Αυτό είναι που υλοποιεί η Κυβέρνηση με κοινωνική ευαισθησία και με τρόπο δημοκρατικό για τη χώρα, έχοντας καλέσει όλους, με πρώτους τους άμεσα ενδιαφερόμενους κοινωνικούς εταίρους, συνδικάτα και φορείς, σε ανοιχτό διάλογο.

Ποια είναι η κυβερνητική πρόταση; Θέστη που προκαλεί τη μήνι της Αντιπολίτευσης είναι η επιμήκυνση κατά μία ώρα του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων πανελλαδικά....

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ: Δεκαέξι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΣΜΑΝΗΣ: ...και μάλιστα όχι υποχρεωτικά, αλλά παρέχοντας τη δυνατότητα στους τοπικούς εμπορικούς συλλόγους να καθορίσουν το δικό τους ωράριο, σύμφωνα με τις τοπικές ανάγκες και τις τοπικές συνθήκες της αγοράς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μέσα στην αντικυβερνητική υπερεργία των ημερών ακούμε ότι το πρως Ψήφιση ωράριο, δηλαδή η ελαστική διεύρυνση κατά μία ώρα, από τις οκτώ στις εννιά,

θα εξαφανίσει τα μικρά καταστήματα. Επαναλαμβάνω ότι έχουν το δικαίωμα οι τοπικοί εμπορικοί σύλλογοι να καθορίσουν το δικό τους ωράριο, σύμφωνα με τις τοπικές συνθήκες της αγοράς, σύμφωνα με τα τοπικά συμφέροντα.

Πρόκειται προφανώς για εσκεμμένη επιχείρηση παραπληροφόρησης. Όλοι γνωρίζουμε, όπως και οι συμπατριώτες μας που ταξιδεύουν στο εξωτερικό, ότι στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες το ωράριο όχι απλώς είναι διευρυμένο αλλά απελευθερωμένο και σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες είναι ανοικτά τα καταστήματα και τις αργίες και την Κυριακή.

Επίσης, όλοι έχουμε διαπιστώσει ότι τα μικρά καταστήματα δεν εξαφανίστηκαν. Αντίθετα, δραστηριοποιούνται δυναμικά, έχοντας πλήρως προσαρμοστεί στους σύγχρονους κανόνες που διέπουν τη σημερινή καθημερινή αγορά και ανταποκρίνονται πλήρως στις ανάγκες και στις ιδιαιτερότητες του καταναλωτικού κοινού. Επειδή οι μόνες κραυγές που ακούγονται αυτές τις ημέρες είναι για τα πληπτόμενα -δήθεν- συμφέροντα των μικροκαταστηματαρχών και των εμπορούπαλλήλων, αναρωτίεται κανείς ποιο είναι το ενδιαφέρον για τα εκατομμύρια των καταναλωτών που, όταν βρίσκουν ελάχιστο χρόνο μετά τις δουλειές τους στις μεγάλες ειδικότερα πόλεις, δεν μπορούν να βρουν κατάστημα ανοιχτό για να εξυπηρετηθούν.

Αφού διατυπώσει αυτήν την ανταποδόσειτη πραγματικότητα, η Αντιπολίτευση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν αντιπαρατάσσει απλώς μια στείρα άρνηση. Δέσμια πρακτικών του παρελθόντος, αποσιωπά συνειδητά και άλλα σημαντικά στοιχεία του προς ψήφιση νομοσχέδιου, όπως παραδείγματος χάρη ότι η Κυβέρνηση για πρώτη φορά ανοίγει το δρόμο για τη γενναία ενίσχυση των εμπορικών καταστημάτων και επιχειρήσεων με κοινοτικά κονδύλια ύψους 400.000.000 ευρώ, κάνοντας πράξην την προεκλογική της δέσμευση ότι θα σταθεί αρωγός στην προστάθεια για συνεχείς και σοβαρές επενδύσεις στην εμπορική δραστηριότητα, ότι υπάρχει ειδικό άρθρο που δεν επιτρέπει την εγκατάσταση πολυκαταστημάτων σε απόσταση μικρότερη των είκοσι χιλιομέτρων από το κέντρο της πόλης με στόχο να αποτραπούν φαινόμενα γιγαντισμού και αθέμιτου ανταγωνισμού, καταρρίπτοντας έτσι τον ισχυρισμό ότι ευνοούνται τα συμφέροντα μεγάλων επιχειρήσεων και πολυκαταστημάτων, ότι έχουν προβλεφθεί διατάξεις που προστατεύουν τον καταναλωτή και κατ' επέκταση τη μικρή και μεσαία επιχείρηση από την ανεξέλεγκτη επιταγή της λειτουργία του υπαίθριου εμπορίου και βάζουν κανόνες στη δραστηριότητη του πλανδίου και στάσιμου εμπορίου, ότι στο εξής οι άδειες μικροπωλητών θα δίνονται με τον πλέον αδιάβλητο τρόπο με κληρώσεις και κοινωνικά κριτήρια για τις αδύναμες τάξεις, θέτοντας τέλος στις πελατειακές σχέσεις και στις κομματικές σκοπιμότητες, ότι αντιμετωπίζουν αποφασιστικά τη μάστιγα του παραεμπορίου και βάζουν φρένο στο λαθρεμπόριο με την αναθεώρηση της υφιστάμενης νομοθεσίας.

Άρα τι χρεία άλλων αποδείξων έχουμε, όταν απέναντι στις αντιπολιτευτικές και κινδυνολογικές υπερεργίες ακούσαμε στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή τον πρόεδρο της Εθνικής Συνομοποιητικής του Λιανικού Εμπορίου αλλά κυρίως τους εκπροσώπους των καταναλωτών να χαρακτηρίζουν ως θετική την ελάχιστη διεύρυνση του ωραρίου μέχρι τις εννέα;

Αυτό αρκεί, κύριοι συνάδελφοι της Αντιπολίτευσης, για να πειστείτε ότι στο δρόμο της στείρας άρνησης είστε μόνοι και σ' αυτήν τη συνεδρίαση έχετε μια τελευταία ευκαιρία να ανταποκριθείτε στο κάλεσμα για συνεννόηση και συνεργασία, να καταθέσετε προτάσεις σε θέματα που θα καθορίσουν τις τύχες του εμπορικού μας κόσμου και εν πολλοίς τις τύχες του τόπου μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε πολύ, κύριες συνάδελφες.

Το λόγο έχει η συνάδελφος κ. Ροδούλα Ζήση.

ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Επιτρέψτε μου, μια που είμαι προτελευταία ομιλήτρια της σημερινής συνεδρίασης, να σκιαγραφήσω λίγο πολιτικά και να συνοψίσω την εμπειρία των συγγραφέων στην επιτροπή και βεβαίως όλο το πολιτικό κλίμα, όπως διαμορφώνεται στο Κοινοβούλιο στα Θερινά Τμήματα.

Βλέπω, λοιπόν, με θέα το αβέβαιο μέλλον, κύριε Υπουργέ και

κύριε Υπουργέ των Εσωτερικών, και έφοδο στο γκρίζο παρελθόν, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας επιλέγει την καρδιά του καλοκαιριού για να επιτεθεί στον κόσμο της εργασίας και της δημιουργίας, στη μικρομεσαία επιχείρηση και στον κόσμο της παραγωγής και του εμπορίου. Ονομάζει μεταρρύθμιση την επιδρομή της στο οκτάρο του εργαζόμενου και στο ωράριο του επαγγελματία και του εμπόρου και με επίφαση την ανταγωνιστικότητα και τις νέες επενδύσεις αξιοποιεί το «Έτος Αινστάν» για να αναδείξει τις «έξυπνες» πολιτικές της και το «ευφυές» πρόγραμμά της, με τα οποία εκπαραθυρώνει τη μικρή και οικογενειακή επιχείρηση από το κάστρο της αγοράς και αιχμαλωτίζει τους αυτοαπασχολούμενους, τους εργαζόμενους και τους αυτοδημιούργητους επαγγελματίες και εμπόρους στη σκλαβιά της ανεργίας και της υποαπασχόλησης.

Συγχαρητήρια, κύριοι Υπουργοί! Ιδιοφυές τέχνασμα οι μεταρρυθμίσεις σας, που γεννιούνται από την καταστροφή, αναπαράγουν την επιστροφή στο κακό παρελθόν και προωθούν μόνο το κομματικό σας κέρδος, χωρίς να αναλαμβάνουν την πολιτική ευθύνη και το πολιτικό χρέος απέναντι στην κοινωνία του επιχειρείν και στο μέλλον της εργασίας. Η διεύθετηση του χρόνου εργασίας και το ωράριο των καταστημάτων δεν σας δίνουν το εισιτήριο για το μεσαίο χώρο ούτε τον τίτλο των μεταρρυθμιστών που ανέδειξε ιστορικά αυτός ο χώρος του κέντρου.

Δεν αντέχετε τη μεγάλη κληρονομιά της δημοκρατικής διακυβέρνησης και δεν μπορείτε, επίσης, να προσαρμοστείτε στις ευρωπαϊκές δεσμεύσεις και τη στρατηγική της Λισαβόνας.

Το ευρωπαϊκό προφίλ, κύριοι Υπουργοί, προϋποθέτει κοινωνικό DNA και το δικό σας ήταν και παραμένει αντιλαϊκό, αντικοινωνικό και αυταρχικό, αφού έτσι το έδεσε σφιχτά ή ιστορικά φασικά της συντηρητικής σας παράταξης.

Δεν θα σας δώσω τη χαρά της τεχνοκρατικής ανάλυσης του συζητούμενου νομοσχεδίου. Εξάντλησα τα επιχειρήματα και τα νομοθετικά και νομοτεχνικά στοιχεία στις συζητήσεις της αρμόδιας επιτροπής.

Βλέπετε, κύριοι Υπουργοί, ήταν και μεγάλη η αλληλογραφία μας και πολλές οι εκατέρωθεν δηλώσεις, αλλά και τα υπομνήματα των εμπορικών συλλόγων της περιφέρειας και των παραγωγικών και αναπτυξιακών θεσμών που σας επέδωσα. Όλοι οι φορείς είναι αντίθετοι με την πολιτική σας στο ωράριο.

Δεν θα σας πω το αυτονόητο, ότι καταψηφίζω το νομοσχέδιο. Θα σας ζητήσω, όμως, να τολμήσετε να αποδείξετε ότι μπορεί, ίσως, να θέλετε και το διάλογο, ότι μπορεί να έχετε και την ευαίσθησία για τη μικρομεσαία επιχείρηση και την ποιότητα ζωής των εργαζομένων και των καταναλωτών.

Τολμήστε, έστω και τώρα, την απόσυρση αυτών των διατάξεων και την έναρξη ενός ειλικρινούς διαλόγου για μία καλύτερη κοινωνική συμφωνία. Ιδού πεδίο δόξης λαμπτρόν!

Αν δεν το κάνετε, θα επιβεβαιώνετε συνεχώς τους ισχυρισμούς μου για έλλειμμα κουλτούρας διαβούλευσης με τους κοινωνικούς εταίρους, για παντελή άγνοια της ελληνικής αγοράς, για έλλειμμα ευαισθησίας απέναντι στις τοπικές κοινωνίες και τις ιδιαιτερότητές τους.

Αν δεν το κάνετε, θα συνεχίζω να φωνάζω ότι «πυροβολείτε» τη συνέχεια της οικογενειακής επιχειρηματικής παράδοσης και απορυθμίζετε την επιχειρηματική δραστηριότητα, αντί να την ενισχύετε και να της παρέχετε διευκολύνσεις.

Επτακόσιες χιλιάδες μικρομεσαίες επιχειρήσεις περιμένουν μέτρα και δράσεις για την αναβάθμισή τους, αφού είναι και ανήκουν στην Ευρώπη και παράγουν προϊόντα και υπηρεσίες και δημιουργούν πλούτο και ευημερία.

Υπάρχει η ευρωπαϊκή χάρτα του εμπορίου και της μικρομεσαίας επιχείρησης και πολλές δεσμεύσεις που θεμελιώνονται πάνω σε κανόνες και αρχές, ώστε ούτε η αγορά ούτε το κράτος να επιβαρύνουν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις ή τους πολίτες με μη απαραίτητες ρυθμίσεις.

Η διεύρυνση του ωραρίου, κύριοι Υπουργοί, είναι μία μη απαραίτητη ρύθμιση. Είναι επιλεκτική σας ενέργεια, που θα δημιουργήσει στρέβλωση των συνθηκών ανταγωνισμού στην αγορά.

Μιλάτε για νέα χωροταξικά πλαίσια που ενσωματώνουν και

σχήματα χωροθέτησης των επιχειρήσεων. Πώς; Με ποιους και γιατί; Με ποιους στόχους και με ποιες αναλύσεις;

Έχετε κάνει ανάλυση των χωροθέτησεων με βάση την εξέλιξη του καταμερισμού εργασίας στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις αλλά και στις μεγάλες επιχειρήσεις, σε συνάρτηση με τη συνολικότερη, όμως, εξέλιξη των οικονομικών και κοινωνικών σηματισμών, όπως γίνεται σε όλη την Ευρώπη; Υπάρχουν αναλύσεις και μελέτες πάνω σ' αυτά τα θέματα;

Ποιες είναι οι νέες τάσεις της αγοράς και της μικρομεσαίας επιχειρήσης ανά τομέα λειτουργίας και δραστηριότητας στη νέα διάρθρωση της οικονομίας; Γιατί οι επιλεκτικές, και πάντως σπασμωδικές και αποσπασματικές ρυθμίσεις σας για τη μικρομεσαία επιχείρηση και το εμπόριο;

Αφού, κύριοι Υπουργοί, δεν παρουσιάζετε μελέτες και στοιχεία, τότε -έτσι μπαίνει το ερώτημα- δεν είναι θέμα μιας προσέγγισης και μιας οπτικής γωνίας κακής προαίρεσης. Αφού δεν παρουσιάζετε όλα αυτά τα στοιχεία και τις μελέτες και τις αναλύσεις και τα πρόγραμμα, τότε με ποιους συζητάτε και αποφασίζετε τη διεύρυνση του ωραρίου των καταστημάτων; Και με ποιους και για ποιους επιμένετε στην αδιάλλακτη -ενοχλείται ο κύριος Υπουργός, αλλά εγώ θα συνεχίσω να το λέω- στάση σας και στη μονομερή επιλογή σας;

Η εμμονή και η ιδεοληψία της Κυβέρνησης σας για τη διεύρυνση του ωραρίου των καταστημάτων σε μία υποτονική αγορά -δεν θα εξηγήσω τώρα, γιατί είναι υποτονική, τα είπαν η Κοινοβουλευτική Εκπρόσωπος, ο εισιγητής και όλοι οι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ- με την ακρίβεια που έφερε η νεοδημοκρατική πολιτική σας και με αφυδατωμένη την τσέπη του καταναλωτή, επιβεβαιώνει -αυτή η εμμονή σας- τους συνειρμούς για τον παρεμβατισμό σας στα μερίδια της αγοράς.

Δεν θα μιλήσω για μεγάλα συμφέροντα. Εγώ λέω τον παρεμβατισμό σας, κύριοι Υπουργοί, στα μερίδια της αγοράς προκειμένου να οδηγήσετε με μαθηματική ακρίβεια στην επικράτηση ολίγων ισχυρών ομίλων. Δεν είναι δυνατόν με αυτές τις ρυθμίσεις παρά να ωφελούνται μόνο οι ολίγοι μεγάλοι, δεν ξέρω ποιοι είναι αυτοί, αλλά προς αυτήν την κατεύθυνση είναι η πολιτική του νομοσχεδίου σας. Δίνετε το έναυσμα για ένα νέο κύκλο συγκέντρωσης, νοθεύοντας έτσι τον ανταγωνισμό υπέρ κάποιων πολυεθνικών και υπερκαταστημάτων. Οδηγείτε σε κρίση και νευρικό κλονισμό τις λιανεμπορικές επιχειρήσεις που έχουν να αντιμετωπίσουν τους νέους ανταγωνιστές που κλέβουν άλλοτε σταδιακά και άλλοτε άμεσα και έντονα μερίδια της αγοράς.

Κατευθύνετε τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε μονόδρομο συνεργασιών ή εξαγορών γενικότερα από τους ορισμένους μεγάλους, διαφορετικά προτείνετε το στραγγαλισμό τους. Αντί να δημιουργήσετε συνήθειες διεύρυνσης της αγοράς και της παραγωγικής βάσης και φιλικό οικονομικό και επενδυτικό περιβάλλον, αναδιαίνεμετε τη συρρικνωμένη αγορά που εσείς δημιουργήσατε.

Η ευρωπαϊκή σκέψη και πρακτική που επικαλείσθε δεν έχει καμά σχέση με την πολιτική που εισάγει το συζητούμενο νομοσχέδιο και σίγουρα δεν ενέχει τον αυταρχισμό της κατεδάφισης της κοινωνικής διαβούλευσης και της κοινωνικής συμφωνίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου για να συνοψίσω.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχει μια κουλτούρα διαλόγου, υπάρχει ένας σεβασμός στις διαδικασίες και στις συμφωνίες με τους κοινωνικούς εταίρους. Δεν διακατέχονται από το νεοπλουτισμό της εξουσίας της δικής σας συντηρητικής διακυβέρνησης, που αποφασίζει και διατάσσει για τους πολλούς χωρίς τους ίδιους, που κωφεύει στους θεσμούς, που δεν ρωτά τους ειδικούς και που φροντίζει μόνο τους δικούς της. Δεν μεταρρυθμίζετε στο σύνολο της ανάπτυξης. Απορυθμίζετε την οικονομία, το εμπόριο, τη μικρή επιχείρηση με μοναδική σας έγνοια την κομματική σας υπεροχή και τη μακροβιότητα της εξουσίας σας.

Η πολιτική σας, κύριε Υπουργέ, είναι «σεισμογενής», είναι καταστροφική για την κοινωνική συνοχή. Αφαιρείτε σπονδύλους από την οικονομική και κοινωνική διάρθρωση που δόμησαν οι κατακτήσεις της δημοκρατίας μας και των εργαζομένων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ολοκληρώστε τώρα όμως, κυρία συνάδελφε.

ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ: Και, βεβαίως, δημιουργείτε κοινωνικές συγκρούσεις με τις πολιτικές σας για το εμπόριο. Δεν αποσαφήνίζετε τις θέσεις σας για το υπαίθριο εμπόριο. Δεν γνωρίζετε τη φέρουσα ικανότητα κάθε περιοχής και αδιαφορείτε για τη μείωση της απασχόλησης που φέρουν οι επίμαχες ρυθμίσεις. Δεν ακούτε τους στεναγμούς των καταναλωτών που δεν μπορούν να ανταποκριθούν ούτε στα είδη πρώτης ανάγκης, επιμένοντας εσείς να τους δίνετε τη συνταγή της εικοσιτετράωρης δήθεν ευκαιρίας κατανάλωσης, ενώ την ίδια ώρα τους αφαιρείτε πόρους από το πορτοφόλι τους και τους μειώνετε το οικογενειακό εισόδημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ: Κύριε Πρόεδρε, σε μισό λεπτό τελειώνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Έχετε υπερβεί κατά πολύ το χρόνο σας.

ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ: Τα βέλη σας εκτοξεύονται και στην αποκέντρωση και στην αυτοδιοίκηση. Αποδιοργανώνετε την τοπική διαβούλευση, τις τοπικές αγορές και την εμπορική δραστηριότητα, τραυματίζετε βάναυσα τον κοινωνικό ιστό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε πολύ.

ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ: Δεν τελείωσα, κύριε Πρόεδρε. Μια λέξη, πρέπει να κλείσω για τη συνοχή του λόγου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Έχετε μιλήσει δέκα λεπτά.

ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ: Έχω αφήσει ήδη δυεύθυντες σελίδες και τώρα τελειώνω.

Βλέπω τον κύριο Υπουργό να χαμογελάει, νομίζω όμως ότι παρακολουθεί με ενδιαφέρον.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Σε ό,τι με αφορά, όσο χρόνο θέλετε, κυρία Ζήση.

ΡΟΔΟΥΛΑ ΖΗΣΗ: Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Περνώ λοιπόν τα σημεία της αποκέντρωσης και της αυτοδιοίκησης που αφορούν και εσάς, κύριε Υπουργέ των Εσωτερικών, γιατί το θέμα είναι να δώσουμε περισσότερους πόρους και αρμοδιότητες και όχι να αφιδατώσουμε από αυτό που ήδη έχουμε δώσει πολύ ή λίγο δεν έχει σημασία. Θέλω όμως να ζητήσω να προσπαθήσετε να απαλλάξετε την κοινωνία -μιλώ για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο- από τις άκαμπτες επιβαρυντικές ρυθμίσεις που έχετε ήδη εισάγει. Δικό μας καθήκοντα είναι όταν έρθουμε στην Κυβέρνηση να τις καταργήσουμε και θα τις καταργήσουμε. Όμως εσείς, κύριοι Υπουργοί -η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας- με αυτές τις ρυθμίσεις, με αυτό το νομοσχέδιο έχετε ήδη ηττηθεί και στη συνείδηση και στα μάτια του ελληνικού λαού. Και εδώ υπάρχει μόνο ο σκληρός δίσκος της μνήμης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Ευχαριστούμε, κυρία Ζήση.

Ο κ. Χωματάς έχει το λόγο και κλείνουμε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να πω ότι με κολακεύει το γεγονός ότι μειώνετε τόσο αργά στην Αίθουσα αυτή για να με ακούσετε. Και θα μου επιτρέψετε να ευχαριστήσω ιδιαιτέρως τον Πρόεδρο κ. Τραγάκη αλλά και τον κ. Πρωτόπαπα, διότι δεν είναι η πρώτη φορά που το κάνουν και τους ευχαριστώ ιδιαιτέρως.

Η Κυβέρνηση με την παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία προσπαθεί να δώσει την ευκαιρία στις παραγωγικές δυνάμεις της χώρας και στους Έλληνες καταναλωτές να λειτουργήσουν μέσα σε ένα υγιές οικονομικό περιβάλλον προσαρμοσμένο πλήρως στις αυξημένες απαιτήσεις της σημερινής πραγματικότητας.

Το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου υπαγορεύεται από τους σύγχρονους κανόνες λειτουργίας του ανταγωνισμού και έρχεται να βάλει, επιτέλους, μια τάξη στο θολό τοπίο και τη δυσλειτουργία που επι σειρά επών χαρακτήριζε το ελληνικό εμπόριο.

Στόχος του Υπουργείου Ανάπτυξης είναι να προωθήσει τις

μεταρρυθμίσεις τις οποίες έχει ανάγκη η ελληνική αγορά, θεσπίζοντας νέους και ρεαλιστικούς κανόνες με γνώμονα το κοινό συμφέρον και λαμβάνοντας υπόψιν τις θέσεις όλων των εμπλεκομένων φορέων.

Η προσπάθεια αυτή αποτελεί ένα ακόμη σημαντικό βήμα στη στρατηγική της Κυβέρνησης για την ενδιάρουνση της ανταγωνιστικότητας, την τόνωση της απασχόλησης και πάνω απ' όλα για την ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που αποτελούν τη ραχοκοκαλία της εθνικής μας οικονομίας.

Αν και στο παρόν σχέδιο νόμου προβλέπεται μια σειρά σημαντικών διατάξεων για το εμπόριο, το ενδιαφέρον έχει εστιαστεί σχεδόν αποκλειστικά στις διατάξεις που αφορούν τη διεύρυνση του ωραρίου. Αναμφίβολα πρόκειται για μια σημαντική διαρθρωτική αλλαγή, γι' αυτό άλλωστε και σημειώθηκαν έντονες αντιδράσεις από ορισμένες δυνάμεις που αισθάνονται ότι θίγονται τα συντεχνιακά τους συμφέροντα. Οι αντιδράσεις αυτές είναι απόρροια της παραπληροφόρησης και του εκφοβισμού των εργαζόμενων από την πλευρά της Αντιπολίτευσης. Η σημερινή Κυβέρνηση, όμως, δεν υπολογίζει το οποιοδήποτε εφήμερο πολιτικό κόστος, προκειμένου να προωθήσει την πολιτική της, η οποία σε τελική ανάλυση θα ευνοήσει μακροπρόθεσμα το σύνολο των Ελλήνων πολιτών.

Η πολυσυζητημένη μεταρρύθμιση σχετικά με το ωράριο, η οποία εισάγεται στο άρθρο 12, προβλέπει το ενιαίο πλαίσιο ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων μέχρι τις εννιά το βράδυ για τις καθημερινές ημέρες και μέχρι τις οκτώ το βράδυ για το Σάββατο. Με τη ρύθμιση αυτή, που αποτελούσε άλλωστε ένα πάγιο αίτημα του εμπορικού κόσμου της χώρας, παρέχεται στους καταστημάτρχες η διακριτική ευχέρεια και όχι βέβαια η υποχρέωση να κρατούν ανοικτά τα καταστήματα τους για περισσότερο χρόνο. Πιστεύω ότι η άρνηση του δικαιώματος για πρόσθετη εργασία από τους επικριτές της μεταρρύθμισης αυτής αποτελεί προϊόν ιδεοληψίας και μιας αναχρονιστικής νοοτροπίας, η οποία παραπέμπει σε παλαιότερες εποχές.

Δεν είναι δυνατόν με βάση τις αυξημένες απαιτήσεις του σύγχρονου τρόπου ζωής να περιορίζουμε καθ' οιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα στην εργασία ή να έχουμε την απαίτηση να λειτουργούν τα εμπορικά καταστήματα με τη λογική των δημοσίων υπηρεσιών.

Εξάλου έπρεπε κάποτε να δοθεί ένα τέλος στο φαινόμενο να έχει η χώρα μας ένα διαφορετικό ωράριο λειτουργίας σε κάθε νομό της και σε πολλές περιπτώσεις μάλιστα ανομοιόμορφο ωράριο, ακόμη και εντός του ίδιου νομού. Αυτή η εικόνα δεν συνάδει με τις προδιαγραφές και τις απαιτήσεις μιας ώριμης και αναπτυγμένης αγοράς, όπως θέλουμε να είναι η ελληνική αγορά, η οποία καλείται να λειτουργήσει μέσα σε ένα διεθνοποιημένο και ιδιαίτερα ανταγωνιστικό οικονομικό περιβάλλον.

Εάν, βέβαια, κρίνουν οι κατά τόπους εμπορικοί σύλλογοι ότι πρέπει να υιοθετήσουν μικρότερο ωράριο, είναι ελεύθεροι να το πράξουν. Όμως δεν θα δώκεται πλέον όποιος επιλέξει να εργαστεί μέχρι τις ενιά το βράδυ.

Ο απάντερος σκοπός που καλείται να εξυπηρετήσει η παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία είναι το να δοθεί μια νέα δυναμική στο εμπόριο, να τονωθεί η απασχόληση και να ενισχυθούν οι ρυθμοί ανάπτυξης της οικονομίας μας. Η επίτευξη των ανωτέρω στόχων προϋποθέτει την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και το συγκερασμό των συμφερόντων των εργαζομένων, των εμπόρων, των καταναλωτών αλλά και των ανέργων.

Εις ό,τι αφορά τους εργαζομένους, οι οποίοι σε τελική ανάλυση θα δουν το εισόδημά τους να αυξάνεται, βασικό γνώμονα στην κατάθεση του νομοσχεδίου αποτέλεσε η ανάγκη για την απαρέγκλιτη τήρηση της εργατικής νομοθεσίας και για τον πλήρη σεβασμό των δικαιωμάτων τους.

Οι άνεργοι από την πλευρά τους μπορούν πλέον βάσιμα να προσδοκούν στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, οι οποίες αναμένεται να προκύψουν από τη διεύρυνση του ωραρίου.

Οι καταναλωτές με το νέο ωράριο θα αποκτήσουν περισσότερες ευκαιρίες για αγορές και έχοντας πλέον περισσότερο χρόνο στη διάθεσή τους θα πραγματοποιούν καλύτερη έρευνα αγοράς και θα έχουν την ευχέρεια να επιλέγουν φθηνότερα και καλύτερα εμπορεύματα. Γι' αυτό και οι ενώσεις καταναλωτών,

όταν εξέφρασαν τις απόψεις τους στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής, τάχθηκαν υπέρ των σχετικών διατάξεων του νομοσχεδίου.

Οι έμποροι από την πλευρά τους θα αυξήσουν την αγοραστική κίνηση των καταστημάτων τους και κατά συνέπεια θα πετύχουν αύξηση του τζίρου και των κερδών τους.

Δεν πρέπει να λησμονούμε επίσης και τα εκατομμύρια των αλλοδαπών τουριστών, που επισκέπτονται τη χώρα μας καθόλη τη διάρκεια του έτους και θα εξυπηρετούνταν σε μεγάλο βαθμό με ένα πιο ευέλικτο και διευρυμένο ωράριο των εμπορικών καταστημάτων.

Άλλωστε, δεν μπορούμε να αγνοούμε τα ισχύοντα στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες ή τα θετικά αποτελέσματα της διεύρυνσης του ωραρίου, όπου αυτή εφαρμόστηκε, ούτε να παραβλέπουμε το γεγονός ότι υπάρχουν ευρωπαϊκές χώρες, όπως η Αγγλία που αναφέρθηκε, με πλήρως απελευθερωμένο ωράριο.

Πιστεύω ότι η διεύρυνση του ωραρίου έρχεται να καλύψει μια πραγματική ανάγκη χιλιάδων ελεύθερων επαγγελματιών και εργαζόμενων του ιδιωτικού τομέα, οι οποίοι εργάζονται μέχρι αργά και δεν είχαν μέχρι σήμερα τον απαιτούμενο χρόνο για τις αγορές τους.

Μας κατηγορεί το ΠΑΣΟΚ για λόγους πολιτικής κατανάλωσης ότι δήθεν εξυπηρετούμε τα μεγάλα ενχώρια και πολυεθνικά συμφέροντα. Τόσο γρήγορα, λοιπόν, έχασαν οι συνάδελφοι του ΠΑΣΟΚ ότι τα μεγάλα πολυκαταστήματα, τα αχανή σούπερ μάρκετ και οι πολυεθνικές επιχειρήσεις εγκαταστάθηκαν και γιγαντώθηκαν στην ελληνική αγορά επί των ημερών του ΠΑΣΟΚ;

Αντίθετα, η Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, υποστηρίζοντας έμπρακτα τους μικρομεσαίους επαγγελματίες, υποχρεώνει με το παρόν σχέδιο νόμου τα πολυκαταστήματα να ανοίγουν σε μεγάλη απόσταση από τα αστικά κέντρα, η οποία φτάνει μέχρι και τα είκοσι χιλιόμετρα. Αποδεικνύεται, δηλαδή, με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο το ποιος συνέβαλε στη γιγάντωση των πολυκαταστημάτων στη χώρα μας και ποιος αγωνίζεται σήμερα να προστατεύσει έμπρακτα τους μικρομεσαίους επιχειρηματίες.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μπορεί το ωράριο να μονοπάλησε το ενδιαφέρον, όμως στο παρόν νομοσχέδιο προβλέπονται και ρυθμίσεις για μια σειρά σημαντικών ζητημάτων, όπως μεταξύ άλλων το υπαίθριο και το πλανόδιο εμπόριο, η συμμετοχή σε εμποροπανηγύρεις, η λειτουργία των λαϊκών αγορών, η ίδρυση καταστημάτων λιανικού εμπορίου, η διαδικασία των εκπτώσεων και το ηλεκτρονικό εμπόριο. Μία ακόμη εύστοχη ρύθμιση είναι η οργάνωση και συμπλήρωση του μητρώου των χονδρεμπόρων, η οποία θα συμβάλει στην ευχερέστερη εποπτεία της αγοράς και στον αποτελεσματικότερο έλεγχο της τιμής και της ποιότητας των προϊόντων.

Η Κυβέρνηση μέρα με τη μέρα κάνει πράξη τις υποσχέσεις της για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και την ενδυνάμωση της αναπτυξιακής προσποτικής της χώρας μας. Έμπρακτη απόδειξη του γεγονότος αυτού αποτελεί μια σειρά επιτυχημένων μέτρων, όπως οι γενναίες χρηματοδότησεις του νέου αναπτυξιακού νόμου, η ευμενέστερη φορολογική μεταχείριση των επιχειρήσεων και η γενναία χρηματοδότηση του εμπορίου από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, πρωτοβουλίες που πέτυχαν να δώσουν μια νέα πνοή στις ελληνικές επιχειρήσεις και να τονώσουν την αγορά.

Με το παρόν σχέδιο νόμου η Κυβέρνηση κάνει ένα ακόμα αποφασιστικό βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση, αναγνωρίζοντας τις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς και χωρίς να λογαριάζει το πολιτικό κόστος ή να δεσμεύεται από συντεχνιακά συμφέροντα. Πιστεύω ότι οι προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις είναι προσαρμοσμένες στις σύγχρονες απαιτήσεις και μπορεί να συμβάλουν μακροπρόθεσμα στην οικονομική ανάπτυξη και την

κοινωνική ευημερία της χώρας μας και γι' αυτό το υπερψηφίζω.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου.

Κύριοι συνάδελφοι, έχει υποβληθεί αίτηση ονομαστικής ψηφοφορίας Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ επί της αρχής του νομοσχεδίου, της οποίας το κείμενο έχει ως εξής:

«Αθήνα 19 Ιουλίου 2005

Προς: την κα Πρόεδρο
της Βουλής των Ελλήνων
ΑΙΓΗΣΗ

ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

Οι υπογράφοντες Βουλευτές ζητούμε να γίνει ονομαστική ψηφοφορία επί της αρχής του σχεδίου νόμου, του Υπουργείου Ανάπτυξης: «Αρχές και Κανόνες για την εξυγίανση της λειτουργίας και την ανάπτυξη βασικών τομέων του εμπορίου και της αγοράς – Θέματα Υπουργείου Ανάπτυξης».

Οι Βουλευτές

Διαμαντοπούλου Άννα

Ζήση Ροδούλα

Πρωτόπαπας Χρήστος

Κουτσούκος Γιάννης

Κουσελάς Δημήτρης

Παπαγεωργίου Θανάσης

Σιδηρόπουλος Αναστάσιος

Κεγκέρογλου Βασιλής

Κοσμίδης Σωκράτης

Μουσώνης Άρης

Βλατής Ιωάννης

Ρέππιας Δημήτριος»

Θα αναγνώσω και τον κατάλογο των υπογραφόντων την αίτηση της ονομαστικής ψηφοφορίας, για να διαπιστωθεί αν υπάρχει ο απαιτούμενος από τον Κανονισμό αριθμός για την υποβολή της.

Η κ. Διαμαντοπούλου. Παρούσα.

Η κ. Ροδούλα Ζήση. Παρούσα.

Ο κ. Πρωτόπαπας. Παρών.

Ο κ. Κουτσούκος. Παρών.

Ο κ. Κουσελάς. Παρών.

Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει ο απαιτούμενος από τον Κανονισμό αριθμός υπογραφόντων την αίτηση ονομαστικής ψηφοφορίας Βουλευτών.

Συνεπώς διακόπτουμε τη συνεδρίαση για δέκα (10) λεπτά, σύμφωνα με τον Κανονισμό.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

(ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Ιωάννης Τραγάκης): Επαναλαμβάνεται η διακοπείσα συνεδρίαση.

Κύριοι συνάδελφοι, το Προεδρείο εκτιμώντας τις ανάγκες του νομοθετικού έργου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (άρθρο 72 παραγράφος 3), θα λύσει τη συνεδρίαση για σήμερα ημέρα Τετάρτη 20 Ιουλίου 2005 και ώρα 10.30' με αντικείμενο εργασιών του Τμήματος νομοθετική εργασία: διεξαγωγή ονομαστικής ψηφοφορίας επί της αρχής του νομοσχεδίου του Υπουργείου Ανάπτυξης: «Αρχές και Κανόνες για την εξυγίανση της λειτουργίας και την ανάπτυξη βασικών τομέων του εμπορίου και της αγοράς – Θέματα Υπουργείου Ανάπτυξης» και στη συνέχεια συζήτηση επί των άρθρων και του συνόλου του παραπάνω νομοσχεδίου.

Λύεται η συνεδρίαση.

‘Ωρα λήξης: 01.12'

